

نامه فرهنگ و ارتباطات

گزیده فعالیت‌های سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی در خارج از کشور / شماره ۱۳ / تیرماه ۱۴۰۳

ماندگار در تاریخ

* بزرگداشت روز دیپلماسی فرهنگی و تعامل با جهان

* بانوشتار و گفتاری از: محمد مهدی ایمانی پور؛ مهدی بزازان؛ حسین روزبه؛ محمدرضا بهمنی؛ جواد امینی منش؛ رضا ملکی؛ محسن معارفی؛ محمد حسین انصاری؛ مهدی زارع بی‌عیب؛ فریدالدین فرید عصر؛ سیدمجید امامی؛ عادل خانی؛ مریم سدهی و...
* اخبار و گزارش‌هایی از دیپلماسی فرهنگی در سراسر جهان

دیپلماسی فرهنگی فعال عامل شکست تحریف‌هاست

---

emamkhomeinprize.com

جایزه جهانی امام خمینی (ره)

سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی

به عنوان عالی‌ترین نشان جمهوری اسلامی ایران در راستای اعتلاء و پاسداشت نام و راه امام در عرصه ملی و بین‌المللی و با حضور شخصیت‌های برجسته داخلی و خارجی برگزار می‌گردد.

این جایزه بنیاداً به شکل دوسالانه و در دو بخش نظری و عملی به مؤثرترین اشخاص حقیقی و حقوقی فعال با آثار شاخص و ناب علمی و نیز اقدامات و فعالیت‌های تأثیرگذار و گسترده فکری و سیاسی-اجتماعی که در راستای اندیشه‌های حضرت امام خمینی (ره) باشند، اعطا گردد.

سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی
وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

جایزه جهانی شهید صدر

تقدیر از نظریات و اندیشه های علوم انسانی اسلامی شایسته ارائه جهانی

INTERNATIONAL PRIZE
**SHAHEED
SADR**

sadrprize.icro.ir

دومین جایزه جهانی اربعین

در رشته های عکس، فیلم، سفرنامه، فعالان فضای مجازی، شعر و کتاب

درگاه های ارسال آثار
www.intlarbaeen.com
پارکانه اطلاع رسانان اربعه
intl.arbaeen@gmail.com
پست الکترونیک
واتساپ، تلگرام، بانه و اینستا
۰۰۹۸-۹۳۹۵۹۹۹۹۹۹۹۹
@intl_arbaeen_award

سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی
Islamic Culture and Heritage Organization
سازمان فرهنگ و المقاتلات الاسلامیه
مهلت ارسال آثار: پنجمین ۱۵ آذر ۱۴۰۳
مراسم افتتاحیه و اهدای جوایز برگزارکنندگان:
پنجمین ۲۷ دی ماه ۱۴۰۳
برابر با ۱۵ رجب ۱۴۴۶ و ۱۶ ژانویه ۲۰۲۵

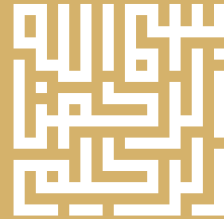
سازمان فحسك وارتباطات اسلامي

جشنواره جهاني تمدن نوين اسلامي
مهرجان الحضارة الإسلامية العالمية الحديثة
**International Festival for
Contemporary Islamic Civilization**

نامه فرهنگ ارتباطات

گزیده فعالیت‌های سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی در خارج از کشور / شماره ۱۳ / تیرماه ۱۴۰۳

۸. غیرت غیرقابل توصیف .....
محمد مهدی ایمانی پور رئیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی
۹. پیشرفت با دیپلماسی پیرامونی .....
مهدی بزازان مدیرمسئول
۱۰. درخت افتخار .....
جواد امینی منش سردبیر
۱۱. پنج نکته راهبردی .....
رضا ملکی رئیس مرکز مطالعات فرهنگی و بین‌المللی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی
۱۲. اولویت نخست .....
عادل خانی مدیرکل آسیا و اقیانوسیه، سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی
۱۳. نقش دیپلماسی فرهنگی در تعاملات بین‌المللی .....
مریم سه‌دهی کارشناس توسعه روابط فرهنگی بین‌المللی
۱۵. ماندگار در تاریخ .....
مسیر پربهجت
۲۴. گفت‌وگو با رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در تانزانیا
۲۷. سکوی سربلندی .....
گفت‌وگو با رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در بوسنی و هرزگوین
۳۱. حکمت و احترام .....
گفت‌وگو با رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در تایلند
۳۳. معرفی و تبادل .....
نکاتی از رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در هند درباره صادرات محصولات فرهنگی
۳۵. نفی انفعال .....
رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در ایتالیا از اهمیت جهاد رسانه‌ای می‌گوید
۳۶. راهبر و حامی .....
تبیین ابتکارات سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی در برنامه تحولی
۳۷. طراحی و ارتباط .....
معرفی تصویر ایران در سامانه دماوند
۳۸. پژوهشنامه دیپلماسی فرهنگی چرا و چگونه آغاز به کار کرد
۳۸. تقویت تولید علم
۴۴. یادگار گیتی .....
تأثیر زبان و ادبیات فارسی بر زبان و فرهنگ اندونزی
۵۴. عزاداری تاسوعا و عاشورای حسینی در کشورهای مختلف جهان
۶۶. زبان گویای اسلام .....
نگاهی به زندگی آیت الله تسخیری بنیانگذار سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی
۷۰. پایان مترویل .....
دیدگاه تحلیلی معاون رئیس شورای امنیت فدراسیون روسیه

محل نشر: تهران - سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی
ناشر: روابط عمومی و اطلاع‌رسانی
مدیرمسئول: مهدی بزازان
سردبیر: جواد امینی منش
نشانی: تهران - بزرگراه شهید قاسم سلیمانی - روبروی
درب شمالی مصلی تهران - مجتمع امام خمینی (ره)
صندوق پستی: ۱۵۸۱۵/۳۵۱۶
تلفن: ۸۸۱۵۳۳۱۷ و ۸۸۱۵۳۳۱۰-۲۱-۰۰۹۸

icro.ir
 info@icro.ir
 ble.icro.ir
 eitaa.comicro.ir
 t.me/icro_gov
 facebook.com/icro_ir
 @icro.gov.ir

نسخه چاپی این ماهنامه به صورت محدود منتشر شده و نسخه الکترونیکی آن در وبگاه سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی در دسترس است.

غیرت غیرقابل توصیف

محمد مهدی ایمانی پور

رئیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی

حماسه حضور هموطنان غیور کشورمان در انتخابات ریاست جمهوری، برگ زرین دیگری را در کارنامه پر فروغ ایران اسلامی ثبت

کرد. از هر زاویه که به این حماسه دشمن شکن و فرصت ساز بنگریم، نقش زنان و مردان غیرتمندی که در آن سوی مرزها، با وجود انواع تبلیغات رسانه‌های غربی و شبکه‌های معاند ضدانقلاب پای صندوق رأی آمده و با جوهر رأی سرانگشتان خود، جوهره و اصالت خویش را در مقابل دیدگان بدخواهان این مرز و بوم هویدا ساختند، ستودنی است. در این خصوص نکاتی وجود دارد که لازم است مورد توجه قرار گیرد.

نخست این که در آن سوی مرزها، به خصوص در کشورهای غربی، حضور پای صندوق رأی به صورت توأمان، هم «بصیرت» می‌خواهد و هم «هزینه» دارد. در تصاویر ویدئویی منتشر شده از انتخابات اخیر ریاست جمهوری، همگان مشاهده کردند که چگونه منافقین، سلطنت طلبان و دیگر جریاناتی که به وطن پشت کرده و علیه خاک و ملت خود اعلام جنگ کرده‌اند، با رکیک‌ترین الفاظ و بدترین اهانت‌ها به شرکت کنندگان در انتخابات تاخته و حتی آنها را تهدید می‌کردند. هدف جریان ضدانقلاب، کاسته شدن از مشارکت ایرانیان مقیم خارج از

کشور پای صندوق رأی و هزینه سازی مضاعف برای حضور آنها در نمایندگی‌های محل اخذ رأی (از جمله سفارتخانه‌ها و دیگر مراکز تعیین شده) بود. با این حال مشارکت هموطنان مقیم خارج از کشور در دور دوم انتخابات، نسبت به دور اول ۲۰ درصد افزایش یافت. به راستی چگونه می‌توان چنین تعهد و غیرتی را توصیف کرد؟

دوم این که دیاسپورای ایرانی (جوامع و گروه‌های ایرانی مقیم خارج از کشور) در نگاه مسئولان ارشد نظام و همکارانم در سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی کشور یک «فرصت» هستند و موجودیت آنها در پیوند با ایران عزیز و تمدن و فرهنگ اصیل مان تعریف می‌شود. ایرانیانی که در هر نقطه‌ای از دنیا، برای اعتقاد، ارزش‌ها، خطوط قرمز و اصول تمدنی و سرزمینی خود

مشارکت هموطنان مقیم خارج از کشور در دور دوم انتخابات، نسبت به دور اول ۲۰ درصد افزایش یافت. به راستی چگونه می‌توان چنین تعهد و غیرتی را توصیف کرد؟

هزینه داده و سخیف‌ترین برخوردها و تهدیدات ممکن نیز، آنها را از این اصول باز نمی‌دارد. یکی از لطاف برگزاری چهاردهمین انتخابات ریاست جمهوری، اثبات عینی این مسأله بود. جریان ضدانقلاب که پس از اغتشاشات سال ۱۴۰۱ در صدد اضمحلال جامعه ایرانی خارج از کشور و تبدیل آن به یک ابزار تقابل با نظام و ملت ما بود، در نخستین انتخابات ریاست جمهوری که در آن سوی مرزهای ایران عزیز برگزار می‌شد، ناکام ماند. بدون شک ایرانیانی که در داخل و خارج از کشور پای صندوق رأی رفته و تحت تاثیر بازی تبلیغاتی دشمنان و حتی تهدیدات آن قرار نگرفتند، در تحقق این پیروزی و آثار و تبعات با برکت آن برای ایران اسلامی سهیم هستند.

نکته سوم، معطوف به آمادگی و عزم نهادهای مسئول کشورمان، از جمله سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی در پیگیری مطالبات ایرانیان خارج از کشور است. بارها عنوان شده است که هرایرانی ساکن خارج از کشور، حکم یک سفیر فرهنگی را برای کشور عزیزمان دارد و کردار، رفتار، موفقیت شخصی و اجتماعی آن مترادف با نام ایران سربلند است.

قطعا یکی از مهم‌ترین جوامع هدف دشمنان در عرصه جنگ شناختی، ایرانیانی هستند که بنا به هر دلیل و انگیزه‌ای از کشور دور هستند. این هموطنان عزیز، متعلق به ایران و ایران نیز متعلق به آنهاست. حماسه سازی تحسین برانگیز ایرانیان خارج از کشور در انتخابات اخیر، قطعا مسئولیت همه نهادهای مربوطه را در خصوص حمایت از این هموطنان در برابر انواع تهدیدات سخت و نرم، دوچندان می‌سازد. بر این تعهد قطعا پایبند خواهیم بود.

پیشرفت با دیپلماسی پیرامونی

مهدی بزازان
مدیرمسول

ارزش دیپلماسی و ارتباطات بین المللی، فراتر از تصور شده است. اینک ارزش آفرینی از طریق ارتباط، از بهره‌کشی‌های منابع زمینی و سوءاستفاده از طبیعت، بیشتر و انسان

سازتر است. آدم‌ها، در پارادایم دیپلماسی، خود ارزش هستند. خود منفعت هستند. آدم‌ها، موقعیت را تعیین می‌کنند و راه را می‌سازند. در این پارادایم، اندیشه، برای ماده و چیز است. اندیشه، چیزها را به وجود می‌آورد، به آنها شکل می‌بخشد و در خدمت انسان‌ها قرارش می‌دهد.

اما، دیپلماسی با ضرب «فرهنگی»، همه این مطلوبات را دگرگون می‌سازد و صاحب ارزش فراتری می‌کند. فرهنگ، جان جهان است و جانمایه تمدن. بنا بر این، هر آنچه که با فرهنگ سر و کار داشته باشد، مطیع و دنباله‌رو آن خواهد بود و از بیراهه و سکون، به دور. چنین است که نسخه مطمئن و امیدبخش برای هر جامعه‌رو به پیشرفتی، دیپلماسی فرهنگی و بالندگی از طریق قدرت نرم است. قدرت نرم، زاییده همان فرهنگ و روابط بین‌المللی مرتبط با آن است و این گونه، توانمندی‌ها و استعدادها آن جامعه، پدیدار می‌شود و سلطه‌ای مهربانانه بر دیگران می‌یابد. سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، در تیرماه هر سال، سالروز تاسیس اش را به خرسندی یاد می‌کند اما امسال، به مدد متولیان فرهنگی، روز دیپلماسی فرهنگی به بهانه این تاسیس‌گرانه، وارد تقویم‌ها شده است و اهمیت تعامل با جهان را دوچندان، به

یاد می‌آورد. ما نیز در این روز، همزمان با پاسداشت شهدای گرانقدر این عرصه و سپاسگزاری از فعالان فرهیخته‌اش، نزد مردم شریف ایران، اعلام می‌کنیم که دیپلماسی فرهنگی، امن‌ترین مسیر و موفق‌ترین آن، برای رسیدن به موفقیت‌ها و سربلندی‌هایی است که در خورشان ایشان است.

نکته دیگری که در همین راستا حائز اهمیت بسیار است، توجه ویژه به موضوعی مهم و شاید کمتر مورد توجه قرار گرفته در حوزه دیپلماسی است که ما از آن، با عنوان «دیپلماسی پیرامونی» یاد می‌کنیم. این وجه از دیپلماسی به اهمیت بخشی همسایگان و همراهان و دوستان ملت ایران می‌پردازد و خوشبختانه در سال‌های اخیر، دیپلماسی عمومی نظام جمهوری اسلامی ایران، توانسته است تمرکز بیشتری بر موضوع همسایگی و پیرامونی داشته باشد و ثمرات اش را هم شیرین و دلشمن است، به دست آورده. آنچه قابل فراموشی نیست این است که «هم فرهنگی» عامل قدرتمندی است که می‌تواند منویات نظام مقدس را

در حوزه‌های مختلفی همچون سیاسی و اقتصادی، به سرعت به خارج از مرزها، گسترش دهد و نتایج اش هم مستحکم‌تر و ماندگار است. بنابراین، آنچه که ما امروز در حوزه دیپلماسی به ویژه دیپلماسی فرهنگی، می‌باید که بها دهیم، همانا دیپلماسی پیرامونی است که کارساز و موفقیت‌آمیز است. خوشبختانه سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، در سال‌های اخیر، این رویه را سرلوحه فعالیت‌هایش قرار داده است و این اهتمام را می‌توان در حجم حضور فعالان روابط فرهنگی بین‌المللی کشورهای همسایه و میزان چشمگیر دادستان‌های فرهنگی و رسانه‌ای ایشان با جمهوری اسلامی ایران، شاهد بود.

ما این مسیر را همچنان با قدرت ادامه خواهیم داد و برای سربلندی مردم عزیز ایران و حقانیت نظام جمهوری اسلامی ایران در مسیر پیشرفت و تعالی انسانیت، به ویژه دوستان و همسایگان و همراهان این خاک شریف، از همه توان‌نخبگان فرهنگی و فعالان توانمند دیپلماسی فرهنگی، بهره خواهیم برد.

درخت افتخار

جواد امینی منش
سر دبیر

درخت‌ها را نگاه کنید؛ آینه‌ای از زندگی و زمانه ما هستند. ریشه و ساقه و شاخه‌ها، دائم‌ارشد و می‌کنند و پایدارند. در تابستان و زمستان، می‌مانند. برگ‌ها

می‌آیند، خودنمایی می‌کنند، سایه می‌اندازند و می‌روند. شکوفه‌ها، چند روزی هستند و نیستند. میوه‌ها، آرام و آهسته، پخته می‌شوند و به کام می‌نشینند و هسته‌هایشان نیز در خاک می‌افتد و تمام.

و آغاز دوباره این چرخه بی‌پایان. در زندگی ما، فرهنگ همچو ریشه و تنه و شاخه است. برگ‌ها، اجتماع هستند و میوه‌ها، اقتصاد. سایه هم می‌ماند برای سیاست. به جز فرهنگ، مابقی دائماً می‌روند و می‌آیند.

تغییرات شون سریع و در چشم است. فرهنگ اما، تغییرات اش، بطنی و وزین. گاهی هم، شاخه‌های سرکش، هرس می‌شوند و هیز می‌برای آتشی گرمابخش. باز، دوباره شاخه‌ها جان می‌گیرند و حیات درخت، در تن وطن، تداوم می‌یابد.

فرهنگ، عامل ماندگاری یک سرزمین و یک تمدن است. عامل پویایی اقتصاد و سلامت سیاست و طراوت اجتماع است. از این رو، باید که هر سویی و گونه آن، پاس داشته شود. یکی از سویی‌های قدرتمند و شاخه‌های پربار

درخت فرهنگ، دیپلماسی فرهنگی است. این حوزه، می‌تواند ما را از انحراف‌ها به دور سازد و به پیشرفت‌ها، نزدیک کند. دیپلماسی فرهنگی، از تحدیدها ما را مصون می‌دارد و از تحریف‌ها، خلاص می‌کند.

به تعبیر مقام معظم رهبری، «اگر جریان تحریف شکست بخورد، قطعاً جریان تحریم هم شکست خواهد خورد.» پس می‌توان گفت که دیپلماسی فرهنگی فعال، عامل شکست تحریف‌ها است. تحریف‌ها، همچون آفاتی هستند که همه اجزای جامعه را مورد حمله قرار می‌دهند. از ریشه گرفته تا میوه. آفت تحریف، با کمک گردباد تحریم، از مرزها عبور ناجوانمردانه می‌کند و به جان جامعه می‌افتد.

دیپلماسی فرهنگی، از آنجا که مرزها را می‌شناسد و آن سوی مرزها را هم درنوردیده است، آفت‌ها را می‌شناسد و راه مقابله با آن را

به خوبی می‌داند. تحریف‌ها را می‌شناسد و راه حل‌های مواجهه با آن را بلد است. تحریم‌ها را می‌فهمد و نسخه‌ای در خور برای مقابله با آن را می‌تواند بپیچد. پس در این زمانه که درخت فرهنگ انقلاب اسلامی ما، تناور و مثمر و سرسبز شده است، باید که به درستی، با کمک نخبگان فرهنگ و دیپلماسی فرهنگی، از آن مراقبت کنیم.

جا دارد به مناسبت ۱۰ تیرماه؛ مصادف بیست و نهمین سالگرد تاسیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی که در تقویم‌ها برای نخستین بار به عنوان بامسمای روز دیپلماسی فرهنگی و تعامل با جهان نامگذاری شده است، تلاش جهادگران دیپلماسی فرهنگی را پاس بداریم و بیش از گذشته، از دستاوردها و تلاش‌های آنان در پیشرفت و رشد کشورمان بهره ببریم.

پنج نکته راهبردی

نکته دوم. گفتمان

جمهوری اسلامی ایران به برکت اسلام ناب محمدی (صلی‌الله علیه) و مکتب اهل‌بیت (علیهم‌السلام)، اندیشه، ایده و گفتمان نو و تازه‌ای را به دنیا عرضه کرده است. اندیشه برتر اسلامی و گفتمان انقلاب اسلامی پاسخی مناسب به نیازهای تاریخی و فطری بشر امروز است. این گفتمان ضمن برملا کردن ماهیت و پیامدهای مخرب اندیشه، تفکر و سبک زندگی غربی که دست‌ساخت بشر است، ایده سعادت توأمان دنیا و آخرت و راه‌حل مسائل فطری و تاریخی بشریت را مبتنی بر آموزه‌های الهی ارائه کرده است. پیام گفتمان انقلاب اسلامی نیز پیام آزادی، استقلال، عدالت، حمایت از ملل مظلوم و مستضعف، ظلم‌ستیزی و مقابله با استکبار و صهیونیسم، وحدت امت اسلامی و تمدن نوین اسلامی است.

دیپلماسی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مأموریت دارد ضمن معرفی شایسته جمهوری اسلامی ایران به عنوان الگوی موفق این اندیشه، با جلب توجه ملل دیگر به این پیام و انتقال درست آن، به گسترش شناخت، علاقه و باور جوامع دیگر نسبت به این اندیشه و گفتمان تازه اقدام کند.

نکته سوم. تصمیمات

جهان امروز دارای نظامات تعریف‌شده‌ای است. در این نظامات همواره تصمیمات بزرگی اتخاذ می‌شود که اغلب با منافع، ارزش‌ها و آرمان همه ملت‌ها و کشورها مرتبط است و آنها را تحت تأثیر قرار می‌دهد. همچنین در دوران گذار تاریخی، نظم‌های منطقه‌ای و جهانی در حال تغییر هستند و نظم‌های نوینی در سطح منطقه و جهان در حال شکل‌گیری است. از سوی دیگر جمهوری اسلامی ایران نیز در دوران گذار تاریخی و در گام دوم انقلاب اسلامی، دستیابی به تمدن نوین اسلامی را آرمان خود قرار داده است.

دیپلماسی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مأموریت دارد با استفاده از ظرفیت‌ها و فرصت‌های فرهنگی و اجتماعی به افزایش سهم جمهوری اسلامی ایران در نظامات و تصمیمات منطقه‌ای و جهانی بپردازد. همچنین این دیپلماسی مأموریت دارد در سطح منطقه و جهان با گسترش مشارکت، تعامل و ائتلاف‌های فرهنگی و اجتماعی با قدرت‌ها و بازیگران نظم‌ساز و تمدن‌ساز مستعد، در شکل‌گیری نظم بهینه و تمدن نوین اسلامی و جهانی تأثیرگذار بوده و به جانمایی شایسته جمهوری اسلامی ایران در نظم نوین بپردازد.

رضا ملکی

رئیس مرکز مطالعات فرهنگی و بین‌المللی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی

۱۰ تیرماه، همزمان با سالگرد تأسیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، برای نخستین بار در تقویم کشور، روز «دیپلماسی فرهنگی و تعامل با جهان» نیز

گنجانده شده است. به این بهانه، چند نکته راهبردی را در عرصه دیپلماسی فرهنگی، یادآور می‌شوم.

نکته اول. دارایی‌ها

ایران اسلامی از دارایی‌ها و قلمروهای ایرانی، اسلامی و انقلابی گسترده‌ای در خارج از کشور برخوردار است که اهم آن شامل موارد ذیل است: میراث و مفاخر فرهنگی ایرانی و مشترک در خارج از مرزهای ایران امروز، گستره خط، زبان و ادبیات فارسی در خارج از کشور، ایرانیان و ایرانی‌تباران خارج از کشور، علاقه‌مندان به ایران و فرهنگ و تمدن آن، پیروان اهل‌بیت (علیهم‌السلام)، اهل سنت و متصوفه همسو با ایران اسلامی، جریان‌ها، کشورها و دولت‌های حوزه مقاومت، هواداران و جوامع همسو با مقاومت و گفتمان انقلاب اسلامی.

دیپلماسی فرهنگی جمهوری اسلامی مأموریت دارد ضمن حفظ و معرفی این دارایی‌ها و قلمروها، به بهره‌برداری و گسترش این دارایی‌ها و قلمروها بپردازد.

نکته چهارم. اقتدار

از منظر مقام معظم رهبری، اقتدار معنوی و فرهنگی از اقتدار سیاسی، نظامی و اقتصادی بالاتر است و اگر جمهوری اسلامی ایران به اقتدار معنوی و فرهنگی در جهان دست یابد، دیگر هیچ چیز نمی‌تواند آن را تهدید کند و سایر امور بخوبی پیش خواهد رفت. دیپلماسی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران باید با ایفای مأموریت خود در زمینه دارایی‌ها و قلمروها، گفتمان انقلاب اسلامی و سهم ایران در نظامات موجود و نوین، به گسترش و تعمیق اقتدار معنوی و فرهنگی ایران اسلامی در جهان کمک کند. این بدان معناست که دیپلماسی فرهنگی در امنیت، معیشت و زندگی روزمره مردم ایران و پیشرفت کشور تأثیر بسزایی می‌تواند داشته باشد. همچنین این دیپلماسی در ارتقای منزلت ملت ایران در افکار عمومی و نخبگان جهان تأثیرگذار است.

نکته پنجم. سازمان

دیپلماسی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران طیف بسیار وسیع و متنوعی از موضوعات و فعالیت‌ها از جمله امور دینی، علمی، فرهنگی، هنری، رسانه‌ای و گردشگری را دربرمی‌گیرد. در این زمینه کنشگران حاکمیتی و غیرحاکمیتی متعددی در حال فعالیت هستند؛ به طوری که در حال حاضر بیش از ۶۰ نهاد، دستگاه و مؤسسه در این زمینه فعالیت می‌کنند. فعالیت در این طیف وسیع از امور فرهنگی و توسط ده‌ها کنشگر ایران در خارج از کشور، نیازمند سیاست‌گذاری واحد، مدیریت متمرکز و انسجام و هماهنگی میان این کنشگران است. برای رفع این نیاز، سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی بنا به موافقت رسمی مقام معظم رهبری و تفهیم اساسنامه آن توسط معظم‌له در دهم تیرماه ۱۳۷۴ تأسیس شده است. از منظر مقام معظم رهبری، سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی قرارگاه مشترک و تاکتیکی امور فرهنگی بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران است که باید به سیاست‌گذاری، راهبری، هماهنگی، نظارت و ارزیابی فعالیت ده‌ها کنشگر فرهنگی بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران بپردازد. به بیان دیگر فلسفه وجودی، مأموریت ذاتی و کارویژه سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی در دو عبارت «تعیین سیاست‌های نظام» و «اجرای‌سازی سیاست‌های نظام» در امور فرهنگی بین‌المللی خلاصه می‌شود. چنانچه سازمان بتواند به این مأموریت قرارگاهی و حاکمیتی خود بخوبی عمل کند، می‌توان امید داشت که اهداف فرهنگی بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران بیش از پیش تحقق یابد.

اولویت نخست

عادل خانی

مدیرکل آسیا و اقیانوسیه، سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی

هرجا جامعه انسانی شکل گرفته، فرهنگ و روابط فرهنگی هم شکل گرفته است. فرهنگ و روابط فرهنگی، معرفی داشته‌های فرهنگی، میراث تاریخی و

ادبیات فاخر است و مهمترین ویژگی آن «بی واسطه، غیرمستقیم، از جنس فرهنگ و بر پایه انسان بودن» است. نگهداری از فرهنگ اصیل خودی، بهترین تبلیغ است. در برنامه تحولی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، بنا بر این است ایران را از زبان اندیشمندان تاثیرگذار فرهنگی آن کشور معرفی کنیم. به عنوان مثال برای معرفی اندیشه حضرت امام^(ع)، تاریخ تمدن ایران، جغرافیای فرهنگی و غنای فرهنگی ایران، از ایران شناسانی که در چین بودند به ایران آمدند و کتاب‌های آنها در آن جوامع با عنوان تاریخ تمدن ایران منتشر شده و سازمان زمینه معرفی ایران توسط دیگران را فراهم کرده است.

این شیوه جدید روایتگری است و دیگری من را روایت می‌کند. در سال گذشته یکی از پروژه‌ها «از ایران بگو» بود. افرادی که در شبکه‌های اجتماعی تاثیرگذارند زمینه آمدن آنها به ایران فراهم شد و آنها آنچه را که در ایران می‌دیدند معرفی می‌کردند. همچنین «نشست نویسندگان ایران و چین» را داشتیم که ده نویسنده ایرانی با ده نویسنده چینی، دو برنامه، یک برنامه در تهران و یک برنامه در پکن را انجام دادند و باعث معرفی کتاب‌های مولفان ایرانی در حوزه ادبیات، ادبیات کودک، رمان و کتاب‌های تاریخی به همت نویسندگان چینی برای جامعه چین شده است. ما هرچه در روابط فرهنگی بین دولت‌ها و ملت‌ها نقش مستقیم دولت را کم‌رنگ کنیم بهتر و تاثیرگذارتر است. کشورها سعی می‌کنند از هنرمندان خود در جهت توسعه روابط فرهنگی با استفاده از تولید محصول مشترک کاری انجام دهند و هم تاثیرگذاری آن بیشتر باشد و هم دخالت مستقیم دولت را کاهش دهد.

در «خانه‌های فناوری»، همه محصولات فرهنگی ایران در نمایندگی‌ها به نمایش گذاشته می‌شود و نخستین کار این است همه کشورهایی که در حوزه فعالیت فرهنگی ما هستند با این محصولات آشنا شوند و این محصولات را استفاده کنند و مشابه این محصول را بر اساس فرهنگ مشترک در کشور تولید کنند. در دوره اخیر سازمان

فرهنگ و ارتباطات اسلامی، بیشترین همکاری را با نهادهای فرهنگی در حوزه صنایع خلاق که محصول فرهنگی تولید می‌کنند و فناوری پایه هستند داشتیم.

برای روابط فرهنگی در سطح دولت‌ها، برنامه جامع مبادلات فنی با کشورها را داریم و مسئولیت روابط رسمی با کشورها بر اساس آن است و برنامه جامع مبادلات فرهنگی در مجلس هردو کشور تصویب به عنوان سند فرهنگی هردو کشور تصویب می‌شود. این سند رسمی و دولتی زمینه معرفی هر دو کشور را در رسانه‌های جمعی هر دو کشور فراهم می‌کند.

ما برنامه‌های متداول با عنوان مراسم ملی و مذهبی مانند برنامه‌های ماه مبارک رمضان، ماه محرم، عید نوروز، شب یلدا و غیره را نیز داریم. کاری که رایزنان فرهنگی انجام می‌دهند کاملاً تخصصی است و در حوزه‌هایی مانند سینما، علمی و دانشگاهی، زبان فارسی، جشنواره‌ها و صنایع خلاق فرهنگی، نشر کتاب، نمایشگاه‌های کتاب است. اولویت برنامه‌های سازمان بر اساس اسناد بالادستی، سند تحولی سازمان، سیاست‌هایی که سالانه اعلام می‌شود تعیین می‌شود.

سازمان در سال‌های اخیر بدنال ایجاد نمایندگی‌هایی که قبلاً در کشورها بوده و به دلایل مختلف بسته شده است. ما قبلاً در چین دو نمایندگی رسمی پکن و شانگهای داشتیم و الان پکن را داریم. در دوره اخیر سازمان به دنبال این است که نماینده‌هایی که پیش از این در ترکیه، چین، هند داشتیم و به دلایل مختلف بسته شده است را با ترمیم بودجه‌ای که توسط دولت صورت می‌گیرد احیاء کند. در چین همانند وزارت امور خارجه، باید چهار نمایندگی داشته باشیم که دنبال احیاء و ایجاد آن هستیم.

ما در ترکیه، نمایندگی‌های فرهنگی آنکارا، استانبول را داریم. پیش از آن، ارزروم را داشتیم و به دنبال احیاء نمایندگی‌ها هستیم. روابط یا فعالیت و کار فرهنگی در کشورها، فقط در پایتخت نیست؛ در کشور ترکیه، استانبول مهم‌تر از آنکارا است. مرکز تپنده فرهنگی ترکیه استانبول است. یا مرکز فرهنگی چین، فقط پکن نیست. شانگهای، گوانگ‌جو، شنجن و غیره. چون چین، هم اهمیت دارد.

در همین راستا، «توسعه بازارچه‌های فرهنگی، توسعه نهادها و موسسات فرهنگی با کشورهای پیرامون با هدف تجارت فرهنگی» در دستور کار است. در سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، «اداره کل تنظیم گری صادرات فرهنگی» وجود دارد و هدفمان در ارتباط با کشورهای همسایه نخست رونق و اقتصاد فرهنگی است.

نقش دیپلماسی فرهنگی

مریم سدهی

کارشناس توسعه روابط فرهنگی بین‌المللی

دهم تیرماه ماه بیست و نهمین سالگرد تاسیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی که در تقویم این روز را به عنوان روز «دیپلماسی فرهنگی و تعامل با جهان» نام‌گذاری شده است، یادبودی برای ستایش تلاش جهادگران دیپلماسی فرهنگی در جهان، آنها که ایران فرهنگی را به واسطه ارتباطی که به اجزا جهان دارند معرفی می‌کنند، اما باید فرهنگ را شناخت، ظرفیت‌های بومی و ملی را در بستر همه نوع ابزار ارتباطی به جهان شناساند.

در مطالعات علوم انسانی و اجتماعی، «فرهنگ» از اهمیت بسزایی برخوردار است به گونه‌ای که از آن به عنوان سرمایه، دستاورد، گنجینه‌ای از علوم، معارف، ارزش‌ها و سنت‌های زندگی یک ملت یاد می‌شود. فرهنگ مجموعه‌ای است که همه ابعاد روحی، فکری، ارزشی، اعتقادی، سنت‌ها، باورها و رویه‌های زندگی یک جامعه را شامل می‌شود بنابراین می‌تواند محملی برای انجام تبادلات، تعاملات و همکاری‌های متقابل فرهنگی میان کشورها باشد.

«تبادل فرهنگی»، به روش‌های مختلف از گفتمان میان کشورها گرفته تا مطالعه درخصوص آداب و رسوم و سنت‌های دیگر کشورها صورت می‌گیرد، این امر به ملت‌ها کمک می‌کند تا ضمن معرفی فرهنگ خود به دیگر ملت‌ها در جهت رفع چالش‌ها و تقویت نقاط مثبت فرهنگی خود برنامه‌ریزی کنند.

فرهنگ به گونه‌ای فزاینده در روابط بین‌الملل و سیاست خارجی نفوذ کرده است. در دهه‌های

اخیر «روابط فرهنگی بین‌المللی» از جمله مسائل مهم دولت‌ها محسوب می‌شود. در فضای روابط فرهنگی بین‌المللی، هر کشور در جست‌وجوی آن است که تصویر خود را در میان افکار عمومی دیگر جوامع، مثبت و پیش‌برنده نشان دهد.

کامیابی و موفقیت در سیاست خارجی به طور عام و در حوزه تغییر تصویر یک کشور در جوامع دیگر به طور خاص، در گرو استفاده صحیح از سازوکارها و ابزارهای فرهنگی در فرآیند «دیپلماسی فرهنگی» است. اهمیت دیپلماسی فرهنگی و به کارگیری فرهنگ در سیاست خارجی، به گونه‌ای است که کشورها در روابط خارجی خود به دیپلماسی فرهنگی توجه ویژه‌ای دارند. دیپلماسی فرهنگی بخشی جدایی‌ناپذیر از دیپلماسی عمومی است.

دیپلماسی فرهنگی تلاش می‌کند با استفاده از فرهنگ و مولفه‌های فرهنگی مانند ایده‌ها، ارزش‌ها، اطلاعات، هنر، زبان و ادبیات بر افکار دیگر کشورها تأثیر بگذارد؛ از همین رو به عنوان ابزاری برای جذب و نفوذ شناخته می‌شود.

شیوه‌های مختلف دیپلماسی فرهنگی قرن هاست که وجود داشته است. مسافران، تاجران، معلمان و هنرمندان دیپلمات‌های فرهنگی اولیه بودند.

فراتر از فرآیندهای سیاستی دولت‌محور، دیپلماسی فرهنگی طیف گسترده‌ای از بازیگران غیردولتی مانند هنرمندان، روزنامه‌نگاران، مدرسان، معلمان و دانشجویان را شامل می‌شود که از روابط و تعاملات فرهنگی حمایت یا آن را تقویت می‌کنند.

دیپلماسی فرهنگی معاصر بیشتر در مورد همکاری‌های بلندمدت و ارزش‌های مشترک کاربرد دارد؛ خواه برای توانمندسازی مشارکت‌کنندگان در جهت بهبود تنوع فرهنگی و یا برای ایجاد درک مشترک از آثار گذشته و یا ادغام تخصص‌ها در جهت افزایش ظرفیت صنایع خلاق یا راه‌اندازی برنامه‌های زبانی.

دیپلماسی فرهنگی می‌تواند به عنوان راهکاری برای افزایش سرمایه‌های فرهنگی ملی و محلی یک کشور و ترویج تنوع فرهنگی عمل کند؛ یکی از ویژگی‌های دیپلماسی فرهنگی این است که به مرور زمان منجر به شکل‌گیری روابط فرهنگی عمیق و گسترده میان کشورها می‌شود به گونه‌ای که این تعمیق می‌تواند به حوزه‌های سیاسی و امنیتی نیز تسری پیدا کند. دیپلماسی فرهنگی در تقویت جایگاه جهانی، اقتدار ملی و کاهش تهدیدات امنیتی هر کشور نیز نقشی تعیین‌کننده دارد. برقراری ارتباط با سازمان‌های بین‌المللی، نهادهای غیردولتی، انجمن‌های دوستی و موسسات مردم‌نهاد موجب رشد و تحول در روابط فرهنگی و زمینه‌سازی بستری مناسب برای گسترش مناسبات و تعاملات فرهنگی بین‌المللی خواهد شد.

«سازمان همکاری‌های شانگهای» از جمله سازمان‌های بین‌المللی تاثیرگذار است که در حوزه‌های امنیتی، انرژی، اقتصادی و فرهنگی فعالیت دارد؛ در بیست و یکمین نشست سران سازمان همکاری‌های شانگهای مصادف با ۱۷ سپتامبر ۲۰۲۱ (۲۶ شهریور ۱۴۰۰)؛ با عضویت ایران موافقت شد و در چهارم جولای ۲۰۲۳ (۱۳ تیر ۱۴۰۲) همزمان با برگزاری اجلاس برخط سران کشورهای عضو سازمان همکاری‌های شانگهای در هند، عضویت رسمی جمهوری اسلامی ایران در این سازمان تصویب و اعلام شد.

سازمان همکاری‌های شانگهای ۴۰٪ از جمعیت جهان و ۳۰٪ از تولید ناخالص داخلی جهانی را شامل می‌شود، عضویت ایران در سازمان جایگاه این سازمان را در مناسبات بین‌المللی افزایش داده است چراکه صاحب نظران معتقدند که این سازمان در حال حاضر همه بازیگران موثر برای حل چالش‌های منطقه‌ای را در اختیار دارد.

همجواری جمهوری اسلامی ایران با ۱۵ کشور همسایه و دارا بودن سابقه فرهنگی-تمدنی با کشورهای هند و چین، در کنار پیش‌گرفتن سیاست اولویت روابط با همسایگان به عنوان یکی از مهمترین ارکان سیاست خارجی کشور، این امکان را فراهم می‌کند که نقش

آفرینی ایران در سازمان شانگهای به لحاظ جغرافیایی، تاریخی و فرهنگی بسیار اثربخش باشد.

ایران با استفاده از ظرفیت‌های جغرافیایی و فرهنگی خود می‌تواند زمینه‌های همکاری بیشتر میان کشورهای عضو را فراهم کرده و علاوه بر کمک به توسعه گفتمانی آسیاگرایی، ارتباط جغرافیایی میان کشورهای عضو شانگهای با اروپا و آفریقا را تسهیل کند.

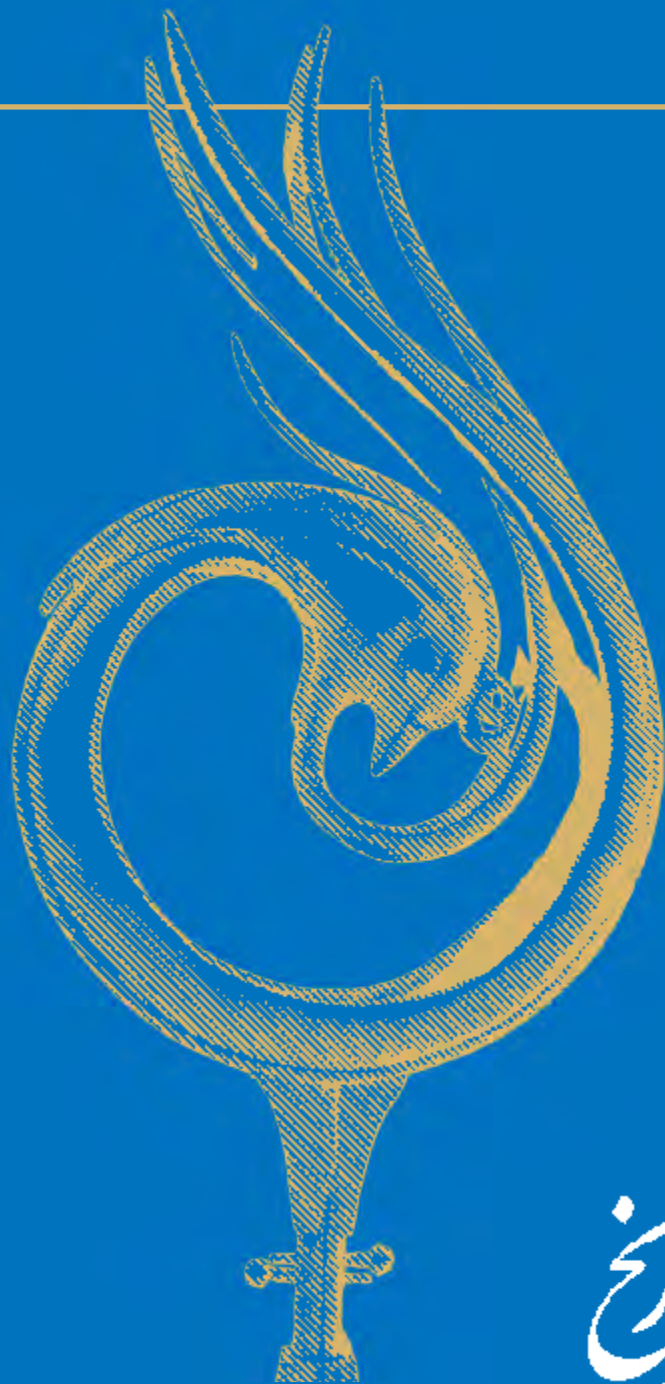
یکی از ظرفیت‌های مهم کشورهای عضو سازمان همکاری‌های شانگهای، صنعت گردشگری است. این صنعت منبع ارزآوری مهمی برای این منطقه می‌باشد. تاثیر این صنعت بر افزایش میزان اشتغال، بالابردن درآمدهای ارزی، رونق صنایع داخلی و گسترش همکاری‌های بین‌المللی موجب شده که توریسم جایگاه معتبری در سیاستگذاری دولت‌ها پیدا کند. براین اساس معرفی ظرفیت‌های فرهنگی و تاریخی و جاذبه‌های گردشگری و نیز ارائه تصویر شایسته‌ای از جمهوری اسلامی ایران به منظور گسترش تعاملات گردشگری و تبادلات فرهنگی با کشورهای عضو سازمان همکاری‌های شانگهای، علاوه بر معرفی صحیح و دقیق جاذبه‌های تاریخی-تمدنی کشورمان، فرآیند لازم و موثر برای توسعه دیپلماسی فرهنگی و نیز سیاستگذاری هدفمند برای رونق صنعت گردشگری فراهم خواهد شد.

همکاری‌های فرهنگی بخشی از چارچوب فعالیت‌های سازمان همکاری‌های شانگهای است. وزیران فرهنگ کشورهای عضو این سازمان برای نخستین بار در آوریل ۲۰۰۲ سند همکاری مشترک فرهنگی را در نشست پکن امضا کردند. یکی از راهکارهای تقویت روابط فرهنگی جمهوری اسلامی ایران با کشورهای عضو سازمان، تمرکز بر روی سنت‌ها، آیین‌ها، رسوم و نمادهای مشترک فرهنگی، هنری و تمدنی است. جشن نوروز یکی از سنت‌هایی است که در میان تعدادی از کشورهای عضو رسمی شانگهای، آیینی مشترک بوده و نماد دوستی و صلح جهانی و هم‌افزایی فرهنگی ایران با همسایگان خود به شمار می‌رود.

ساخت فیلم و مستند از آیین‌های محلی، آداب و رسوم، موسیقی محلی، پوشش‌های سنتی، شعر و ادبیات عامه، افسانه‌های محلی کشورها در ارائه تصویر واقعی از پیشینه فرهنگی-تمدنی هر کشور و نیز افزایش فعالیت‌های مشترک فرهنگی منطقه‌ای، نقش بسزایی دارد.

کامیابی و موفقیت در سیاست خارجی به طور عام و در حوزه تغییر تصویر یک کشور در جوامع دیگر به طور خاص، در گرو استفاده صحیح از سازوکارها و ابزارهای فرهنگی در فرآیند «دیپلماسی فرهنگی» است.

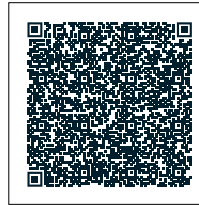

ماندگار تاریخ

جمهوری اسلامی ایران، جانمایی کرد. در واقع، این روز، همزمان بود با سالروز تاسیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی به عنوان قرارگاه فرهنگی نظام و مغز متفکر دیپلماسی فرهنگی کشور. امسال نخستین سالی بود که این روز، قرار بود که جشن گرفته شود اما همزمانی آن با چهلم شهیدای خدمت، سبب شد تا مراسمی به مناسبت تکریم آن شهیدان عزیز در سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی برگزار شود. در این مراسم، مدیران ارشد فرهنگی کشور، سخنانی ایراد کردند که مهم و گوشنواز است.

اگر همین حالا بگوییم که دیپلماسی فرهنگی، از نان شب هم برای ما واجب‌تر است، شاید اغراق به نظر بیاید. اما با قطعیت و قاطعیت می‌شود گفت که این مولفه مهم و حیاتی، جزو اولویت‌های کشور به حساب می‌آید. آرام آرام، این اهمیت دارد هم در لایه‌های مختلف دستگاه‌ها و هم نزد مردم، نمایان می‌شود. به همین خاطر است که شورای فرهنگ عمومی کشور، در یک حرکت درست و دقیق، روز ۱۰ تیرماه را روز «دیپلماسی فرهنگی و تعامل با جهان» نام‌گذاری کرد و این روز گرامی را در تقویم ملی

در آستانه یک جهش بزرگ

محمد مهدی اسماعیلی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در مراسم گرامیداشت شهدای خدمت و سالروز تأسیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، اظهار کرد: امسال، نخستین سالی است که در تقویم رسمی کشور، روز دیپلماسی فرهنگی و تعامل با جهان نامگذاری شده است. از آنجا که همکاران ما در سازمان فرهنگ، از مجاهدان فرهنگی کشورمان هستند، درج چنین روزی در تقویم، قابل تقدیر است. وی با اشاره سیر تشکیل سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، بیان کرد: عنایت ویژه رهبر معظم انقلاب اسلامی را شکل گیری این سازمان، می توانیم مشاهده کنیم. پیشکسوتان حوزه دیپلماسی فرهنگی، نزدیک به دو سال، با حضور و نظارت رهبری جلسات متعددی تشکیل دادند و نهادهای مختلفی که در آن مقطع

کار می کردند، بررسی های مختلفی برای پیشبرد اهداف دیپلماسی فرهنگی کشور، انجام دادند که در نهایت منتهی به تشکیل سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی شد. اسماعیلی ادامه داد: سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، شاید جزو نادر مجموعه های داخل دولت است که اساسنامه اش با تنفیذ مقام معظم رهبری، ساری و جاری می شود. این سازمان برای رهبر معظم انقلاب، اهمیت زیادی داشته است و اکنون هم فرآیند تعیین رییس سازمان، اذن رهبری را می طلبد. وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با بیان اینکه سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی برای یک ماموریت مهم و بی بدیل در حوزه دیپلماسی فرهنگی تأسیس شده است، ابراز کرد: این که همه اهداف در تأسیس سازمان، طی این سال ها،

محقق شده است یا نه، دولت‌ها اهتمام لازم را به این موضوع نشان داده‌اند یا نه، بحث جدایی است. اما اخیراً در جلسه شورای عالی سازمان، این موضوع مطرح شد که عملکرد سازمان، لازم است که بررسی شود.

اسماعیلی با تأکید بر اینکه بودجه سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، افزایش چشمگیری در راستای اهمیت آن، داشته است، افزود: بنابراین امسال آماده یک جهش بزرگ در این سازمان هستیم. تاسیس نمایندگی‌های فرهنگی جدید در خارج از کشور، تقویت نیروی انسانی مجموعه‌های قوی زیرمجموعه سازمان و ارتقاء پشتیبانی از فعالیت‌های فرهنگی، از جمله مواردی است که امسال آغاز شده است و انتظار داریم که به صورت کامل، این اهداف محقق شود.

وی با اشاره به سفر رییس جمهوری شهید به پاکستان، بیان کرد: از آنجا که در این کشور، ما مراکز فرهنگی متعددی داریم، رییس جمهوری شهیدمان، با شغف و شوق زیادی از توان بالای فرهنگی موجود، یاد می‌کردند و فعالیت‌های قوی جمهوری اسلامی ایران در بخش فرهنگی باعث سربلندی ما شده بود.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با بیان اینکه، دولت سیزدهم، به حوزه تعاملات اقتصادی با همسایگان بسیار اهمیت داده است، گفت: طی حدود سه سال گذشته، روابط سیاسی و تجاری را با همسایگانمان احیا کردیم. کار دشواری بود. با برخی از همسایگان روابط آنچنان تیره بود که تصور اصلاح آن، بسیار سخت به نظر می‌رسید. همپای این موضوع، ارتباطات فرهنگی شکل گرفت و تقویت شد.

وی افزود: بعد از ۹ سال، مجوز راه اندازی مجدد راینی فرهنگی در تاجیکستان را گرفتیم و این توفیق، با همت رییس جمهوری شهید، به دست آمد. در این سه سال عمر دولت سیزدهم، فضای تعاملات فرهنگی و دیپلماسی فرهنگی در بالاترین سطح قرار گرفت. زیربناها برای انجام عملیات بیشتر در حوزه دیپلماسی فرهنگی، اصلاح شد، چرا که دولت نسبت به این مساله اهتمام جدی داشت.

اسماعیلی با اشاره به اینکه شهید امیرعبداللہیان

وزیر فقید امور خارجه، کمک زیادی در پیشبرد اهداف دیپلماسی فرهنگی کشور، کرد، گفت: در برخی مواقع که موانعی در کار راینان فرهنگی ایجاد می‌شد، با همت شهید امیرعبداللہیان، گره‌گشایی می‌شد.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در بخش دیگری از مراسم گرامیداشت روز دیپلماسی فرهنگی و تعامل با جهان، بیان کرد: بخش مهمی از برنامه‌های دیپلماسی فرهنگی کشور، در عمر کوتاه دولت سیزدهم اتفاق افتاد. رییس جمهوری شهیدمان، از آنجا که جامع الاطراف بود، دیپلماسی را از حالت شعاری و وابسته به چند کشور خارج کرد. سال‌ها به ما القا کرده بودند راه ارتباط با دنیا از طریق غرب و آمریکا است. ما باب مذاکره را نیستیم و با همه دنیا ارتباط گرفتیم.

اسماعیلی با اشاره به اهمیت عضویت جمهوری اسلامی ایران در پیمان‌های مهم منطقه‌ای و جهانی همچون شانگهای و بریکس، تأکید کرد: همزمان با عضویت در این پیمان‌ها، برنامه ریزی در بخش فرهنگی آن را نیز پیگیری کردیم و اکنون در حال برنامه ریزی آن هستیم. اگر ما بتوانیم در حوزه دیپلماسی فرهنگی مثلاً در چرخه نمایش فیلم در کشورهای عضو پیمان‌های همکاری، حضور داشته باشیم، توفیقات فرهنگی و اقتصادی زیادی به دست خواهیم آورد. در همین راستا، بخش مهمی از توافق ۲۵ ساله با چین نیز، مربوط به موضوعات فرهنگی است. ظرفیت بالای اقتصاد فرهنگ در دیپلماسی فرهنگی است.

وی با بیان اینکه یکی از شعارهای اصلی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، موضوع گسترش صادرات فرهنگی است، ابراز کرد: اتاق‌های مختلف هم اندیشی در این راستا تشکیل شده است و اتفاق‌های مهم با این ریل گذاری خوب، در آینده نزدیک خواهد افتاد.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی خطاب به راینان فرهنگی کشور، گفت: راینان عزیز، فضای دیپلماسی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، در آستانه یک جهش بزرگ قرار گرفته است. راینان ما بعضاً کار برخی از همکاران در سایر بخش‌ها را انجام می‌دهند که افتخار بزرگی است

طی حدود سه سال گذشته، روابط سیاسی و تجاری را با همسایگانمان احیا کردیم. کار دشواری بود. با برخی از همسایگان روابط آنچنان تیره بود که تصور اصلاح آن، بسیار سخت به نظر می‌رسید. همپای این موضوع، ارتباطات فرهنگی شکل گرفت و تقویت شد.

سرود رسمی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی رونمایی شد

سرود رسمی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی همزمان با روز گرامیداشت دیپلماسی فرهنگی و تعامل با جهان، رونمایی و اجرا شد. این سرود که به آهنگسازی احسان جوادی، تولید شده است، در مراسم سالگرد تأسیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی با حضور وزیر

فرهنگ و ارشاد اسلامی و جمعی از فعالان حوزه دیپلماسی فرهنگی کشور توسط گروه سرود محراب، به اجرا درآمد. شعر این سرود که به سفارش سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی تولید شده است، توسط قاسم صرافان سروده شده است.

آن کشور، گفت: یکی از فعالان فرهنگی و دینی در آن کشور، گفت که امروز انسانیت مدیون جمهوری اسلامی است. این جایگاهی که ایران اسلامی دارد بی شک بخش جدی‌اش را مرهون مجاهدت‌های شهید ریسی بوده است.

ایمانی‌پور با اشاره به اینکه یکی از ویژگی‌های بارز شهید ریسی، ولایتمداری و تکلیف‌مداری ایشان بود، گفت: شهید ریسی اهتمام ویژه‌ای به دیپلماسی فرهنگی داشت و خواسته‌ها در این زمینه را به سرعت اجابت می‌کرد.

وی با اشاره به سالروز تأسیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی و روز ملی دیپلماسی فرهنگی و تعامل با جهان که امسال برای نخستین بار در تقویم کشور به ثبت رسیده است، ابراز کرد: سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، برای انسجام فرهنگی بین‌المللی و ایجاد قرارگاه فرهنگی نظام، تأسیس شد. مرحوم آیت الله تسخیری برای دوره نخست ریاست این سازمان، انتخاب شد و همه متوجه شدند که با توجه به جایگاه ایشان، سطح کار در این سازمان بالاست.

ایمانی‌پور با بیان اینکه سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، برای قرارگاه شدن و انسجام فعالیت‌های فرهنگی بین‌المللی در سه دهه گذشته، فعالیت‌های شایسته‌ای انجام داده است، گفت: رایزنان فرهنگی، سربازان انقلاب در جبهه فرهنگی هستند. امروز مفتخر هستیم که خدمات شایسته‌ای در دیپلماسی فرهنگی داشته‌ایم.

رئیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، درباره چیستی و چرایی دیپلماسی فرهنگی و اهمیت آن برای کشورمان، اظهار کرد: در دنیا از دیپلماسی فرهنگی به عنوان قدرت نرم یاد

دنیای پر آشوب، نماینده فرهنگ صلح و آرامش و همزیستی باشیم.

قدرت فرهنگ

حجت‌الاسلام محمدمهدی ایمانی‌پور رییس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی نیز در این مراسم، به حمایت‌های رییس جمهوری شهید و همراهان از دیپلماسی فرهنگی اشاره کرد و گفت: شهید ریسی و شهید امیرعبداللهیان و همراهان ایشان، کسانی بودند که شهادتشان هم، پرتو بود و برکات زیادی برای نظام به همراه داشت. از جمله این برکات، نزدیکی دولت و ملت بود و پروژه جداسازی ملت و دولت که توسط رسانه‌های غربی تبلیغ می‌شد، به موفقیت نرسید.

وی با اشاره به اینکه مردم کشورمان، علی‌رغم دلخوری‌هایی که وجود دارد، همراه نظام هستند، افزود: انتخابات اخیر هم نشان داد که علیرغم سیاه‌نمایی‌ها، مردم در صحنه بودند. این میزان حضور، با توجه به سیانمایی دشمنان، چشمگیر بود.

ایمانی‌پور با بیان اینکه رسانه‌های غربی، برای مایوس کردن مردم سنگ تمام گذاشتند، ابراز کرد: یکی دیگر از برکات شهادت رییس جمهوری، همبستگی جهانی و همدردی با ایران بود. برخلاف تلاش‌هایی که شده است، تعامل ایران با جهان، در نقطه بسیار خوبی قرار دارد. در واقع، جمهوری اسلامی ایران در بهترین جایی که باید قرار می‌گرفت، قرار گرفته است.

وی ادامه داد: کشورمان در شرایطی قرار دارد که دوست و دشمن، ایران را ستایش می‌کنند. رئیس دستگاه دیپلماسی کشور، با اشاره به سفر خود به یونان و تعامل با فعالان فرهنگی و دینی

که نصیب ما شده است. همکاران متخصص، متعهد، کوشا و انقلابی در رایزنی وجود داشته است.

وی با اشاره به اینکه دولت آیت الله شهید ریسی مجموعه‌ای از توفیقات را در بخش‌های مختلف به وجود آورد، ابراز کرد: این توفیقات، کارآمدی نظریه دولت دینی را به اثبات رساند. پیشرفت و آبادانی و توسعه دنیوی از یک سو و ایجاد بسترهای لازم برای سعادت اخروی جامعه از سوی دیگر، از اهداف برقراری دولت دینی بوده است.

ترویج فرهنگ نو

غلامعلی حداد عادل رییس بنیاد ملی سعدی نیز ابراز کرد: به غزه و جنایاتی که در آن می‌شود، نگاه کنید. جدای از دلسوزی، باید گفت که این چه دنیایی است که رضایت می‌دهد عده‌ای از مردم از جاهای مختلف دنیا، جمع بشوند، جایی دیگر را غصب کنند و مردم شان را بکشند، کشوری ایجاد کنند و دولت‌های استعمارگر هم، حمایت کنند از این ظلم و ستم.

وی افزود: داستان غزه، امتحانی برای انسان امروزی است. جهان امروز با همه معیارهایی که وضع کرده مردود شده است. این جهان در این اتحاد، شرمنده تاریخ است. چرا که به هیچ یک از اصولی که از آن دم می‌زند، پایبند نبوده است. رییس بنیاد سعدی، در ادامه بیان کرد: دنیا، واقعا به یک فکر نو، فرهنگ نو و حرف متفاوت احتیاج دارد. یک طرح نویی در جهان باید افکنده شود. ایران با انقلاب اسلامی اش، اهمیت اش این است که می‌تواند منادی این حرف نو باشد. خدا را باید برگرداند به صحن جامعه و حکومت. خدا را باید پشتوانه اخلاق قرار داد. اخلاقی که پشتوانه خدایی نداشته باشد نتیجه اش می‌شود ظلم‌های امروز.

حدادعادل با تأکید بر اینکه رایزنان فرهنگی کشورمان می‌باید در گسترش فرهنگ نو برای ایجاد آرامش و صلح در جهان، فعالیت و حرکت کنند، گفت: خوشبختانه سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، به ویژه در دولت جدید، کارهای اساسی کرده است که قابل تقدیر است. وی همچنین بیان کرد: سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، هم اکنون در حال برنامه ریزی برای راه اندازی رشته دیپلماسی فرهنگی در مقطع کارشناسی ارشد است و امیدوارم تا سال آینده پذیرش دانشجویان، صورت گیرد. با انجام این امر مهم، هر ساله شاهد خواهیم بود که عده‌ای جوان با استعداد، تربیت می‌شوند تا بتوانند سی سال رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران شوند تا از این طریق، بتوانیم در

نکوداشت معلمان فارسی در اتریش

نخستین نکوداشت استادان و معلمان زبان فارسی در اتریش با حضور شماری از استادان، معلمان و کارشناسان حوزه زبان‌آموزی، در محل رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در وین برگزار شد. در این مراسم که در تالار ابن سینا برگزار شد، از استادان و معلمان برگزیده زبان فارسی تقدیر به عمل آمد و در یک نشست هم‌اندیشی، درباره راه‌های گسترش و ارتقای کیفی آموزش زبان فارسی در دانشگاه‌ها و مدارس اتریش بحث و تبادل نظر صورت گرفت. همچنین، قطعاتی از موسیقی ایرانی توسط استاد نریمان حجتی نواخته شد.

رضا غلامی، رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در اتریش، در این مراسم سخنرانی کرد. وی زبان فارسی را زبانی دیرینه، حکیمانه، خوش‌خو و عشق‌ورز توصیف کرد و گفت: "زبان فارسی که از زبان پارسی باستان سرچشمه گرفته، یکی از قدیمی‌ترین زبان‌های دنیاست که پیشینه آن

دست‌کم به ۵۲۲ سال پیش از میلاد مسیح بازمی‌گردد.

غلامی افزود: "زبان فارسی با بیش از ۱۲۰ میلیون نفر فارسی‌گو و نزدیک به ۵۰ میلیون نفر آشنا با این زبان، یکی از ده زبان نخست دنیا به شمار می‌رود و هشتمین زبان پرکاربرد در محتوای وب است.

وی به گویش‌های متعدد زبان فارسی در ایران و کشورهای دیگر اشاره کرد و خاطر نشان ساخت: "زبان فارسی یکی از پنج زبانی است که یونسکو آن را به عنوان یکی از شیرین‌ترین زبان‌های دنیا شناخته است. این زبان، زبان عشق به خدا و زبان والایی معنوی است.

تحریم‌ها شکسته خواهد شد. رئیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی در ادامه این مراسم، با بیان اینکه درباره جایگاه دیپلماسی فرهنگی، لازم است که یک بازتعریف صورت گیرد، افزود: اگر امروز تلاش می‌کنیم یک پله بالاتر رویم، مرهون تلاش‌های گذشتگان است. نگاه جدیدی در سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی ذیل برنامه تحول، شکل گرفته است که مبتنی بر حوزه مشارکت مردم و حلقه‌های میانی است. اگر ظرفیت‌های حلقه‌های میانی فعال شوند موفقیت‌هایی در خارج از مرزها و در دیپلماسی فرهنگی خواهیم شد.

ایمانی‌پور با تأکید بر اینکه ما صادرات فرهنگی را از بعد اقتصادی آن نگاه نمی‌کنیم، گفت: اما هر حوزه‌ای که در بخش اقتصاد موفق شود،

می‌شود. هر کشوری که دیپلماسی فرهنگی فعال‌تری دارد، قدرتمندتر است. برای کشور، اقتصاد را شکوفا می‌کند و امنیت‌زا است و از جهات مختلف، ارزشمند است.

وی با بیان اینکه برخلاف تلاش‌های صورت گرفته در دولت‌های مختلف، فاصله زیادی تا رسیدن به نقطه ایده‌آل دیپلماسی فرهنگی وجود دارد، توضیح داد: اگر بتوانیم جمهوری اسلامی ایران را به عنوان ایران قوی در جهان معرفی کنیم، سرمایه‌گذاری در کشور توسعه می‌یابد، گردشگری رونق می‌گیرد و از جهات مختلف وضعیت اقتصاد و معیشت، بهبود می‌یابد.

ایمانی‌پور با تأکید بر اینکه با کمک دیپلماسی فرهنگی می‌توانیم جریان تحریف دشمنان را خنثی کنیم، ادامه داد: اگر تصویر واقعی جمهوری اسلامی ایران به نمایش گذاشته شود،

توسعه می‌یابد. برخی نگاه تقلیل‌گرایانه به صادرات فرهنگی دارد اما ما تلاش می‌کنیم، اقتصاد فرهنگ را ارتقا دهیم.

رئیس دستگاه دیپلماسی فرهنگی کشور، با اشاره به فعالیت‌های جدی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی در زمینه گفت‌وگوهای دینی، بیان کرد: در این زمینه، اقلیت‌های مذهبی در ایران به ما کمک کرده‌اند.

وی با بیان اینکه روابط جمهوری اسلامی ایران با همسایگان، سازنده است و بهتر خواهد شد، توضیح داد: در سال جاری، برنامه‌های مختلفی در این حوزه خواهیم داشت که یکی از آنها، ایجاد اتاق ارتباطات و صادرات فرهنگی در استان‌های مرزی کشور است. خوشبختانه تفاهمنامه راه‌اندازی نخستین اتاق در استان کردستان، هفته گذشته امضا شد که فصل تازه برای گسترش دیپلماسی فرهنگی کشور محسوب می‌شود. در همین راستا، تلاش می‌کنیم همراه با برنامه پنج ساله هفتم، برنامه پنج ساله سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی را ارائه کنیم.

امیدوار به آینده

ایمانی‌پور، همچنین، دقایقی در جمع خبرنگاران حاضر در مراسم، نکات مهمی را درباره فعالیت‌های سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی و برنامه‌های مرتبط با دیپلماسی فرهنگی کشور، بیان کرد.

وی گفت: سال گذشته به همت شورای فرهنگ عمومی و همچنین شورای عالی انقلاب فرهنگی، دهم تیرماه را که سالروز تاسیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی است، به عنوان روز دیپلماسی فرهنگی و تعامل با جهان معرفی شد و این روز را قدر می‌دانیم و تلاش داریم، برای نکوداشت این روز، از تمامی ظرفیت‌ها بهره‌مند شویم.

وی در پاسخ به سؤال یکی از خبرنگاران، درباره نقش و اثرگذاری همکاری‌های فرهنگی ایران و جهان اسلام در تقویت و توسعه مناسبات و دیپلماسی عمومی و روابط فرهنگی در جهت تحکیم روابط فرهنگی اظهار کرد: در این زمینه تلاش‌های خوبی در جهت تعامل با کشورهای جهان اسلام و به ویژه کشورهای عربی انجام گرفته است. اما نباید از حق گذشت، آنچه که در جریان طوفان الاقصی شکل گرفت و بعد از آن وعده صادق، شرایطی را در جهان اسلام و کشورهای عربی فراهم آورد تا بسیاری از خصومت‌ها و بعضاً عدم برداشت‌های صحیح را کنار بگذاریم و تعاملات سازنده‌ای داشته باشیم. آن گونه که امروز تقریباً با تمامی کشورهایی که به نوعی قهر کرده بودند، در روابط فرهنگی و

سیاسی هستیم و روی خوش نشان دادند و این تعامل شکل گرفته است و به آینده این تعاملات امیدوار هستیم.

ایمانی‌پور افزود: حضور و همکاری کشورهای اسلامی در شکل دهی امت واحده به عنوان زیرساخت تمدن نوین اسلامی ضرورت دارد. بر این اساس این امیدواری وجود دارد، همکاری و انتقال تجارب تمدنی بتواند زمینه ساز شکل‌گیری و افق‌گشایی برای تمدن نوین اسلامی باشد.

رئیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی در پاسخ به سؤال دیگری در خصوص فعالیت و همکاری رایزنان فرهنگی به عنوان نماینده جمهوری اسلامی در راستای اهداف مدنظر سازمان بیان کرد: فعالیت‌های فرهنگی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی در خارج از کشور ابعاد مختلفی دارد، چرا که فرهنگ در کشور ما توسعه و دامنه گسترده‌ای دارد، شامل فعالیت‌های فرهنگی و هنری و دینی است و در این راستا، طی این سال‌ها رایزنان فرهنگی تلاش‌های خوبی در معرفی گفتمان انقلاب اسلامی و اسلام و تشیع داشته‌اند و سعیشان بر این است شناخت مناسبی از واقعیت‌های جمهوری اسلامی ایران ارائه کنند.

وی همچنین ابراز کردک پیش‌تر در مجلس شورای اسلامی اشاره کرده بودم، به موازات جریان تحریم، جریان تحریف حقایق جمهوری اسلامی ایران در جهان شکل گرفته است. بر این اساس به عقیده من وظیفه و رسالت اصلی رایزنان فرهنگی شکستن تابوی هراس‌آزایران است و تا حدود زیادی در این زمینه موفق عمل کرده‌اند. به عنوان مثال در مراسم شهادت رئیس جمهور، هیات‌های بسیاری از کشورهای مختلف برای ابراز همدردی ملت ایران به کشورمان آمدند و این همراهی و همدلی نشان دهنده این است که تعامل با جهان شکل گرفته و دست کم در دولت سیزدهم، تعامل سازنده و رو به رشدی بوده است.

ایمانی‌پور درباره اقدامات دولت سیزدهم در توجه به حوزه‌های آسیا، اروپا و آمریکا لاتین و اوراسیا گفت: اصطلاحی است که می‌گویند شرکاء اصلی هر کشور، همسایگان او هستند و از نگاه من مصداق درستی است. اگر در حوزه همسایگی تعامل سازنده‌ای وجود داشته باشد در ایجاد امنیت آن کشور موثر است. لازم به ذکر است یک دیپلماسی هوشمند، همکاری با همسایگان را در اولویت خود قرار می‌دهد. کمابینه این اتفاق در دولت سیزدهم شکل گرفت.

وی در ادامه اظهار کرد: سال گذشته ۶ نفر از

سال گذشته به همت شورای فرهنگ عمومی و همچنین شورای عالی انقلاب فرهنگی، دهم تیرماه را که سالروز تاسیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی است، به عنوان روز دیپلماسی فرهنگی و تعامل با جهان معرفی شد و این روز را قدر می‌دانیم و تلاش داریم، برای نکوداشت این روز، از تمامی ظرفیت‌ها بهره‌مند شویم.

قازان میزبان «شعر فارسی؛ فردوسی و خیام»

با همکاری رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در فدراسیون روسیه، نشست ادبی «شعر فارسی؛ فردوسی و خیام» به مناسبت ایام گرامیداشت این دو ادیب نامدار ایران زمین در مرکز ایران‌شناسی انستیتور روابط بین‌المللی دانشگاه فدرال قازان برگزار شد. در این نشست که با حضور مدیر موزه قیوم ناصری و اساتید دانشکده روابط بین‌الملل و دانشجویان علاقه‌مند به ادبیات و شعر ایران در مرکز ایران‌شناسی دانشگاه برگزار شد، داوود میرزاخانی، سرکنسول جمهوری اسلامی ایران در سخنانی به جایگاه مهم این شاعران بزرگ در ادبیات فارسی و جهان اشاره کرد و سهم آنان در حفظ موارث ادبی ایران را برشمرد. مستوره احمدووا، استاد دانشگاه قازان بر تأثیر شعر فردوسی و خیام در ادبیات سایر مردم جهان به ویژه بر آثار پوشکین تأکید داشت و به تحلیل تطبیقی برخی از اشعار پرداخت. وی همچنین درباره ترجمه «شاهنامه» فردوسی و رباعیات عمر خیام به سایر زبان‌های جهان توضیحاتی ارائه کرد.

گواهینامه قبولی برای فارسی‌آموزان روسی

دوره آموزش زبان فارسی ترم بهار ۲۰۲۴ دانشگاه فدرال اورال که با همکاری رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در فدراسیون روسیه و بنیاد سعدی طی ۴ ماه برگزار شد، به کار خود پایان داد. زبان فارسی در این دانشگاه با استفاده از کتاب‌های منتشره بنیاد سعدی؛ «گام اول» و «مینا» توسط خانم نازیار خامنه‌ای تدریس شد. دانشجویان دانشگاه فدرال اورال در رشته‌های روابط بین‌الملل، تاریخ، زبان‌شناسی و سایر فارسی‌آموزان آزاد در دو سطح مقدماتی و پیشرفته در آیین اختتامیه این ترم شرکت کرده و گواهینامه خود را دریافت کردند. ماکسیم سورکف، مسئول مرکز ایران‌شناسی و زبان فارسی این دانشگاه در این مراسم، ضمن ارزیابی مثبت از عملکرد و نتایج بدست آمده توسط دانشجویان و تشکر از استاد زبان فارسی اظهار داشت: شما با فرهنگ و زبان کشوری آشنا شده‌اید که میراث‌دار تمدنی عظیم و باشکوه و مردمانی هنرپرور است. وی افزود: اکنون قادر هستید شعر فارسی که یکی از تجلی‌های هنر ایرانیان محسوب می‌شود را بخوانید و معنای آن را دریابید.

سازمان وجود داشت که این نگاه نه از جانب خود سازمان بلکه به سبب محدودیت‌های اداری و استخدامی بود اما در آزمون پیش روی استخدامی، ۷۰ نفر جذب سازمان فرهنگ و ارتباطات خواهند شد و با توافقی که با اداره استخدام صورت گرفته است بعد از این آزمون، ۱۰۰ نفر دیگر هم ورودی خواهیم داشت و انتظار داریم نیروهای جوان و شایسته کشورمان که علاقه‌مند به فعالیت در حوزه بین‌الملل هستند در این آزمون شرکت کنند و این افتخار همکاری در آینده نزدیک شکل بگیرد.

رئیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی درباره تعامل سازمان برای حضور هنرمندان عرصه انقلاب ابراز کرد: وقتی از ترویج گفتمان انقلاب و معرفی نظام جمهوری اسلامی ایران سخن می‌گوییم، بخش اصلی آن معرفی هنر انقلاب است اما ضرورت دارد ترازوی را در اعزام گروه‌های فرهنگی و هنری به خارج از کشور و یا هنرمندان رعایت شود و بر این اساس اولویت‌های ویژه‌ای برای هنرمندان حوزه انقلاب قائل هستیم ولی در عین حال دوستان هم باید تلاش کنند در این حوزه سطح خودشان را ارتقا دهند تا نمایندگان شایسته‌ای برای جمهوری اسلامی ایران در بخش هنر باشند.

ایمانی پور در ادامه به تولیدات هنری بویژه در بخش سینما در دولت سیزدهم اشاره کرد و در این باره گفت: در این دوره تدابیر جدی در خصوص تولیدات مشترک شکل گرفته است. البته متأسفانه بضاعت بخش‌های فرهنگی بویژه در بخش تولیدات مشترک در کشور کافی نیست. به عنوان مثال برای تولید یک فیلم سینمایی مشترک دست کم باید یک میلیون یورو هزینه شود و شاید نهادهای فرهنگی به این

وزاری فرهنگ کشورهای همسایه به ایران آمدند و متقابلاً سفرهایی به کشورهای همسایه انجام گرفت و توفیقات خوبی حاصل شد و اکنون در شرایط خوبی با کشورهای همسایه قرار داریم. به عنوان مثال برای آمریکای لاتین که تشنه شنیدن حقایق جمهوری اسلامی ایران است تدبیرهایی صورت گرفت و بعد از سالها رایزن فرهنگی ایران در دو کشور آمریکای لاتین مستقر شدند. کشورهای افریقایی هم هدف بعدی ما است و در تلاش هستیم حضور فرهنگی جمهوری اسلامی ایران توسعه پیدا کند. این حضور، یک حضور ساختگی نیست و بر اساس مطالباتی است که از سوی آن کشورها بوجود آمده و دائماً از ما چنین درخواستی را دارند که انشالله این اتفاق خواهد افتاد.

ایمانی پور در پاسخ به سوال دیگر خبرنگاری درباره جذب نیرو در این سازمان بصورت رسمی یا استخدام از بین فارغ‌التحصیلان بیان کرد: در دوره دهم فضایی ایجاد شد تا بر این مبنای هر فرد علاقمندی بتواند حتی بصورت شخصی، به عنوان رایزن فرهنگی اعزام شود و خود را معرفی کند. البته صلاحیت هر فردی در کمیته منظور سازمان مورد بررسی قرار می‌گیرد. بر این اساس، آن درهای بسته‌ای که گفته می‌شد، وجود ندارد و با نگاه به چینش رایزن‌های جدید متوجه خواهید شد از حوزه‌های مختلف و با سلیقه‌های مختلف رایزن اعزام شده است. جالب است بدانید در این دوره، رایزن از اهل سنت هم انتخاب شده و یا بانو رایزن و همچنین وابسته فرهنگی خانم در یکی از کشورهای همسایه داشته ایم. در واقع تقریباً از اقشار مختلف به عنوان رایزن انتخاب کرده ایم. باید بگویم در سال‌های گذشته محدودیت‌هایی برای ورودی

میزان توانایی نداشته باشند. بنابراین در این راستا حمایت دوستان رسانه‌ای هم بی‌تأثیر نخواهد بود تا در این زمینه فهم درستی از ضرورت چيستی و چرایی دیپلماسی فرهنگی در کشور صورت بگیرد تا به دنبال آن شاهد حمایت‌های جدی تری از حوزه فرهنگ و هنر باشیم و این همکاری‌ها توسعه پیدا کند و تولید فیلم‌ها بیشتر شود. در حال حاضر مشکل سینماگران ما تامین هزینه‌های تولید فیلم است. برای اساس به عنوان فردی که سالها در این حوزه فعالیت داشته، اذعان می‌کنم، یکی از موثرترین روش‌های همکاری و تعامل فرهنگی و معرفی کشور مسیر هنر است خصوصاً هنر سینما.

رئیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی درباره مهمترین اتفاقاتی که در خصوص صادرات فرهنگی شکل گرفته بیان کرد: اولین اقدام در حوزه صادرات فرهنگی اتصال ظرفیت‌های داخل و خارج است. یکی از مسائل اصلی این است که بسیاری از متقاضیان فرهنگ و هنر ایرانی، ظرفیت‌های داخل کشور را نمی‌شناسند و با راه‌های دسترسی با آن آشنایی ندارند. بنابراین برای شکل‌گیری این همکاری تلاش کردیم تعداد بسیاری از هنرمندان و موسسات فرهنگی و هنری را با هم‌تایانسان در خارج از کشور آشنا کنیم. البته در این زمینه پلتفرمی هم طراحی شده تا این ظرفیت‌ها بیشتر معرفی شود.

رئیس دستگاه دیپلماسی کشور، یکی از مشکلات ناشی از تحریم را انتقال وجه برای موضوع صادرات فرهنگی عنوان کرد و در ادامه گفت: این موضوع سنگی است که پیش پای اصحاب فرهنگ و هنر بخصوصاً کسانی که می‌خواهند بصورت شخصی در این حوزه فعالیت کنند افتاده است اما تلاش‌هایی انجام گرفته و قول‌هایی برای حل این مسئله داده شده است. به عنوان مثال در تلاش هستیم در استان‌های مرزی بازارچه‌های مرزی ایجاد کنیم تا بستری برای توسعه صادرات فرهنگی باشد. همچنین همکاری با هشت استان مرزی پیش‌بینی شده است که هفته گذشته با استان کردستان آغاز شد. باید بگویم تا رسیدن به شرایط مطلوب فاصله بسیار است اما گام‌های اولیه در این مسیر برداشته شده است.

رئیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی در پایان در پاسخ به سوال یک خبرنگار دیگر در خصوص فعالیت سازمان در معرفی بیشتر جبهه مقاومت به ویژه بعد از طوفان الاقصی در رسانه‌های جهانی بیان کرد: یکی از وظایف و ماموریت‌های اصلی سازمان فرهنگ و ارتباطات، معرفی گفتمان انقلاب اسلامی است و امروز برجسته‌ترین بخش این گفتمان، گفتمان مقاومت

در حال حاضر مشکل سینماگران ما تامین هزینه‌های تولید فیلم است. بر این اساس به عنوان فردی که سالها در این حوزه فعالیت داشته، اذعان می‌کنم، یکی از موثرترین روش‌های همکاری و تعامل فرهنگی و معرفی کشور مسیر هنر است خصوصاً هنر سینما.

است و نه فقط کشورهای حوزه مقاومت، بلکه بسیاری از کشورهای دیگر هم به آن اقبال نشان داده‌اند. معرفی شایسته‌ای در شناساندن مقاومت. وی اضافه کرد: از منظر یک فرد خارجی، تفاوتی بین ترور و مقاومت نیست. اما تلاش جبهه مقاومت این است که بفهمانیم تفاوت بین تروریست و مقاومت چیست؟ یا تفاوت بین حزب الله و داعش؟ بنابراین در این راستا نشست‌های مختلف و گفت‌وگوهای بسیاری در کشورهای اسلامی و غیر اسلامی برگزار شده است. امروزه از زبان فرهیختگان خارجی می‌شنویم انسانیت مدیون جمهوری اسلامی ایران است این جمله نشان دهنده این است که خوشبختانه گفتمان مقاومت و گفتمان جمهوری اسلامی ایران منتشر شده است و بخش جدی از این کار مرهون تلاش‌های ناپیدا همکاران ما در خارج از کشور است.

گفتگو

گفت‌وگو با

رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در تانزانیا

مسیر پریهجت

سرزمین سبز با مردمانی سیه فام و سپیددل، سرزمین فرصت‌های بسیار است. قاره آفریقا، با منابع عظیم و سرمایه انسانی شریف، همراستا با منویات بزرگان نظام ما می‌تواند حرکت کند. خوشبختانه با پذیرش پرشمار مردمان این قاره پهناور نسبت به انقلاب اسلامی ایران، شرایط مناسبی مهیا شده است تا ابتدا با تحرکات دیپلماتیک در حوزه فرهنگ و گسترش دیپلماسی فرهنگی، مسیر سهل و درستی را برای تعاملات اجتماعی و سیاسی و اقتصادی، مهیا سازیم. محسن معارفی رایزن فرهنگی کشورمان در تانزانیا، یکی از کشورهای آفریقایی، درباره مسائل فرهنگی و اجتماعی این کشور، موضوعات قابل توجهی را مطرح کرده است.

آقای معارفی! ابتدا درباره‌ی وضعیت اسلام و شیعیان تانزانیا توضیح دهید.

گفته می‌شود به دلیل موقعیت جغرافیایی تانزانیا، اسلام توسط بازرگانانی که در همان قرن نخست هجری به سواحل سواحیلی رسیدند، معرفی شده است و سکه‌های طلا، نقره و مس منقوش به نقش‌های اسلامی مربوط به سال حدود ۲۱۰ هجری نیز در این سواحل پیدا شده است.

مستحضرید که تانزانیا از دو بخش زنگبار و سرزمین اصلی (تانگانیکا) تشکیل شده است. در حال حاضر در بخش زنگبار بیش از ۹۹ درصد مردم مسلمان هستند و طبق آمارهای موسسه‌ی نظرسنجی پیو (Pew) که مورد استناد مراکز رسمی قرار می‌گیرد حدود ۳۵ درصد مردم بخش تانگانیکا مسلمان هستند. البته مسلمانان این نظرسنجی را مخدوش می‌دانند و درصد مسلمانان کشور را حداقل ۵۰ درصد می‌دانند. طبق قانون تانزانیا، تبعیض مذهبی به نفع هر دینی

ممنوع است و آزادی انجام مناسک پیروان ادیان تضمین شده است. مسیحیان و مسلمانان تانزانیا همزیستی کاملی با یکدیگر دارند. یک روز رئیس دیارتمان ادیان دانشگاه دارالسلام به من می‌گفت، برای برخی کشورها که ترکیب جمعیت دینی آنها مثل ما است، وضعیت همزیستی و صلح تانزانیا جالب توجه است که چگونه تانزانیا توانسته است به کشوری با کمترین منازعات دینی در آفریقا تبدیل شود.

جمعیت شیعه در تانزانیا نیز بسیار قابل توجه است و از این نظر، چنانچه چندی پیش خبرگزاری یورو نیوز گفته بود، تانزانیا قطب شیعیان شرق آفریقا است. همان نظرسنجی پیو درصد شیعیان تانزانیا را حدود ۲۰ درصد مسلمانان میدانند. حال اگر تعداد جمعیت امروز تانزانیا را طبق سایت worldometers حدود ۶۹ میلیون نفر بدانیم،

می‌رسد. باکواتا مهمترین سازمان دینی مسلمانان تانزانیا است که انتخاب مفتی، صدور مجوز ثبت جمعیت‌های مسلمانان و بسیاری از فعالیتها و امور دینی مسلمانان از طرف دولت به طور رسمی به آنها سپرده شده است.

شیعیان تانزانیا در فعالیتهای تبلیغی و آموزشی خودشان به بلوغ خوبی رسیده اند و به طور ساختارمند این فعالیتها را دنبال می‌کنند. شیعیان خوجه فعالیت‌های بسیار منسجمی دارند. اگرچه شیعیان خوجه دارای جماعت‌ها و تشکیلاتی در آمریکا، اروپا و استرالیا هستند، اما گسترده ترین و ساختارمندترین تشکیلات آنها در شرق آفریقا و در شرق آفریقا گسترده ترین آنها در تانزانیا است که با ۱۷ جماعت تقریباً در تمام شهرهای بزرگ تانزانیا حضور دارند. تشکیلات خوجه‌ها اساساً یک ساختار دینی برای حفظ هویت دینی اعضا

است و فعالیتهای تبلیغی و شیعی و به خصوص عزاداری برای حضرت سیدالشهداء در هسته‌ی سخت تشکیلات است.

می‌توانید به برخی برنامه‌های شیعیان خوجه در عزاداری امام حسین (ع) اشاره کنید؟

بله، عزاداری شیعیان خوجه‌ها در ماه محرم بسیار مفصل است. مساجد؛ حسینیه‌ها و تکیه‌ها هر روز تقریباً تا پنج نوبت برای سنین مختلف برنامه دارند. کلاسهای آموزشی، نمایشگاه، تئاتر مذهبی و تعزیه، جلسات پرسش و پاسخ برای جوانان، جلسات وعظ و خطابه به زبانهای مختلف انگلیسی، اردو، گجراتی و سواحیلی از جمله برنامه‌های آنها است و با توجه به کثرت برنامه‌ها چندین روحانی از دیگر کشورها دعوت می‌شوند. ساخت ماکت کربلا، راه اندازی دسته‌های عزاداری، مراسم سینه زنی، تولید لباس سیاه، علم‌های عزاء، تجهیزات عزاداری، ندورات و ساخت کلیپهای مداحی توسط جوانان بخش دیگری از برنامه‌های آنهاست که انسان را یاد هیأت‌های فعال ایران در ایام محرم می‌اندازد. امسال پیام رئیس جماعت دارالسلام آقای محمدرضا

جمعیت شیعیان بین حدود ۵ میلیون نفر (بر اساس تخمین ۳۵ درصد جمعیت مسلمان) تا ۷ میلیون نفر (بر اساس تخمین ۵۰ درصد جمعیت مسلمان) است که بسیار جمعیت قابل توجهی است. شیعیان تانزانیا از گروه‌های مختلفی تشکیل میشوند. شیعیان خوجه‌ی اثنی عشری از مهمترین گروه‌های شیعیان هستند که از نظر امکانات و وضعیت اقتصادی وضعیت تقریباً خوبی دارند. علاوه بر آنها، تعداد شیعیان بومی نیز قابل توجه است و آنها نیز ساختار و تشکیلات منسجمی دارند. مهمترین تشکیلات شیعیان بومی با نام TIC به طور رسمی جزو جمعیت امنیت و صلح بین ادیان تانزانیا (JMATA) است و هر گاه دولت برنامه‌ای برای رهبران ادیان دارد، معمولاً از رئیس این تشکیلات حجه الاسلام شیخ جلالا نیز دعوت می‌کند.

درباره‌ی فضای مناسب برای تبلیغ دین مبین اسلام در این کشور می‌توانید کمی توضیح دهید.

مسلمانان برای انجام مناسک خود محدودیتی ندارند و تقریباً در هر کوی و برزنی در دارالسلام در هر روز از مآذنها صدای اذان به گوش

جشن غدیر در خانه مرکزی سینماگران مسکو

به همت سفارت و رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در فدراسیون روسیه و با همکاری اداره کل همکاری‌های فرهنگی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، جشن عید سعید غدیر خم با عنوان «همای رحمت» در خانه مرکزی سینماگران مسکو برگزار شد. این مراسم که با حضور ایرانیان مقیم و اجرای گروه هنری «بیستون» اعزامی از جمهوری اسلامی ایران همراه بود، با پیام دعوت به مشارکت حداکثری در انتخابات چهاردهمین دوره ریاست جمهوری آغاز شد. مسعود احمدوند، رایزن فرهنگی کشورمان در ابتدای این مراسم، اظهار

داشت: برای جملگی ما ایرانیان تداعی سه کلمه کلیدی مادر، وطن و امیرالمؤمنین^(ع) همواره شورآفرین و اثرگذار بوده است. ارادت به ساحت امیر مؤمنان حضرت علی^(ع)، ستایش مقام مادر و دوستداری میهنمان ایران برای ملت ما نقطه مشترک اتحاد و همبستگی در تمامی عرصه‌هاست. وی افزود: امروز اینجا گردهم آمدیم تا وحدت خود را به عنوان شیعیان امیر مؤمنان برای تعیین سرنوشت وطنمان که جایگاهی هم‌رتبه مادران دارد، یادآوری کنیم. کاظم جلالی، سفیر جمهوری اسلامی ایران در فدراسیون روسیه به تشریح پیام واقعه تاریخی غدیر پرداخت و با اشاره به اینکه انتخابات چهاردهمین دوره ریاست جمهوری، جمعه هشتم تیرماه ۱۴۰۳ همزمان با ایران در روسیه و برخی دیگر از کشورها برگزار می‌شود، گفت: برگزاری ۴۱ دور انتخابات در سال‌های پس از پیروزی انقلاب اسلامی، بیانگر بخشی از جلوه‌های مردم‌سالاری دینی است.

مذهب حق‌هی اهل بیت^(ع) دعوت کرده اید، ایشان پاسخ می‌دهد، هیچ و آیت‌الله حکیم می‌گوید برای اینکه در روز قیامت جوابی داشته باشید فکری برای این خلاء بکنید. بعد از آن تشکیلاتی با هدف ارائه خدمات دینی و شیعی به شیعیان بومی تانزانیا تشکیل می‌دهند که به افتخار صحابی معروف پیامبر ص به نام بلال مسلم میشن فعالیت خود را شروع می‌کند که امروز در تانزانیا ۲۵۳ مرکز دارد و اخیراً فعالیت خود را به چند کشور مجاور از جمله کنیا گسترش داده است. در ایام محرم در تمام این مراکز مجالس و محافل عزاداری و سخنرانی برای بومیان به زبان سواحیلی با شور فراوان برپا است و در بسیاری از این مراکز از عزاداران پذیرایی به عمل می‌آید. علاوه بر این فعالیت تشکیلاتی، بسیاری از افراد شیعه خوجه به صورت خودجوش برای مردم تانزانیا در محل

دوجی در پایان دهه‌ی اول محرم برایم جالب بود که همراه با تصویری با مثنی‌های گره کرده گفته بود: تا نفس میکشم این عزاداریها و روح توصل به اهل بیت^(ع) و تعالیم امام حسین^(ع) در دارالسلام رونق خواهد داشت.

عزاداری دیگر شیعیان بومی تانزانیا چگونه است؟ یکی از ابتکارات خوب شیعیان خوجه این است که فعالیتهای خود را محدود و منحصر به اعضای خود نکرده اند و برای فعالیتهای تبلیغی و دینی در بین شیعیان بومی نیز ساختارهای خوبی را طراحی کرده اند. گفته می‌شود حدود ۶۰ سال پیش وقتی رئیس جماعت خوجه به دیدار آیت‌الله محسن حکیم ره در نجف می‌رود و گزارشی از فعالیتهای گسترده‌ی خود در آفریقا می‌دهد، آیت‌الله حکیم می‌پرسد که شما چند نفر از مردم آفریقایی را به

زندگی و یا کسب خود موکب و ایستگاه توزیع صلواتی غذا و شربت دایر می‌کنند تا در حد توان پیام امام حسین^(ع) را به دیگر مردم تانزانیان برسانند. علاوه بر اینها، شیعیان بومی مستقل از خوجه‌ها نیز امروزه بسیار فعالند. به خصوص جمعیت TIC که خودش دهها مرکز و مسجد را در شهرهای مختلف تانزانیان تحت پوشش فعالیت‌های تبلیغی قرار می‌دهد. امسال در مسجد الغدیر که مقر اصلی آنها در دارالسلام است، در دهه‌ی اول محرم هر روز سه نوبت برنامه‌ی عزاداری داشتند و در روز عاشورا نیز دسته‌ی عزاداری آنها بیش از یک هزار نفر بود.

مساجد و مراکز مستقل شیعی نیز هستند که به طور جداگانه برنامه‌های عزاداری سیدالشهدا^(ع) را برای اقشار مختلف زن و مردم و گروه‌های سنی مختلف در محرم دارند. برخی نیز بروشورهایی درباره‌ی قیام امام حسین^(ع) منتشر و توزیع می‌کردند و یا لباس سیاه رایگان به عزاداران می‌دادند. علاوه بر شیعیان اثنی عشری، شیعیان بهره‌های داوودی و شیعیان لبنانی نیز در ایام محرم عزاداری‌های گسترده‌ای دارند، که توضیح آنها مجال دیگری می‌طلبد.

به نظر شما برای بالندگی جمعیت شیعه در تانزانیان ریزنی فرهنگی کشورمان چه اقداماتی می‌تواند انجام دهد؟

شیعیان تانزانیان علیرغم اینکه امروز جایگاه شناخته شده‌ای در تانزانیان دارند، لازم است در برخی زمینه‌ها تقویت شوند. به طور مثال فعالیت‌های قرآنی شیعیان در مقایسه با مسلمانان اهل سنت تانزانیان بسیار محدود است. در تانزانیان بزرگترین مسابقات قرآنی جهان اسلام در استادیوم‌های ورزشی برگزار می‌شود و در طول سال دهها مسابقه‌ی باشکوه قرآنی با جوایز چندین هزار دلاری برگزار می‌شود و هزاران حافظ و قاری قرآن در آن حضور پیدا می‌کنند. در حالی که در جمعیت شیعیان این فعالیت‌ها بسیار اندک است و لازم است برای تقویت آن چاره اندیشی شود. مشکل دیگر جمعیت‌های شیعه تانزانیان کاهش معرفت عمیق دینی است. شبهات دینی باعث شده است بسیاری از جوانان شیعیان خوجه و بومی، در ادامه‌ی مسیر دچار تردید شوند و یا به سبک زندگی غربی روی آورند. فقدان تحصیلات عالی دانشگاهی در بین جوانان شیعه نیز مشکل دیگری است. به همین علت شیعیان تانزانیان علیرغم جمعیت قابل توجه، در قدرت سیاسی کشور تقریباً جایگاهی ندارند. برخی جمعیت‌های شیعی بومی به علت ضعف در ارتباط با جوامع متمول شیعه در داخل و خارج تانزانیان همچنان نیازمند کمک هستند که لازم است خیرین به آنها توجه کنند.

امسال در مسجد الغدیر که مقر اصلی آنها در دارالسلام است، در دهه‌ی اول محرم هر روز سه نوبت برنامه‌ی عزاداری داشتند و در روز عاشورا نیز دسته‌ی عزاداری آنها بیش از یک هزار نفر بود.

مساجد و مراکز مستقل شیعی نیز هستند که به طور جداگانه برنامه‌های عزاداری سیدالشهدا^(ع) را برای اقشار مختلف زن و مردم و گروه‌های سنی مختلف در محرم دارند.

در برخی از این زمینه‌ها، ریزنی فرهنگی کشورمان می‌تواند ایفای نقش کند. حمایت از حرکت‌های قرآنی جمعیت شیعیان و تلاش برای ایجاد ارتباط جوامع رافی قرآنی کشورمان با شیعیان تانزانیان می‌تواند در این زمینه موثر باشد. همچنان که ریزنی فرهنگی می‌تواند ارتباط جوانان شیعه تانزانیان را با علما و مراکز پژوهشی دینی ایران تسهیل کند. بسیاری از خانواده‌های شیعه‌ی تانزانیان به علت قرابت مذهبی با ایران، ترجیح می‌دهند فرزندان‌شان در ایران اسلامی تحصیل کنند ولی متأسفانه تا کنون برای حضور پررنگ شیعیان تانزانیان در دانشگاه‌های ایران اقدام قابل توجهی انجام نشده است و امیدوارم بتوانیم با مسوولین وزارت علوم و وزارت بهداشت کشورمان این مسیر را برای حضور بیشتر جوانان علاقه مند به تحصیل در کشورمان هموار کنیم. تلاش برای افزایش سفر شیعیان تانزانیان به ایران نیز می‌تواند در بسیاری موارد راهگشا باشد که لغو روایید ایران برای تانزانیایی‌ها از گام‌هایی خوبی بود که در دولت شهید رئیسی برداشته شد و ریزنی فرهنگی تلاش می‌کند این سفرها را هر چه بیشتر گسترش دهد.

با توجه به فرمایش مقام معظم رهبری که می‌فرمایند «امروز حرکت عظیم راهپیمایی اربعین یک فریاد رسا و یک رسانه‌ی بی‌همتا است»، آیا شیعیان تانزانیان از این فرصت استفاده می‌کنند و ریزنی فرهنگی ایران در این زمینه چه نقشی می‌تواند ایفا کند؟

بله، زیارت امام حسین^(ع) و عتبات عالیات سرزمین عراق از مقاصد اصلی شیعیان تانزانیان است. تعداد زیادی از شیعیان تانزانیان از اول محرم تا اربعین به طور متناوب به زیارت می‌روند و در ایام اربعین حضور گسترده‌ای در آنجا دارند. بسیاری از آنها بعد از زیارت عراق، برای زیارت امام هشتم ع، به ایران اسلامی نیز سفر می‌کنند. برخی خیرین نیز تلاش می‌کنند شیعیان بومی تانزانیان را نیز که وضعیت مالی خوبی ندارند، مساعدت کنند در راهپیمایی اربعین شرکت کنند. در ایام اربعین حسینی جلسات سخنرانی و تحلیل حرکت عاشورایی در تانزانیان نیز بسیار پررونق است.

با توجه به هزینه‌های بالای سفر اربعین، یکی از حرکت‌های زیبای شیعیان تانزانیان تا حدودی شبیه زیارت اربعین است، حرکت به سمت زیارتگاه شریفان (سادات اهل بیت علیهم السلام) در منطقه‌ی باگامویو در یکصد کیلومتری دارالسلام است. در آنجا چندین زیارتگاه از سادات است که همچنان مورد احترام مردم است. شیعیان در حرکت‌های گروهی در ایام محرم و صفر تلاش می‌کند به آنجا بروند و با اقامه‌ی عزای حسینی در آنجا، یاد و خاطره‌ی زیارت جابر انصاری از قبور شهدای کربلا را زنده نگه دارند.

بسیاری از مبلغان شیعیان بومی تانزانیان با ریزنی فرهنگی کشورمان در ارتباط مستمر هستند و یکی از درخواست‌های مکرر آنها، مساعدت آنها برای زیارت اربعین است. اگر خیرینی باشند که در این زمینه به ما کمک کنند می‌توانیم خادمان و نوکران ابا عبدالله^(ع) را که سالها برای حضرتش عزاداری کرده اند و در حسرت این زیارت هستند، کمک کنیم تا به آرزوی‌شان برسند.

در پایان اگر نکته‌ای هست، به عنوان سخن پایانی بفرمایید.

به فرموده‌ی مقام معظم رهبری ریزنی فرهنگی قرارگاه فرهنگی هست که باید در عرصه‌ی جهاد تبیین، آنچه که می‌تواند برای اعتلای ارزشهای اسلامی و فرهنگ اسلامی ایرانی آتش به اختیار انجام دهد. ما دست همه‌ی کسانی که قلبشان با اسلام و ایران می‌طبد را برای همکاری می‌فشاریم. رسالت ما وقتی انجام شده است که بتوانیم بسیجی وار در مسیر پر بهجت گامی برداریم.

گفت وگو با

رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران
در بوسنی و هرزگوین

سکوی سربلندی

حوزه بالکان، جغرافیای جذاب، شاداب و غنی دارد؛ غنی از فرهنگ و سنت‌هایی که برای مسلمانان ایران و جهان، دارای ارزش‌های بسیاری است. محمدحسین انصاری رایزن فرهنگی کشورمان در بوسنی و هرزگوین، از جذابیت‌های ناگفته این منطقه می‌گوید.

آقای انصاری! از حضور فرهنگی ایران در بوسنی بگویید. جامعه بوسنی تمایل به میزبانی از کدام فرهنگ‌ها را دارد و ابزار مؤثر ایران برای حضور قوی در این جامعه چیست؟

بالکان بعنوان محل تماس فرهنگی تمدن‌های شرقی و غربی، همواره پذیرای فرهنگ‌ها و نگرش‌های مختلف بوده و یکی از چهارراه‌های فرهنگی جهان بوده و هست. بوسنی و هرزگوین نیز بعنوان یکی از کشورهای این منطقه همواره پذیرای ادیان و فرهنگ‌های مختلف بوده است. جامعه‌ای که مطلوبات فرهنگی بیگانگان را در فرهنگ خود بومی کرده و اکنون فرهنگ، دین و زبان ایشان ملغمه‌ای است از میراث همه آنان که در این سرزمین پا نهاده اند.

از این جهت بوسنی و هرزگوین تمایل به میزبانی از فرهنگ‌های مختلف دارد و آرمانشهر خود را محیطی چند فرهنگی و حاوی زیستی متنوع و در عین حال هم افزا و مدارمحور تعریف می‌کند. این نگاه کثرت‌گرایانه باعث شده کشورهای مختلف از جمله ج.ا.ایران بوسنی و هرزگوین را بعنوان سکویی برای معرفی فرهنگ خود در منطقه و اروپا تعریف کنند.

سیاستگذاران فرهنگی امروز بوسنی و هرزگوین سعی دارند ضمن حفظ میراث گذشته، خود را با معیارهای فرهنگی اتحادیه اروپایی هماهنگ کنند.

تماس فرهنگی ایران و بوسنی و هرزگوین رامی‌توان به سه بازه تاریخی تقسیم کرد. اولین تماس‌های فرهنگی دو سرزمین بنظر می‌رسد سابقه‌ای چند هزار ساله داشته باشد و نشانه‌های بسیار زیادی هم در این خصوص وجود دارد؛ از معابد میترایی در بوسنی و هرزگوین گرفته تا آثار ادبی بزرگ فارسی که در آنها به مردمان "سرزمین بالکان" که "بوسنی هرزگوین" هم جزئی از آنهاست، اشاره شده است. مثلاً در "شاهنامه فردوسی"، ۲۲ بار از واژه "سقلاییها" یا "سقلاییان" که اشاره به مردمان اسلاو ساکن بالکان دارد استفاده شده است و در "هفت پیکر" نظامی، داستان "بانوی گنبد سرخ" داستان ازدواج بهرام با شاهزاده سقلایی است. نقطه عطف تاریخی برای ورود و گسترش زبان و ادبیات فارسی در منطقه بالکان به ویژه بوسنی و هرزگوین، ورود و تسلط امپراطوری عثمانی حدود

دو کشور را حفظ و تقویت کنند. همچنین این وقایع زمینه‌ای شد تا ارتباطات مردمی نیز میان جوامع دو کشور شکل گرفته و تقویت گردد. لذا مهمترین ابزار ج.ا.ایران برای حضور فرهنگی در بوسنی و هرزگوین زبان و ادبیات فارسی است که علاوه بر انتقال مفاهیم فرهنگی، حامل معارف دینی و عقیدتی مردمان ایران زمین نیز هست.

آثار بزرگان ادب فارسی چه جایگاه و اهمیتی در بوسنی دارند؟ در خصوص مفاخر، مشاهیر و دانشمندان ایران چون «سعدی» و «حافظ» و «خوارزمی» و ... چه اقداماتی داشتید؟

همانطور که اشاره شد آثار بزرگان زبان و ادبیات فارسی نقش مهمی در شکل‌گیری هویت فرهنگی مردم بوسنی و هرزگوین داشته است در طول دوره تسلط عثمانی‌ها بر بوسنی و هرزگوین که

حدود ۵۰۰ سال پیش در این منطقه است. امپراتوری عثمانی، زبان فارسی را از زبان‌های رسمی دربار خود می‌دانست و لذا، آموزش زبان فارسی و اقبال به زبان و ادبیات فارسی در این منطقه گسترش پیدا کرده است. پس از حضور عثمانی، در بسیاری از "رشدیه‌های" شهرهای مهم بوسنی، زبان فارسی تدریس و "بهارستان" و "گلستان" خوانده می‌شده است، و نیز، علاقه مردم این سرزمین به بحث عرفان و تصوف باعث شده بسیاری از آثار عرفای بزرگ ایرانی در این منطقه شناخته شود، و همه اینها زمینه‌هایی برای گسترش زبان فارسی در این منطقه شده است، و امروز هم در معدود "تکایا" و "مولوی خانه‌های" باقیمانده در بوسنی، مثنوی به زبان فارسی خوانده می‌شود و به زبان بوسنیایی تفسیر می‌شود.

سومین دوره تاریخی تماس فرهنگی مردمان دو کشور به رخداد‌های جنگ دهه نود بوسنی و هرزگوین و پس از آن مربوط می‌شود که ج.ا.ایران در قالب‌های رسمی و از طریق رایزنی فرهنگی و نهادهای فرهنگی ج.ا.ایران در بوسنی و هرزگوین سعی داشته عمدتاً از مسیر زبان و ادبیات فارسی و فعالیت‌های علمی و پژوهشی، ارتباطات فرهنگی

از جمله این برنامه‌ها بوده است. در آخرین اقدامات، کتاب‌های گلستان و بوستان سعدی برای نخستین بار از زبان فارسی به زبان بوسنیایی و به صورت نظم و نثر ترجمه شده و یک همایش بزرگ در خصوص سعدی شیرازی همزمان با رونمایی کتاب‌ها با مشارکت کتابخانه غازی خسروبوگ سارایوو برگزار شد. در کنار آن

حفظ کنیم.

وضعیت آموزش زبان فارسی در دانشگاه‌های این کشور چگونه است؟ ریزنی محترم چه عملکردی در توسعه و گسترش زبان فارسی در این کشور داشته است؟

از زمان تاسیس دانشگاه ساریو در حدود هفتاد سال پیش، رشته زبان و ادبیات فارسی نیز در دانشکده فلسفه برپا بوده است. هم اکنون این کرسی سه استاد تمام وقت دارد و حدود بیست دانشجو از مقاطع کارشناسی تا دکتری در این رشته مشغول تحصیل هستند.

همچنین دوره‌های آموزش آزاد زبان فارسی در ریزنی فرهنگی بصورت حضوری و برخط برگزار می‌شود که این درها نیز مورد استقبال مخاطبین قرار گرفته است.

ریزنی فرهنگی برای حمایت از فعالیت‌های کرسی زبان و ادبیات فارسی، علاوه بر تاسیس اتاق زبان و ادبیات فارسی در این دانشگاه، حمایت‌هایی را در قالب پشتیبانی از برگزاری کلاس‌های تخصصی آموزش زبان فارسی، اعزام دانشجویان به طرح‌های دانش افزایی در ایران، حمایت از اساتید و دانشجویان برای حضور در عرصه ترجمه آثار ادبی فارسی و غیره داشته است.

برای آموزش زبان فارسی کدام راهکار را تأکید می‌کنید؟ (کرسی‌های دانشگاهی، کلاس‌های آزاد، کلاس‌های ریزنی‌های فرهنگی، دوره‌های دانش افزایی متمرکز ویژه یک کشور خاص، دوره‌های دانش افزایی متمرکز در ایران یا...)

باید در نظر داشت که باتوجه به مرادفات اندک اقتصادی بین ج.ا.ایران و بوسنی و هرزگوین، دانشجویان و زبان آموزان صرفاً با انگیزه آشنایی با میراث غنی زبان فارسی به این رشته روی می‌آورند لذا اگرچه شوق یادگیری در آن‌ها بالاست اما به لحاظ تعداد اندک هستند و باید با بهره‌گیری از

گنجینه ارزشمندی از

نسخ خطی در بوسنی

و هرزگوین وجود دارد.

از آنجا که بوسنی و

هرزگوین مرکز تجمع

مسلمانان در دوره

امپراطوری عثمانی

در منطقه بالکان بوده

است، آثار خطی

بسیاری از جمله آثار

زبان و ادبیات فارسی به

این منطقه منتقل شده و

پس از گذشت سال‌ها

عمدتاً در کتابخانه غازی

خسروبیگ تجمیع شده

است. این کتابخانه

محل نگهداری بیش از

۶۰۰ نسخه خطی زبان

فارسی است.

جالب توجه است که حدود ۱۰۰ نسخه خطی تنها از آثار سعدی در این کتابخانه وجود دارد و در نمایشگاه نسخ خطی که در اردیبهشت ماه و همزمان با روز بزرگداشت سعدی در کتابخانه غازی خسروبیگ برگزار شد، از سومین نسخه تاریخ دار قدیمی گلستان که به تازگی در مخزن آن کتابخانه یافت شده، رونمایی شد.

برای شناسایی و حفظ این آثار، در مرحله اول، نخستین تفاهم نامه همکاری‌های کتابخانه‌ای بین دو کشور در بهار سال ۱۴۰۲ به امضا رسید و هم اکنون پیگیر شناسایی و مرمت نسخ خطی کشورمان و برگزاری کارگاه‌های مرمت برای کارشناسان کتابخانه غازی خسروبیگ هستیم تا بتوانیم این میراث ارزشمند کشورمان را در اروپا

نمایشگاهی از نسخ خطی آثار سعدی در کتابخانه غازی خسروبیگ ساریوو برپا شد.

همچنین کتاب ادوار شعر فارسی که به ادبیات معاصر کشورمان و معرفی مشاهیر معاصر ادبی کشورمان می‌پردازد نیز به زبان بوسنیایی ترجمه و چاپ شده است.

همچنین در یک سال گذشته دو اجرای تئاتر بر اساس داستان «بانوی گنبد سرخ» حکیم نظامی توسط دانشجویان دانشکده فلسفه دانشگاه ساریوو به روی صحنه رفته است.

در خصوص حافظ نیز همایش اثرگذاری حافظ بر ادبیات آلمانی، فارسی، بوسنیایی، انگلیسی و شبه قاره در دانشگاه ساریوو برگزار شده و دو مستند تلویزیونی از تلویزیون ملی بوسنی و هرزگوین پخش شده است.

چندی پیش، نخستین دارالقرآن مرکزی رسالات الله با حضور ریاست محترم سازمان در بوسنی تأسیس شد. واکنش بازدیدکنندگان بوسنیایی نسبت به این طرح قرآنی چه بود؟

در خردادماه گذشته اولین دارالقرآن طرح جامع رسالات الله با عنوان دارالقرآن نور در جریان سفر ریاست محترم سازمان به بوسنی و هرزگوین افتتاح شد. این دارالقرآن در مجتمع کالج فارسی-بوسنیایی بوسنی و هرزگوین افتتاح شد و پیش بینی می‌شود حدود ۲۴۰ نفر از دانش آموزان کالج فارسی-بوسنیایی بوسنی و هرزگوین در قالب این طرح از مفاهیم ارزشمند قرآنی بهره‌مند گردند.

هدف از تأسیس این دارالقرآن، ترویج روخوانی و روانخوانی قرآن کریم بین کودکان و نوجوانان، حفظ قرآن، آشنایی با مفاهیم قرآن، ترویج فرهنگ قرآنی در جامعه و یادگیری تلاوت قرآن با صوت زیبا بین کودکان و نوجوانان بوده است.

از آنجا که این دارالقرآن در فضای آموزشی کالج فارسی-بوسنیایی برپا شده، پیش بینی می‌شود با شروع سال تحصیلی تعداد زیادی از دانش آموزان در قالب برنامه‌های درسی و فوق برنامه از این فضا بهره خواهند برد.

لطفاً درباره نسخ خطی فارسی در کشور بوسنی بگویید.

گنجینه ارزشمندی از نسخ خطی در بوسنی و هرزگوین وجود دارد. از آنجا که بوسنی و هرزگوین مرکز تجمع مسلمانان در دوره امپراطوری عثمانی در منطقه بالکان بوده است، آثار خطی بسیاری از جمله آثار زبان و ادبیات فارسی به این منطقه منتقل شده و پس از گذشت سال‌ها عمده‌ها در کتابخانه غازی خسروبیگ تجمیع شده است. این کتابخانه محل نگهداری بیش از ۶۰۰ نسخه خطی زبان فارسی است.

چهل‌م شهدای خدمت در ساریو

به مناسبت فرارسیدن چهل‌مین روز شهادت شهدای خدمت، مراسم یادبودی در شامگاه پنجشنبه هفتم تیرماه در محل سالن اجتماعات ایرانیان در ساریو برگزار شد.

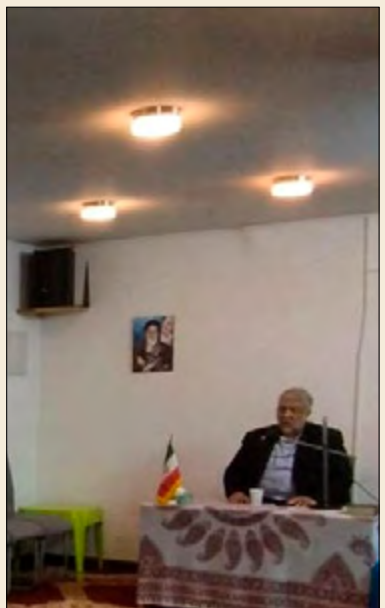
انصاری، رایزن فرهنگی کشورمان ویژگی‌های مشترک و شاخص رئیس جمهور شهید و هیأت همراه ایشان را روحیه خدمت، مردم‌داری و اخلاق مداری عنوان کرد.

وی با اشاره به انتخابات روز هشتم تیرماه از ایرانیان مقیم بوسنی و هرزگوین برای شرکت در انتخابات دعوت به عمل آورد.

در ادامه این مراسم که با حضور ایرانیان مقیم ساریو همراه بود، ابوذر ابراهیمی ترکمان، سفیر کشورمان در بوسنی و هرزگوین با اشاره به اصل استدراج، فرصت حیات جسمانی انسان در این عالم را فرصتی برای رشد معنوی انسان عنوان کرد.

وی با ذکر خاطراتی از آیت الله شهید رئیسی، آیت الله آل‌هاشم و دکتر امیر عبداللهیان، تلاش بی‌وقفه و مردم‌داری را ویژگی همه این شهیدان عنوان کرد.

سفیر کشورمان در بوسنی و هرزگوین انقلاب اسلامی را انقلابی فرهنگی، حامل ارزش‌های اخلاقی و مردمی عنوان کرد و با اشاره به چهاردهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری، از همه هموطنان برای شرکت در این انتخابات دعوت به عمل آورد.

میان دو کشور ج.ا.ایران و بوسنی و هرزگوین و معرفی و بازاریابی محصولات رسانه‌ای و خبری ج.ا.ایران اخیراً مدیرکل محترم همکاری‌های رسانه‌ای و فضای مجازی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی به کشور بوسنی و هرزگوین سفر کردند و ملاقات‌هایی با مدیران مطرح‌ترین تلویزیون‌ها و رادیوهای دولتی و خصوصی و شرکت پخش فیلم این کشور انجام شد. در این ملاقات‌ها چهار کاتالوگ محصولات رسانه‌ای کشورمان در حوزه سینمایی، سریال، مستند و پویانمایی به طرف‌های بوسنیایی عرضه شد و زمینه گفتگوی ایشان با تهیه‌کنندگان داخلی فراهم شد. امیدواریم حضور محصولات رسانه‌ای کشورمان در بوسنی و هرزگوین به این واسطه تقویت گردد.

همه ظرفیت‌ها سعی در حفظ این علاقه‌مندان و افزایش تعداد ایشان داشت. کرسی دانشگاهی بعنوان یک ظرفیت رسمی و دوره‌های آموزشی رایزنی فرهنگی در کنار هم باید مورد توجه قرار گیرند. در تیرماه تعداد ۹ نفر از دانشجویان و زبان‌آموزان بوسنیایی به دوره تابستانه بنیاد سعدی اعزام شدند که امید می‌رود با آشنایی با فرهنگ و زبان کشورمان، در آینده حضور زبان و ادبیات فارسی در بوسنی و هرزگوین را رونقی دوچندان بخشند.

دیدگاه بوسنیایی‌ها نسبت به فیلم و سریال‌های ایرانی چگونه است؟ رایزنی فرهنگی ایران در اسپانیا در زمینه چه اقداماتی داشته است؟ همواره نگاه مثبتی نسبت به فیلم‌ها و سریال‌های ایرانی و بصورت کلی سینمای ایران در بوسنی

و هرزگوین وجود داشته است. سریال‌های فاخری همچون یوسف پیامبر بصورت مرتب از شبکه‌های تلویزیونی بوسنی و هرزگوین پخش می‌شود و اثرگذاری بالایی در جامعه این کشور حتی در انتقال زبان فارسی داشته است.

رایزنی فرهنگی نیز بصورت مرتب فیلم‌های مستندی را با موضوعات مختلف ترجمه و زیرنویس می‌کند و می‌توان گفت بصورت متوسط ماهانه دو مستند تلویزیونی از تلویزیون ملی یا سایر شبکه‌ها پخش می‌گردد. در آخرین اقدامات دوازده قسمت از مستند ایرانگرد از تلویزیون ملی بوسنی و هرزگوین پخش شد و همچنین مستند نوروز ایرانی را چهار تلویزیون این کشور به روی آنتن بردند. همچنین با هدف تقویت همکاری‌های رسانه‌ای

رایزنی فرهنگی در سال‌های اخیر تاکید داشته آثار خود را با همکاری ناشر بومی و در قالب طرح تاپ منتشر نماید. آثاری از جمله «من او»، «قصه‌های مجید»، «رستم و سهراب»، «ادوار شعر فارسی»، دو عنوان کتاب «آموزش زبان فارسی به بوسنیایی زبان‌ها»، «گلستان سعدی» و «بوستان سعدی» همگی با همکاری ناشر بومی ترجمه، منتشر و توزیع شده و امروزه در کتابفروشی‌های بوسنی و هرزگوین در معرض دید مخاطبین قرار دارد. همچنین آثار ارزشمندی نیز توسط سایر نهادهای فرهنگی کشورمان در بوسنی و هرزگوین ترجمه و منتشر شده است که از آن جمله می‌توان به «خون

با حضور ریاست محترم سازمان در ساریوو و با مشارکت پژوهشگرانی از کشورهای بوسنی و هرزگوین، ج.ا.ایران، ترکیه و مقدونیه برگزار شد که مورد استقبال کم نظیر مخاطبین قرار گرفت که نشان از علاقه جامعه مذهبی و نخبگانی بوسنی و هرزگوین به مباحث اسلامی و عرفانی دارد.

همچنین گفتگوهای بین دینی با توجه به ماهیت چند قومی و دینی بوسنی و هرزگوین یکی از ابزارهای مهم نمایش چهره رحمانی اسلام می‌تواند باشد.

رایزنی محترم فرهنگی کشورمان برای تبیین مفهوم

به موضوع عرفان و تمدن اسلامی مطرح شد. در بعد دیگر و در زمینه نمایش دستاوردهای انقلاب اسلامی سعی شده با فعالیت‌های رسانه‌ای از جمله نمایش چندین قسمت از مستندهای توانمندی بانوان ایرانی از تلویزیون‌های مختلف بوسنی و هرزگوین، فعالیت‌های مختلف در فضای مجازی، اعزام فعالین مطرح فضای مجازی از جمله اینفلوئنسر سال بوسنی و هرزگوین به ایران و نمایش بدون واسطه پیشرفت‌های شهری و اجتماعی کشورمان و غیره در این زمینه گام‌های موثری برداشته شود.

دلی که لعل شد»، «فرنگیس» و «پیامبر رحمت» اشاره داشت.

گفت‌وگو به ویژه بین نخبگان دو کشور چه تأثیری می‌تواند بسزایی جهت معرفی چهره رحمانی اسلام داشته باشد؟

گفتگوهای نخبگانی چه در حوزه دینی و چه در حوزه فرهنگی همواره اثرگذار بوده است. همانطور که اشاره شد سیاستگذاری فرهنگی در بوسنی و هرزگوین در حال طی یک مسیر دو وجهی است که ضمن حفظ میراث گذشته، به دنبال تقویت شاخصه‌های غربی است. ارتباط نخبگانی دو کشور می‌تواند ریشه‌های شرقی جامعه بوسنی و هرزگوین را استوار نگه دارد و پل‌های ارتباطی ج.ا.ایران با بوسنی و هرزگوین را پایدار کند. عرفان و تاکید بر مضامین رحمانی اسلام و ادیان ابراهیمی می‌تواند در این زمینه راهگشا باشد. اخیراً همایشی با عنوان «عرفان در تمدن اسلامی»

تمدن نوین اسلامی که یکی از مفاهیم کلیدی در کلام رهبر معظم انقلاب اسلامی در سال‌های اخیر بوده است، چه اقداماتی داشته است؟

تمدن نوین اسلامی یکی از کلیدواژه‌های اصلی در کلام رهبر معظم انقلاب اسلامی است. رایزنی فرهنگی کشورمان در بوسنی و هرزگوین در دو محور در جهت تبیین و ترویج این مفهوم گام برداشته است.

اول تبیین مفهوم تمدن نوین اسلامی با توجه به نگاه بنیانگذار انقلاب اسلامی حضرت امام خمینی^(ع) و مقام معظم رهبری و دوم نمایش دستاوردهای انقلاب اسلامی بعنوان مهمترین شاخصه بروز تمدن نوین.

همایش اخیر «عرفان در تمدن اسلامی» و انتشار کتاب مقالات آن از آخرین اقدامات رایزنی فرهنگی کشورمان در بوسنی و هرزگوین در این راستا بوده است. ذیل این عنوان سه مقاله با موضوع دیدگاه‌های حضرت امام خمینی^(ع) نسبت

در پایان؛ آینده حضور فرهنگی ایران در این کشور را چگونه پیش‌بینی می‌کنید؟

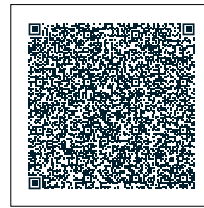
قطعاً آینده روشنی در انتظار روابط فرهنگی دو کشور خواهد بود. همانطور که اشاره شد روابط فرهنگ دو کشور، ارتباطی تاریخی و ریشه دار است و میراث فرهنگی ایرانی، بخشی از هویت مردم بوسنی و هرزگوین را تشکیل داده است. با اتکا بر این پشتوانه ارزشمند و سعی در معرفی هرچه بهتر ایران امروز، می‌توان آینده‌ای بسیار روشن برای ارتباطات فرهنگی دو کشور متصور بود. قطعاً افزایش تبادلات اقتصادی و تقویت گردشگری می‌تواند دو عامل بسیار اثرگذار و تسهیل‌گر در توسعه ارتباطات فرهنگی دو کشور باشد.

در پایان از همکاران محترم در بخش‌های مختلف سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی به ویژه همکاران محترم اداره کل روابط عمومی تشکر می‌کنم.

گفت‌وگو با

رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران
در تایلند

حکمت و احترام

وقتی درباره گسترش و ترویج اسلام در سرزمینی مانند تایلند، صحبت به میان می‌آید، برای برخی موضوع کمی غامض و پیچیده است. برای برخی هم عجیب و شاید دشوار. اما مهدی زارع بی‌عیب رایزن فرهنگی کشورمان مدت هاست که در این سرزمین زیبا همراه با مردم سختکوش اش، روزگار را سپری می‌کند و با فعالیت‌های پرشمارش، توانسته است جایگاه مناسبی در میان اهالی فرهنگ آن سرزمین باز کند. او نکات و تجربیات کمتر شنیده‌ای را مطرح می‌کند.

شما به عنوان رایزن فرهنگی ایران در تایلند، چه راهکارهایی برای تقویت تبلیغ دین مبین اسلام در این کشور، مدنظر دارید و پیشنهاد می‌دهید؟ من چند مورد را مدنظر دارم که خدمت تان عرض می‌کنم.

مطالعه و تسلط بر معارف اسلامی: مبلغان و فعالان فرهنگی باید درک عمیقی از آموزه‌های قرآن، احادیث و سیره اهل بیت^(ع) داشته باشند تا بتوانند به درستی و با ظرافت به سوالات و شبهات پاسخ دهند.

آشنایی با فرهنگ و آداب و رسوم تایلندی: شناخت فرهنگ، تاریخ و باورهای مردم تایلند برای ارائه آموزه‌های اسلامی به شیوه‌ای مناسب و قابل فهم برای آنها ضروری است.

استفاده از روش‌های نوین تبلیغی: بهره‌گیری از رسانه‌ها: استفاده از رسانه‌های مختلف مانند تلویزیون، رادیو، اینترنت و شبکه‌های اجتماعی برای انتشار محتوای اسلامی جذاب و آموزنده. تولید محتوای متناسب با فرهنگ تایلندی: تولید فیلم، انیمیشن، موزیک ویدیو و سایر محتوای فرهنگی که با سلیقه و نیازهای مخاطبان تایلندی همخوانی داشته باشد.

ایجاد وب‌سایت‌ها و اپلیکیشن‌های اسلامی: ایجاد پلتفرم‌های آنلاین برای ارائه آموزش‌های دینی، پاسخ به سوالات، برگزاری جلسات پرسش و پاسخ و ارائه خدمات مختلف به مسلمانان تایلند.

ترویج گفتگوی بین ادیان: برگزاری جلسات گفتگو بین مسلمانان و پیروان سایر ادیان: ایجاد فضایی برای گفتگوی صلح‌آمیز و تبادل نظر بین مسلمانان و پیروان سایر ادیان در تایلند.

تأکید بر مشترکات ادیان: برجسته کردن مشترکات بین اسلام و سایر ادیان مانند اعتقاد به خدا، ایمان به پیامبران و کتاب‌های آسمانی و ارزش‌های اخلاقی.

مهم است که به خاطر داشته باشیم که تبلیغ دین مبین اسلام باید با صبر، حکمت و احترام به فرهنگ و باورهای مردم تایلند انجام شود.

قرآنی در تایلند می‌تواند فواید متعددی برای مسلمانان این کشور داشته باشد، از جمله:

تقویت هویت دینی: این همایش‌ها می‌توانند به مسلمانان تایلند در تقویت هویت دینی خود و تعمیق ایمانشان به اسلام کمک کنند.

ارتقای سطح دانش و آگاهی: در این همایش‌ها می‌توان جدیدترین یافته‌ها و پژوهش‌ها در حوزه قرآن و علوم دینی را به مسلمانان تایلند ارائه کرد تا دانش و آگاهی آنها را در این زمینه ارتقا دهد.

ایجاد فرصتی برای تبادل نظر و تجربیات: این همایش‌ها می‌توانند فضایی را برای مسلمانان تایلند فراهم کنند تا با یکدیگر دیدار کرده، تجربیات خود را به اشتراک بگذارند و از ایده‌های یکدیگر برای ارتقای فعالیت‌های قرآنی خود استفاده کنند.

تقویت وحدت و همبستگی: گردهم آمدن

مسلمانان تایلند در یک مکان می‌تواند حس وحدت و همبستگی بین آنها را تقویت کند و انگیزه آنها را برای فعالیت‌های بیشتر در حوزه قرآن و علوم دینی افزایش دهد.

شناسایی و پرورش استعدادها: برگزاری مسابقات و جشنواره‌های قرآنی در این همایش‌ها می‌تواند به شناسایی و پرورش استعدادها قرآنی در بین مسلمانان تایلند، به خصوص جوانان، کمک کند.

توجه به نیازها و شرایط خاص مسلمانان تایلند: در طراحی و اجرای برنامه‌های این همایش‌ها باید به نیازها و شرایط خاص مسلمانان تایلند توجه شود و از محتوایی استفاده شود که برای آنها مفید و کاربردی باشد.

حمایت از نهادها و سازمان‌های قرآنی تایلند: برای ارتقای سطح فعالیت‌های قرآنی در تایلند، باید از نهادها و سازمان‌های قرآنی این کشور حمایت شود و امکانات لازم در اختیار آنها قرار گیرد.

باید در نظر داشت این دسته همایش‌ها صرفاً به سخنرانی ختم نشود و انتخاب افراد مستعد گزینشی نباشد تا همه فرصت حضور داشته باشند

مسلمانان تایلند باید الگوی اخلاق و معنویت برای پیروان سایر ادیان باشند و با رفتار و گفتار خود زیبایی‌های دین اسلام را به نمایش بگذارند. در کنار این راهکارها، استفاده از تجربیات و ایده‌های نوآورانه نیز می‌تواند در تقویت تبلیغ دین مبین اسلام در تایلند بسیار موثر باشد.

موضوع پایانی این است که نیاز به آموزش در دو سطح مورد نیاز است که بسته به هرکدام میتوان اقدام کرد، بسته‌های آموزشی به زبان محلی بصورت چند رسانه‌ای و یا دور‌های آنلاین برای افزایش آگاهی عموم مردم بسیار مناسب و مورد نیاز است تا درک عمیق تری از این موضوع داشته باشند و در مقابل اعزام استاد و یا برگزاری ورکشاپ و دوره‌های آموزشی برای ائمه جماعت و یا متولیان امور محرم مناسبتر میباشد

به نظر شما برگزاری همایش‌های سالانه برای فعالان قرآنی و دینی و ارائه مدرک تخصصی و معتبر به مستعدان قرآنی در تایلند آیا تاثیرگذار است و مورد توجه واقع خواهد شد؟

برگزاری همایش‌های سالانه برای فعالان قرآنی و دینی و ارائه مدرک تخصصی و معتبر به مستعدان

و همچنین برنامه ریزی بصورت انجام شود که افراد دعوت شده مقالاتی از چالش‌ها و راهکارها و موفقیت‌ها و دستاوردهای فعالیت‌های قرآنی یا طرح‌های نوآورانه ارائه دهند تا خروجی بهتری از همایش گرفته شده و نتایج عملی آن نیز مشاهده شود و همایش شکل علمی و حرفه‌ای در حوزه خود بگیرد

شما نقش برگزاری مراسم‌های مذهبی در ایام ماه محرم در مقابله با تحریف جایگاه اربعین و جلوه‌های ماندگار زیارت و عزاداری اباعبدالله الحسین^(ع) را به عنوان یک رایزن فرهنگی در محل ماموریت خود، چطور ارزیابی می‌کنید؟

روایتگری واقعه کربلا و تبیین فلسفه قیام امام حسین^(ع)؛ با بازگو کردن جزئیات واقعه کربلا و تشریح انگیزه‌ها و اهداف امام حسین^(ع) در این قیام، می‌توان به عمق و عظمت این واقعه پی برد و به نسل‌های آینده آموزه‌های ارزشمندی از ایشان، فداکاری، عدالت‌خواهی و ظلم‌ستیزی را منتقل کرد.

تاکید بر ابعاد مختلف شخصیت امام حسین^(ع)؛ امام حسین^(ع) فقط یک امام و رهبر سیاسی نبودند، بلکه الگوی کاملی از انسانیت، اخلاق، معرفت و عرفان بودند. با برجسته کردن این ابعاد از شخصیت امام حسین^(ع) می‌توان به نسل‌های آینده آموخت که چگونه در مسیر حق و حقیقت گام بردارند و در برابر ظلم و ستم ایستادگی کنند. عاشورا مظهر صلح و دوستی است و امام حسین^(ع) در راه دفاع از این ارزش‌ها جان خود را فدا کردند. با ترویج فرهنگ صلح و دوستی در مراسم‌های عزاداری، می‌توان به ایجاد جامعه‌ای عاری از خشونت و ظلم کمک کرد.

در دنیای امروز، می‌توان از ابزارهای نوین مانند فضای مجازی و رسانه‌ها برای ترویج معارف عاشورا و مقابله با تحریف‌ها استفاده کرد.

لذا مهم است که بسته‌های آموزشی به زبان محلی به نوعی که براحتی در دسترس عموم قرار گرفته و بزبان بسیار ساده ولی عمیق و مفصل اربعین را تبیین کند تولید فیلم و سریال مفهومی در این زمینه نیز موثر است چون هرچقدر این مفاهیم در ذهن مردم بدرستی نقش ببندد تحریف آن سختتر خواهد بود چون در صورت نبود اطلاعات درست تحریف کار ساز می‌باشد

در آخر اینکه نقش رایزن فرهنگی ایران در ترویج فرهنگ اربعین و تحقق فرمایش مقام معظم رهبری در این باره را چطور ارزیابی می‌کنید؟
برگزاری نشست‌ها و سمینارهای علمی و فرهنگی: با دعوت از کارشناسان و مبلغان دینی می‌توان به تبیین ابعاد مختلف فرهنگی، تاریخی

و معنوی راهپیمایی اربعین پرداخت و این فرهنگ را به مخاطبان خارجی معرفی کرد.

تهیه و انتشار محتوای فرهنگی: می‌توان با تولید فیلم، عکس، موشن‌گرافیک، کتاب و مقاله به معرفی اربعین و آداب و رسوم آن به زبان‌های مختلف پرداخت و این محتواها را در رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی منتشر کرد.

برگزاری نمایشگاه‌های عکس و نقاشی: با برگزاری نمایشگاه‌هایی از عکس‌ها و نقاشی‌هایی با موضوع اربعین، می‌توان زیبایی‌ها و عظمت این حرکت عظیم را به تصویر کشید و به مخاطبان خارجی معرفی کرد.

ایجاد و به‌روزرسانی وبسایت و شبکه‌های اجتماعی: می‌توان با ایجاد یک وبسایت و شبکه‌های اجتماعی به زبان‌های مختلف، به ارائه اطلاعات جامع و به‌روز درباره اربعین به مخاطبان خارجی پرداخت. حمایت از نهادها و سازمان‌های فعال در زمینه اربعین: رایزنی فرهنگی ایران می‌تواند با حمایت از نهادها و سازمان‌های فعال در زمینه اربعین، به آنها در اجرای برنامه‌های فرهنگی و تبلیغی خود کمک کند.

حمایت از هنرمندان و فعالان فرهنگی: می‌توان با حمایت از هنرمندان و فعالان فرهنگی که در زمینه اربعین فعالیت می‌کنند، به تولید آثار فاخر فرهنگی و هنری با موضوع اربعین کمک کرد. و می‌توان با استفاده از ظرفیت دیپلماسی

عمومی، پیام‌های صلح و دوستی و ظلم‌ستیزی اربعین را به جهانیان منتقل کند.

پیشنهادی برای تبیین و تبلیغ صحیح گزاره‌های دینی و اجتماعی حماسه عظیم اربعین حسینی در راستای جهاد تبیین و حرکت به سوی تمدن نوین اسلامی دارید؟

ایجاد شبکه‌های مردمی روایت‌گری: تشویق و توانمندسازی افراد برای روایتگری و به اشتراک‌گذاری تجربیات و آموزه‌های اربعین در قالب‌های مختلف مانند خاطره‌نویسی، فیلم‌سازی، عکاسی، نقاشی و...

استفاده از شبکه‌های اجتماعی برای انتشار محتوای مرتبط با اربعین، برگزاری مسابقات و چالش‌های آنلاین با محوریت آموزه‌های این حماسه و تشویق به اشتراک‌گذاری تجربیات و دیدگاه‌ها.

برگزاری جلسات با حضور کارشناسان، اساتید و زائران اربعین برای بحث و گفتگو پیرامون ابعاد مختلف این رویداد عظیم و تبیین آموزه‌های آن.

ساخت فیلم‌ها و مستندهایی با رویکردهای نوین و خلاقانه به منظور به تصویر کشیدن ابعاد مختلف حماسه اربعین و انتقال مفاهیم و آموزه‌های آن به مخاطبان.

تدوین و انتشار کتاب‌ها و مقالات: تألیف و انتشار کتاب‌ها، مقالات و پژوهش‌های علمی با رویکردهای نوین و عالمانه به منظور تبیین ابعاد مختلف حماسه اربعین و ترویج فرهنگ عاشورایی.

ایجاد اپلیکیشن‌ها و وبسایت‌های تخصصی: طراحی و توسعه اپلیکیشن‌ها و وبسایت‌هایی با محتوای جامع و به‌روز پیرامون اربعین حسینی، شامل اطلاعات تاریخی، فرهنگی، مذهبی و... بهره‌گیری از واقعیت مجازی و افزوده: خلق تجربیات مجازی و سه‌بعدی از واقعه کربلا و مسیر پیاده‌روی اربعین برای ایجاد حس حضور در زائران و انتقال مفاهیم عمیق‌تر.

و نیز به‌کارگیری هوش مصنوعی برای ارائه خدمات به زائران، پاسخگویی به سؤالات دینی و مذهبی، و ترویج آموزه‌های اربعین. در پایان حرکت علمی و حرفه‌ای برای معرفی این مهم بسیار حیاتی است چرا که جوامع امروزی هرچه مستندات موضوعی قوی و قابل فهم‌تر باشد بیشتر پذیرای آن می‌باشد و با توجه به اینکه بسیاری از افراد اطلاعات پایه‌ای قوی در مورد این رویداد مهم را ندارند تأکید بر تولید محتوای مبتنی بر ذائقه جامعه هدف با مشاوره کارشناسان منطقه بسیار در تبلیغ صحیح و اصولی آن موثر واقع خواهد شد.

نکاتی از رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در هند درباره صادرات محصولات فرهنگی

معرفی و تبادل

به عقیده رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در هند؛ نیاز است یک الگوی راهبردی بازاریابی محصولات فرهنگی نظام جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور تدوین شود، چرا که امروزه از دیپلماسی فرهنگی به عنوان «قدرت نرم» نام برده می‌شود. به طور مثال هویت سازی، برندسازی و تنوع بخشی در صدور کالاها و خدمات محصولات فرهنگی و....

فریدالدین فرید عصر درباره نقش محصولات فرهنگی به عنوان یک ابزار تبلیغی در راستای کمک به اهداف دیپلماسی یک رایزن فرهنگی بیان کرد: اگرچه تمامی قدرت‌های فرهنگی، اقتصادی و سیاسی، از صادرات محصولات فرهنگی به عنوان یک ابزار تبلیغی استفاده می‌کنند، اما این نکته حائز اهمیت است، پیش و بیش از آنکه در تولید و عرضه یک محصول فرهنگی به جنبه ابزار بودن آن نگاه شود، باید به بازاریابی آن توجه داشته باشیم. یعنی قابل شناسایی بودن محصول فرهنگی ما برای مخاطب بین المللی در الویت قرار گیرد و در سبب فرهنگی او جای داشته باشد و نیازی از نیازهای فرهنگی او را برطرف کند.

او افزود: امروزه در عصر جهانی شدن، صرفاً با رویکردهای سنتی، نمی‌توان این فرایندها را تأمین کرد. لذا با ظهور تکنولوژی‌های نوین در شرایطی که فرهنگ‌ها، در رقابتی تنگاتنگ قرار گرفته‌اند، ناچار به برقراری نوسازی، بازنگری و به‌سازی پیوند میان مدیریت بازاریابی و مدیریت فرهنگی هستیم. اگر این مسیر با ابزار درست به خوبی طی شود آنگاه می‌توان گفت ما برای دیپلماسی فرهنگی خود یک ابزار تبلیغی مناسب از جنس محصول فرهنگی پیدا کرده‌ایم.

به گفته رایزن فرهنگی ایران در هند؛ برخی از محصولات فرهنگی ایران مانند یک تعداد از

سریال‌های تاریخی یا کتاب‌ها از استقبال خوبی در بین مردم دیگر کشورها برخوردارند، اما، همچنان نتوانسته ایم جایگاه ثابت و دائمی در صادرات محصولات فرهنگی داشته باشیم. فرید عصر تأیید کرد: نیاز است یک الگوی راهبردی بازاریابی محصولات فرهنگی نظام جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور تدوین شود. چرا که با هدف بازاریابی بین المللی، نه تنها می‌توانیم در حوزه فرهنگ- با وجود ظرفیت فوق العاده آن- تأثیرگذار باشیم، بلکه در حوزه اقتصاد نیز قطعاً گره گشا خواهیم بود. لازم به ذکر است درکشورهند با توجه به تنوع فرهنگی گسترده و جمعیت بالا، این مسئله در هر حوزه‌ای جدی‌تر است.

او به شاخصه‌های محصولات فرهنگی درکشورمحل ماموریت یک رایزن فرهنگی اشاره کرد و در این باره گفت: پذیرش یک محصول فرهنگی درازدهان مخاطبان جامعه هدف، ابتدا باید

ما به دنبال تحمیل یک فرم خاص برای انتقال یک محتوای فرهنگی هستیم. لازم به ذکر است؛ اقتناع مخاطب برای استفاده از یک محصول با تحمیل فرم یک محصول خاص بسیار متفاوت است. به عقیده من لازم است در ارائه هر محتوای ترویجی به تنوع در فرم، متناسب با کشورهای مختلف توجه جدی داشته باشیم.

به عنوان مثال در یک تجربه میدانی به این نتیجه رسیدیم برخی از پوشاک‌های ایرانی به دلیل تفاوت سلیقه هند و ایران، امکان بازاریابی در این کشور را ندارد و نمی‌توان این محصول را به مخاطب تحمیل کرد. بلکه باید با ضمن تنوع بخشی به محصول و همراهی با ذائقه مخاطب هندی، او را برای خرید لباس ایرانی اقتناع کنیم. بنابراین با ورود به سرچشمه‌های اصلی صنعت فشن و مد هند، می‌توانیم به دنبال راهی برای عرضه محصول ایرانی باشیم. در حوزه صنایع دستی و غذا هم مثال‌های

فایده‌ای از آن محصول را متصور کند و این مهم، بسیار ضروری است. چرا که بدین طریق می‌توانیم ارتباطات میان فرهنگی، ارزش‌های فرهنگ جامعه هدف را که معیارهای چندوجهی دارند، بشناسیم. این فرهنگ‌ها به شکل‌های مختلف، جهت و سمت و سوی رفتار افراد جامعه را تعیین می‌کنند. بنابراین، شناخت ارزش‌ها در جامعه هدف، پایه و اساس ارتباطات میان فرهنگی است. براین اساس این نتیجه حاصل می‌شود، جامعه هدف باید محصول ما را بشناسد و این شناخت نوعی از نیاز را در او شکل دهد.

هدف ما از ایجاد پیوند با فرهنگ کشور مقصد چیست؟

فرید عصر نگاه ما به محصول فرهنگی را هم مورد توجه قرار داد و در این باره اظهار داشت: این پرسش مهمی است که در تولید یک محصول فرهنگی برای مردم سرزمین دیگر، چه میزان به دنبال تبلیغ و ترویج محتوای فرهنگی خود هستیم؟ هدف ما از ایجاد پیوند با فرهنگ کشور مقصد چیست؟ گاهی

مشابه فراوان وجود دارد. بنابراین دو خصوصیت تنوع فرم و تناسب فرم و محتوای محصول با جامعه هدف بسیار اهمیت دارند.

امروزه از دیپلماسی فرهنگی به عنوان قدرت نرم نام برده می‌شود

رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در هند، درباره تأثیرگذاری تبادل محصولات بین دو کشور در پیشبرد اهداف دیپلماسی فرهنگی اظهار داشت: تبادل محصولات فرهنگی از ارکان دیپلماسی فرهنگی است. هر میزان تبلیغات درست، علمی و منطبق بر شناخت جامعه هدف، همراه با پشتیبانی مناسب برای بهتر معرفی شدن فرهنگ و محصولات فرهنگی جمهوری اسلامی بیشتر صورت گیرد، می‌تواند در پیشبرد اهداف دیپلماسی فرهنگی موثرتر باشد. امروزه از دیپلماسی فرهنگی به عنوان قدرت نرم نام برده می‌شود. قدرت نرمی که از طریق هویت سازی، برندسازی و تنوع بخشی در صدور کالاها و خدمات محصولات فرهنگی و همچنین قابلیت تمایز در ارائه محصولات و ایجاد

بزرگداشت شهادت شهدای خدمت در مسکو

مراسم گرامیداشت چهلمین روز شهادت رئیس جمهور و همراهان ایشان با حضور جمعی از ایرانیان و سایر ملیت‌های روس، آذربایجانی و افغانستانی به میزبانی مرکز اسلامی مسکو برگزار شد.

در این مراسم، ثابت از وعاظ آذربایجانی مقیم روسیه پیرامون حدیث پیامبر گرامی اسلام (ص) درباره مرتبه سه گروه از بندگان خداوند در بهشت سخن گفت و اظهار داشت: پیشوا و حکمران عادل، کسانی که صلح ارحام خانواده را انجام می‌دهند و آخرین این افراد، کسانی که در مقابل خانواده و فرزندان صبر پیشه می‌کنند؛

اینان دارای مرتبه‌ای والا در بهشت خواهند بود.

بخت‌آور، مدیر مرکز اسلامی مسکو ضمن تسلیت مجدد این حادثه ناگوار در سخنانی کوتاه، با اشاره به خدمات بی‌شمار رئیس جمهور شهید خاطرنشان کرد: این موضوع که شهید آیت‌الله رئیسی، رئیس جمهور، شهید آیت‌الله آل‌هاشم، نماینده فقید مقام معظم رهبری در استان آذربایجان شرقی و وزیر امور خارجه، شهید دکتر امیرعبداللّه‌یان برای افتتاح پروژه مشترک میان جمهوری آذربایجان و جمهوری اسلامی ایران شخصاً به آنجا عزیمت می‌کنند نشان از اهمیت بالایی روابط با کشورهای همسایه بخصوص جمهوری آذربایجان دارد.

وی افزود: رئیس جمهور خستگی‌ناپذیر شهیدمان و وزیر امور خارجه ایشان شهید امیرعبداللّه‌یان تلاش بسیاری در حفظ و توسعه روابط با همسایگان داشتند و روحیه جهادی ایشان مثال‌زدنی بود.

تولید داخل ما، صرفاً مصرف داخلی دارد و کدام مناسب عرضه در بیرون است؟ سوال دیگر اینکه محصول فرهنگی ملی و دینی یک کشور چه میزان قابلیت عرضه و مقبولیت جهانی پیدا کرده است؟ بطور مثال در میان هنرها، هنر خوشنویسی ایرانی همچنان نتوانسته به بازار جهانی هنر وارد شود، حالا سوال این است، آیا نقاشی خط که یک هنر میان‌رشته‌ای است را می‌توان به بازار هنر دنیا عرضه کرد؟ مخاطب چه برداشتی از این هنر خواهد داشت؟ یا چرا سینمای دفاع مقدس ما نتوانسته مانند سینمای جنگ جهانی دوم در دنیا مطرح شود؟

او چالش دیگر را عدم زیرساخت تولید محصول فرهنگی جهانی در برخی حوزه‌ها عنوان کرد و در ادامه اظهار داشت: این موضوع را با مثالی مطرح می‌کنم. تا به امروز در کشور ما رشته‌ای با عنوان مد و فشن مطرح نشده و وجود ندارد و جای آن را رشته طراحی پارچه و لباس پر کرده است. بنابراین وقتی درک درست یا فهم مشترکی از مساله مد در کشور وجود ندارد، چه طور می‌شود وارد بازار مد کشوری شد که چندین دانشگاه صنعت مد و فشن در تراز بین‌المللی دارد؟

به گفته این رایزن، چالش دیگر در این زمینه، موضوع قیمت تمام شده محصول فرهنگی است که عملاً قدرت رقابت را در بازار از محصول ایرانی سلب کرده است. و در پایان یکی از مهمترین چالش‌های صادرات محصولات فرهنگی به خارج از کشور، عدم استفاده از ظرفیت‌های حوزه دیجیتال مارکتینگ و کسب و کار آنلاین است. به عنوان مثال امروزه گوگل ترندز (Google Trends) یکی از پرکاربردترین سرویس‌های رایگان و تحت وب است که با استفاده از آن می‌توان اطلاعات مفیدی در میزان تغییرات جستجوی یک کلمه کلیدی در بازه زمانی و منطقه جغرافیایی مشخص بدست آورد. بنابراین از طریق گوگل ترندز می‌توانیم به صورت آماری و نموداری از وضعیت کالای صادره شده مان به هند اطلاع پیدا کنیم.

فرید عصر به تجربه موافقی که از صادرات محصولات فرهنگی در محل ماموریت خود داشته اشاره کرد و در این باره گفت: به صورت محدودی محصولات مکتوب در حال ترجمه و نشر هستند. سینمای ایران هم تا اندازه‌ای شناخته شده است اما تقریباً تجربه موافقی از همکاری سینمایی هند و ایران که در هند هم اکران موافقی داشته باشد وجود ندارد. نکته آخر اینکه شبکه توزیع محصول ایرانی هم تقریباً شکل نگرفته است. بطور مثال چادر ایرانی مورد اقبال زنان شیعه و مسلمان است اما حتی همین محصول هم جایی در بازار پوشاک هند ندارد.

نوآوری جدید در محصولات همراه با طراحی پیوست‌های فرهنگی صورت می‌گیرد. او در ادامه تصریح کرد: اگر به اهمیت بخش خصوصی در صادرات محصولات فرهنگی واقف باشیم و این مسیر را مانع‌زدایی کنیم، آن زمان وجه دیگری از دیپلماسی فرهنگی برای ما روشن می‌شود و آن همان ارتباط بین گروه‌های همسو در فرایند صادرات و واردات فرهنگی است. بطور مثال یک شیعه اهل فرهنگ هندی قطعاً بهتر از من می‌تواند محصول مورد نیاز خود را در بازار فرهنگ و هنر ایران شناسایی و به کشور خود وارد و عرضه کند. بنابراین کافی است او را به بخش خصوصی داخل کشور متصل کنیم و تولیدکننده داخلی را با نیاز واقعی جامعه هدف مرتبط سازیم و در ادامه خواهیم دید یک بازار مردمی قدرتمند گاهی بدون اطلاع ما فعالیت می‌کند.

فرید عصر به چالش‌های صادرات محصولات فرهنگی جمهوری اسلامی ایران اشاره کرد و در این باره گفت: چالش، برآمده از طی طریق است. ما هنوز در ابتدای راه هستیم و در عرضه محصولات فرهنگی، در مرحله پیش از چالش قرار داریم. بطور مثال می‌توان در مساله چالش‌های صادرات نفتی به موارد متعدد اشاره کرد؛ ولی در حوزه محصولات فرهنگی آنچنان گام‌هایی برداشته نشده و راه نرفته وجود دارد که احصای دقیق چالش‌ها خود کار دشواری است.

عدم زیرساخت تولید محصول فرهنگی جهانی

رایزن فرهنگی ایران در هند به ذکر چند مسئله در این زمینه اشاره کرد و بیان داشت: نکته نخست این است که دقیقاً نمی‌دانیم کدام محصول فرهنگی

رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران
در ایتالیا از اهمیت جهاد رسانه‌ای
می‌گوید

نفی انفعال

را از نکات بسیار مهم این مبحث عنوان می‌کند و می‌افزاید: نگاه بدبینانه و نگاهی که در ادامه نقشه دشمن و در خصوص جداسازی ایرانیان و دانشجویان خارج از کشور قرار می‌گیرد، اساساً یک نگاه مکتبی و یک نگاه انقلابی نیست، هرچند تصور خلاف این است.

رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در ایتالیا اضافه می‌کند: ظرفیت بالای دانشجویان ایرانی در خارج از کشور بعضاً شاید به‌نوعی مورد بی‌مهری قرار گرفته است و یا حتی به کشور خودشان بی‌مهری یا کم‌اعتنایی‌هایی داشته باشند، اساساً باید با یک رویکرد و رهیافت مبتنی بر محبت و خدمت صورت بگیرد، بر این اساس، ضرورت دارد مأموریت حمایت از دانشگاه‌ها به بخش‌های کنسولی و همچنین رایزنی‌های فرهنگی و رایزنی‌های علمی تفویض شود. این نکته حائز

اهمیت است که اگر این رهنمودها، محبت و خدمت، نسبت به ایرانیان خارج از کشور را با هوشمندی و پیش‌دستی نسبت به معارضین و مخالفین ملت ایران محقق کنیم، بی‌تردید این اطمینان وجود دارد که یکی از ظرفیت‌های بزرگ ساخت ایران آینده، همین چند میلیون ایرانی خارج از کشور باشند که عاشقانه به دنبال رشد و پیشرفت کشورشان هستند.

امامی، رویکرد رسانه‌ای و نگاه به ارتباطات بین‌الملل را یکی از مطالبات و اقتضانات جدی در خصوص دولت آینده در عرصه دیپلماسی عمومی می‌گوید: تا زمانی که در عرصه تولید محتوا و انتشار محتوا در عرصه رسانه‌ای منفعل برخورد شود، مقهور این جنگ و از پیش شکست خورده‌ایم، اما اگر مطالبه‌گرانه، نه با رویکرد مستقیم، به دنبال نقاط ضعف بی‌شمار جامعه یا

سید مجید امامی رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در ایتالیا معتقد است حمایت جانانه، ویژه و هدفمند از تولید محتوای رسانه‌ای در عرصه جهانی یکی از مهم‌ترین برنامه‌های نظام دیپلماسی عمومی در دولت انقلابی آینده خواهد شد.

او رویکرد رسانه‌ای و نگاه به ارتباطات بین‌الملل را یکی از مطالبات و اقتضانات جدی در خصوص دولت آینده در عرصه دیپلماسی عمومی می‌داند و درباره انتظار فعالان دیپلماسی فرهنگی از رئیس جمهور جدید می‌گوید: شاید یکی از معدودترین و مهم‌ترین مسیرهای پیش‌روی دولت‌های موجود و دولت آینده در کشور ما، در حوزه دیپلماسی عمومی و دیپلماسی فرهنگی، فعال‌سازی اصالت‌گرایانه زبان و رویکرد فرهنگی هنری در جهان باشد، در واقع با توجه به شرایط موجود که مشمول تحریم‌های بی‌سابقه و فلج‌کننده و تنفیر از سوی بعضی از دولت‌های غربی قرار گرفته‌ایم، به خصوص در آمریکا و اروپای غربی و در شرایطی که بسیاری از پروتکل‌های دیپلماتیک حتی در روابط و در رویکرد دوجانبه محقق نمی‌شود، این ضرورت وجود دارد که زبان فرهنگ و زبان صنایع فرهنگی، بهره‌گیری از شرکت‌های خصوصی در عرصه صنایع خلاق، ظرفیت هنر تاریخ و تمدن ایران، فعال بشود، البته این مبحث با یک سازمان و یا یک اداره کنار نظم دیپلماسی خارجی محقق نمی‌شود، بلکه لازم است نظام دیپلماسی با رویکرد عمومی، بازطراحی شود.

او تأکید دارد: اگر نظام دیپلماسی عمومی کشور ما بخواهد در شرایط فعلی در اروپای غربی و آمریکا، رویکرد اقتصادی خود را فعال کند، چاره‌ای جز افتتاح و انشراح در عرصه فرهنگی و هنری ندارد. امامی، رویکرد مثبت به ایرانی‌های خارج از کشور

شاید یکی از معدودترین
و مهم‌ترین مسیرهای
پیش‌روی دولت‌های
موجود و دولت
آینده در کشور ما،
در حوزه دیپلماسی
عمومی و دیپلماسی
فرهنگی، فعال‌سازی
اصالت‌گرایانه زبان و
رویکرد فرهنگی هنری
در جهان باشد، در واقع
با توجه به شرایط موجود
که مشمول تحریم‌های
بی‌سابقه و فلج‌کننده و
تنفیر از سوی بعضی از
دولت‌های غربی قرار
گرفته‌ایم

در واقع سیاست‌های دولت‌های غربی باشیم، طبعاً از سوی اصحاب و نخبگان رسانه‌ای در جهان در یک شرایط موازنه و شرایط طبیعی‌تر قرار خواهیم گرفت. جای تأسف است که بگویم تصاویر شمال از جنوب و تصاویر رسانه‌های مسلط از جوامع و کشورهای محور مقاومت، تصویر مهندسی شده و بر اساس خصومت بوده است، حال آنکه جریان مقاومت در جهان امروز، نسبت به سیاست‌های پراقتقاد نظم امپریالیسم جهانی با برخی از دولت‌های غربی، مطالبه‌گری دارد، اما اگر این نقد در قالب تولید محتوا و فراگیرسازی محتوا عرضه نشود، یک بازار یک‌سویه خواهیم داشت که در آن فقط و فقط باید منفعل و شنونده باشیم، حال اگر صدای این نقد تمدنی و فرهنگی و عمیق به سیاست‌های دولت‌های غربی و نارسایی‌های زندگی اقتصاد و جامعه غربی مطرح بشود، در داخل کشور نگاه‌ها به غرب عاقلانه‌تر خواهد شد و در عرصه جهانی هم موازنه‌ای شکل خواهد گرفت، بر این اساس، حمایت جانانه و ویژه و هدفمند از تولید محتوای رسانه‌ای در عرصه جهانی یکی از مهم‌ترین برنامه‌های نظام دیپلماسی عمومی در دولت انقلابی آینده خواهد شد.

تبیین ابتکارات سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی در برنامه تحولی

راهبر و حامی

اسلامی است.

معاون توسعه روابط فرهنگی بین المللی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی افزود: در کشور مقصد، رایزن فرهنگی نقش حامی و راهبر مجموعه‌های فرهنگی متصل را دارد.

روزبه درباره مردمی‌سازی فعالیت‌های فرهنگی بین المللی جمهوری اسلامی گفت: سازمان فرهنگ و ارتباطات سعی کرده است راهبر ماجرا باشد و در نقش حامی از شبکه فعالان جمهوری اسلامی ایران برای توسعه فعالیت‌های شان در خارج از مرزها حمایت‌های زیادی را انجام دهد. وی افزود: مردم، نخبگان و حکومت‌ها مخاطب سازمان فرهنگ و ارتباطات هستند؛ اجرای‌سازی توافقنامه‌های فرهنگی با کشورهای دیگر، اولویت دادن به ایرانیان خارج از کشور در دستور کار این سازمان بوده است.

معاون توسعه روابط فرهنگی بین المللی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی درباره ابتکارات و برنامه تحولی این سازمان گفت: «جوان‌گرایی رایزن‌ها، انتصاب رایزن بانو در کشور فرانسه، رایزن اهل سنت برای رایزنی فرهنگی در مصر، استفاده طیفی از تجربه و جوانی در کنار هم در انتصاب‌ها، حضور موثرتر در فضای مجازی برای شناساندن ایران اسلامی، دعوت از منتقدان اجتماعی (اینفلوئنسرها) خارج از کشور، برای روایت واقعی از وضعیت ایران» از ابتکارات و برنامه تحولی این سازمان در دوره جدید بوده است.

روزبه گفت: رسانه‌های جریان اصلی غرب به توافق رسیده‌اند حداکثری‌ترین اجماع پیرامون تحریم ایران، تحریم رسانه‌های ایران است. تحریم تصویر ایران وجود دارد. انسجام جامعه ایران،

حسین روزبه معاون توسعه روابط فرهنگی بین المللی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، به مناسبت ۱۰ تیر سالروز تأسیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی گفت: سازمان فرهنگ و ارتباطات حدود سه دهه پیش برای تجمیع فعالیت‌های فرهنگی بین المللی جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور تأسیس شد. معاون توسعه روابط فرهنگی بین المللی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی افزود: این سازمان نقش اتصال دهنده توان و ظرفیت فرهنگی موجود در جمهوری اسلامی ایران با نیازهای موجود در خارج از مرزها است.

روزبه گفت: این سازمان یکی از فعالیت‌های اصلی خودش را شناساندن ظرفیت انقلاب اسلامی در کشورهای همسایه، ایران فرهنگی، جهان اسلام و بقیه نقاط جهان می‌داند. وی افزود: شناساندن جریان‌های فرهنگی خارج از کشور و موجود در عرصه منطقه‌ای و جهانی برای فضای فرهنگی داخل کشور جزء وظایف دیرین سازمان فرهنگ و ارتباطات است.

معاون توسعه روابط فرهنگی بین المللی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی گفت: سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی وظیفه اول آن شناساندن فرهنگ ایرانی اسلامی به دنیا است و در گام دوم شناسایی کردن ظرفیت‌های فرهنگی دنیا برای سیاستگذاران فرهنگی داخل کشور و برای فضای فرهنگی کشور است.

روزبه افزود: این نقاط در قالب رایزنی‌های فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در سراسر دنیا تاسیس شده است.

وی گفت: یکی از اصلی‌ترین رویکرد سازمان فرهنگ و ارتباطات در دوره جدید خودش مردمی‌سازی فعالیت‌های فرهنگی جمهوری

جوان‌گرایی رایزن‌ها، انتصاب رایزن بانو در کشور فرانسه، رایزن اهل سنت برای رایزنی فرهنگی در مصر، استفاده طیفی از تجربه و جوانی در کنار هم در انتصاب‌ها، حضور موثرتر در فضای مجازی برای شناساندن ایران اسلامی، دعوت از منتقدان اجتماعی (اینفلوئنسرها) خارج از کشور، برای روایت واقعی از وضعیت ایران» از ابتکارات و برنامه تحولی این سازمان در دوره جدید بوده است.

اینکه امروز جوانان می‌توانند و مایلند کشورشان را بسازند و حضور زن‌های ایرانی در عرصه‌های مختلف هیچ جا روایت نمی‌شود.

وی افزود: یکی از محورهای تحول سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، استفاده از ظرفیت مردمی قابل ارائه در عرصه بین الملل است.

معاونت توسعه روابط فرهنگی بین المللی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی گفت: فلسطین در چند ماه گذشته کانونی‌ترین نقطه برای خیر بوده است. سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی تصمیم گرفته است رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در فلسطین را بصورت غیر مستقر انتخاب کند. سازو کار اداری اجرایی آن انجام شده و در آینده نزدیک هم شخص آن انتخاب و اطلاع رسانی می‌شود.

روزبه افزود: اصلی‌ترین نکته‌ای که در حوزه جهاد تبیین باید به آن توجه کنیم شکستن حصار تحریم رسانه‌ای است که اتفاق افتاده است؛ یک از اقدامات دقیق و هوشمندانه رهبر معظم انقلاب نگارش پیامشان نسبت به فعالین دانشجویی اروپا و آمریکا بود که اتفاقی بزرگ در تاریخ است.

معرفی تصویر ایران
در سامانه دماوند

طراحی و ارتباط

عرضه محصولات فرهنگی در فرصت‌ها و موقعیت‌های فرهنگی در خارج از کشور، از طریق این سازمان تمهید و تدارک لازم را داشته باشند. وی افزود: در روز ۲ تیر، ما نخستین اتاق را، اتاق ارتباطات و صادرات فرهنگی کردستان را با حضور استاندار محترم کردستان در سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی داشتیم؛ و بزودی اتاق ارتباطات و صادرات فرهنگی اردبیل و چند استان دیگر هم در دستور کار قرار دارد. معاون همکاری‌های علمی فرهنگی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی درباره «شناسایی و افزایش ظرفیت و نقش مردم در حوزه روابط فرهنگی» گفت: ایده‌های استارت‌آپی و کارآفرینان فرهنگی، شناسایی شوند و امتداد بین المللی برای آن ایده و یا محصول ایجاد شود.

داخلی می‌توانند در ارتباط مستقیم با ناشران خارجی طی فرایند ارتباط با ناشر خارجی و ترجمه و عرضه آن کتاب در خارج کشور اقدام کنند.

وی درباره «افزایش سهم کالاهای ایرانی در سبد مصرف فرهنگی مردم کشورهای دیگر» افزود: توسعه صادرات محصولات و خدمات فرهنگی را در دستور کار داریم. ما محصولات منتخب را به زبان‌های مختلف معرفی کرده ایم. معاون همکاری‌های علمی فرهنگی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی گفت: یک نمونه موفق، پویانمایی «پسر دلفینی» بود که به همت رایزنی فرهنگی کشورمان وارد بازار کشور روسیه شد و اکران موفقیت داشت و بعد از آن در کشور بوسنی و کشورهای دیگر این فرآیند ادامه دارد.

محمد رضا بهمنی معاون همکاری‌های علمی فرهنگی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی گفت: روز ۱۰ تیر در تقویم کشور، با عنوان «روز دیپلماسی فرهنگی و تعامل با جهان» نامگذاری شده و روز تأسیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی است.

وی افزود: فرهنگ نقش جوهری در روابط بین‌الملل پیدا کرده است و الگوی نوین حکمرانی امور فرهنگی در روابط بین‌الملل شکل گرفته است.

بهمنی درباره نقش قرارگاهی و برنامه تحولی این سازمان گفت: از نیمه دوم سال ۱۴۰۰ تاکنون، در زمینه شکل‌گیری الگوی نوین حکمرانی ارتباطات و روابط فرهنگی در عرصه بین‌الملل، برنامه‌های تحولی سازمان در محورهای همچون «راهبرد مردمی‌سازی دیپلماسی فرهنگی، طراحی و ایجاد اتاق‌های ارتباطات و صادرات فرهنگی استانی، شناسایی ظرفیت و افزایش نقش مردم در حوزه روابط فرهنگی، شبکه‌سازی فعالان مردمی، افزایش سهم کالاهای ایرانی در سبد مصرف فرهنگی مردم کشورهای دیگر و تصویرسازی از ایران» در دستور کار بوده است.

معاون سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، درباره «راهبرد مردمی‌سازی دیپلماسی فرهنگی» افزود: ایجاد سکوهایی که مردم از طریق آن بتوانند ارتباط با فضای بین‌الملل را برقرار کنند. در این زمینه سکوی دماوند طراحی شد که بهره‌برداری رسمی از آن صورت می‌گیرد.

بهمنی درباره «طراحی و ایجاد اتاق‌های ارتباطات و صادرات فرهنگی استانی» گفت: فعالان فرهنگی می‌توانند نسبت به

بهمنی افزود: برای شناسایی این ظرفیت‌ها رویدادهایی در میان فعالان فرهنگی در رشته‌های مختلف و تولید کنندگان محتوا، با عنوان «رویداد از ایران» و «رویداد جهان بانو» طراحی شد.

وی گفت: «رویداد جهان بانو» برای شناسایی ظرفیت‌های تولیدکنندگان محتوا در حوزه زن و خانواده بود و «رویداد از ایران» هم در رشته‌های مختلف گردشگری، صنایع دستی، حوزه آموزش و زبان ادبیات فارسی است.

معاون همکاری‌های علمی فرهنگی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی درباره «شبکه‌سازی فعالان مردمی» افزود: شبکه‌سازی فعالان حوزه تمدن نوین اسلامی، برای این منظور جشنواره تمدن نوین اسلامی طراحی شد که هدف غایی آن ایجاد شبکه ارتباطی و تعاملی بین فعالان تمدن نوین اسلامی در داخل و خارج از کشور است. فرآیند تعارف، تبادل و تعامل در حوزه‌هایی مانند تمدن نوین اسلامی، خیر و رسانه و فعالان زن و خانواده، با بهره‌مندی از سکوهایی نوین در حال انجام است. بهمنی گفت: با استفاده از این سکوها ناشران

بهمنی درباره «تصویرسازی از ایران» گفت: با استفاده از ظرفیت‌های مردمی و استفاده از سکوهایی جدید، تنوع بخشی به محتوایی که تصویر واقعی ایران را عرضه کند اقداماتی صورت گرفته است.

وی افزود: یکی از مهمترین اقدامات سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی شکل‌گیری اتاق‌های ارتباطات و صادرات فرهنگی در استان‌ها است که ناظر به محورهای تحولی «مردمی‌سازی روابط فرهنگی، صادرات فرهنگی، شبکه‌سازی» در دوره جدید تحولی انجام داده است.

معاون همکاری‌های علمی فرهنگی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی گفت: به زودی، آغاز به کار رسمی سکوی معرفی تصویر ایران، با عنوان سکوی دماوند، در بستر damaavand.net انجام می‌شود.

بهمنی این موارد را نمونه‌هایی از تحولاتی است که سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی در این دوره برای بنیانگذاری الگوی نوین حکمرانی روابط فرهنگی در عرصه بین‌الملل انجام داده است.

پژوهشنامه دیپلماسی فرهنگی چرا و چگونه آغاز به کار کرد

تقویت تولید علم

تولید علم درحوزه دیپلماسی فرهنگی خواهد بود. علاوه بر این، سعیمان بر این بود این نشریه از مجوز رسمی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برخوردار شود و به دنبال آن با رعایت تمامی اصول علمی، بتواند رتبه علمی از وزارت علوم و تحقیقات و فناوری را دریافت کند.

با این تفاسیر، تولید این فصلنامه، طی توافق و تعامل سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی با وزارت علوم و تحقیقات شکل گرفته است. بله. روابط وزارت علوم برای صدور مجوز فصلنامه‌های پژوهشی، روابطی بسیار دقیق و خاص علمی و تا حدودی سخت گیرانه است. چرا که بر این هدفند آثار علمی از وزن و کیفیت خوبی برخوردار باشند. بنابراین از

دیگر دوستان و عزیزان که در این دانشگاه و دانشگاه‌های دیگر در این زمینه فعالیت دارند و از اعضاء هیات تحریریه این نشریه محسوب می‌شوند. همچون دکتر پاکت چی، دکتر خرمشاد، دکتر دهقانی فیروز آبادی، دکتر دهشیری و دیگر پیشکسوتان و صاحب نظران. دکتر حسن بشیر استاد تمام رشته فرهنگ و ارتباطات اسلامی، عضو هیات تحریریه و سردبیر این نشریه است. در واقع طبق ضوابط، از بین ۱۰ نفر اعضای هیات تحریریه، بایستی ۷ نفر در جایگاه استاد تمام باشند و در این حوزه فعال کرده و سه نفر دیگر دانشیار. این جمع هدایت نشریه‌ای را برعهده دارند که مسیر آن یک نشریه کاملاً علمی و تخصصی و زیننده کار سازمان و دیپلماسی فرهنگی است.

پژوهشنامه دیپلماسی فرهنگی به تازگی زیر نظر مرکز مطالعات فرهنگی و بین المللی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی و با مدیر مسئولی رضا ملکی و با سردبیری علمی حسن بشیر و با همراهی گروه دبیران فرهیخته کشور منتشر شده است. ملکی، به موضوعات این نشریه پرداخته و درباره جزئیات آن توضیح داده است.

ابتدا درباره هدف اصلیتان از انتشار این فصلنامه توضیح دهید. این اثر در ارتقا دیپلماسی فرهنگی در سطح ملی و بین المللی چه میزان اثرگذار است؟

دیپلماسی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، از حوزه‌های حائز اهمیت بوده و نیاز است در این حوزه، ادبیات علمی تولید شود.

برهمن اساس رساندن این ادبیات به دست مخاطب و قابل دسترس بودن آن، نیازمند فراهم آوردن بستری بود تا این تولیدات علمی در آن بستر ارائه شوند. در واقع این پژوهش نامه‌ها و فصلنامه‌ها، اساساً برای انجام این کار طراحی می‌شوند.

البته پیش از ارائه این اثر در سازمان، فصلنامه مطالعات روابط فرهنگی، تولید شده بود. فصلنامه‌ای که قدمتی دیرینه دارد و آخرین شماره آن در زمستان ۱۳۹۸ منتشر شد. اما این فصلنامه دارای دو مشکل اساسی بود. نخست عدم ثبت رسمی این اثر در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و به نوعی نداشتن مجوز انتشار و دیگر عدم دریافت رتبه علمی دروزات علوم بود. اما ما در این دوره تلاش کردیم، بستر علمی برای ارائه آثار پژوهشگران علاقمند فراهم شود. این امر موجب تقویت

ابتدا کار این همکاری با وزارت علوم شکل گرفت و تلاش کردیم این ضوابط رعایت شود. عنوان نشریه که «پژوهش نامه دیپلماسی فرهنگی» نام دارد، براساس مصوبه و نامه رسمی وزارت علوم تعیین شده است.

علاوه بر وزارت علوم با سازمان‌ها و نهادهای دیگر هم در ارتباط بوده اید؟ آیا از پایان نامه‌های دانشجویان در این فصلنامه استفاده شده است؟

سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، جایگاه و ساختار پژوهشی و علمی ندارد و به دنبال آن ساختار مرکز مطالعات سازمان هم اداری بوده و فاقد پست‌های پژوهشی و هیات علمی است. در نتیجه برای انتشار چنین نشریه‌ای نیاز است، مراکز علمی کشور در این زمینه همکاری و حمایت‌های لازم را داشته باشند. یکی از مهمترین مراکز علمی در این رابطه، دانشگاه امام صادق^(ع) است. در این دانشگاه، دانشکده‌ای به نام فرهنگ و ارتباطات تعریف شده است که به کار و پژوهش در این حوزه می‌پردازند. مانند حضور دکتر حسن بشیر و

چشم انداز "پژوهشنامه دیپلماسی فرهنگی" برای تبدیل شدن به مرجعی در این حوزه در میان اندیشمندان و متفکران ایرانی و همچنین در سطح خاورمیانه، آسیا و جهان اسلام چیست؟

همانطور که قبل تر اشاره کردم پژوهش نامه دیپلماسی فرهنگی، کاربرد داخلی دارد و مخاطب آن خارج از کشور نیست. هدف از تولید و ارائه این نشریه، کمک به تولید ادبیات و هدایت و راهبری ادبیات علمی در زمینه دیپلماسی فرهنگی است. برای اساس امکان تولید چنین ادبیاتی فراهم شده است و سیاست گذاران و برنامه ریزان در حوزه سیاست گذاری و درحوزه برنامه ریزی می‌توانند از آن بهره ببرند. لازم به ذکر است ممکن است در مرحله بعدی، از اساتید خارج از کشور به عنوان عضو هیات تحریریه نشریه دعوت به عمل آوریم اما در حال حاضر این نشریه با هیات تحریریه‌ای که همه عزیزان آن هموطن ما هستند کار خود را شروع کرده و مخاطب آن داخلی و مراکز علمی و پژوهشی

لوح افتخار به رایزنی فرهنگی ایران

در سی و سومین مجمع بین‌المللی سینمایی «شوالیه طلایی» که با حمایت کلیسای ارتدوکس روسیه در شهر امسک از دوم تا نهم خرداد ۱۴۰۳ برگزار شد، مجموعه فیلم‌هایی از ایران با حمایت رایزنی فرهنگی کشورمان به نمایش درآمدند. فیلم‌های «بدون قرار قبلی» به کارگردانی بهروز شعبی، «کاپیتان» اثر محمد حمزه‌ای، «هوک» به کارگردانی حسین ریگی، «کت چرمی» حسین میرزامحمدی و «شماره ۱۰» از حمید زرگرزاد، «چمدان» اثر هستی حسینی، «خانه ماه» به کارگردانی حمیدرضا مقصودی، «گره ماهی» با کارگردانی امیرحسین مهماندوست و «میراث مکتوب» به کارگردانی امیر ولی‌نژاد در بخش‌های مختلف این مجمع بین‌المللی شرکت کردند. مجمع بین‌المللی فیلم «شوالیه طلایی» یک جشنواره فیلم سالانه سینمای معنوی و اخلاقی است که توسط هنرمند خلق روسیه نیکالای بورلیایف در سال ۱۹۹۲ تأسیس شد و بهترین نمایندگان سینما از سراسر جهان را با شعار «برای آرمان‌های اخلاقی و برای تعالی روح انسانی» گرد هم می‌آورد. تاکنون بیش از ۸۰۰۰۰ شخصیت فرهنگی از ۶۰ کشور جهان در این رویداد شرکت کرده و ۹۰۰۰۰ فیلم نمایش داده شده است.

موس‌تار میزبان خوشنویس برج ساعت مکه

نخستین دوره آموزش خوشنویسی خط نستعلیق در مرکز فرهنگی جدید رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در شهر موس‌تار بوسنی و هرزگوین برگزار خواهد شد. در این دوره، هنرجویان تحت نظر منیب ابرادوویچ، استاد برجسته خوشنویسی بوسنی و هرزگوین به یادگیری این هنر خواهند پرداخت. این اولین دوره آموزشی در مرکز فرهنگی کشورمان در شهر موس‌تار است که طی ۸ هفته ایران در شهر موس‌تار برگزار خواهد شد. منیب ابرادوویچ، استاد این دوره، هنر خوشنویسی را در کشورهای مصر و کویت آموزش دیده و از محدود هنرمندان بوسنیایی است که به خط نستعلیق مسلط است. خوشنویسی برج ساعت مکه توسط این هنرمند بوسنیایی، نشان از چیرگی وی در این هنر دارد.

این موارد، محورهایی است که بطور مشخص برای شماره‌های آتی تعیین کرده ایم و فراخوان خواهیم داد و امیدواریم مقالاتی که در این نشریه ارائه می‌شود، با نیازهای دستگاه‌های اجرایی و سیاست‌گذاران انطباق داشته باشد. دومین شماره این نشریه اختصاص دارد به حوادثی که در فلسطین در حال جریان است و همچنین حماسه طوفان الاقصی و پیامدهای این حماسه و مقاومت مردم فلسطین در محیط پیرامونی خود و در منطقه و جهان از منظر فرهنگی و اجتماعی. بنابراین همانطور که اشاره شد، موضوع این شماره متناسب با شرایط روز و مسئله طوفان الاقصی بوده است و مقالات آن را در این سامانه می‌توانید ملاحظه کنید.

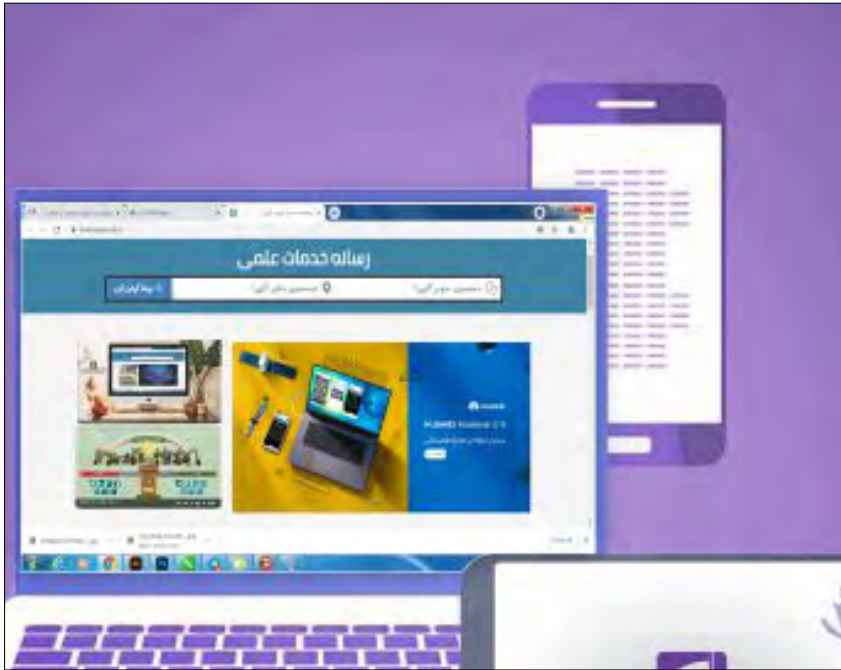
اشاره کردید مباحث و مقالات در یک سامانه بارگذاری می‌شود. برای دسترسی مخاطبان خارجی، این مباحث ترجمه شده است؟ همانطور که گفتیم مخاطب این نشریه داخل کشور است. به این دلیل که تا به امروز نشریه‌ای تخصصی با این موضوع تولید و ارائه نشده است. براین اساس اگر کسی بخواهد تحقیقی درباره دیپلماسی فرهنگی انجام بدهد، باید به نشریات و منابع بسیاری مراجعه کند. یا اگر کسی مقاله‌ای درباره دیپلماسی فرهنگی داشته باشد می‌تواند آن را به نشریات مختلف ارائه دهد. نشریاتی که ممکن است ارتباط تنگاتنگی با حوزه دیپلماسی فرهنگی نداشته باشند. براین اساس در حال حاضر انتشار این نشریه برای کسانی که می‌خواهند در این حوزه بصورت تخصصی فعالیت کنند بسیار اثر گذار است. نشریه‌ای تخصصی که موجب

و دانشگاهی است. بحث مخاطبان خارجی را در جای دیگر و در بسترهای دیگر در خدمتشان هستیم تا در آنجا هم تولید ادبیات علمی برای خارج از کشور فراهم شود.

برای اساتید و پژوهشگران خارج از کشور فراخوان منتشر خواهد شد؟

خوشبختانه پژوهش نامه دیپلماسی فرهنگی، از تمامی استانداردها و اصول یک پژوهش نامه علمی، برخوردار است و آن را رعایت کرده و به همین منظور سامانه‌ای برای این حوزه در نظر گرفته شد و اولین شماره آن را در این سامانه بارگذاری کردیم. دومین شماره آن هم در فاصله کوتاه مدتی منتشر شد و توانست مخاطبان خوبی را در این سامانه جذب خود کند. بطوریکه مقالات بسیاری در زمینه تولید و ارائه به ما پیشنهاد شد و این موضوع بیانگر جای خالی چنین نشریاتی است. اما در مورد فراخوانی که به آن اشاره کردید باید بگویم، نشریه اهداف خاصی را دنبال می‌کند. مانند شناساندن مبانی نظری دیپلماسی فرهنگی در دنیا از منظر اسلامی. یعنی شناخت روش‌های سیاست‌گذاری و سیاست پژوهی در حوزه دیپلماسی فرهنگی و همچنین حوزه مطالعات تطبیقی در مورد دیپلماسی فرهنگی. در واقع ما باید با ساختارهای کشورهای مختلف در حوزه دیپلماسی فرهنگی آشنا شویم. همچنین آگاهی در حوزه قدرت معنایی و نظام معنایی که بحث بسیار جدید و مهمی در حوزه دیپلماسی فرهنگی در دنیا است و امروزه مورد توجه بسیار قرار گرفته. حوزه ویژند یا برندسازی ملی، از دیگر محورهایی است که در این نشریه به آن توجه شده است.

فراهم شدن بستری برای دسترسی آسان پژوهشگران و علاقمندان به این حوزه شده است.

در خصوص این سامانه هم بگویم، این سامانه در خارج از کشور هم قابل دسترسی است. به عنوان مثال فارسی زبانان کشورهایمانند افغانستان، تاجیکستان و یا هموطنان عزیز ایرانی ما در خارج از کشور که علاقمند به پژوهش هستند می‌توانند از این طریق به محتوای این نشریه دسترسی پیدا کنند.

چه تمایزاتی بین "پژوهشنامه دیپلماسی فرهنگی" و سایر نشریات فعال در این حوزه وجود دارد و چه چیزی این نشریه را منحصر به فرد کرده است؟

در حوزه روابط بین الملل، سیاست خارجی و امثال آن نشریات قوی و خوبی وجود دارد اما نشریه ایی که بطور تخصصی فقط در حوزه دیپلماسی فرهنگی فعالیت کند، نبوده است. قبل تراشاره کردم تنها نشریه موجود در گذشته در مرکز مطالعات سازمان منتشر شد که اشکالاتی بر آن وارد بود اما ما در این دوره تلاش کردیم با رویکرد و با عنوان و شکلی جدیدتر آن را منتشر کنیم و این تنها نشریه تخصصی است که با رعایت استانداردها در سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی ارائه شده است.

"پژوهشنامه دیپلماسی فرهنگی" چه برنامه‌هایی برای جذب مشارکت فعالان، پژوهشگران و اندیشمندان برجسته ایرانی و خارجی در این حوزه دارد؟

طبیعتاً این نشریه در ابتدای راه است و برای رسیدن به یک نقطه از بالندگی، نیازمند زمان بیشتری است و باید شماره‌های بیشتری از آن منتشر شود. تلاش ما این است در حله اول انشالله بتوانیم رتبه علمی این نشریه را از وزارت علوم دریافت کنیم. البته در این زمینه با دیگر مراکز سازمان، از جمله انتشارات الهدی همکاری داریم. ولی به هر حال به نظر می‌رسد اگر این نشریه بتواند رتبه علمی خود را از وزارت علوم بگیرد و عنوان انتشار مقاله در آن برای صاحب اثر دارای امتیازاتی خواهد بود. بر این اساس می‌توانیم امیدوار باشیم بجای آنکه ما به سمت سفارش مقالات برویم، مقالات به سمت نشریه بیایند. کمالینکه در همین دو شماره بی‌آنکه سفارشی بدهند در خواست مقاله داشتیم. منتهی این نشریه نیاز به معرفی دارد کاری که

همکاران عزیز ما در روابط عمومی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی انجام می‌دهند و در سامانه سازمان، این نشریه را معرفی می‌کنند. یا اخباری که در این زمینه منتشر می‌شود. امیدواریم بتوانیم برای هر شماره از این نشریه که منتشر می‌شود، یک خبر کوتاه تهیه و در اختیار روابط عمومی سازمان قرار بگیرد. چرا که به نظرم آید یکی از مهمترین کارها، اطلاع رسانی است. ما مطمئن هستیم بسیاری از دانشگاه‌ها و پژوهشگران و اساتید و دانشجویانی که رساله دکتری می‌گذرانند یا پایان نامه کارشناسی ارشد دارند، همچنان از وجود چنین نشریه‌ای بی‌خبرند و مطلع نیستند. این اطلاع رسانی بسیار حائز اهمیت است تا این عزیزان از ظرفیت آن بهره شوند.

حتی می‌توان بصورت فیزیکی، کار را در همان مراکز علمی توزیع کرد.

نشریات اغلب بصورت الکترونیکی منتشر می‌شوند و ما نسخه‌های چاپی محدودی داریم که می‌توانیم به جهت بار مالی و هزینه‌هایی که ایجاد می‌کند برای بعضی از اشخاص و مراجعه، به تعداد محدود، بصورت فیزیکی ارسال کنیم. همچنین نیاز است پیوند و لینک این نشریه در اختیار همه مردم قرار گیرد تا با مراجعه به سامانه، از مطالب آن بهره شوند.

چه اقداماتی برای به روز رسانی ادبیات و مفاهیم نوین در حوزه دیپلماسی فرهنگی از طریق "پژوهشنامه دیپلماسی فرهنگی" انجام خواهد شد؟

طبیعتاً این نشریه در ابتدای راه است و برای رسیدن به یک نقطه از بالندگی، نیازمند زمان بیشتری است و باید شماره‌های بیشتری از آن منتشر شود. تلاش ما این است در حله اول انشالله بتوانیم رتبه علمی این نشریه را از وزارت علوم دریافت کنیم. البته در این زمینه با دیگر مراکز سازمان، از جمله انتشارات الهدی همکاری داریم.

نشست گفت‌وگوهای فرهنگی در اتریش

نخستین نشست از سلسله نشست‌های گفت‌وگوهای فرهنگی با شعار «در اعماق فرهنگ» با حضور کارشناسان و فرهیختگان حوزه فرهنگ به همت رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در وین برگزار شد و به بحث چرخش در درک فرهنگ در عصر علوم شناختی اختصاص یافت.

در این نشست، خانم‌ها لیلی اردبیلی و فاطمه شفیعی دو تن از استادان علوم شناختی از تهران و رضا غلامی، مدیر علمی نشست به صورت مجازی شرکت کردند.

هدف از برگزاری این نشست کمک به فراهم شدن زمینه شناساندن ظرفیت‌های علمی استادان ایرانی در مباحث معطوف به مرز علمی در جهان از جمله علوم شناختی و آغاز ارتباطات علمی با دانشمندان علوم انسانی در اتریش و کل اروپا است.

رضا غلامی مدیر علمی این نشست گفت: علوم شناختی تحقیق علمی میان رشته‌ای در باب ذهن و هوش است. در واقع، علوم شناختی ایده‌ها و روش‌های حوزه‌های مختلف، از جمله روان‌شناسی، زبان‌شناسی، فلسفه، علوم کامپیوتر، هوش مصنوعی (AI)، علوم اعصاب و انسان‌شناسی را گرد هم می‌آورد و برای درک بهتر مکانیزم ذهن و هوش انسان از آن بهره می‌گیرد.

فاطمه شفیعی از پژوهشگران ایرانی در عرصه علوم شناختی در سخنرانی خود، تصویر کلان و جامعی از علوم شناختی، فرضیه‌های اصلی در این علوم و کارکردهای موثر علوم شناختی در عرصه‌های گوناگون از جمله در روانشناسی و تعلیم و تربیت را ارائه داد.

براین کار پژوهشی دارند و می‌توانند از محیط فرهنگی و جامعه و فرهنگ آن کشوری محل سکونشان، مقالات علمی خوبی در حوزه‌های مختلف و در زمینه حوزه دیپلماسی فرهنگی، روابط فرهنگی مقالات علمی و ... برای این نشریه ارسال کنند. البته این تنها پژوهش نامه یا فصل نامه‌ای نیست که مرکز مطالعات به آن توجه کرده. فصل نامه‌های دیگری هم در دستور کار است که فرایند آن در حال طی شدن بوده و به زودی معرفی خواهند شد.

به موضوع رایزن‌ها اشاره شد. این افراد می‌توانند واسطه‌ای بین اساتید و یا مخاطبان خارج از ایران برای تولید و ارائه این آثار باشند تا این پژوهش‌های دینی اخلاقی تاریخی و... را دریافت و این مجله در سطح بین‌المللی دیده شود.

به موضوع خوبی اشاره کردید. در حال حاضر چکیده مقالات این فصلنامه به زبان انگلیسی در خود نشریه وجود دارد. البته ما می‌توانیم بخشی را به مقالاتی که در خارج از کشور ارائه می‌شود، اختصاص بدهیم. رایزن‌های محترم فرهنگی ما در خارج از کشور می‌توانند در این بخش کمک بسیاری داشته باشند. یعنی پل ارتباطی بین ما و مراکز علمی، پژوهشی، صاحب نظران، اندیشمندان و محققین و پژوهشگران حوزه دیپلماسی عمومی، دیپلماسی فرهنگی، دیپلماسی رسانه‌ای، دیپلماسی ورزشی و دیپلماسی گردشگری و امثال آن باشند و این مقالات و آثار علمی را به نشریه ارائه کنند و بسیار استقبال می‌کنیم.

به مرکز مطالعات اشاره کردید. "مرکز مطالعات راهبردی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی" در انتشار "پژوهشنامه دیپلماسی فرهنگی" چه نقشی دارد؟

ایده انتشار این نشریه و محور و راهبری آن در مرکز مطالعات شکل گرفته و همانطور که قبل‌تر اشاره شد در گذشته چنین نشریه‌ای بوده است اما شکل تازه‌ای به خود گرفته است. این مرکز، کانون محیط شناسی راهبردی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی و حتی جمهوری اسلامی ایران است. اگر سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی دور رکن و وظیفه اصلی داشته باشد، نخستین آن شناساندن و دیگری شناسایی است. چرا که شناسایی پیش نیاز شناساندن است. اگر ما یک کشور را نشناسیم، نمی‌توانیم به درستی خودمان، ایران و اسلام و گفتمان انقلاب اسلامی را

بی تردید کارکرد فصلنامه‌ها یا مجلات تخصصی در دنیا همین است. کارکرد یک نشر تخصصی، کمک به شکل‌گیری شبکه علمی در آن حوزه خاص و تولید ادبیات علمی در آن حوزه و دسترس پذیر کردن آن با ادبیات است. یک نشریه تخصصی و علمی که اصول علمی در آن رعایت شده باشد، به تقویت جریان علمی در آن حوزه کمک می‌کند. البته لازم به ذکر است قبل از آن هم نشریاتی در باب کار علمی درباره دیپلماسی فرهنگی بوده و حتما هم کارهای زیادی در ایران توسط دانشگاه‌های مختلف در مقطع کارشناسی ارشد، دکتری و پژوهش‌ها یا پایان نامه‌ها و رساله‌ها و مقالات بسیار انجام گرفته است. ولی وجود این نشریه هدایت‌گری است و کمک به تقویت این جریان و شناسایی افرادی که در این زمینه کار می‌کنند و علاقمند هستند، خواهد بود و به نظر من کاملاً موثر است. یکی از افتخارات سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی انتشار چنین نشریه‌ای است و با انتشار چنین پژوهش نامه‌ای به جریان علمی در این زمینه و به اهالی حوزه دیپلماسی فرهنگی کمک شایانی انجام گرفته و تحول و پیشرفتی در این حوزه حاصل شده است.

برای بیشتر دیده و معرفی شدن این نشریه، رایزن‌ها، وابسته‌ها و کارشناسانی خارج از ایران چه کمک و اثری گذاری در این زمینه می‌توانند داشته باشند؟

بر اساس ضوابط، نشریات و پژوهش نامه‌های علمی، نمی‌توانند به حوزه ترجمه پردازند. در نتیجه از ترجمه آثار علمی که در خارج از کشور تولید می‌شود، محروم و معدوم هستیم. به هر حال اساس کار پژوهشنامه برتالیف است. رایزن‌های محترم ما در خارج از کشور بویژه عزیزانی که علاقمند به حوزه کار و پژوهش هستند، می‌توانند آثار خود را و نتیجه پژوهش‌هایشان را در فرایندی که در این نشریه تعریف شده است در سامانه بارگذاری کنند و به دنبال آن فرایند داوری انجام می‌گیرد و افرادی که به حد نصاب لازم علمی رسیده و شرایط را رعایت کرده باشند، مقالات آنها در پژوهش نامه منتشر می‌شود. ناگفته نماند این امکان در اختیار رایزن‌های فرهنگی هم قرار داده شده و امیدواریم با اطلاع رسانی درست، بتوانیم با رایزن‌های محترم در کشورهای مختلف مشارکت داشته باشیم. در حال حاضر تعداد قابل توجهی از عزیزان که در جایگاه رایزنی فرهنگی هستند و از اعضای هیات علمی این نشریه محسوب می‌شوند، توانایی خوبی

در آن کشور معرفی کنیم. بدون این شناخت کار فرهنگی به درستی شکل نمی‌گیرد. مرکز مطالعات راهبری و روابط فرهنگی، وظیفه خود را شناسایی محیط و مطالعه روابط فرهنگی و همچنین دیپلماسی فرهنگی میداند و به همین دلیل نشریه را در دستور کار مرکز قرار دادیم. بطور طبیعی تولید محتوا، منحصر به سازمان و همکاران ما در داخل و خارج کشور نیست. تولید محتوا باید از طریق مراکز علمی، اندیشمندان و پژوهشگران انجام شود. هدایت نشریه، ریل‌گذاری آن و اینکه چه حوزه‌هایی را فعال کند، مواردی است که در فراخوان باید به آن پرداخته شود. هر شماره‌ای که به آن اختصاص می‌دهیم، مسیری تعیین کننده در مرکز مطالعات است.

داوری و پذیرش مقالات و پژوهش‌ها بر چه اساسی است؟

پژوهشنامه دیپلماسی فرهنگی، مانند همه پژوهش‌نامه‌ها، ضوابط خاص خود را دارد. اصالت پژوهش، بحث مهمی است اما طبیعتاً کاری که ترجمه باشد یا گردآوری، کمتر به آن پرداخته می‌شود. ما کار و محور اصلی خودمان را بر پژوهش‌های اصیل قرار داده‌ایم. پژوهش‌ها و مقالاتی که حاصل یک کار پژوهشی باشد. مانند رساله دکتری یا پایان‌نامه کارشناسی ارشد یا پژوهش یک پژوهشگر. در واقع مقالات و پژوهش‌هایی که اصول و روش علمی در آن رعایت شده باشد. نکته دیگر اینکه به لحاظ شکل ساختار درونی مقالات، در ساختار بیرونی مقالات اصول علمی رعایت شده باشد. اصولاً برای یک مقاله علمی، لازم است چکیده کلید واژه‌ها، روش‌های علمی و نتایج و اصول علمی آن رعایت شده باشد. این موارد در فراخوان ضوابط آمده است. اصولاً این کار با حضور مجموعه‌ای از داوران متخصص در حوزه دیپلماسی فرهنگی انجام می‌شود و فرایند داوری طی می‌گردد و مقالاتی که امتیاز لازم را کسب کنند می‌توانند در پژوهش‌نامه منتشر شوند.

درواقع مقالات و پژوهش‌هایی که برای اولین بار منتشر می‌شود یا باز نشر شده‌ها؟

طبیعتاً این پژوهش‌ها مانند همه فصل‌نامه‌های وزارت علوم، نمی‌تواند مقاله یا گزارش تحقیقی باشد که در جای دیگری منتشر شده است ما مکلف به انتشار اول هستیم یعنی مقاله یا گزارشی که قبل‌تر جایی کار نشده باشد.

رویکرد این فصل‌نامه درباره مسائل تاریخی دینی و اسلام است یا به محورهای دیگر هم پرداخته می‌شود؟

موضوع نشریه، دیپلماسی فرهنگی است. به این معنا که بدانیم اساساً دیپلماسی فرهنگی چیست؟ یکی از خلاءها و ضعف‌های علمی ما در کشور این است که اغلب تولیدات علمی ما بازنشر و واگویی تولیدات علمی خارج از کشور در حوزه دیپلماسی عمومی است. این در حالی است که اساساً از منظر اسلام و از منظر آموزه اسلامی و گفتمان انقلاب اسلامی، نگاه و رویکرد ما به مسئله دیپلماسی عمومی و دیپلماسی فرهنگی کاملاً متفاوت با آن چیزی است که در ادبیات علمی قبل تولید شده است. در نتیجه ما به نظریه خاص خودمان در حوزه دیپلماسی، نظریاتی که مبتنی بر آموزه‌های اسلامی باشد نیاز داریم. یعنی دیپلماسی عمومی را از منظر اسلامی تعریف کنیم. به عنوان مثال از منظر ادبیات علمی در دنیا در حوزه دیپلماسی عمومی و دیپلماسی فرهنگی، به عنوان ابزارهای قدرت نرم وجود دارد و این بحث مطرح است که دیپلماسی عمومی و فرهنگی در خدمت منافع ملی است. منافع ملی رکن اولش امنیت است و رکن دیگرش اقتصاد. پس در نتیجه دیگران استفاده از این ابزار را برای بدست آوردن منافع ملیشان به هر قیمتی که باشد، موجه می‌دانند. یعنی القا باورها و فرهنگ و اندیشه خودشان به جوامع دیگر به این امید و هدف است. یعنی منافع خودشان را کسب کنند. این بدان معنا است که یک کشور به خود اجازه دهد منافع خودش را به هر قیمتی حتی به قیمت از بین رفتن منافع یک ملت و کشور دیگر، حفظ و توسعه بدهد. این رفتاری است که اکنون از استکبار و از بخشی از دنیای غرب می‌بینیم. اما آیا واقعاً جمهوری اسلامی ایران هم می‌خواهد همین کار را داشته باشد؟ یعنی نگاهش به دیپلماسی عمومی و دیپلماسی فرهنگی یک نگاه ابزاری برای حفظ منافع خودمان است تا به منافع ملت‌های دیگر لطمه وارد نشود! قطعاً این دیدگاه با آموزه‌های اسلامی انطباق ندارد. ما نمی‌خواهیم جایی کاری را انجام بدهیم که یک سویه منافع خودمان را در نظر بگیریم. این دیدگاه اساساً با باورها و آموزه‌های اسلامی ما سازگار نیست. ما در یک تعامل درست قدم برداشته‌ایم و این‌ها از جمله مسائلی است که تصمیم داریم در این نشریه به آن بپردازیم.

اگر سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی دو رکن و وظیفه اصلی داشته باشد، نخستین آن شناساندن و دیگری شناسایی است. چرا که شناسایی پیش‌نیاز شناساندن است. اگر ما یک کشور را نشناسانیم، نمی‌توانیم به درستی خودمان، ایران و اسلام و گفتمان انقلاب اسلامی را در آن کشور معرفی کنیم. بدون این شناخت کار فرهنگی به درستی شکل نمی‌گیرد.

یادگار گیتی

تأثیر ارتباطات دینی

علاوه برتجار، روابط دینی نیز نقش مهمی در گسترش زبان و فرهنگ فارسی در اندونزی داشته است. بسیاری از اندونزیایی‌ها به دلیل اعتقادات اسلامی خود، به ایران سفر می‌کردند و در مدارس دینی ایران به تحصیل می‌پرداختند. این دانشجویان و طلاب پس از بازگشت به کشور خود، دانش و فرهنگ ایرانی را به همراه می‌آوردند و به نشر آن در بین مردم می‌پرداختند.

یکی از مهم‌ترین جنبه‌های ارتباطات دینی میان ایران و اندونزی، تبادل دانشجویان دینی است. بسیاری از دانشجویان اندونزیایی به حوزه‌های علمیه قم و مشهد سفر می‌کنند تا دروس دینی را در این مراکز معتبر بیاموزند. این دانشجویان پس از بازگشت به کشور خود، آموزه‌های اسلامی و شیعی را در جوامع خود ترویج می‌دهند.

مراسم عاشورا و تاسوعا

مراسم عاشورا و تاسوعا در اندونزی به ویژه در مناطق شیعه‌نشین مانند سورابایا و جاکارتا با حضور گسترده مردم برگزار می‌شود. این مراسم‌ها به یادبود شهادت امام حسین^(ع) و یارانش در کربلا برگزار می‌شود و شامل سخنرانی‌های مذهبی، نوحه‌خوانی و نمایش‌های تعزیه است.

تأثیر سفرهای زیارتی

زیارت اماکن مقدسه در ایران، به ویژه حرم امام رضا^(ع) در مشهد و حرم حضرت معصومه^(س) در قم، از دیگر جنبه‌های مهم ارتباطات دینی میان ایران و اندونزی است. بسیاری از مسلمانان اندونزی هر ساله به این مکان‌ها سفر می‌کنند و این سفرها باعث تقویت پیوندهای دینی و فرهنگی بین دو کشور می‌شود. ایران با تأسیس مراکز فرهنگی و اسلامی در اندونزی، از جمله مراکز اسلامی آی سی سی به ترویج فرهنگ و آموزه‌های دینی خود کمک می‌کند. این مراکز نقش مهمی در آموزش‌های دینی، برگزاری مراسم‌ها و مناسبت‌های مذهبی و ترویج فرهنگ اسلامی ایرانی دارند.

تأثیرات زبانی

زبان فارسی تأثیرات قابل‌توجهی بر زبان‌های محلی اندونزی گذاشته است. بسیاری از واژگان فارسی وارد زبان‌های محلی این کشور شده‌اند. به عنوان مثال در زبان مالایایی، که یکی از زبان‌های اصلی اندونزی است، بسیاری از واژگان فارسی به کار می‌رود. این واژگان عمدتاً در زمینه‌های دینی، فرهنگی و ادبی استفاده می‌شوند که در بخش ورود واژگان فارسی به زبان‌های محلی به مواردی از آن اشاره شده است علاوه بر این، استفاده از خط فارسی نیز در برخی از مناطق اندونزی رواج داشته است. این خط به دلیل سادگی و زیبایی‌اش، مورد

زبان و ادبیات فارسی از دیرباز به عنوان یکی از غنی‌ترین و پرمحتواترین فرهنگ‌ها در جهان شناخته شده است. این زبان که آثار ادبی بزرگی همچون شاهنامه فردوسی، دیوان حافظ، گلستان و بوستان سعدی را در خود جای داده، نه تنها در مرزهای ایران محدود نمانده، بلکه تأثیرات گسترده‌ای بر فرهنگ‌ها و زبان‌های دیگر، از جمله اندونزی گذاشته است. اندونزی به عنوان یکی از بزرگ‌ترین کشورهای مسلمان، از طریق روابط تجاری، فرهنگی و دینی با ایران، تحت تأثیر زبان و ادبیات فارسی قرار گرفته است.

تأثیرات تاریخی

از قرون وسطی، ارتباطات تجاری و فرهنگی میان ایران و جنوب شرق آسیا، به ویژه اندونزی آغاز شد. تجار و دریانوردان ایرانی با سفرهای خود به این مناطق، زبان و فرهنگ فارسی را به مردم محلی انتقال دادند. یکی از مهم‌ترین دلایل این تأثیرگذاری، نقش مهم تجار ایرانی در تجارت ادویه و سایر کالاهای ارزشمند بود. این تجار با خود زبان، ادبیات و فرهنگ ایرانی را به اندونزی آوردند و به مرور زمان، این تأثیرات در بخش‌های مختلف زندگی مردم اندونزی نمایان شد.

نقش تجار و دریانوردان ایرانی

تجار و دریانوردان ایرانی از جمله اولین کسانی بودند که فرهنگ و زبان فارسی را به همراه خود به اندونزی آوردند. این تجار از بنادر جنوبی ایران به سوی جزایر اندونزی حرکت می‌کردند و با خود نه تنها کالاهای تجاری، بلکه داستان‌ها، اشعار و نوشته‌های فارسی را نیز به همراه می‌بردند. این ارتباطات تجاری و فرهنگی باعث شد که زبان فارسی در بین نجیبگان و افراد با نفوذ اندونزیایی رواج یابد.

از قرون وسطی، ارتباطات تجاری و فرهنگی میان ایران و جنوب شرق آسیا، به ویژه اندونزی آغاز شد. تجار و دریانوردان ایرانی با سفرهای خود به این مناطق، زبان و فرهنگ فارسی را به مردم محلی انتقال دادند. یکی از مهم‌ترین دلایل این تأثیرگذاری، نقش مهم تجار ایرانی در تجارت ادویه و سایر کالاهای ارزشمند بود.

توجه قرار گرفته و در برخی از اسناد تاریخی و فرهنگی قابل رویت است.

نقش و نگاره‌ها و سنگ قبرهای فارسی در اندونزی

نقش و نگاره‌های فارسی بر روی سنگ قبرها نشان‌دهنده تأثیر عمیق فرهنگ و زبان فارسی در مناطق مختلف جهان از جمله اندونزی است. این سنگ نوشته‌ها نه تنها از نظر هنری ارزشمند هستند بلکه اطلاعات مهم تاریخی و فرهنگی را نیز ارائه می‌دهند. در ادامه پژوهش به بررسی نمونه‌هایی از سنگ قبرهای مزین به خط و اشعار فارسی در اندونزی می‌پردازیم.

سنگ قبر در باروس

یکی از قدیمی‌ترین نمونه‌های سنگ قبر با نوشته‌های فارسی در اندونزی، سنگ قبر موجود در باروس، سوماترا است. این سنگ قبر متعلق به شیخ محمود است و تاریخ آن به سال ۱۴۲۵-۱۴۲۶ میلادی بازمی‌گردد. بر روی این سنگ قبر بیٹی از شاهنامه فردوسی نوشته شده که به موضوع فناپذیری انسان و اهمیت اعمال نیک اشاره دارد: جهان یادگارست و ما رفتنی / به گیتی نماند به جز مردمی.

سنگ قبر در گیدونگ

در گیدونگ، استان آچه، نیز سنگ قبری با

نوشته‌های فارسی یافت شده که به سال ۱۴۴۳-۱۴۴۴ میلادی تعلق دارد. این سنگ قبر متعلق به دختر یکی از دانشمندان ایرانی به نام مولانا استرآبادی است. بر روی این سنگ قبر اشعاری از محمد بن علی غزائری نوشته شده که به محبت اهل بیت پیامبر^(ص) اشاره دارد: روز قیامت شفاعت کنند اهل بیت / هر که به دنیای فانی محبت کند

در منطقه پدیر، استان آچه، سنگ قبرهای متعددی با نوشته‌های فارسی یافت شده است. یکی از این سنگ‌ها متعلق به سال ۱۳۷۰ میلادی است و بر روی آن اشعاری از سعدی نوشته شده است که به مفهوم گذرا بودن دنیا و اهمیت اعمال نیک اشاره دارد. این سنگ قبرها نشان‌دهنده تعاملات فرهنگی و تجاری میان ایران و اندونزی در دوران قرون وسطی هستند.

در بخش‌های سنگ قبرهای سلطنتی آچه، سنگ قبرهای متعددی با نوشته‌های فارسی وجود دارد. این سنگ‌ها متعلق به شاهان و شاهزادگان آچه است که با خط نستعلیق زیبا نوشته شده‌اند. اشعار فارسی بر روی این سنگ‌ها شامل مدح و ثنای خداوند پیامبر اسلام^(ص) و اهل بیت^(ع) می‌باشند.

ورود واژگان فارسی به زبان‌های محلی

واژگان فارسی به مرور زمان وارد زبان‌های محلی

اندونزی شد و در حوزه‌های مختلفی مانند دین، هنر، علم و فناوری مورد استفاده قرار گرفت. این واژگان نه تنها در مکالمات روزمره، بلکه در متون دینی و ادبی نیز به کار می‌رفتند. برای مثال، واژه‌هایی مانند "کتاب"، "دفتر"، "استاد" و "شاگرد" از زبان فارسی به زبان‌های محلی اندونزیایی وارد شده‌اند.

تأثیر خط فارسی بر نظام نوشتاری

در برخی از مناطق اندونزی، خط فارسی به عنوان سیستم نوشتاری استفاده می‌شده است. این امر به ویژه در مناطقی که تحت تأثیر مستقیم فرهنگ ایرانی بودند، مشاهده می‌شود. استفاده از خط فارسی به دلیل زیبایی و سادگی آن، مورد توجه مردم قرار گرفت و در نگارش متون دینی و فرهنگی به کار رفته است.

تأثیرات ادبی

ادبیات فارسی به عنوان یکی از برجسته‌ترین ادبیات‌های جهان، تأثیراتی بر ادبیات محلی اندونزی گذاشته است. شاعران و نویسندگان اندونزیایی از سبک‌ها و موضوعات ادبیات فارسی الهام گرفته‌اند. آثار بزرگی همچون شاهنامه فردوسی، گلستان و بوستان سعدی، و دیوان حافظ به زبان مالایایی ترجمه شده‌اند و مورد استقبال

استفاده می‌کند و سبک‌های شاعران فارسی را به کار می‌برد.

ترجمه و اقتباس آثار فارسی

یکی از مهم‌ترین نشانه‌های تأثیر ادبیات فارسی بر اندونزی، ترجمه آثار بزرگ فارسی به زبان‌های محلی است. آثار برجسته‌ای همچون شاهنامه فردوسی، که داستان‌های حماسی و اسطوره‌ای را بیان می‌کند، به زبان مالایایی ترجمه شده و در میان مردم اندونزی مورد استقبال قرار گرفته است. همچنین، اشعار سعدی و حافظ که سرشار از مفاهیم اخلاقی و عرفانی هستند، الهام‌بخش شاعران و نویسندگان اندونزیایی بوده‌اند.

تأثیر سبک‌های ادبی فارسی

سبک‌های ادبی فارسی نیز بر ادبیات محلی اندونزی تأثیر گذاشته است. استفاده از قافیه و وزن در شعر، به کارگیری تمثیل‌ها و داستان‌های اخلاقی، و توجه به مفاهیم عرفانی و اخلاقی از جمله تأثیرات سبک‌های ادبی فارسی بر ادبیات اندونزی است. این تأثیرات باعث شد که ادبیات اندونزی از لحاظ محتوایی و ساختاری غنی‌تر و متنوع‌تر شود.

تأثیرات فرهنگی

تأثیر زبان و ادبیات فارسی بر فرهنگ اندونزی نیز غیرقابل انکار است. مراسم‌ها و مناسبت‌های فرهنگی در اندونزی تحت تأثیر فرهنگ ایرانی قرار گرفته‌اند. به عنوان مثال، برخی از آداب و رسوم محلی، مشابهت‌هایی با آداب و رسوم ایرانی دارند. همچنین، هنرهای تجسمی و معماری اندونزی نیز تحت تأثیر هنرهای ایرانی قرار گرفته‌اند. استفاده از الگوها

مردم قرار گرفته‌اند. این آثار نه تنها به عنوان منابع ادبی، بلکه به عنوان منابع دینی و اخلاقی نیز مورد استفاده قرار گرفته‌اند.

برخی از شاعران و نویسندگان برجسته اندونزیایی که از ادبیات فارسی الهام گرفته‌اند:

حمزه فنصوری (Hamzah Fansuri)

حمزه فنصوری یکی از بزرگ‌ترین شاعران و صوفیان اندونزیایی است که در قرن شانزدهم میلادی می‌زیسته است. وی به شدت تحت تأثیر ادبیات صوفیانه فارسی، به ویژه آثار مولانا و حافظ قرار داشت. شعرهای فنصوری شامل عناصر عرفانی و فلسفی است که از اشعار فارسی الهام گرفته است.

سلطان اسکندر مودا (Sultan Iskandar Muda)

سلطان اسکندر مودا، یکی از پادشاهان مشهور آچه، نه تنها به عنوان یک حاکم معروف است بلکه به عنوان یک شاعر نیز شناخته می‌شود. وی تحت تأثیر اشعار صوفیانه فارسی قرار داشت و در آثارش از مفاهیم عرفانی و دینی استفاده می‌کرد. اشعار وی به وضوح نشان‌دهنده تأثیرات ادبیات فارسی است.

رجا علی حاجی (Raja Ali Haji)

راجا علی حاجی، یکی از نویسندگان و مورخان برجسته اندونزیایی در قرن نوزدهم، نیز تحت تأثیر ادبیات فارسی قرار داشت. آثار وی شامل ترکیبی از تاریخ، ادبیات و عرفان است که نشان‌دهنده تأثیر عمیق اشعار و نثر فارسی می‌باشد.

عبدالحادی ودود (Abdul Hadi W.M.)

عبدالحادی ودود یکی از شاعران معاصر اندونزیایی است که به شدت تحت تأثیر ادبیات فارسی، به ویژه شعرهای مولانا و حافظ، قرار دارد. او در اشعارش از مضامین عرفانی و فلسفی

رایزن فرهنگی کشورمان به موضوع «تأثیرات منفی تمدن غربی» پرداخت و اظهار داشت: تمدن فردگرایی و لیبرالیسم برگرفته از مبانی فکری غربی، آثار و تبعات

منفی زیادی داشته و اپیدمی‌های استرس، افسردگی، اضطراب، پوچ‌گرایی، افزایش خشونت، از بین رفتن آسایش رادر جامعه‌های غرب رواج یافته است. باقرزاده به گام‌های راهبردی و اثرگذاری جمهوری اسلامی ایران در راستای دگرگونی فرهنگ غرب و سرایشی سقوط آن اشاره و تأکید کرد: تشکیل تمدن باشکوه اسلامی که روز به روز درخشان‌تر شده و جایگاه بسیار بزرگی برای خود در کل جهان به دست خواهد آورد؛ چندان دور نیست.

تشکیل تمدن باشکوه اسلامی

سید کامیل باقرزاده، رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در لبنان در نشست تخصصی «غرب فروپاشی هویت و واکاوی الگو» که توسط مرکز معارف پژوهش‌های فرهنگی لبنان برگزار شد، سخنرانی کرد.

رایزن فرهنگی کشورمان موضوع نشست را به سه بخش تقسیم و به تشریح هر کدام از آنها پرداخت. اولین بخش با عنوان «سطح زیربنای اندیشه‌ای تمدن غربی» بودوی در این رابطه گفت: تمدن غربی بر اساس سه‌گانه‌گی اومانیسیم، علم‌گرایی و لیبرالیسم زیر بنا و فرد را به سوی مادی‌گرایی هدایت و او را از هرگونه شکوه معنوی و روحانی محروم ساخته است.

وی ادامه داد: این روش باعث مشکلات گوناگون جامعه شده و ضعف‌های فرهنگی بسیاری از خود به جا گذاشته که برجسته‌ترین آن همان فرهنگ تهاجمی و غیر اخلاقی غرب بوده که زمینه‌های فساد را فراهم و آسیب‌های فراوانی به جامعه‌های غرب وارد کرده است.

هدف: ایجاد اتحاد و همبستگی اجتماعی، تقویت روابط خانوادگی و اجتماعی، و پاک کردن دل‌ها از کینه و دشمنی‌هاست که شباهت‌های زیادی به مراسم جشن نوروز و شب یلدا ایرانی دارد.

تأثیر هنرهای تجسمی و معماری

هنرهای تجسمی و معماری اندونزی نیز تحت تأثیر هنرهای ایرانی قرار گرفته‌اند. استفاده از الگوها و طرح‌های ایرانی در بناهای تاریخی و مساجد اندونزیایی نشان‌دهنده این تأثیرات است. به عنوان مثال، طرح‌های هندسی و اسلیمی که در معماری ایرانی بسیار رایج است، در ساختارهای معماری اندونزی نیز مشاهده می‌شود. همچنین استفاده از خوشنویسی فارسی در تزئینات داخلی بناها و مساجد به عنوان یکی از جلوه‌های هنر ایرانی در اندونزی به شمار می‌رود.

در ذیل به برخی از این آثار اشاره می‌کنیم:

مسجد رایا بایت الرحمان (Masjid Raya Baiturrahman)

مکان: بندر آچه

ویژگی‌ها: این مسجد با گنبدها و مناره‌های زیبا، یکی از نمونه‌های بارز تأثیر معماری ایرانی است. طراحی گنبدها و استفاده از کاشی‌های رنگارنگ نشان‌دهنده الهام‌گیری از معماری صفوی است.

مسجد شاندری (Masjid Cheng Hoo)

مکان: سورابایا

ویژگی‌ها: این مسجد که به سبک معماری چینی-ایرانی ساخته شده، دارای تزئینات و کاشی‌کاری‌هایی با نقوش اسلیمی است که نشان‌دهنده تأثیر هنر ایرانی است.

مسجد استقلال (Istiqlal Mosque)

مکان: جاکارتا

ویژگی‌ها: این مسجد بزرگ‌ترین مسجد در جنوب

به مراسم عاشورا در ایران دارد و شامل نمایش‌های مذهبی، دعا و نیایش است.

محل برگزاری: این مراسم عمدتاً در شهرهای پاریمان و بنگکولو برگزار می‌شود.

مراسم حلال به حلال

حلال به حلال (Halal Bihalal) یک سنت مهم در فرهنگ اندونزی است که معمولاً پس از ماه رمضان و عید فطر برگزار می‌شود. این مراسم به منظور پاک کردن دل‌ها از کینه و کدورت‌ها، بخشش و طلب حلالیت از یکدیگر که بلافاصله پس از پایان ماه رمضان و عید فطر در مساجد، مراکز اجتماعی، خانه‌ها و محل کار برگزار می‌شود. در این مراسم مردم با هم دیدار می‌کنند، از یکدیگر حلالیت می‌طلبند، و دعا و نیایش انجام می‌دهند. این مراسم می‌تواند شامل ضیافت‌های غذایی نیز باشد.

و طرح‌های ایرانی در بناهای تاریخی و مساجد اندونزیایی دیده می‌شود.

مراسم‌ها و مناسبت‌های فرهنگی

برخی از مراسم‌ها و مناسبت‌های فرهنگی در اندونزی تحت تأثیر فرهنگ ایرانی برگزار می‌شوند. به عنوان مثال، جشن نوروز و مراسم عاشورا که یکی از مهم‌ترین مراسم ایرانی است، در برخی از مناطق اندونزی نیز مراسم‌هایی برگزار می‌شود که بسیار به آن مراسم شباهت دارند.

برخی از این مراسم که شباهت زیادی به مراسم ایرانی دارند:

مراسم یادبود عاشورا (Tabut)

در شهر پاریمان و بنگکولو، مراسمی به نام "تابوت" برگزار می‌شود که به یادبود شهادت امام حسین (ع) و یارانش در کربلا است. این مراسم شباهت زیادی

تجلیل از برگزیدگان خوشنویسی

مراسم اهدای لوح و جوایز برگزیدگان مسابقات خوشنویسی گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه دمشق، با حضور جمع قابل توجهی از دانشجویان و خانواده‌هایشان در ریزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در دمشق برگزار شد.

کلاس آموزش خط تحریری فارسی و مسابقات خوشنویسی توسط سکینه نویدی، استاد مدعو زبان و ادبیات فارسی دانشگاه فردوسی مشهد به دانشگاه دمشق با مشارکت ریزنی فرهنگی کشورمان برگزار شد که با استقبال پرشور دانشجویان دانشگاه دمشق همراه بود.

حمیدرضا مختص‌آبادی، ریزن فرهنگی کشورمان در سخنرانی خود، هدف از برگزاری این مسابقه ترویج و توسعه هنر خوشنویسی و شکوفایی استعداد هنرجویان جوان و خوشنویسان نوظهور و ایجاد بستری قوی برای نمایش استعداد‌های هنری و خلاقانه دانست.

وی گفت: هنرهای اسلامی از ویژگی‌های منحصر به فرد مسلمانان در

سراسر جهان است و انتقال این میراث عظیم مسلمانان به نسل‌های آینده از اولویت‌های فعالیت‌های هنری ریزنی فرهنگی ایران به شمار می‌رود. ریزن فرهنگی کشورمان افزود: این نوع مسابقات موجب ظهور ایده‌های جدید و ایجاد فضایی برای به اشتراک‌گذاری تجربیات و تبیین نقطه نظرات بین قشرهای مختلف جامعه جوانان بویژه دانشجویان می‌شود.

شرقی آسیا است و برخی از تزئینات داخلی آن تحت تأثیر هنرهای تجسمی ایرانی است. به ویژه استفاده از خطوط نستعلیق و کاشی‌کاری‌های هندسی نشان‌دهنده این تأثیرات است.

کاخ پادشاهی یوگیا کارتا (Keraton) (Yogyakarta)

مکان: یوگیا کارتا

ویژگی‌ها: این کاخ دارای تزئینات دیواری و سقفی با نقوش اسلیمی و کاشی‌کاری‌هایی است که مشابه با سبک‌های ایرانی است. هنر مینیاتور و نقاشی‌های دیواری نیز در این کاخ مشاهده می‌شود.

کاخ تامان ساری (Taman Sari Water) (Castle)

مکان: یوگیا کارتا

ویژگی‌ها: این کاخ که به عنوان کاخ آبی شناخته می‌شود، دارای معماری و طراحی است که تأثیرات معماری ایرانی را نشان می‌دهد. استفاده از حوض‌ها و باغ‌های زیبا مشابه با باغ‌های ایرانی است.

تأثیر زبان فارسی بر زبان اندونزیایی: بررسی کلمات مشترک

تاریخچه تعاملات ایران و اندونزی

ارتباطات میان ایران و اندونزی به دوره‌های باستانی بازمی‌گردد. تجار ایرانی با سفر به جزایر اندونزی، نه تنها کالاهای تجاری، بلکه زبان و فرهنگ ایرانی را نیز به همراه خود بردند. همچنین، ورود اسلام به اندونزی و نقش ایرانیان در گسترش این دین، یکی از عوامل مهم در انتقال واژگان فارسی به زبان اندونزیایی بوده است. این تعاملات فرهنگی و تجاری، به مرور زمان باعث ورود کلمات فارسی به زبان‌های محلی اندونزی شده است.

کلمات مشترک فارسی در زبان اندونزیایی

بر اساس مطالعات زبان‌شناسی و تاریخی، تعداد قابل توجهی از کلمات فارسی وارد زبان اندونزیایی شده‌اند. این کلمات عمدتاً در حوزه‌های دینی، فرهنگی، علمی و تجاری استفاده می‌شوند. در زیر به برخی از این کلمات اشاره می‌کنیم:

انگور (Anggur): کلمه "انگور" این کلمه به صورت "Anggur" وارد زبان اندونزیایی شده و به معنای "انگور" استفاده می‌شود.

شلنگ (Selang): کلمه "شلنگ" این کلمه به صورت "Selang" وارد زبان اندونزیایی شده.

پهلوان (Pahlawan): کلمه "پهلوان" این کلمه به صورت "Pahlawan" وارد زبان اندونزیایی شده است.

بازار (Bazar): این کلمه که به معنای بازار یا بازارچه است، به همان شکل در زبان اندونزیایی نیز استفاده می‌شود.

دunia (Dunia): به معنای جهان یا دنیا، این کلمه در زبان اندونزیایی نیز به معنای جهان به کار می‌رود.

تأثیرات فرهنگی و زبانی

ورود کلمات فارسی به زبان اندونزیایی نشان‌دهنده تأثیرات عمیق فرهنگی و زبانی میان این دو ملت است. این تأثیرات نه تنها در واژگان، بلکه در ساختارهای زبانی و مفاهیم فرهنگی نیز مشهود است. به عنوان مثال، بسیاری از مفاهیم دینی و عرفانی از طریق کلمات فارسی به فرهنگ اندونزیایی منتقل شده‌اند و در ادبیات و هنر این کشور نیز تأثیراتی داشته‌اند.

نقش دانشگاه‌ها، رسانه‌ها و دولت در ترویج

زبان فارسی

دانشگاه‌ها در اندونزی به عنوان مراکز علمی و

کتاب (Kitab): به معنای کتاب، این کلمه در زبان اندونزیایی نیز به معنای کتاب و نوشته مورد استفاده قرار می‌گیرد.

Nabi (نبی): به معنای پیامبر، این کلمه در زبان اندونزیایی نیز به معنای پیامبر استفاده می‌شود.

مسکین (Miskin): این کلمه به معنای فقیر یا نیازمند است و در زبان اندونزیایی نیز با همین معنا به کار می‌رود.

Syair (شعر): به معنای شعر یا سروده، این کلمه در زبان اندونزیایی نیز به معنای شعر مورد استفاده قرار می‌گیرد.

صابون (Sabun): به معنای صابون، این کلمه به همان شکل و معنا در زبان اندونزیایی به کار می‌رود.

پاسار (Pasar): به معنای بازار، این کلمه نیز به همان شکل در زبان اندونزیایی استفاده می‌شود.

فرهنگی، نقش مهمی در ترویج زبان فارسی ایفا می‌کنند. چندین دانشگاه در اندونزی برنامه‌های آموزشی ویژه‌ای برای آموزش زبان و ادبیات فارسی دارند. از جمله این دانشگاه‌ها می‌توان به دانشگاه اسلامی دولتی (UIN) اشاره کرد که دوره‌های مختلفی در زمینه زبان فارسی ارائه می‌دهد.

دانشگاه اسلامی دولتی (UIN)

دانشگاه اسلامی دولتی (UIN) در جاوه و سایر استان‌های اندونزی، دوره‌های زبان و ادبیات فارسی را به دانشجویان ارائه می‌دهد. این دوره‌ها شامل آموزش قواعد زبان، خواندن و ترجمه متون فارسی و مطالعه آثار ادبی فارسی است. همچنین، این دانشگاه‌ها با همکاری دانشگاه‌های ایرانی، برنامه‌های تبادل دانشجو و استاد را نیز برگزار می‌کنند.

دانشگاه گدجا مادا (Universitas Gadjah Mada - UGM)

دانشگاه گدجا مادا یکی از برجسته‌ترین دانشگاه‌های اندونزی است که در شهر یوگیاکارتا قرار دارد. این دانشگاه از طریق برنامه‌های مختلف آموزشی به تدریس زبان فارسی می‌پردازد. دانشجویان می‌توانند در دوره‌های منظم و فشرده زبان فارسی شرکت کنند که شامل کلاس‌های خواندن، نوشتن، دستور زبان، مکالمه و ترجمه است. این برنامه‌ها به صورت ترمیک برگزار می‌شوند و برای دانشجویان بین‌المللی نیز قابل دسترسی هستند. دانشگاه پداگوژیک اندونزی (Universitas Pendidikan Indonesia - UPI) دانشگاه پداگوژیک اندونزی نیز دوره‌هایی در زمینه آموزش زبان فارسی ارائه می‌دهد. این دانشگاه که در باندونگ واقع شده است، به دانشجویان داخلی و بین‌المللی امکان می‌دهد تا زبان فارسی را در محیطی علمی و فرهنگی بیاموزند. علاوه بر دوره‌های زبان، این دانشگاه برنامه‌های فرهنگی مرتبط با ایران نیز برگزار می‌کند. علاوه بر دانشگاه‌های فوق، دانشگاه‌هایی مانند دانشگاه حسن‌الدین (Universitas Hasanuddin) و دانشگاه سبلاس مارت (Universitas Sebelas Maret) نیز در زمینه آموزش زبان فارسی فعالیت دارند. این دانشگاه‌ها با همکاری مراکز فرهنگی و آموزشی ایرانی، برنامه‌های متنوعی برای ترویج زبان و فرهنگ فارسی برگزار می‌کنند.

علاوه بر دانشگاه‌های ذکر شده در اکثر اتاق‌های ایران در دانشگاه‌های مهم اندونزی از جمله دانشگاه رادان فتح شهر پالمبانگ، دانشگاه سونان کالیجاگا شهر جوگجاکارتا، دانشگاه سونان گونونگ جاتی شهر باندونگ، دانشگاه الرانیری شهر آچه، دانشگاه مولانا حسن‌الدین شهر بانتن، موسسه یعلو و همچنین مسجد بزرگ استقلال

جاکارتا در حال حاضر زبان فارسی آموزش داده می‌شود. این دانشگاه‌ها با رایزنی فرهنگی سفارت جمهوری اسلامی ایران همکاری نزدیکی دارند.

نقش رسانه‌ها

رسانه‌ها در ترویج زبان و فرهنگ فارسی نقش کلیدی دارند. تلویزیون، رادیو و رسانه‌های چاپی و آنلاین با ارائه برنامه‌ها و مقالات مرتبط با فرهنگ و زبان فارسی، به افزایش آگاهی و علاقه مردم نسبت به این زبان کمک می‌کنند.

تلویزیون و رادیو

شبکه‌های تلویزیونی و رادیویی اندونزی با پخش برنامه‌های مستند و آموزشی درباره فرهنگ و زبان فارسی، به ترویج این زبان کمک می‌کنند. این برنامه‌ها معمولاً شامل مصاحبه با کارشناسان زبان فارسی، نمایش فیلم‌ها و سریال‌های ایرانی با زیرنویس اندونزیایی و برنامه‌های آموزشی زبان فارسی است.

تلویزیون ملی اندونزی (TVRI)

برنامه‌های مستند و فرهنگی: TVRI به پخش مستندها و برنامه‌های فرهنگی درباره ایران و زبان فارسی می‌پردازد. این برنامه‌ها شامل مستندهایی درباره تاریخ ایران، آداب و رسوم ایرانی و مصاحبه با ایرانیان مقیم اندونزی است.

مستندها: مستندهایی مانند "ایران سرزمین شعر و موسیقی" و "فرهنگ و هنر ایران" و همچنین پخش مستند اشتراکات فرهنگی ایران و اندونزی نمونه‌هایی از برنامه‌های پخش شده در شبکه تلویزیونی TVRI هستند. شبکه رادیویی (Republik Indonesia (RRI

برنامه‌های آموزشی: RRI برنامه‌های آموزشی زبان فارسی را در زمان مناسب پخش می‌کند. این برنامه‌ها شامل آموزش مکالمه، گرامر و واژگان فارسی هستند.

برنامه‌های فرهنگی: RRI همچنین برنامه‌های فرهنگی و موسیقی ایرانی نیز به مخاطبان خود ارائه می‌دهد.

رسانه‌های چاپی و آنلاین

روزنامه‌ها و مجلات نیز با چاپ مقالات مرتبط با زبان و فرهنگ فارسی، نقش مهمی در ترویج این زبان ایفا می‌کنند. همچنین، وب سایت‌ها و بلاگ‌های فرهنگی و آموزشی با ارائه مطالب آموزشی و مقالات تحلیلی، به ترویج زبان فارسی در فضای آنلاین کمک می‌کنند.

مقالات فرهنگی و آموزشی: روزنامه‌ها و مجلات معروف اندونزیایی مانند "Kompas" و "Jakarta Post" مقالاتی در زمینه فرهنگ و زبان فارسی منتشر می‌کنند. این مقالات شامل معرفی کتاب‌های فارسی، بررسی فیلم‌های ایرانی و مقالات تحلیلی درباره تاریخ و ادبیات ایران است. نشریات تخصصی: برخی از نشریات تخصصی در اندونزی به معرفی و بررسی آثار ادبی و هنری ایران می‌پردازند. به عنوان مثال، مجله "Cultura" به بررسی تأثیرات فرهنگی ایران در جنوب شرقی آسیا پرداخته است.

نقش دولت

دولت اندونزی نیز در ترویج زبان فارسی نقش مهمی دارد. این نقش از طریق سیاست‌گذاری‌ها، برنامه‌های همکاری فرهنگی و آموزشی و حمایت از موسسات آموزشی و فرهنگی ایرانی در اندونزی اعمال می‌شود.

سیاست‌گذاری‌ها و همکاری‌های فرهنگی

دولت اندونزی با امضای سند مبادلات فرهنگی دو کشور و تفاهم نامه فرهنگی و آموزشی با ایران، به تقویت همکاری‌های دو جانبه در زمینه زبان و فرهنگ فارسی کمک می‌کند. این تفاهم نامه‌ها شامل برنامه‌های تبادل استاد و دانشجو، برگزاری

کارگاه‌ها و سمینارهای آموزشی و حمایت از موسسات آموزشی و فرهنگی ایرانی در اندونزی است.

خوشنویسی فارسی: هنر و تأثیرات آن

خوشنویسی فارسی یکی از هنرهای برجسته و پرارزش در تمدن اسلامی است که تأثیرات عمیقی بر فرهنگ و هنرهای دیگر کشورهای اسلامی، از جمله اندونزی داشته است. این هنر که ترکیبی از زیبایی شناسی و معنویت است، نه تنها به عنوان یک فرم هنری، بلکه به عنوان وسیله‌ای برای انتقال مفاهیم دینی و فلسفی به کار می‌رود.

تاریخچه خوشنویسی فارسی

خوشنویسی فارسی با تکیه بر اصول هندسی و زیبایی شناسی، به مرور زمان تکامل یافت و سبک‌های مختلفی از آن پدید آمد. در دوران حکومت‌های مختلف ایران مانند ایلخانیان، تیموریان و صفویان، خوشنویسی به اوج خود رسید و هنرمندان بزرگی مانند ابن مقلة و یاقوت مستعصمی این هنر را به کمال رساندند. تأثیرات خوشنویسی فارسی در اندونزی به عنوان یکی از بزرگ‌ترین کشورهای مسلمان، تأثیرات فرهنگی و هنری است. خوشنویسی فارسی نیز از جمله این تأثیرات است که در هنر و معماری اندونزی به وضوح دیده می‌شود.

استفاده از خوشنویسی در معماری و هنرهای

تجسمی

در مساجد و بناهای تاریخی اندونزی، از الگوها و سبک‌های خوشنویسی فارسی استفاده شده است. این الگوها نه تنها زیبایی بصری دارند، بلکه مفاهیم عمیق دینی و معنوی را نیز منتقل می‌کنند. استفاده از خطوط زیبای نستعلیق و شکسته نستعلیق در تزئینات معماری اندونزی، نشان‌دهنده تأثیر مستقیم خوشنویسی فارسی بر هنر این کشور است.

خوشنویسی فارسی در اندونزی در برخی از مدارس و موسسات آموزشی اندونزی، به عنوان بخشی از برنامه درسی آموزش داده می‌شود. این موضوع نشان‌دهنده اهمیت و تأثیر عمیق زبان و فرهنگ فارسی در این کشور است. دانش‌آموزان اندونزیایی با یادگیری این هنر، نه تنها با زیبایی‌های بصری آن آشنا می‌شوند، بلکه به مفاهیم معنوی و فلسفی آن نیز پی می‌برند.

یکی از جنبه‌های مهم خوشنویسی فارسی، ارتباط عمیق آن با معنویت است. خوشنویسان بزرگ ایرانی همواره تأکید داشتند که خط زیبا باید از دل و با نیت خالصانه نوشته شود. این اعتقاد باعث شده که خوشنویسی به عنوان یک هنر مقدس و معنوی در فرهنگ اسلامی شناخته شود. نستعلیق فارسی با ترکیب زیبایی شناسی و

معنویت، یکی از ارزشمندترین هنرهای اسلامی است که تأثیرات عمیقی بر فرهنگ و هنر کشورهای اسلامی، از جمله اندونزی داشته است. این هنر نه تنها در معماری و هنرهای تجسمی اندونزی دیده می‌شود، بلکه به عنوان یک ابزار آموزشی و معنوی نیز مورد استفاده قرار می‌گیرد. با توجه به اهمیت و تأثیرات عمیق خوشنویسی فارسی، ادامه مطالعه و آموزش این هنر می‌تواند به تقویت روابط فرهنگی و معنوی بین کشورهای مسلمان کمک کند. خط نستعلیق یکی از زیبا ترین و ظریف ترین انواع خوشنویسی ایرانی است که به عنوان "عروس خطوط اسلامی" شناخته می‌شود. این خط به سرعت در ایران و سپس در سایر مناطق اسلامی گسترش یافت و در کتابت متون ادبی و دینی مورد استفاده قرار گرفت. ورود خط نستعلیق به اندونزی از طریق تجار و دانشمندان ایرانی بود. تجار ایرانی که به دلیل تجارت ادویه و سایر کالاها به اندونزی سفر می‌کردند، این هنر را به مردم محلی معرفی کردند. همچنین، دانشمندان و علمای ایرانی که به دلیل ارتباطات دینی و فرهنگی با اندونزی در این کشور حضور داشتند، نقش مهمی در ترویج این خط ایفا کردند.

تأثیرات خط نستعلیق در هنر و معماری اندونزی به دلیل زیبایی و ظرافت خاص خود، در هنر و معماری اندونزی مورد استفاده قرار گرفت. در مساجد و بناهای تاریخی اندونزی، می‌توان نمونه‌هایی از خوشنویسی نستعلیق را مشاهده کرد. این خط در تزئینات دیواری و کتیبه‌های مساجد به کار رفته و جلوه‌ای خاص به این اماکن بخشیده است. استفاده از نستعلیق در معماری اندونزی نشان‌دهنده تأثیر عمیق فرهنگی و هنری ایران بر این کشور است و ترویج خط نستعلیق در اندونزی در برخی از مدارس و موسسات آموزشی اندونزی، به عنوان بخشی از برنامه درسی آموزش داده می‌شود.

آموزش و تأثیرات خط نستعلیق ایرانی در

اندونزی

در اندونزی، چندین مدرسه و موسسه آموزشی به آموزش خط نستعلیق و دیگر سبک‌های خوشنویسی اسلامی می‌پردازند. از جمله مهم‌ترین این موسسات، می‌توان به موسسات دینی و اسلامی اشاره کرد که در برنامه‌های درسی خود، آموزش خوشنویسی را گنجانده‌اند. برخی از این مدارس شامل موسسات زیر هستند:

مدارس اسلامی خصوصی و عمومی: مدارس اسلامی در اندونزی، به ویژه در استان‌هایی مانند جاوه و سوماترا، دوره‌های خوشنویسی اسلامی را به دانش‌آموزان ارائه می‌دهند. در این دوره‌ها، علاوه بر آموزش خط نستعلیق، سایر خطوط خوشنویسی اسلامی نیز آموزش داده می‌شود.

دانشگاه‌های اسلامی: دانشگاه‌های اسلامی نظیر

خوشنویسی فارسی در اندونزی در برخی از مدارس و موسسات آموزشی اندونزی، به عنوان بخشی از برنامه درسی آموزش داده می‌شود. این موضوع نشان‌دهنده اهمیت و تأثیر عمیق زبان و فرهنگ فارسی در این کشور است. دانش‌آموزان اندونزیایی با یادگیری این هنر، نه تنها با زیبایی‌های بصری آن آشنا می‌شوند، بلکه به مفاهیم معنوی و فلسفی آن نیز پی می‌برند.

ایجاد شبکه‌های همکاری بین اساتید و پژوهشگران ایرانی و اندونزیایی. تأسیس کرسی‌های زبان فارسی در دانشگاه‌های مورد هدف: ایران می‌تواند با مؤسسات آموزشی اندونزی همکاری کند تا برنامه‌های جامع‌تر زبان فارسی را راه‌اندازی کند. بورسیه‌ها: ارائه بورسیه‌های تحصیلی برای دانشجویان اندونزیایی جهت تحصیل زبان و ادبیات فارسی در ایران می‌تواند روابط آموزشی و تبادل فرهنگی را تقویت کند.

حمایت از پروژه‌های ترجمه ادبی

ایران می‌تواند از ترجمه متون مهم فارسی به زبان اندونزیایی حمایت کند و به این ترتیب شاهکارهای ادبی را در دسترس قرار دهد. برگزاری کنفرانس‌ها و سمینارهای ادبی: برگزاری رویدادهایی متمرکز بر ادبیات فارسی می‌تواند همکاری‌های علمی و فرهنگی را تقویت کند.

نمایشگاه‌ها و کارگاه‌های هنری مشترک: برگزاری پروژه‌های هنری مشترک می‌تواند درک متقابل را افزایش دهد و زیبایی خوشنویسی فارسی را به مخاطبان گسترده‌تری معرفی کند. جشنواره‌های فرهنگی با محوریت خوشنویسی فارسی.

نتیجه‌گیری

تأثیر زبان و ادبیات فارسی بر زبان و فرهنگ اندونزی نشان دهنده ارتباطات عمیق و پایدار میان این دو فرهنگ بزرگ است. این تأثیرات نه تنها در گذشته، بلکه در حال حاضر نیز ادامه دارد و به عنوان یکی از عوامل غنی‌سازی فرهنگی و زبانی اندونزی شناخته می‌شود. آشنایی و مطالعه بیشتر در این زمینه می‌تواند به تقویت روابط فرهنگی و زبانی میان ایران و اندونزی کمک کند و به درک بهتر و احترام متقابل میان این دو ملت منجر شود. نقش و نگره‌های فارسی بر روی سنگ قبرها در اندونزی نشان‌دهنده تأثیرات عمیق فرهنگی و تاریخی ایران در این منطقه است. این سنگ نوشته‌ها که با خط زیبا و اشعار دلنشین فارسی تزئین شده‌اند، اطلاعات ارزشمندی در مورد روابط فرهنگی و تاریخی میان ایران و اندونزی ارائه می‌دهند و به عنوان میراثی ارزشمند برای نسل‌های آینده حفظ می‌شوند. ادبیات فارسی تأثیرات عمیقی بر شاعران و نویسندگان اندونزیایی داشته است. این تأثیرات نه تنها در قرون گذشته بلکه در ادبیات معاصر نیز مشاهده می‌شود. اشعار و نثرهای فارسی با مضامین عرفانی، فلسفی و دینی خود، الهام‌بخش بسیاری از نویسندگان و شاعران اندونزیایی بوده و به غنای ادبیات این کشور افزوده‌اند. مطالعه آثار این شاعران و نویسندگان می‌تواند به درک بهتر از تعاملات فرهنگی و ادبی میان ایران و اندونزی کمک کند.

متقابل بین ایران و اندونزی، ایجاد چنین بنیادی می‌تواند فرصت‌های زیادی را برای ایران به همراه داشته باشد.

ایجاد بنیاد ایران شناسی می‌تواند فرصت‌های زیادی برای تبادل علمی و آموزشی بین دانشگاه‌های ایران و اندونزی فراهم کند. این بنیاد می‌تواند میزبان کارگاه‌ها، سمینارها و کنفرانس‌های بین‌المللی در زمینه‌های مختلف علمی و فرهنگی باشد. همکاری با دانشگاه‌های بزرگ اندونزی در این زمینه می‌تواند به افزایش تعداد دانشجویان و پژوهشگران بین‌المللی کمک کند.

برنامه‌های آموزشی و پژوهشی

برگزاری دوره‌های آموزشی زبان و ادبیات فارسی، تاریخ و فرهنگ ایران. ارائه بورسیه‌های تحصیلی برای دانشجویان اندونزیایی جهت تحصیل در ایران. انجام پروژه‌های پژوهشی مشترک با دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی اندونزی.

برگزاری رویدادهای فرهنگی

برگزاری نمایشگاه‌های هنری و فرهنگی، نمایش فیلم‌های ایرانی، و جشنواره‌های موسیقی و تئاتر. سازماندهی مراسم‌ها و مناسبت‌های ایرانی مانند نوروز، شب یلدا، و جشنواره‌های مذهبی.

نشریات و رسانه‌ها

انتشار کتاب‌ها، مجلات و مقالات علمی در زمینه ایران‌شناسی به زبان‌های فارسی و اندونزیایی. تولید محتوای چندرسانه‌ای (فیلم، پادکست، وب‌سایت) برای معرفی فرهنگ و تاریخ ایران.

همکاری با نهادهای محلی

همکاری با دانشگاه‌ها، مؤسسات فرهنگی، و سازمان‌های دولتی و غیردولتی اندونزی برای تبادل فرهنگی و علمی.

دانشگاه اسلامی دولتی (UIN) نیز دوره‌هایی در زمینه خوشنویسی و هنر اسلامی ارائه می‌دهند. این دوره‌ها معمولاً در دانشکده‌های علوم انسانی و هنرهای اسلامی برگزار می‌شود و شامل آموزش تخصصی خطوطی مانند نستعلیق است.

مساجد و آثار معماری

خط نستعلیق در تزئینات و کتیبه‌های مساجد و آثار معماری اسلامی اندونزی نیز استفاده شده است. برخی از مهم‌ترین مساجد که در آنها از این هنر استفاده شده عبارتند از:

مسجد استقلال (Istiqlal): این مسجد که بزرگ‌ترین مسجد جنوب شرقی آسیا است، در جاوه قرار دارد و در تزئینات داخلی آن از خطوط نستعلیق استفاده شده است. این کتیبه‌ها معمولاً شامل آیات قرآنی و اشعار مذهبی هستند که به زیبایی بر دیوارها و ستون‌های مسجد نوشته شده‌اند.

مسجد جامع جاکارتا: این مسجد یکی از قدیمی‌ترین مساجد جاکارتا است و در تزئینات آن از هنر نستعلیق ایرانی بهره گرفته شده است. کتیبه‌های نستعلیق در این مسجد به ویژه در قسمت محراب و منبر به چشم می‌خورند.

مسجد مرکزی سولو (Solo): این مسجد در سولو واقع شده و یکی از مساجد مهم فرهنگی اندونزی است. در طراحی و تزئینات این مسجد نیز از خوشنویسی نستعلیق استفاده شده است.

زمینه‌ها و فرصت‌های جمهوری اسلامی ایران تأسیس بنیاد ایران‌شناسی: تأسیس بنیاد ایران‌شناسی در اندونزی می‌تواند نقش بسیار مهمی در ترویج فرهنگ، زبان و ادبیات فارسی و تقویت روابط فرهنگی و علمی بین دو کشور ایفا کند. با توجه به تاریخچه روابط فرهنگی و تأثیرات

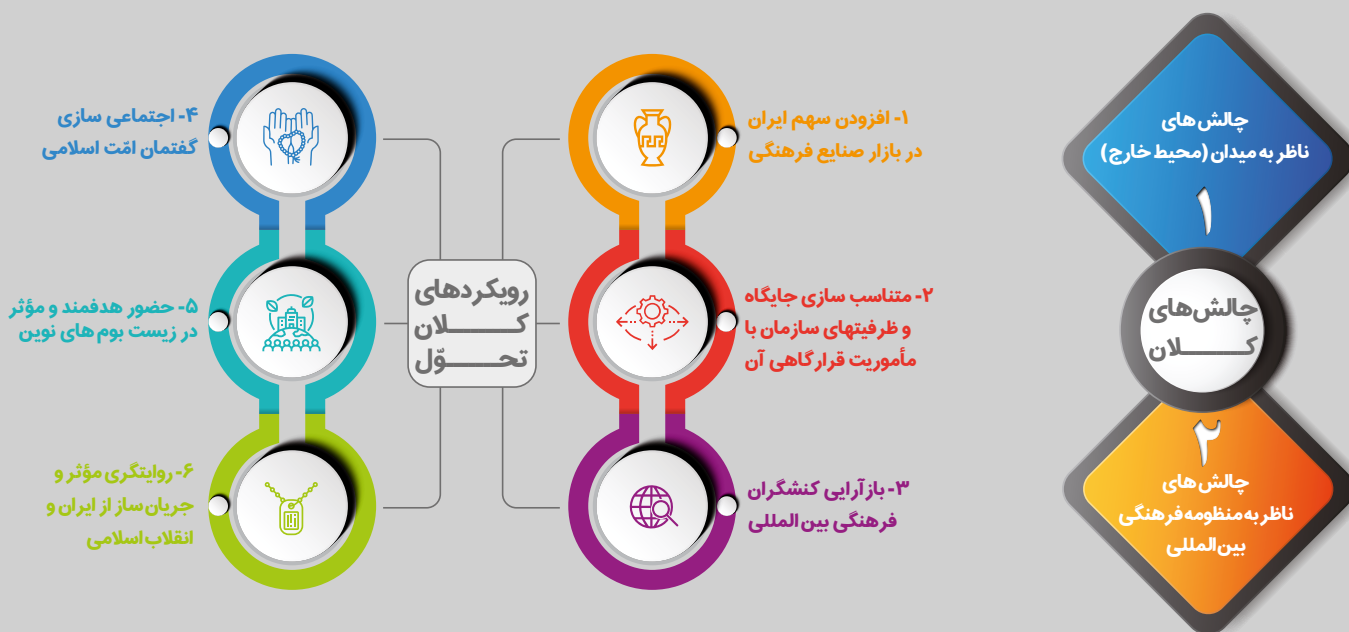

سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی

برنامه تحول سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی

افق برنامه

سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی به منزله قرارگاه اقتدار فرهنگی بین المللی نظام

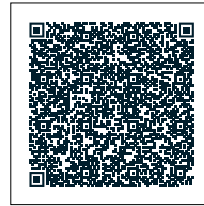

مدل مفهومی بر نامه تحوّل

سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی به منزله‌ی قرارگاه اقتدار فرهنگی بین‌المللی

افق		سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی به منزله‌ی قرارگاه اقتدار فرهنگی بین‌المللی	
عرصه	تحوّل در رویکردها و کارکردهای میدانی	تحوّل در مدیریت امور فرهنگی بین‌المللی از سازمان به قرارگاه	
رویکرد	اجتماعی‌سازی گفتمان امت اسلامی	بازآرایی کنشگران فرهنگی بین‌المللی	متناسب‌سازی جایگاه و ظرفیتهای سازمان با مأموریت قرارگاهی آن
کلان برنامه			
	فرآیندسازی مؤلفه‌های هویت و اعتبار و سرنوشت مشترک	کارآمدسازی جبهه فرهنگی انقلاب و ظرفیتهای مردمی ایرانی	بازسازی انقلابی ساختار و منابع و فرهنگ سازمانی
	توسعه دادن سلوک و سبک زندگی بر مبنای معارف قرآن و عترت	فعال‌سازی ظرفیتهای بومی	هوشمندسازی راهبردی سازمان
	مرجع‌سازی از ایران فرهنگی و زبان و ادب فارسی در منطقه و جهان	توانمندسازی کنشگران مردمی ایرانی	تأمین الزامات حقوقی و قانونی
	تأمین محتوا و ویژگی‌سازی از انقلاب و جمهوری اسلامی ایران	بازریابی و تبلیغات فرهنگی و هنری و گردشگری	
	افزودن گستردگی بسترها/ بن‌سازه‌های فرهنگی ایرانی در فضای مجازی	تسهیل‌گری صادرات فرهنگی	
حضور فعال در بن‌سازه‌های نوین غیرایرانی			
حضور هدفمند و مؤثر در زیست‌بوم‌های نوین			
روایت‌گری مؤثر و جریان‌ساز از ایران و انقلاب اسلامی			
افزایش سهم ایران در بازار صنایع فرهنگی			

موج نجات

ارادتمندان و عاشقان اهل بیت^(ع) از نقاط مختلف جهان با حضور در مراسم عزاداری تاسوعا و عاشورای حسینی، عشق خود را به امام حسین^(ع) و یاران باوفایش به نمایش گذاشتند. این مراسم‌ها با همکاری رایزنی‌های فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در کشورهای ذیل برگزار شد:

روسیه

مراسم سوگواری سید و سالار شهیدان حضرت اباعبدالله الحسین^(ع) و شهدای کربلا همزمان با آغاز ماه محرم در مسجد خاتم الانبیاء مسکو در حال برگزاری است.

در مراسم اولین و دومین شب محرم حجت الاسلام والمسلمین حاتم‌پوری پیرامون آداب ورود به ماه محرم و مراتب شجاعت و آزادگی مسلم بن عقیل سخنرانی کرد و از عزاداران حسینی خواست با درک واقعیت و عظمت قیام امام حسین^(ع) فراتر از یک واقعه تاریخی و اندوهبار، به عنوان اوج تعالی عقلانیت بدان بنگرند و پیام عاشورا را که دنیایی از مفاهیم و تعالیم را در خود دارد به منزله راه نورانی زندگی برگزیده و در پیش گیرند.

وی در ادامه به فضیلت زیارت عاشورا اشاره کرد و فرهنگ ظلم‌ستیزی را از جمله صفات عزاداران و پیروان واقعی حضرت اباعبدالله الحسین^(ع) دانست.

در این مجلس عزاداری که با شرکت پرتعداد ایرانیان و سایر علاقه‌مندان به خاندان عصمت و طهارت برگزار شد، محمدجواد پورجمشیدیان، ذاکر اهل بیت علیهم‌السلام به مرثیه سرایی و ذکر مصیبت پرداخت و بر غنای این مجلس معنوی افزود.

دو شب نخست محفل حسینی با قرائت زیارت عاشورا، سینه‌زنی و اقامه نماز مغرب و عشاء پایان

یافت.

مرکز اسلامی مسکو از آغازین شب‌های ماه محرم میزبان عزاداران حضرت سیدالشهداء از ملیت‌های مختلف ایرانی، روس، آذربایجانی، افغانستانی، پاکستانی و سایر محبان خاندان عصمت و طهارت بوده است.

همانند سال‌های پیش از اولین شب ماه محرم، مراسم معنوی سوگواری حضرت ثارالله برپا شد. این مراسم با حضور حجت‌الاسلام والمسلمین بخت‌آور، رئیس مرکز اسلامی مسکو، حجت‌الاسلام والمسلمین موصلی، نماینده آیت‌الله سیستانی در مسکو و رؤسای مراکز شیعیان روسیه برگزار شد.

جمال بابایف سختران بخش روسی و حاج آصف باقرزاده، سختران بخش آذری این مراسم به موضوعات مختلفی از جمله ضرورت اقامه عزای

ماندن عاشورا و پیام آن از الهی بودن آن سرچشمه می‌گیرد و نیت متعالی امام حسین^(ع) برای دعوت به آزادمردی و انسانیت آن رازنده نگه داشته است. شیعیان پاکستانی مقیم مسکو نیز در مراسم سوگواری سرور و سالار شهیدان امام حسین^(ع) نوحه‌سرایی کردند.

همچنین مراسم سوگواری حضرت اباعبدالله الحسین^(ع) در شب تاسوعای سید و سالار شهیدان با حضور کم‌نظیر ایرانیان، روس‌ها و سایر ملیت‌های مقیم مسکو یکشنبه ۲۴ تیرماه در مسجد خاتم الانبیاء مسکو برگزار شد.

در این مراسم که کاظم جلالی، سفیر و مسعود احمدوند، رایزن فرهنگی کشورمان و سایر روسای نهادهای ایرانی فعال حضور داشتند، حجت‌الاسلام رسول عبداللهی پیرامون صفات بی‌بدیل و یادمان شهادت قمر بنی هاشم سخن

گفت و شرکت‌کنندگان را با برخی آداب شب تاسوعا آشنا کرد.

وی به عناوین پیام‌های راستین قیام امام حسین^(ع) و نهضت عاشورا از قبیل آزادگی، ظلم‌ستیزی، عدالت‌خواهی و تقویت قدرت تشخیص حق از باطل اشاره کرد و سعادت مومنان را نیازمند شناخت دقیق این پیام و عمل به آنچه امام مدنظر داشت، دانست.

عبداللهی گفت: در مقابل بنی امیه، امام با اصول دین جدش پیامبر اکرم^(ص) پا به عرصه گذاشت و تلاش کرد تا با تفکر اسلام اموی و ظلم و ستمی که در حق بشر انجام شده بود مبارزه کند.

در ادامه، همزمان با فرارسیدن شب عاشورای حسینی، مراسم سوگواری سرور و سالار شهیدان با حضور پرتعداد سوگواران در مرکز اسلامی مسکو برگزار شد.

حضرت ابا عبدالله الحسین علیه‌السلام در این ایام و به وظایف عزاداران حسینی در پاسخ‌گویی به شبه‌افکنی‌های وهابیت اشاره کردند.

در ادامه این مراسم حجت‌الاسلام خاتمی، امام جمعه شهر زنجان اظهار داشت: این عالم سراسر محدودیت است؛ در عالم ماده همه چیز دارای محدودیت است؛ هم محدودیت زمانی و هم محدودیت مکانی و هیچ چیز در این دنیا ثابت نخواهد بود؛ حوادث هم گذران و فراموش شدنی هستند.

وی افزود: در طول حیات بشر جنگ‌ها و بلاهای طبیعی بسیاری رخ داده و نابودی به همراه داشته و پس از گذر زمان فراموش شده اما چگونه است که واقعه عاشورا که فقط در طی چند ساعت اتفاق افتاده این چنین در طول تاریخ بشریت زنده مانده است؟ این عشق به اهل بیت^(ع) و زنده

خیمه‌های امام حسین^(ع) چه گذشته و می‌دانیم که فردا علمدار امام حسین^(ع) به سوی فرات می‌رود تا اندکی آب برای طفلان اباعبدالله^(ع) بیاورد. در بخش دیگر این مراسم معنوی، حاج ساحل عسکروف در سخنانی به زبان روسی به ذکر مصیبت حضرت امام حسین^(ع) و حضرت عباس^(ع) پرداخت.

مالزی

همزمان با شب اول ماه محرم الحرام، مراسم سوگواری حضرت اباعبدالله الحسین^(علیه السلام) و در محل رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در مالزی کوالالامپور برگزار شد. در این مراسم که به مدت یازده شب ادامه داشت، بیش از چند صد نفر از فارسی زبانان حضور یافتند.

به غیر از مراسمی که در محل رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در مالزی برگزار شد، شیعیان و محبان اهل بیت^(ع) چند مجلس دیگر در ایالت جوهور، سلانگور، پینانگ و در حومه شهر کوالالامپور برگزار کردند.

حبیب رضا ارزانی، رایزن فرهنگی کشورمان به ارائه نکاتی در خصوص عبرت‌های کربلا و عاشورا، درس‌های کربلا و عاشورا، عبرت‌های اخلاقی، سیاسی، اجتماعی و مربوط به عرصه خانواده، استراتژی نظامی امام حسین^(ع) در کربلا و روز عاشورا، رجزهای عاشورا و شجاعت امام حسین^(ع) و یاران با وفایش و عدالت طلبی امام حسین^(ع) پرداخت.

سخنران دوم، حجت‌الاسلام ثنایی، عضو هیأت علمی پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی قم و مدرس حوزه علمیه بود. وی اظهار داشت: در طول تاریخ هیچ حادثه‌ای به اثرگذاری و فرامذهبی و فرا نسلی و فراتاریخی عاشورا نیست. حادثه عاشورا محصول گفتار نیک و عمل صالح و مجاهدت مؤمنانه جمعی از اصحاب پاک به محوریت امام حسین^(ع)، اصحاب و خانواده وی است.

صربستان

همزمان با تاسوعا و عاشورای حسینی، مراسم سوگواری سید و سالار شهیدان کربلا و اصحاب با وفایش با حضور رشید حسن‌پور، سفیر جمهوری اسلامی ایران، پورپزشک، رایزن فرهنگی کشورمان، اعضای سفارت و خانواده‌ها و جمعی از دانشجویان ایرانی در بلغراد پایتخت صربستان برگزار شد.

در این مراسم، سفیر جمهوری اسلامی ایران در صربستان، رایزن فرهنگی کشورمان و سعید خلیلوویچ، مدیر مرکز علوم اسلامی قم بلغراد، فراز چمنی، وابسته اقتصادی و احسان کیانا وزهرا

وی ادامه داد: قرآن و انبیاء برای هدایت انسان‌ها آمده‌اند؛ هرکس راه درست را انتخاب کند در دنیا نتیجه‌اش را می‌بیند و در آخرت نیز رضایت پروردگار را به دست خواهد آورد؛ امام حسین^(ع) هنگام خروج از مکه با این شعار خارج شد، ما اهل بیت به آنچه خدا راضی است، راضی و خشنود هستیم.

کاظم جلالی، سفیر کشورمان در روسیه نیز در سخنرانی خود بیان کرد: اگر امروز می‌خواهیم کربلا را ببینیم باید به غزه نگاه کنیم؛ شاید اگر اوضاع غزه را نمی‌دیدیم، باور کربلا اندکی بر ما سخت می‌نمود؛ امروز یزیدیان در کاخ‌های خود نشسته‌اند در حالی که این مردم مظلوم بی‌پناه بدون آب، غذا، دارو و سرپناه هستند.

وی ادامه داد: خواننده‌ایم که آب را بر اصحاب امام حسین^(ع) بسته‌اند؛ می‌دانیم که امشب در

در این مراسم پس از قرائت زیارت عاشورا و تلاوت آیاتی چند از کلام الله مجید با حضور کاظم جلالی، سفیر جمهوری اسلامی ایران در فدراسیون روسیه، آیت الله خاتمی، نماینده ولی فقیه در استان زنجان، حجت‌الاسلام بخت‌آور، مدیر مرکز اسلامی و سایر دستداران سالار شهیدان، به ویژه جوانان آغاز شد.

آیت‌الله خاتمی، ابراز داشت: انسان موجودی است که خداوند متعال در وجودش قدرت تعقل قرار داده و دارای قدرت انتخاب و اراده است. وی افزود: خداوند در وجود انسان یک پیامبر پنهان به نام عقل قرار داده تا به وسیله اراده و اختیار، راه درست را انتخاب کند؛ اما مسیر زندگی جاده‌ای هموار نیست، پستی و بلندی‌هایی دارد؛ هر چند عقل هست اما شیطان نیز برای جداکردن انسان از راه راست حضور دارد.

مسعودیان دو نفر از دانشجویان سخنرانی کردند. سفیر جمهوری اسلامی ایران در صربستان گفت: بزرگداشت و پاسداشت ایام حسینی و حماسه عاشورا بزرگداشت و پاسداشت مجموعه‌ای از ارزش‌های انسانی و اخلاقی است که امام حسین^(ع) و اولاد و اصحابشان در دفاع از آن هر آنچه را داشتند در طبق اخلاص گذاشتند و به شهادت رسیدند. دفاع و شهادتی که در طول تاریخ الهام بخش و راهنمای مبارزات و آزادی خواهی بوده است.

وی ادامه داد: ابعاد و اعماق فراگیر و جامع حماسه عاشورا و شخصیت امام حسین^(ع) ایجاب می‌کند بازتولید، تصویر و تفسیری جدید و ارزش افزوده داشته باشیم. محتوای جدید متناسب با نیاز روز را تولید و معرفی کنیم.

پورپزشک رایزن فرهنگی کشورمان نیز در سخنانی در شب عاشورا گفت: بیش و پیش از اینکه ما عاشورا را زنده نگه داریم عاشوراست که ما را حیات می‌بخشد و زنده نگه داشته است. هویت، اصالت و ارزش‌های دینی و معنوی ما مدیون عاشوراست.

وی افزود: عاشوراست که اندیشه و ذهن ما را تصفیه، عواطف و قلب ما را تلطیف و ما را به اخلاق و کردار پسندیده مزین می‌کند. مشروط به آنکه امام حسین^(ع) و عاشورا نه تنها در این ایام بلکه همواره در همه زندگی با ما باشد.

وی درباره علل حادثه عاشورا با اشاره به بیانات مقام معظم رهبری اظهار داشت: در شکل‌گیری واقعه عاشورا علاوه بر دشمنان، اهل حق و خواص نیز بدلیل دنیاطلبی و عدم بصیرت و تشخیص مقصرند.

سعید خلیلویچ، مدیر مرکز علوم اسلامی قم بلغراد نیز در سخنرانی خود، گفت: دو ویژگی

مکتب عاشورا الهی بودن و اقتدار آن است. وی افزود: در تبیین مکتب عاشورا باید دقت کرد که عاشورا مکتب ضعف نیست بلکه تمام لحظات و صحنه‌های آن اقتدار است. مصیبت و اشک در کربلا به معنی ضعف نیست. مصیبت در راه خدا اقتدار به همراه دارد، لذا ابا عبدالله الحسین^(ع) و حضرت زینب^(س) مظهر اقتدار هستند زیرا هدف عاشورا مبارزه علیه ذلت و ضعف است.

فراز چمنی، وابسته اقتصادی سفارت ایران نیز در سخنرانی خود در شب تاسوعا با عنوان چرا امام حسین^(ع) سرور آزادگان جهان است؟ گفت: مفهوم آزادگی در اندیشه سیاسی امام حسین^(ع) تأکیدی است بر احترام به حقوق افراد جامعه که از اندیشه‌های متفاوت می‌توانند باشند و امام حسین^(ع) در قبال تحمیل بیعت یزید، با بیان "هیئات من الذله" اعتراض به نادیده گرفتن حقوق

شهروندی افراد جامعه دارد. در مراسم شب‌های تاسوعا و عاشورا که با حضور و مشارکت فعال دانشجویان مقیم همراه بود، احسان کیانا در مورد نقش جوانان در حادثه کربلا و زهرا مسعودیان در زمینه نقش حضرت زینب^(س) سخن گفتند.

به مناسبت این ایام، اقداماتی چون تولید محتوای متنی به زبان صربی، ترجمه اشعار و نوحه عاشورایی به زبان صربی و انتشار در سایت‌ها و شبکه‌های رسمی، ارسال پیام از طریق پیام رسان‌ها برای ایرانیان مقیم و نصب و افراشتن پرچم‌های عزاداری در نمای بیرونی و داخلی ساختمان رایزنی فرهنگی ایران در صربستان از سوی این نمایندگی فرهنگی انجام شد.

برگزار کرد. مجید کامرانی، رایزن فرهنگی کشورمان در سخنانی، ضمن تبریک این عید بزرگ به اتصال نبوت به اصل امامت در این حادثه تاریخی اشاره کرد و وظایف

مسلمانان راستین به خصوص جوانان در عصر جدید برای تبیین و توسعه فرهنگ غنی تشیع را یادآور شد. شیخ ادیس تیجانی پیرامون امامت از نگاه علمای شیعه و سنی، محمد ربیو در خصوص نقش جوانان در توسعه فرهنگ ولایت و امامت، شیخ زکریای میکائیل از علمای برجسته نیجریه پیرامون غدیر از نگاه قرآن و حدیث و شیخ بوهری الحاجی شحو در خصوص وجوب ولایت و امامت از نگاه علمای اسلام به ایراد سخن پرداختند.

جشن غدیر در اوگاندا

به همت رایزنی فرهنگی کشورمان در اوگاندا، جشن عید سعید غدیر با حضور مجید صفار، سفیر کشورمان و حدود ۳۰ نفر از ایرانیان خارج از کشور در محل سفارت جمهوری اسلامی ایران برگزار شد. حجت‌الاسلام روح الله دهقانی، رئیس دانشگاه مذکور ضمن تشریح واقعه غدیر خم و ضرورت تکریم و تجلیل این عید بزرگ، در باب فضائل و مناقب امیرالمؤمنین^(ع) سخنرانی کرد. سپس، محمد لطفی، مداح اهل بیت^(ع) ضمن قرائت زیارت امین‌الله به مدح و ثناء امیرالمؤمنین^(ع) و شعرخوانی پرداخت.

امامت و ولایت در نیجریه

رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در نیجریه با هدف آشنایی آحاد مردم مسلمان نیجریه با رویداد غدیر، نشست تخصصی «غدیر نقطه روشن و قوت تاریخ اسلام» با حضور علماء، شیوخ و شخصیت‌های علمی و دانشگاهی

اوگاندا

به همت رایزنی فرهنگی کشورمان و با مشارکت سفارت جمهوری اسلامی ایران و دانشگاه اسلامی المصطفی (ص)، مراسم عزاداری سید و سالار شهیدان حضرت اباعبدالله الحسین (ع) با حضور مجید صفار، سفیر کشورمان و ۳۰ تن از ایرانیان خارج از کشور، ۱۷ تا ۲۶ تیرماه به مدت ده شب برگزار شد.

این مراسم هر شب با قرائت زیارت پرفیض عاشورا توسط حجت‌الاسلام روح اله دهقانی، رئیس دانشگاه اسلامی المصطفی (ص) در محل سفارت کشورمان آغاز شد.

سپس، حجت‌الاسلام غلامرضا صدراقتی، کارشناس مؤسسه بین‌المللی مطالعات اسلامی در باب ارتباط میان واقعه عاشورا و ظهور امام مهدی (عج)، چگونگی نقش شیعیان در فراهم کردن مقدمات ظهور و نیز چگونگی نقش آنها در ایام پس از ظهور سخنرانی کرد.

در ادامه، به مناسبت ایام سوگواری حضرت اباعبدالله الحسین (ع)، سفیر ایران به همراه رایزن فرهنگی کشورمان در دسته عزاداری شیعیان کامپالا حضور یافتند.

در مراسم مذکور که از سوی جماعت خوجه شیعه اثنی عشری اوگاندا تدارک دیده شده بود، حدود ۱۵۰۰ نفر از شیعیان کامپالا مسافت حدود یک کیلومتر را با پای پیاده و به صورت دسته عزاداری طی کرده و به سینه زنی پرداختند.

پاکستان (اسلام آباد)

با همکاری مشترک سفارت و رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در اسلام آباد و با حضور ایرانیان مقیم، شیعیان محلی، کارکنان سفارت و نهادهای مستقر و خانواده‌های آنان، مراسم

عزاداری و سوگواری اباعبدالله الحسین (ع) و یاران باوفایشان از شب اول ماه محرم تا شب دوازدهم همزمان با شب سوم شهادت سالار شهیدان در مسجد امام حسین (ع) واقع در مجتمع مسکونی منطقه دیپلماتیک در اسلام آباد برگزار شد.

ارمنستان

همزمان با فرارسیدن ماه محرم الحرام و آغاز ماتم و عزای سرور و سالار شهیدان، حضرت اباعبدالله الحسین (ع)، مسجد جامع کبود ایروان غرق در ماتم و یکپارچه سیاه‌پوش شد.

شیعیان و ارادتمندان خاندان عصمت و طهارت علیهم السلام مقیم ارمنستان هم‌نوا با عزاداران حسینی در سراسر جهان، به سوگ و ماتم این ایام سراسر غم و اندوه پرداختند.

برنامه‌های این مراسم معنوی همه روزه با حضور

سبحانی، سفیر جمهوری اسلامی ایران در ایروان از ساعتی قبل از اذان مغرب و عشا همراه با قرائت زیارت عاشورا و سخنرانی حجت‌الاسلام مویده، امام جمعه مسجد کبود آغاز شد.

حجت‌الاسلام مویده، امام جمعه مسجد کبود، در سخنرانی‌های خود به تبیین فضایل حضرت اباعبدالله الحسین (ع)، فلسفه قیام عاشورا، فلسفه عزاداری ایام محرم، ضرورت زنده نگه داشتن آثار این قیام عظیم حسینی، موضوع امر به معروف و نهی از منکر و موضوعات اخلاقی پرداخت.

قطر

مراسم سوگواری سرور و سالار شهیدان حضرت اباعبدالله الحسین (ع) در شب‌های پنجم و ششم محرم در مدرسه ایرانیان قطر برگزار شد.

در این مراسم که علی صالح‌آبادی، سفیر جمهوری

تقویت ارتباطات با محوریت کتابداری

قربانعلی پورمجان، رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در نایروبی و خانم پروفسور ماری گیگونگو، مدیرکل موزه ملی کنیا دیدار و در مورد روابط دوجانبه موزه‌های کنیا و ایران گفت‌وگو کردند. خانم پروفسور

گیگونگو با اشاره به زمینه‌های فراوان همکاری فرهنگی بین دو کشور گفت: کنیا دارای ۲۵ موزه است که برخی از آنها دارای قدمت بالای ۱۰۰ سال هستند.

وی ابراز کرد: نیازمند همکاری با برخی از کشورها به ویژه ایران در حوزه تربیت نیروهای متخصص، برگزاری دوره‌های آموزشی، حفظ و مرمت پایگاه‌های اینترنتی تاریخی کنیا، پژوهش‌های تخصصی و ... هستیم و در این رابطه می‌توانیم با موزه‌های ایران همکاری کنیم. مدیرکل موزه ملی کنیا افزود: ما با ایران اسناد خاصی در مورد موزه‌ها نداریم و برای این کار آمادگی کامل داریم چون همکاران متخصص خوبی در ایران وجود دارند که با امضای این سند می‌توان همکاری‌های خود را گسترش دهیم. وی اظهار داشت: ما از رفت و آمدهای موزه‌ای استقبال می‌کنیم و در نظر داریم در صورت آمادگی طرف ایرانی، نشستی را به صورت آنلاین برگزار کند و موضوعات مورد بحث را مورد بررسی قرار دهیم.

اسلامی ایران در دوحه، کارکنان سفارت، معلمان مدارس ایرانی و جمعی از ایرانیان مقیم کشور قطر حضور داشتند، علی بختیاری، راینزی فرهنگی کشورمان در دوحه به ایراد سخنانی، درباره فلسفه و ابعاد قیام عاشورا پرداخت.

وی ضمن ترسیم فضای منحرف حاکم بر جامعه مسلمانان در آستانه قیام عاشورا، به تبیین اهداف و انگیزه‌های قیام از زبان خود امام حسینعلیه السلام پرداخت.

بختیاری تأکید کرد که مسئله «اصلاح» بخش اصلی و مهم انگیزه قیام عاشورا بوده است که امامعلیه السلام نیز در سخنان خود پیش از عزیمت به سوی کربلا بر آن تأکید داشته است.

فیلمین

نخستین شب مراسم سوگواری سرور و سالار شهیدان حضرت ابا عبدالله الحسین^(ع) و یاران با وفای ایشان با حضور اسماعیل زاده، سفیر جمهوری اسلامی در مانیل، حجت‌الاسلام احد آزادی‌خواه، مدرس حوزه و دانشگاه و نماینده دوره دهم، یازدهم و دوازدهم مجلس شورای اسلامی، جمعی از کارکنان سفارت و ایرانیان مقیم و شیفتگان خاندان عصمت و طهارت از کشورهای فیلیپین، هند و پاکستان در سالن اجتماعات راینزی فرهنگی سفارت جمهوری اسلامی ایران در مانیل برگزار شد.

عبدالمجید ابوالقاسمی، راینزن فرهنگی کشورمان در مانیل ضمن بیان مطالبی در مورد برنامه‌های تدوین شده این نمایندگی فرهنگی در ماه محرم، اظهار امیدواری کرد که شیفتگان خاندان عصمت و طهارت از شب ششم محرم تا شام غریبان حسینی^(ع) با ارادت قلبی به اهل بیت^(ع) در برنامه‌های سوگواری این ایام شرکت کنند.

حجت‌الاسلام احد آزادی‌خواه به نکات مهمی در زمینه واقعه عاشورا اشاره و با تأکید بر حدیث ثقلین، کتاب خدا و عترت را دو امانت نفیس و گرانبها شارع اسلام در میان امت دانست.

وی به راه و روش امام حسین^(ع) بر وظیفه شناسی تأکید و بیان کرد: چه خوشبخت هستند کسانی که بدانند در کجا چه وظیفه‌ای دارند. اگر چه وظایف افراد مختلف متفاوت از یکدیگر است اما همه در برابر انجام وظایف خود مسئول هستند.

همچنین، مراسم سوگواری شب تاسوعا در راینزی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در مانیل برگزار و عزاداران حسینی به عزاداری و سینه زنی پرداختند.

عبدالمجید ابوالقاسمی، راینزن فرهنگی طی سخنان کوتاهی ضمن عرض ادب به پیشگاه

در آستانه برگزار شد.

نظیر چنین مراسمی در محل خانه فرهنگ ایرانیان مقیم چیمکت و ایرانیان مقیم آکاتو و آلماتی در محل سرکنسولگری‌های کشورمان در شهرهای آکاتو و آلماتی قزاقستان برپا شد.

بوسنی و هرزگوین

در دهمین روز از ماه محرم و همزمان با روز عاشورا، ایرانیان مقیم با حضور در سالن اجتماعات سفارت جمهوری اسلامی ایران در ساریوو به سوگواری پرداختند.

در این مراسم، حجت‌الاسلام حمیدرضا رضانیا فرازهایی از زیارت ناحیه مقدسه در وصف امام حسین^(ع) و واقعه کربلا را بیان و تشریح کرد. در ادامه، علاقه‌مندان و ارادتمندان به سید سالار شهیدان با مرثیه سرایی و نوحه خوانی رضا سلیمانی به عزاداری پرداخته و در پایان مراسم نماز جماعت ظهر عاشورا اقامه شد.

به مناسبت دهه اول ماه محرم، دوازدهم مجلس عزاداری با هماهنگی راینزی فرهنگی ایران در بوسنی و هرزگوین برگزار شد. همچنین، مجلس عزای حسینی^(ع) در کالج فارسی-بوسنیایی بوسنی و هرزگوین نیز برای محبین بوسنیایی برگزار بود.

ارمنستان

در راستای گرامیداشت حماسه جاودانه عاشورای حسینی و پاسداشت فرهنگ غنی ایثار و شهادت، مراسم عزاداری روز عاشورا با حضور گسترده مسلمانان و ارادتمندان به خاندان عصمت و طهارت^(ع) در مسجد جامع کبود ایروان برگزار شد.

این مراسم معنوی که با همت و تلاش هیأت امنای مسجد جامع کبود ایروان و راینزی فرهنگی

امام سوم شیعیان و تشکر از تشریف فرمایی مدعوین، به بیان ویژگی‌ها و مقام والای حضرت ابوالفضل عباس^(ع) پرداخت.

از سوی دیگر، شیفتگان خاندان عصمت و طهارت در سالن اجتماعات راینزی فرهنگی ایران در مانیل گردهم آمدند و ضمن گرامیداشت یاد و خاطره شهادت یکی از شاهدان واقعه دردناک کربلا به زمزمه دعای روح بخش کمیل و مناجات آسمانی مولی علی^(ع) گوش فرا دادند. در این برنامه، سفیر و اعضای سفارت جمهوری اسلامی، حسین پور، معاون توسعه مدیریت و منابع و شاکری، مدیرکل منابع انسانی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، ابوالقاسمی، راینزن فرهنگی کشورمان و جمعی از ایرانیان مقیم و دوستان اهل بیت^(ع) از کشور میزبان حضور داشتند.

حجت‌الاسلام "مایکل مسطورا" دانش آموخته فیلیپینی اظهار داشت: امام زین العابدین^(ع) تنها یک فرد مشهور و شناخته شده در میان شیعیان نیست و برادران اهل تسنن هم او را بزرگترین ساجد زمان خویش می‌دانند.

وی افزود: زین العابدین به معنی فخر بندگان است و بدرستی که او فخر بندگان پرورگار بزرگ بود و هست.

قزاقستان (آستانه)

به همت راینزی فرهنگی کشورمان و با مشارکت سفارت جمهوری اسلامی ایران در آستانه، مراسم عزاداری سید و سالار شهیدان حضرت اباعبدالله الحسین^(ع) با حضور ایرانیان مقیم، شیعیان محلی، کارکنان سفارت، نهادهای وابسته به سفارت و خانواده‌های آنان از شب ششم محرم در محل راینزی فرهنگی کشورمان

جمهوری اسلامی ایران در ایروان تدارک دیده شده بود با حضور سفیر ایران در ایروان، علاقه‌مندان به مکتب اهل‌بیت علیهم‌السلام، ایرانیان مقیم ارمنستان همراه بود.

حجت‌الاسلام سلیمی، از اساتید حوزه و دانشگاه و نماینده مردم تهران و عضو هیأت‌رئیس مجلس، به ایراد سخنرانی پرداخت.

وی در سخنان خود به تبیین فلسفه عمیق قیام عاشورا، تبیین آموزه‌های گهربار این نهضت الهی و تطبیق آن با شرایط امروز جهان پرداخته و نقش عاشورا در بیداری ملت‌ها و مبارزه با ظلم و ستم را مورد بحث قرار داد.

سلیمی همچنین با اشاره به جایگاه والای ولایت و امامت در مذهب شیعه، به تبیین ابعاد مختلف و صیای حضرت اب‌عبدالله‌الحسین^(ع) به شیعیان و مسلمانان پرداخت و بر اهمیت امر به معروف

و نهی از منکر در راستای حفظ و حراست از ارزش‌های اسلامی تأکید کرد.

افغانستان (کابل)

همزمان با فرارسیدن دهه عاشورای حسینی و ایام عزاداری و سوگواری سرور و سالار شهیدان حضرت اب‌عبدالله‌الحسین^(ع) و شب تاسوعای حسینی^(ع)، سید روح‌الله حسینی، راین فرهنگی جمهوری اسلامی ایران به همراه حسن کاظمی قمی، نماینده ویژه رئیس‌جمهور در امور افغانستان و مرتضوی، معاون سفارت جمهوری اسلامی ایران در جمع عزاداران حسینی در (حسینیه) زینیه^(س) کارته چهار از مناطق محل سکونت شیعیان کابل حضور یافته و در جمع آنان به عزاداری پرداختند.

در این مجلس عزاداری که با حضور تعدادی

بی‌شماری از عزاداران حسینی^(ع) برگزار شد، سخنرانان به بیان فضائل سرور و سالار شهیدان حضرت اب‌عبدالله‌الحسین علیه‌السلام و عبرت‌های عاشورا پرداختند.

در ادامه این مراسم، مداحان اهل‌بیت علیهم‌السلام به مرثیه‌سرایی و نوحه‌خوانی سرور و سالار شهیدان حضرت اب‌عبدالله‌الحسین^(ع) و یاران با وفایش پرداخته و حاضرین نیز با سینه‌زنی و اشک ماتم بر مصیبت‌های وارده بر سلاله رسول گرامی اسلام^(ص) و خاندان عصمت و طهارت^(ع)، یاد و خاطره شهدای دشت کربلا را گرامی داشتند. همچنین، مراسمی با حضور سید روح‌الله حسینی، راین فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در افغانستان به همراه حسن کاظمی قمی، نماینده ویژه رئیس‌جمهور در امور افغانستان و مرتضوی، معاون سفارت جمهوری اسلامی ایران در مسجد الزهرا^(س) واقع در منطقه دشت برچی از مناطق محل سکونت شیعیان کابل برگزار شد.

در این مجلس عزاداری که با حضور تعدادی بی‌شماری از عزاداران حسینی^(ع) و همچنین آیت‌الله صالحی مدرس رئیس شورای علمای شیعه افغانستان و مسئولان امارت اسلامی برگزار شد، سخنرانان به بیان فضائل و اهداف قیام اب‌عبدالله‌الحسین علیه‌السلام و درس‌های عاشورا پرداختند.

استانبول

به مناسبت فرارسیدن تاسوعا و عاشورای حسینی به همت وابستگی فرهنگی ایران در استانبول، مراسم عزاداری سید و سالار شهیدان حضرت اب‌عبدالله‌الحسین^(ع) در سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در استانبول، مسجد والده خان (ایرانیان) استانبول با حضور ایرانیان مقیم، مشتاقان، محبان و پیروان اهل‌بیت^(ع) از کشورهای ترکیه، آذربایجان و افغانستان برگزار شد.

در ادامه، حجت‌الاسلام سید منصور طهماسبی در ارتباط با حماسه کربلا و ایثارگری‌های امام حسین^(ع) و یاران با وفای آن حضرت سخنرانی کرد.

همچنین، ایرانیان مقیم استانبول به همراه پیروان اهل‌بیت عصمت و طهارت^(ع) از کشورهای همچون آذربایجان، پاکستان، افغانستان و عراق با حضور در مسجد والده خان (مسجد ایرانیان) به سینه‌زنی در سوگ شهدای کربلا و حضرت اب‌عبدالله‌الحسین پرداختند.

در این مراسم، حجت‌الاسلام فرید اصل سخنانی را در خصوص واقعه انسان‌ساز عاشورا و عبرت‌های و فلسفه قیام کربلا و نهضت عاشورا و چگونگی به شهادت رساندن نوه پیامبر گرامی اسلام، مطالبی بیان کرد.

هند (دهلی نو)

مطابق سنت هرساله به همت خانه فرهنگ ایران در دهلی نو، مراسم عزاداری دهه اول محرم به مدت ده شب با شور و معنویت خاصی برپا شد. سخنران مراسم محرم امسال حجت الاسلام مهدوی پور، نماینده ولی فقیه در هندوستان بود که هر شب بعد از اقامه نماز مغرب و عشا و قرائت زیارت عاشورا، مباحث ارزنده‌ای در باب حیات طیبه اسلامی و فضایل ائمه اطهار علیهم السلام بیان می‌کرد.

عمان

مراسم عزاداری ابا عبدالله الحسین^(ع) با حضور ایرانیان مقیم عمان و برخی از شیعیان عمانی با همکاری رایزنی فرهنگی در سفارت جمهوری اسلامی ایران برگزار شد.

این مراسم با قرائت زیارت عاشورا شروع و سپس حجت الاسلام مرتضی جوادی آملی، از کارشناسان اعزامی از سوی مرکز بین‌المللی قرآن و تبلیغ سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی به ایراد سخنرانی پرداخت.

همچنین، همزمان با ظهر عاشورا نیز مراسم عزاداری در سالن سفارت جمهوری اسلامی ایران در عمان برقرار شد.

ترکمنستان (عشق آباد)

مراسم سوگواری و عزاداری تاسوعا و عاشورای سالار شهیدان و سرور آزادگان جهان حضرت ابا عبدالله الحسین^(ع) و یاران با وفایش با حضور کارکنان سفارت، رایزنی فرهنگی و خانواده‌های آنها و جمعی از ایرانیان مقیم و شیعیان و محبان اهل بیت^(ع) در مسجد حضرت فاطمه زهرا^(س) در عشق‌آباد با برپایی نماز

مقیم استانبول، برخی از شیعیان ترکیه و افغانستان با مداحی حسن خلج به مدت ده شب میزبان دوستداران اهل بیت^(ع) بود.

اندونزی

مراسم سوگواری و عزاداری ابا عبدالله الحسین^(ع) با همکاری سفارت و رایزنی فرهنگی کشورمان در مجتمع فرهنگی حضرت امام خمینی^(ره) اندونزی برگزار شد.

در دهه اول محرم الحرام، حجت الاسلام فهیمی، از اساتید دانشگاه با همکاری مرکز بین‌المللی تبلیغ و رایزنی فرهنگی کشورمان در اندونزی حضور پیدا کرد و در خصوص فضایل و ذکر مصائب اهل بیت^(ع) به ایراد سخنرانی پرداخت.

در ادامه، مراسم سوگواری سید و سالار شهیدان حضرت ابا عبدالله الحسین^(ع) و شهدای کربلا همزمان با آغاز ماه محرم در مسجد شیعیان امام حسین^(ع) در بخش آسیایی استانبول با حضور احمد محمدی، سرکنسول جمهوری اسلامی ایران و حسن دیدبان، وابسته فرهنگی کشورمان در استانبول برگزار شد.

شیخ مهدی آکسو امام جماعت مسجد امام حسین^(ع) و حجت الاسلام طهماسبی در خصوص عظمت قیام امام حسین^(ع) مفاهیم و تعالیم پیام عاشورا سخنرانی کردند.

مراسم سوگواری سید و سالار شهیدان ابا عبدالله الحسین^(ع) و یاران باوفایشان با حضور شیعیان ترکیه، محبان اهل بیت^(ع) در زینبیه استانبول هم برگزار شد.

حسینیه ایرانیان استانبول نیز با حضور ایرانیان

ترجمه انگلیسی کتاب «خادم ملت»

به مناسبت چهلمین روز شهادت رئیس جمهور شهید حضرت آیت‌الله رئیسی و هیأت همراه ایشان، کتاب «خادم ملت» با حمایت و پشتیبانی نهاد ریاست جمهوری و انتشارات گرین پالم به منظور معرفی دستاوردهای شهید جمهور در دوران خدمت صادقانه به ایران اسلامی و جهان در نیچریه منتشر شد.

در این کتاب نگاهی کوتاه به زندگی این شهید والا مقام نظیر دوران تحصیل، رویکرد ایشان به آینده و تعامل با دنیا و جهان اسلام، خدمت صادقانه تحت عنوان قاضی، فعالیت‌های عدالت محور و حمایت از نیازمندان، شایسته سالاری و حکومت دینی از منظر او، دفاع از مظلوم و استکبار ستیزی، مردمی بودن، خادم اهل بیت^(ع)، نقدپذیر بودن و صبوری در برابر آن، مردی برای روزهای سخت از جمله موضوعاتی است که در این کتاب به آن اشاره شده است. امیر علی شریفی، نویسنده این کتاب کوشیده است همه زوایای خدمت صادقانه این شهید بزرگوار در طول زندگی ایشان را به خوبی بیان

و به مخاطبان داخلی و خارجی انتقال دهد. این کتاب توسط سید حیدر جمال‌الدین به زبان انگلیسی ترجمه و از سوی اوتمان یوشا، استاد دانشگاه ابوجا به صورت بومی ویراستاری نهایی شده است. کتاب «خادم ملت» توسط انتشارات اسکای لاینز ابوجا در تیرماه ۱۴۰۳ به چاپ رسید و مقرر شده است در بین اندیشمندان، علماء و شخصیت‌های برجسته و دیدار با جامعه دیپلماتیک و مراکز علمی و دانشگاهی نیچریه توزیع شود.

مراسم چهلم شهدای خدمت

مراسم چهلمین روز شهادت شهدای خدمت به همراه مراسم رونمایی از کتاب «خستگی ناپذیر در خدمت به مردم» به زبان فرانسه در جمع مقامات و شخصیت‌های مذهبی و فرهنگی، دانش‌آموختگان جامعه المصطفی^(ص) العالمیه و زبان فارسی و ... در انستیتو اسلامی اجتماعی داکار برگزار شد.

رایزن فرهنگی ایران با اشاره به برگزاری این مراسم به مناسبت چهلمین

جماعت، قرائت قرآن کریم، زیارت عاشورا، سخنرانی و مداحی برگزار شد.

در این مراسم، آیت الله سید محسن حسینی فقیه، استاد حوزه و دانشگاه پیرامون ماهیت و سیر تاریخی قیام امام حسین^(ع)، فلسفه و اهمیت عزاداری، عوامل و نتایج قیام سیدالشهداء و پیام عاشورا مطالب مفصلی را ارائه کرد.

وی گفت: واقعه عظیم عاشورا تا به امروز مورد توجه اندیشمندان بزرگ تاریخ بوده است. قیام حضرت ابی عبدالله^(ع) و ایثارگری یارانش در تمام تاریخ بی‌مانند است. عاشورا روز تجلی حق علیه باطل، روز فداکاری و جانبازی در راه اسلام و سنت پیامبر^(ص) است. حسین بن علی^(ع) در این روز با یاران اندک در مقابل دشمنان ایستاد و مقاومت کرد. مقاومتی که هنوز پس از سال‌ها دیگر ادیان و دیگر اندیشمندان درباره آن اظهار نظر می‌کنند.

بی‌تردید پرداختن به عاشورا بدون توجه به جنبه‌های وحیانی وجود مقدس حسین بن علی این ایطالاب علیهم‌السلام اشتباهی عمیق است.

این استاد حوزه و دانشگاه تصریح کرد: بزرگداشت عاشورا در حقیقت بزرگداشت اندیشه امامت و مسائل وابسته به آن در قامت رشادت، شهادت، مظلومیت و ایثار است. همچنین مراسم شام غریبان امام حسین^(ع) با اقامه نماز جماعت مغرب و عشاء آغاز و تا پاسی از شب ادامه داشت.

مراسم سوگواری ابا عبدالله الحسین^(ع) از ابتدای ماه محرم آغاز و تا سومین روز شهادت آن امام و یاران باوفایش در مسجد حضرت فاطمه زهرا^(ص) سفارت جمهوری اسلامی ایران ادامه داشت.

هند (بمبئی)

بسیاری از محبان و علاقه‌مندان خاندان عصمت و طهارت در هندوستان با روئیت هلال ماه محرم و سال نو قمری ضمن اقامه مراسم عزاداری و شرکت در مجالس سخنرانی، از پوشیدن لباس نو یا هرگونه شادی و جشنی پرهیز می‌کنند و در دهه اول بسیاری از افراد بر این باورند که نباید به فعالیت اقتصادی پرداخت و شرکت در مراسم و موکب‌ها و پخش ندی به یاد امام حسین^(ع) و یاران باوفایشان بسیار مهم و با اهمیت است.

مؤمنان و شیعیان کلانشهر بمبئی نیز همانند سنوات گذشته، موکب‌های متعددی را نزدیک مسجد ایرانیان و انجمن قوت ایرانیان مقیم برپا کردند. خیابان‌های منتهی به این مراکز را با پارچه‌های سیاه پوشاندند. شیعیان از مناطق مختلف بمبئی از راه‌های دور و نزدیک از اول دهه

محرم در مراسم مختلف شیعیان بمبئی حضور پیدا کردند.

مجلس خطابه در مسجد ایرانیان توسط خطبای برجسته برگزار شد. این مجلس به عنوان تاثیرگذارترین مجلس در شهر بمبئی و حتی در هند عنوان می‌شود که برای شیعیان بمبئی و حتی هند بسیار مهم تلقی می‌گردد و علاقه‌مندانی که نمی‌توانند در این مراسم‌ها شرکت کنند با استفاده از فضای مجازی خطبه‌های واعظان را دنبال می‌کنند.

مراسم ایرانیان مقیم بمبئی نیز صبح‌ها و نیز پس از نماز مغربین در حسینیه شوشتری‌ها با حضور ایرانیان برگزار شد. در این مراسم واعظ اعزامی از اداره کل بین‌المللی تبلیغ سخنرانی نمود و ایرانیان مقیمی که برخی از آنها سالهاست به ایران سفر نکرده‌اند به پای صحبت‌های آن خطیب نشستند.

نقش بانوان و خانواده در سوریه

رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در سوریه به منظور تعمیق روابط و گسترش همکاری‌های مؤثر با مراکز فرهنگی در سوریه به ویژه حوزه خانواده و بانوان اقدام به برگزاری سلسله نشست‌ها و وبینارهای دوره‌ای فرهنگی و اجتماعی کرده است.

در این راستا، کارگاه تخصصی ویژه مسائل بانوان و خانواده با موضوع «توجیه خانواده و بررسی اهداف، ابعاد و ضرورت آن در حمایت از خانواده» با حضور حمیدرضا مختص‌آبادی، رایزن فرهنگی کشورمان در دمشق و جمعی از فرهیختگان، مدیران و مسئولان مراکز و مؤسسات فعال در حوزه زنان، استادان دانشگاه، شاعران و علاقه‌مندان برگزار شد. این کارگاه تخصصی با سخنرانی و تشریح موضوع جایگاه بانوان در جامعه توسط رایزن فرهنگی کشورمان در دمشق آغاز شد و سپس با سخنرانی «مجید دهقان» محقق و متخصص مطالعات زنان و خانواده دانشگاه ادیان و مذاهب ایران به عنوان میهمان ویژه ادامه یافت.

روز شهادت رئیس‌جمهور و همراهانش، زندگینامه مختصری از دکتر رئیسی را بیان داشت و برخی دیدگاه‌های ایشان را در خصوص آفریقا به عنوان یک منطقه مهم بسیار خاص مطرح کرد. «شیخ حسن با» امام مسجد درویش با اشاره به تاریخچه مختصر از رویدادهای پس از پیروزی انقلاب اسلامی و بحران‌های مختلفی که مردم ایران پشت سر گذاشته‌اند، تأکید کرد: همواره رهبری انقلاب اسلامی هم در زمان امام خمینی^(ره) و چه اکنون با هدایت امام خامنه‌ای و همبستگی مردم ایران توانسته بر مشکلات فائق آید و در این مسیر به پیروزی‌های بزرگی نائل شده است. وی مطرح کرد: به زودی رئیس‌جمهور ایران انتخاب می‌شود و دولتمردان و ملت‌های دو کشور ایران و سنگال در راستای توسعه روابط به ویژه اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی گام‌های مثبتی را برخواهند داشت. «شیخ شریف امبالو» رئیس کمیته سنگالی‌های حامی فلسطین با قرائت آیه ۲۳ سوره احزاب به تعهد مومنان در برابر خدا تا مرحله شهادت و نیز وفاداری به پیمان با خداوند، توضیحاتی را ارائه کرد.

نظیر این مراسم در حسینیه امین نیز برگزار شد و ایرانیان و شیعیان در غم آقا و امامشان و یاران باوفای آن حضرت به سوگواری پرداختند. در شب تاسوعا و روز عاشورا هیات‌های عزاداری به سمت انجمن فتوت و حسینیه امین و مسجد ایرانیان حرکت کردند.

مراسم تعزیه‌ای نیز در ظهر عاشورا توسط ایرانیان مقیم برگزار شد. مراسم عزاداری دهه اول در شام غریبان امام حسین^(ع) با حرکت ایرانیان مقیم از مسجد به سمت انجمن فتوت و سوگواری در آن مکان پایان یافت.

همچنین، برنامه عزاداری در حسینیه شوشتری صبح و شب به مدت ده روز، برنامه حسینیه امین صبح‌ها به مدت ۱۳ روز و برنامه انجمن فتوت ایرانیان (یزدیان) از دهه دوم محرم تا پایان ماه صفر و بعد از آن تا هشتم ربیع الاول ادامه می‌یابد.

خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران در بمبئی تلاش کرد با حمایت از برنامه‌های مذهبی ایرانیان مقیم به ویژه در ایام محرم و صفر که برای آنان از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، نقش خود را در تقویت ارزش‌های معنوی ایرانیان مقیم ایفا کند.

قزاقستان (آلماتی)

مراسم سوگواری عزاداری سید و سالار شهیدان امام حسین علیه‌السلام با حضور ایرانیان و شیعیان مقیم آلماتی و خانواده‌ها در سالن اجتماعات سرکنسولگری کشورمان در آلماتی برگزار شد.

برنامه‌های این مراسم، با قرائت زیارت پرفیض عاشورا توسط شیعیان مقیم و اقامه نماز جماعت آغاز و سپس با سخنرانی حجت‌الاسلام احمد نعیم‌آبادی ادامه یافت.

وی در سخنرانی‌ها، احکام شرعی مرتبط با نماز، خمس، زکات، محسنات تشکیل خانواده و زندگی اجتماعی را برای شیعیان مقیم آلماتی بیان کرد و در ادامه ذاکران اهل بیت^(ع) به ذکر واقعه کربلا و روضه‌خوانی پرداختند.

هم‌زمان، مراسم عزاداری و سوگواری سالار شهیدان و یاران باوفایش در حسینیه آذری‌ها و ایرانیان قدیمی در شهرهای آلماتی، شیکمنت و استان ژامبیل نیز برگزار شدند. برپایی این مراسم فرصتی بود تا نسل جوان با فرهنگ اهل بیت^(ع)، معانی، پیام و فلسفه راستین واقعه تاریخی کربلا آشنا شوند.

یونان

با هدف بزرگداشت شهادت امام حسین^(ع) و یاران وفادارش در کربلا و انتقال پیام عاشورا به نسل‌های آینده، مراسم عزاداری سید و سالار شهیدان حضرت ابا عبدالله الحسین علیه‌السلام در دهه اول محرم توسط دوستان اهل بیت علیه‌السلام

از جمله قرائت زیارت عاشورا، سینه‌زنی، و سخنرانی‌های مذهبی همراه بود. علاوه بر این، شیعیان پاکستانی مقیم آتن نیز در دو مرکز "امام بارگاه جعفریه" و "گلزار زینب" در طول شب‌های دهه اول محرم و ظهر عاشورا، مراسم عزاداری باشکوهی را برگزار کردند. در این مراسم، سخنرانی‌های مذهبی، مرثیه‌خوانی و نوحه‌خوانی در سوگ شهادت امام حسین^(ع) و یاران باوفایش به اجرا درآمد.

حضور گسترده شیعیان در مراسم عزاداری محرم در آتن، نشان‌دهنده عمق ارادت و عشق این مردمان به خاندان عصمت و طهارت^(ع) است. این مراسم‌ها، ضمن زنده نگه داشتن یاد و خاطره امام حسین^(ع) و یاران باوفایش، فرصتی برای ترویج فرهنگ عاشورایی و انتقال آموزه‌های والای این مکتب الهی به نسل‌های آینده است.

و شیعیان یونان با شور و شوق فراوان برگزار شد. یکی از برجسته‌ترین برنامه‌های عزاداری، دسته عزاداری عصر تاسوعا بود که با حضور گسترده شیعیان از ملیت‌های مختلف، از جمله ایرانیان، پاکستانی‌ها، افغانستانی‌ها و عرب‌های عراقی، برگزار شد. این دسته عزاداری از میدان آمونیا آغاز و تا میدان سینداگما، میدان مرکزی شهر آتن، ادامه یافت.

در پایان این مراسم، شرکت‌کنندگان با برگزاری سینه‌زنی و قرائت زیارت امام حسین^(ع) در میدان مرکزی شهر آتن، میدان سینداگما، ارادت خود را به ساحت مقدس امام حسین^(ع) نشان دادند.

همچنین مراسم عزاداری شب تاسوعا، شب عاشورا و ظهر عاشورا در رایزنی فرهنگی سفارت جمهوری اسلامی ایران با حضور ایرانیان مقیم آتن برگزار شد. این مراسم‌ها با برنامه‌های متنوعی

کنیا

امسال محرم در شهرهای مختلف کنیا با برنامه ریزی‌های منسجم و به صورت باشکوهی برگزار شد.

گروه‌های مختلف شیعی در شهرهای مومباسا، نایروبی، ناکورو، لامو، کیسومو و کیسی و برخی دیگر از شهرها و روستاهای این کشور از ابتدای ماه محرم، عزاداری‌های اباعبدالله الحسین^(ع) را آغاز کردند.

در شهر نایروبی، هر روز بعد از ظهرها دو ساعت برنامه سخنرانی و عزاداری در مسجد شیعیان بومب (پارک رود) برگزار می‌شد و روزهای شنبه و یکشنبه هم از ساعت ۱۰ صبح تا ۴ بعد از ظهر این مراسم برقرار بود.

در سایر شهرها هم تقریباً مشابه همین برنامه‌ها برگزار می‌شد. در روز عاشورا نیز مراسم از ۸ صبح در مسجد پارک رود با حضور ۵۰۰ نفر از شیعیان بومی شروع شد و برنامه‌های سخنرانی، مقتل خوانی، سینه زنی برگزار و نماز جماعت ظهر و عصر اقامه شد.

راهپیمایی در شهر لامو نیز که یک شهر جزیره‌ای است انجام شد. در شهر مومباسا و ناکورو هم مردم مسلمان و شیعیان این شهرها در مساجد و مراکز شیعی به سخنرانی و عزاداری پرداختند.

در غرب کنیا هم مراکز و مساجد شیعی هر کدام در مراکز خود در ده روز اول محرم به عزاداری پرداختند و در روز عاشورا در یکی از مساجد مرکزی کیسومو جمع شدند تا با وحدت کلمه به انجام این شعائر مذهبی بپردازند.

شیعیان خوجه اثناعشری هم از ابتدای محرم تا روز عاشورا به سخنرانی، مقتل خوانی و عزاداری پرداختند و در روز عاشورا زنجیر زنی هم به این عزاداری اضافه شد.

ایرانیان مقیم نایروبی هم به همراه خانواده‌های دیپلمات‌های ایرانی به مدت ۳ شب منتهی به عاشورا به عزاداری پرداختند و در این شبها، ظهیر حسن جعفر از علمای شیعیان جعفری و پورمرجان، رایزن فرهنگی کشورمان در نایروبی به سخنرانی پرداختند.

اوگاندا

به همت رایزنی فرهنگی کشورمان و با مشارکت دانشگاه اسلامی المصطفی^(ص) در اوگاندا، مراسم عزاداری سید و سالار شهیدان؛ حضرت اباعبدالله الحسین^(ع) در مرکز اسلامی امیرالمؤمنین^(ع) برگزار شد.

در مراسم مذکور که توسط شیخ محمود عربی مودی؛ رئیس مرکز اسلامی امیرالمؤمنین^(ع) مدیریت و اجراء شد، حدود ۳۰۰ تن از دانش آموزان مرکز مذکور شرکت داشته و به عزاداری،

نوحه خوانی و سینه زنی پرداختند.

همچنین در این مراسم، چند تن از اساتید مرکز اسلامی امیرالمؤمنین^(ع) در خصوص اهداف امام حسین^(ع) از سفر به کربلا، پیمان شکنی اهل کوفه و فلسفه قیام عاشورا به سخنرانی پرداختند.

پاکستان (اسلام آباد)

در روزهای تاسوعا و عاشورای حسینی سال ۱۴۰۳، محافل عزاداری و سوگواری و دسته سینه زنی و ایستگاه صلواتی در محل مسجد امام حسین^(ع) و محوطه پیرامونی آن واقع در مجتمع مسکونی سفارت کشورمان برپا شد.

در محافل عزاداری شب و ظهر تاسوعا و عاشورای حسینی که با حضور جمعی از کارکنان سفارت و نهادهای مستقر در اسلام آباد به همراه خانواده‌های آنان برگزار شد، پس از برنامه‌های اذان گاهی و اقامه نماز جماعت و قرائت زیارت پرفیض عاشورا، حجت الاسلام زاهدی به ایراد سخنرانی پرداخت.

در ظهر تاسوعا و عاشورای حسینی، عزاداران حسینی اعم از ایرانیان مقیم و شیعیان محلی با شرکت در دسته سینه زنی و عزاداری، شعار هیأت من الذله سر دادند و با اقامه نماز جماعت ظهر تاسوعا و عاشورای حسینی با خون پاک شهدای کربلا و در رأس آنان سالار شهیدان حضرت اباعبدالله الحسین^(ع) تجدید میثاق کردند.

همچنین، عزاداران شرکت کننده در مراسم شام غریبان، با روشن کردن شمع و چارپایه خوانی در محوطه مقابل مسجد امام حسین^(ع) اسلام آباد به یاد خیمه‌های سوخته کربلا و مصیبت غربت و اسیری خاندان حضرت سید الشهداء^(ع) اشک ریختند.

پاکستان (لاهور)

همزمان با دهه اول ماه محرم، مراسم عزاداری حضرت اباعبدالله الحسین علیه السلام و یاران باوفایش با حضور کارکنان سرکنسولگری، دانشجویان و ایرانیان مقیم لاهور به همراه جمعی از شیفتگان حسینی در خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران در لاهور برگزار شد.

در این مراسم، مجید مشکی، رایزن فرهنگی، حجت الاسلام سید سلیمان نقوی، حجت الاسلام سید علیرضا نقوی، مهران موحدفر، سرکنسول و اصغر مسعودی، مسئول خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران در لاهور سخنرانی کردند.

مسعودی، مسئول خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران، با اشعاری در مدح اهل بیت^(ع) سخنان خود را آغاز کرد و گفت: عاشورا حادثه‌ای کوتاه در ساعتی محدود و در مکانی معین بود اما بر آن زمین و زمان محدود نشد و تمام تاریخ بشر را پر کرد.

وی اضافه کرد: پیامبر اسلام^(ص) هنگامی که قنداقه حسین را برداشت، فرمود: «خدایا، قلب‌های مردم را به سوی حسین جذب کن.» این همان دعایی است که ابراهیم برای هاجر و اسماعیل در وادی لم یزرع حجاز بیان داشته‌است. امروز در سراسر گیتی قلب‌ها به او جذب شده‌اند.

در مراسم شب هفتم محرم، مجید مشکی، رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در پاکستان با تبیین اهداف واقعه کربلا و قیام امام حسین^(ع) و تشریح آموزه‌های محرم، سخنان خود را آغاز کرد و گفت: یکی از درس‌های بزرگ عاشورا درس عزتمندی است. هر انسان دارای عزت و شرافت است. مسلمان چه در زمان حیاتش و چه بعد از مرگش دارای عزت است. امام حسین^(ع) و یارانش با گفتار و رفتار خود آموخته‌اند که برخورد

مسلمانان با یکدیگر باید از موضع عزت باشد. علامه سلمان نقوی نیز، به اهمیت ولایت‌مداری در اسلام اشاره کرد و ضمن گرامیداشت یاد و خاطره شهدای گرانقدر کربلا، به تبیین نامه مقام معظم رهبری به دانشجویان آمریکایی پرداخت. حجت‌الاسلام علامه سید علیرضا نقوی به مظالم رژیم صهیونیستی علیه مردم غزه اشاره کرد و گفت: مقاومت مردم غزه در برابر ظلم و ستم، یادآور مقاومت حضرت امام حسین^(ع) و یارانش در برابر سپاه یزید است. حمایت از مردم مظلوم غزه و همبستگی با آنان، ادامه‌ی راه امام حسین^(ع) و یارانش در کربلاست. باید با تمام توان به افشای ظلم و ستمی که بر مردم فلسطین روا داشته می‌شود، پرداخته و از عدالت و حق دفاع کنیم. کربلا به ما می‌آموزد که در برابر هر گونه ظلم و بی‌عدالتی باید ایستادگی کرد و اجازه نداد که ظلم پیروز شود.

وی ادامه داد: امروز ایران جلودار و پرچمدار مبارزه با استکبار و امید مردم مستضعف جهان است.

در مراسم شب عاشورا، علامه سلمان نقوی به ایمان، معرفت و تقوا از فضیلت‌های امام حسین^(ع) و نحوه‌ی شهادت آن امام همام در روز عاشورا اشاره کرد و گفت: امام حسین^(ع) نمونه‌ای از ایمان خالص و تقوای واقعی بود که تا آخرین لحظه حیاتش در راه حق و عدالت ایستادگی کرد. مسعودی، مسئول خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران در لاهور در مراسم روز عاشورا که قبل از نماز ظهر برگزار شد، گفت: امام حسین^(ع) در روز تاسوعا که سپاه ابن زیاد عجله حمله داشت به برادرش فرمود، مهلت بگیر "زیرا خداوند، خود می‌داند که من همواره نماز، تلاوت کتاب خدا و دعا و استغفار را دوست داشتم."

زیمبابوه

مراسم عزاداری سرور و سالار شهیدان حضرت اباعبدالله الحسین^(ع) در دهه اول محرم، با حضور شیعیان و محبان مکتب اهل البیت^(ع) از جمله کارکنان نمایندگی‌های ایران در زیمبابوه، ایرانیان، لبنانی‌ها و پاکستانی‌های مقیم و خانواده‌هایشان و تعدادی از مردم بومی در مسجد آل محمد^(ص) برگزار شد.

سخنران این مراسم به بیان اهداف اصلی قیام امام حسین^(ع)، علل واقعه روز عاشورا و ذکر مصیبت اهل البیت^(ع) پرداخت.

مراسم عزاداری با قرائت زیارت عاشورا و سینه زنی و مداحی در سایر شهرهای زیمبابوه از جمله موتاره و چاوونا و کالج فاطمه الزهرا^(ص) در حراره برگزار شد.

با حمایت رایزنی فرهنگی مقاله‌ای در خصوص

قیام امام حسین^(ع) و روز عاشورا توسط دانشجویان همسود روزنامه نیوزدی منتشر شد. در این مقاله با عنوان «به یاد واقعه عاشورا» آمده است: روز عاشورا، روز دهم محرم، روز حزن و اندوه فراوان مسلمانان در سراسر جهان است. همچنین نقطه عطفی در تاریخ اسلام است. واقعه کربلا که در آن امام حسین^(ع) نوه حضرت محمد^(ص) امام سوم شیعیان و یاران فداکارش جان خود را در راه دفاع از اسلام دادند، قرن‌ها طنین انداز بوده و الهام بخش نبردهای بی‌شماری برای آزادی، عدالت و کرامت انسانی بوده است.

همچنین، دسته‌های عزاداری عاشورا در حراره، موتاره، کادوما و سایر نقاط اطراف زیمبابوه برگزار شد.

تایلند

مراسم عزاداری سید و سالار شهیدان، حضرت اباعبدالله الحسین^(ع) همزمان با دیگر مساجد و حسینیه‌های شیعی سرتاسر کشور تایلند ویژه دهه اول محرم در حسینیه ولایت رایزنی فرهنگی ایران در بانکوک برگزار شد.

در این مراسم که ایرانیان مقیم و عاشقان و شیفتگان اهل بیت عصمت و طهارت^(ع) حضور داشتند حجت‌الاسلام قاضی عسگر و کامرانی، ذاکر اهل بیت^(ع) به ایراد سخنرانی پرداخت.

مراسم محرم امسال با شکوه فراوان و حضور گسترده مردم برگزار سخنران این مراسم، تولیت

آستان مقدس عبدالعظیم حسنی با بیانات مؤثر و شیوا، به تبیین اهمیت و ارزش‌های محرم و عاشورا پرداخت.

حجت‌الاسلام قاضی عسگر به موضوع جهل و مبارزه با آن پرداخت و جهل را ریشه بسیاری از مشکلات و گرفتاری‌های بشریت دانست و راه‌های مختلفی برای مبارزه با آن ارائه کرد. وی به آیات قرآن کریم به بیان مصادیق مختلف جهل پرداخت و جهل را به دو دسته کلی جهل به دین و جهل به دنیا تقسیم کرد.

حجت‌الاسلام قاضی عسگر گفت: جهل به دین را شامل مواردی مانند عدم آگاهی از احکام الهی، عدم شناخت ائمه اطهار^(ع) و عدم اعتقاد به آخرت می‌داند.

تولیت حضرت عبدالعظیم حسنی گفت: جهل دنیا شامل مواردی مانند عدم آگاهی از تاریخ، عدم شناخت فرهنگ‌ها و تمدن‌های مختلف است که موضوع کربلا از مصادیق خاص این حوزه است.

وی راه‌های دیگری مانند مطالعه کتاب، شرکت در جلسات مذهبی و استفاده از تجربیات بزرگان را نیز برای مبارزه با جهل مؤثر دانست و افزود: فلسفه نهضت امام حسین^(ع) موضوعی عمیق و پر بار است که از زوایای مختلف به آن نگرست از جمله اینکه مهم‌ترین اهداف امام حسین^(ع) در قیام عاشورا، احیای فریضه امر به معروف و نهی از منکر بود.

سوئد

در کنار برگزاری مراسم سوگواری ایام شهادت حضرت امام حسین^(ع) در مراکز شیعی متعدد مستقر در استکهلم، شاید بتوان گفت یکی از پرجمعیت ترین این مراسم به «مرکز اسلامی امام علی^(ع)» اختصاص دارد که به روال سال‌های گذشته با حضور صدها تن از شیفتگان خاندان نبوت از ملیت‌های مختلف بویژه افغانستان، عراق، ایران، لبنان و ... برگزار می‌شود.

امسال نیز همزمان با فرارسیدن ماه محرم، مجلس سوگواری شامل تلاوت قرآن کریم، قرائت زیارت عاشورا، سخنرانی، عزاداری و مرثیه سرایی و توزیع شام در استکهلم برگزار شد. سخنرانان مراسم امسال؛ حجت‌الاسلام طاهر امینی گلستانی، حجت‌الاسلام علی شمالی و حجت‌الاسلام محمدیان بودند که با مداحی و مرثیه سرانی ذاکر اهل بیت^(ع)، حاج امیربهاد مولایی ادامه می‌یافت.

برنامه ویژه کودکان همزمان با برنامه عمومی در بخش مدرسه مرکز برقرار شد. به علاوه اینکه برنامه سوگواری هیأت فاطمی، ویژه بانوان نیز به مدت ده شب در بخش مصلاهی مرکز اسلامی برگزار شد.

همچنین مراسم سوگواری ماه محرم به زبان سوئدی در غرفه‌های بیرونی مرکز برپا شد. به علاوه در روز عاشورا، ویژه مراسم شیرخوارگان

حسینی با حضور مادران و کودکان خردسال از ساعت ۱۶ تا ۱۷ در سالن اجتماعات مرکز اسلامی نیز از دیگر برنامه‌های امسال بود.

رایزنی فرهنگی ایران در استکهلم با توجه به برگزاری برنامه‌ها و مراسم مختلف، ضمن حضور رایزنی فرهنگی در این مجالس و نیز انجام اطلاع رسانی و تبلیغات لازم با مشارکت شبکه‌های مجازی همسو، همچنین با همراهی و کمک به جمعی از بانوان نیکوکار و خیر ایرانی، نسبت به تهیه غذای نذری سیدالشهداء به همراه اقلام فرهنگی عاشورائی جهت دیدار و توزیع در میان جمعی از هموطنان ایرانی سالخورده مستقر در خانه‌های سالمندان و تنی چند از بی‌خانمانان ایرانی اقدام کرد.

مالمو، از دیگر شهرهای سوئد است که در آن مراسم متعددی در تکیه‌ها و مراکزی مانند مؤسسه امام منتظر^(ع) با حضور شیعیان و دوستداران اهل بیت علیهم السلام برگزار می‌شود.

شهر دانشگاهی لوند در جنوب کشور سوئد که میزبان جامعه بزرگی از شیعیان و پیروان اهل بیت^(ع) است همگام با شیعیان در سایر نقاط جهان در منازل خود و در روزهای پایانی دهه اول ماه محرم الحرام به عزاداری پرداختند.

مراسم دیگری به مناسبت روز عاشورا در کپنهاگ دانمارک برگزار شد. در این مراسم که با هماهنگی پلیس صورت گرفت، هزاران نفر از علاقه‌مندان اهل بیت^(ع) از اقشار و ملیت‌های گوناگون ساکن شمال اروپا، از جمله شهروندان ایرانی و افغانستانی حضور داشتند.

در روز عاشورا شهر اسلونیز، شاهد دسته‌عزاداری شیعیان ملیت‌های مختلف در فضای عمومی شهر از مبداء گرونلاند تا محل پارلمان این کشور بود.

بلغارستان

در راستای گسترش فرهنگ و معارف اسلامی و با هدف زنده نگه داشتن یاد و خاطره شهدای کربلا، ده روز مراسم باشکوه روضه‌خوانی و زیارت عاشورای حسینی همراه با ویژه برنامه ظهر عاشورا و شام غریبان حضرت ابا عبدالله الحسین علیه السلام و برنامه خاص سوم شهادت امام حسین^(ع) و امام سجاد^(ع) توسط سفارت و رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در بلغارستان برگزار شد. این مراسم که با حضور معنوی دانشجویان ایرانی و دوستداران اهل بیت علیهم السلام در بلغارستان همراه بود، نقطه عطفی در ترویج و تقویت ارزش‌های دینی و معنوی در میان جوانان و دانشجویان و خانواده‌های ایرانی مقیم و علاقه‌مندان به اهل بیت^(ع) محسوب می‌شود.

مراسم شب‌های محرم با حضور علیرضا ابروش،

سفیر و احمدی، رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در محل حسینیه سفارت کشورمان در صوفیه برگزار شد.

در این برنامه، احمدی در جمع دانشجویان ایرانی به موضوع ویژگی‌های شب اول و نیز بحث معرفتی طلب در راه رسیدن به مقصود پرداخت و گفت: آدمی باید برای حرکت در مسیر مقامات و عرفانی و معرفتی ابتدا از خودش مطالبه‌گری کند قبل از آنکه از او بخواهند و مطالبه کنند.

رایزنی فرهنگی کشورمان اظهار داشت: زهد نکوهیده همان گوشه‌گیری و دوری از دنیاست که ریشه در مباحث و تعالیم اسلامی ندارد و زهد پسندیده در واقع همان اسفار سالک است از که از خلق شروع می‌شود و به خلق می‌رسد.

اوج مراسم شب‌های محرم با برنامه‌های شب دهم و عاشورای امام همراه بود. سخنرانی رایزنی فرهنگی کشورمان و روضه‌خوانی و نوحه‌سرایی، حاضران را به حال و هوای کربلا برد.

مراسم ظهر عاشورای حسینی نیز همچون برنامه‌های دیگر با سخنانی در باب اهمیت مقاومت و مجاهدت و مقامات و احوال اهل عاشورا آغاز و با تلاوت آیات قرآن کریم به اوج رسید. سخنرانی در باب اینثار یاران ابا عبدالله و ذکر مصیبت و روضه عاشورا همراه با مراسم باشکوه سینه زنی از جمله دیگر برنامه‌های ظهر عاشورا بود.

در شام غریبان هم، خرمیان در خصوص فضایل حضرت زینب^(س) و مظهریت آن بزرگوار به عنوان اسوه صبر و استقامت سخنرانی کرد.

بغداد

مراسم عزاداری ابا عبدالله حسین^(ع) ویژه ایرانیان مقیم بغداد با حضور بانوان ایرانی مقیم بغداد و مشارکت بانوان فرهیخته عراقی در حسینیه شهید حسین پور جعفری در رایزنی فرهنگی ایران برگزار شد.

خانم جنان صراف، مدیر موسسه دینی و فرهنگی الزهرا^(س) در خصوص وجود مبارک حضرت زینب^(س) در عاشورا و همراهی ایشان با برادر بزرگوارشان امام حسین^(ع) سخنرانی کرد.

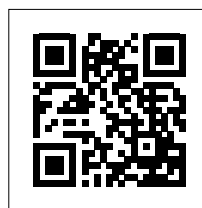
وی افزود: زنان جامعه مسلمان با قرار دادن حضرت زینب^(س) به عنوان الگوی جامع و کامل یک زن می‌توانند در برابر مسائل شرعی و رفتاری مصون باشند.

خانم دعاء اسدی از خواهران زینبیات و مداح اهل بیت^(ع) روضه‌خوانی بسیار زیبایی را به زبان عربی ادا کردند که خواهران با سینه زنی ایشان را همراهی می‌کردند.

خانم نجات پور منور از خواهران ایرانی مقیم نیز مداحی بسیار زیبایی را هم اجرا کرد.

نگاهی به زندگی آیت الله تسخیری
بنیانگذار سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی

زبان گویای اسلام

آنگاه که گفت «اساس تقریب یک مسأله علمی است» و تاکید کرد که معنی دقیق تقریب، پیدا کردن مشترکات و سپس همکاری در آن است» قلب بسیاری مسلمانان دغدغه مند را با خود همراه کرد. آیت الله محمدعلی تسخیری روحانی شناخته شده عرصه تقریب مذاهب و گفت و گوی ادیان، در ۲۸ مردادماه ۱۳۹۹، وقتی که درگذشت، رهبر معظم انقلاب، وی را «زبان گویای اسلام و شیعه» نامیدند و نوشتند: «کارنامه‌ی این سرو نستوه و خستگی ناپذیر در انواع خدمات برجسته در مجامع جهانی اسلامی حقا درخشان است. عزم راسخ و دل پرانگیزه‌ی ایشان حتی بر ناتوانیهای جسمانی در چند سال اخیر فائق می‌آمد و حضور مؤثر و برکت وی را در هر نقطه‌ی لازم و مفید استمرار می‌بخشید. مسئولیتها و خدمات ایشان در داخل کشور نیز فصل جداگانه و ارزشمندی از تلاشهای این روحانی فاضل و متعهد است.»

آیت الله تسخیری در دوران فعالیت‌های دینی و سیاسی اش، قلب‌های زیادی را به خود جذب کرد و توانست گره‌های بسیاری از کار مسلمانان که خواسته و ناخواسته گریبان گیرشان شده و بین آنان فاصله انداخته بود، باز کند.

به اعتقاد وی، جلوگیری از تحركات برخی از گروه‌های جاهل لازم است، تا سبب گسترش تفرقه و ایجاد درگیری بین شیعه و سنی نشود. آیت الله تسخیری، بزرگترین نقش امام خمینی و آیت الله خامنه‌ای را هدایت و رهبری بیداری اسلامی می‌دانست و معتقد بود صحبت‌های آنها درباره وحدت شیعه و سنی، مربوط به کل مسلمانان است، نه فقط ایران و هدف اصلی انقلاب اسلامی در سیاست خارجه، کمک رساندن به کل مسلمانان جهان است.

مهم‌ترین موانع وحدت

از دیدگاه آیت الله تسخیری عمده‌ترین و بزرگترین مانع پیش روی وحدت و برادری اسلامی، توطئه‌های دشمنان جهان اسلام از جمله کشورهای غربی به سرکردگی آمریکا است و اهداف استکبار جهانی و دشمنان اسلام با مسئله تقریب و وحدت منافات دارد و موانع دیگر این وحدت، تعصب برخی علما یا منتسبین به علم، جهل بعضی از مسلمانان به حقیقت مذاهب یکدیگر و منافع شخصی حکومت‌های مسلط بر جهان اسلام است.

آیت الله تسخیری در ۲۷ مهر ۱۳۲۳ در نجف زاده شد. پدرش علی‌اکبر تسخیری تنکابنی از اهالی رامسر و مادرش، انسیه‌بیگم از اهالی اصفهان بود. وی در دوران کودکی، روخوانی قرآن را فراگرفت. محمدعلی سپس تحصیلات ابتدایی را در مدرسه «منتدی النشر» که با مدیریت محمدرضا مظفر اداره می‌شد به پایان رساند. او در آنجا، علاوه بر مظفر، زیر نظر استادانی چون الغبان و شیخ مطر درس خواند و سپس آموزش متوسطه را در دبیرستان شبانه «خورنق» پی گرفت.

در سال ۱۳۴۱ دوره دبیرستان را به فرجام برد. آنگاه وارد دانشکده فقه شد و در رشته زبان عربی و علوم اسلامی به تحصیل پرداخت. هم‌زمان فراگیری درس‌های حوزوی را نیز آغاز کرد. پس از انقلاب ۱۳۷۷ (قمری) عراق به رهبری عبدالکریم قاسم، احزاب سیاسی مانند حزب کمونیست و ملی‌گرایان فعالیت‌های خود را از سر گرفتند و پیوسته با آموزه‌های اسلامی مخالفت می‌کردند. از این رو، حزب «جماعه العلماء» برای رویارویی با این گروه‌ها به سازمان‌دهی جوانان مسلمان دست برداشت. تسخیری نیز

با مطالعه نشریات حزب «جماعه العلماء»، در جریان اهداف و برنامه‌های آن حزب الدعوه قرار گرفت.

فعالیت‌های انقلابی او ادامه یافت تا در سال ۱۳۴۴ به‌طور رسمی به «حزب الدعوه» پیوست که با نظارت صدر اداره می‌شد. آیت الله تسخیری در آن زمان، با سرودن اشعار انقلابی به فعالیت علیه نظام حاکم بر عراق پرداخت که به دستگیری و زندانی شدنش انجامید. پس از مدتی با میانجی‌گری علمای نجف به‌ویژه امام خمینی^(ع) از زندان رهایی یافت و سپس راهی نجف شد. او زیر نظر استادانی چون مجتبی لنگرانی و کاظم تبریزی، دوره سطح را به پایان رساند و به درس خارج فقه راه یافت. این عالم شیعی، بیشتر از ۳۰ قصیده (به زبان عربی) سروده‌است و شعرهای وی در دیوانی با عنوان «اوراق و اعماق» انتشار یافت.

آیت الله تسخیری در سال ۱۳۴۹ به سبب فعالیت‌های سیاسی ضد نظام عراق، از این کشور اخراج شد و به ایران آمد. او فعالیت دینی و فرهنگی خود را در شهر قم و در مؤسسه دارالتبلیغ اسلامی و با انتشار مجله عربی‌زبان الهادی آغاز کرد. پس از انقلاب ۱۳۵۷ ایران در سمت معاونت بین‌الملل سازمان تبلیغات اسلامی فعالیت می‌کرد تا اینکه در سال ۱۳۶۹، مجمع جهانی اهل بیت را با همکاری افرادی مانند سید محمدباقر حکیم بنیاد گذاشت و خود به عنوان دبیرکل این مجمع برگزیده شد.

در سال ۱۳۷۴ سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی را تأسیس کرد تا فعالیت‌های فرهنگی خارج از کشور در یک سازمان اداره شود. وی در سال ۱۳۸۰ از سوی رهبر ایران به سمت دبیر کلی مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی انتخاب

شد و در تاریخ ۲۴ تیر ۱۳۹۱ از دبیری مجمع تقریب مذاهب کنار رفت و به سمت مشاور عالی رهبر معظم انقلاب در امور جهان اسلام گماشته شد. آیت الله تسخیری همچنین در مجامع بین‌المللی و اسلامی مانند بانک توسعه اسلامی و مجمع الفقه اسلامی فعالیت داشت.

وی نماینده استان تهران در پنجمین دوره مجلس خبرگان رهبری بود، و از تیر ۱۳۹۱ سمت مشاور عالی رهبر معظم انقلاب اسلامی در امور جهان اسلام را عهده‌دار بود. او رئیس پیشین مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی و نماینده پیشین استان گیلان در دوره سوم مجلس خبرگان رهبری نیز بوده است.

آیت الله تسخیری درباره اقدامات رهبر انقلاب برای گسترش ایده‌ی وحدت جهان اسلام گفته بود:

رهبر انقلاب را می‌توان از طلایه‌داران بزرگ وحدت و تقریب در جهان اسلام دانست. ایشان گام‌های زیادی در جهت خاموش کردن فتنه‌ی تفرقه در جهان اسلام و گسترش ایده‌ی وحدت و تقریب در بین مذاهب اسلامی اعم از شیعه و سنی برداشته‌اند. البته حضرت آقا صریحاً بیان فرموده‌اند که منظور از وحدت این نیست که شیعه را سنی یا سنی را شیعه کنیم؛ بلکه منظور از وحدت این است که همه‌ی مسلمانان احساس کنند جزء یک امت واحد هستند. مسلمانان باید احساس کنند اعتقادات، اصول فقهی، مسئولیت‌ها، وظایف و حقوق همه‌ی آن‌ها مشترک است. بنابراین همه باید به‌عنوان امتی واحد علیه چالش‌های امت اسلامی قیام کنند. وی گام‌هایی که رهبر انقلاب در مسیر تقریب برداشته‌اند را چنین برشمرد:

۱. تأسیس مجمع جهانی تقریب مذاهب

یکی از اولین گام‌های ایشان، تأسیس «مجمع جهانی تقریب مذاهب» بود. پیش از این، مجمع دارالتقریب قاهره در دهه‌ی ۴۰ واقعاً موفق بود. دارالتقریب قاهره بر روابط بین شیعه و سنی تأثیر بسیاری گذاشت و انتشار مجله‌ی «رسالة الاسلام» نیز در ۶۰ شماره، در این زمینه کاملاً مؤثر واقع شد. البته باید اضافه کنم که چاپ فتاوی‌ای مذاهب ختمه در حج در ایامی که مناسک شیعه ممنوع بود، چاپ کتاب «مجمع البیان» مرحوم طبرسی و کتاب «حدیث الثقلین» به تألیف مرحوم آقای وشنوی در قاهره نیز اثرات خوبی بر جای گذاشتند. اما متأسفانه از اوایل دهه‌ی ۷۰ با فوت رهبران شیعه و سنی که در این مسیر خدمت می‌کردند، مجمع دارالتقریب قاهره نیز از فعالیت باز ایستاد. اما با تأسیس مجمع جهانی تقریب از سوی

رهبر انقلاب، مجدداً یک حرکت جهانی قوی در این باره شروع شد و آیت‌الله واعظ‌زاده به‌عنوان اولین دبیرکل از سوی معظم‌له منصوب شدند. شورای عالی مجمع تقریب از شخصیت‌های معروف تقریبی تشکیل شده بود. بعدها تعداد اعضای آن تقریباً به بیش از ۳۰۰ نفر رسید. شورای عالی نیز اثرات خوبی از خود در سطح جهان باقی گذاشته است.

مجمع تقریب هر سال کنفرانس‌های بزرگ و وحدت را در گوشه‌گوشه‌ی جهان برپا می‌کند. در این کنفرانس‌ها، علمای شیعه و سنی شرکت می‌کنند. مجمع کتاب‌های زیادی در رابطه با احادیث مشترک، نقاط مشترک بین شیعه و سنی و احکام مشترک نیز منتشر کرده است تا این ایده را نه تنها در سطح جهان اسلام، که در سطح جهان گسترش دهد. یکی از مشوقین اصلی تأسیس و ایجاد دانشگاه تقریب مذاهب نیز حضرت آقا بوده‌اند.

آگاهی از آن‌ها توصیه فرموده‌اند. این زمینه‌ها گاهی ۹۰ درصد کل زندگی را شامل می‌شوند. در حقیقت، مشترکات زیاد است و برخی از علمای اهل سنت این مشترکات را به ۹۵ درصد در کل زندگی رسانده‌اند. تقریباً ده‌ها کتاب در رابطه با روایات مشترک، روایان مشترک و نظام‌های مشترک بین مسلمانان منتشر شده است که کلاً ریشه در صحبت‌ها و توصیه‌های حضرت آقا دارند.

۳. توجه به عوامل بیداری اسلامی

گام بعدی، بیداری اسلامی است. بیداری اسلامی، هم خود عامل وحدت است و هم نتیجه‌ی وحدت امت اسلامی. در این مورد باید به تأکیدات رهبر معظم انقلاب در سخنرانی‌ها و پیام‌های کلی ایشان به حجاج اشاره کنم. تأکید ایشان همواره بر ابعاد بیداری اسلامی و عوامل

۲. تأکید بر نگارش سند وحدت

گام بعدی ایشان، تأکید بر نوشتن سند وحدت و تقریب بین مسلمانان بوده است. در واقع، رهبر معظم انقلاب اولین طراح این سند بوده‌اند. تقریباً اواخر دهه‌ی شصت، سندی آماده شد که در دفتر مقام معظم رهبری و مدتی نیز در قم، از طرف رؤسای ارگان‌های فرهنگی و علما مورد بررسی قرار گرفت و در اجلاس بزرگ جهانی در تهران، بعد از بررسی سند، تصویب شد. تاکنون ۲۵۰۰ عالم شیعی و سنی زیر این سند را امضا کرده‌اند. امیدوار هستیم بتوانیم آن را در اختیار دیگر مراجع بزرگ شیعه و سنی قرار دهیم و تأیید آن‌ها را نیز بگیریم.

در این سند، مشترکات اسلامی تبیین و به زبان‌های مختلف دنیا ترجمه شده است. حضرت آقا به گسترش زمینه‌های مشترک و

تعمیق بیداری اسلامی بوده است. این عوامل شامل آگاهی دادن به علما و جوانان، احیای مقاومت و فداکاری در بین توده‌ی مسلمان و تقویت شعائر اسلامی می‌شود. ایشان راه تقویت این عوامل و تعمیق این بیداری را نیز شناخت دشمن می‌دانند.

حضرت آقا حرکت‌های اخیر بیداری را دقیقاً رصد کرده‌اند و هر جا که لازم دانسته‌اند، خصوصاً در مورد مسائل مصر، هدایت‌کننده و توجیه‌کننده‌ی مسیر بوده‌اند. همین موضوعات نیز سهم زیادی در بیداری اسلامی مردم کشورهای اسلامی داشته است.

البته ممکن است در حال حاضر به دلیل توطئه‌هایی که از سوی نظام سلطه و وابستگان منطقه‌ای آنان در جهان اسلام شده است، بیداری اسلامی تحت‌الشعاع قرار گرفته و حرکت آن

مقداری کند شده باشد، اما به طور قطع حرکت بیداری اسلامی از بین رفتنی نیست؛ زیرا قرآن، حدیث و ایمان به مفاهیم اسلامی، پشتوانه‌های اصلی این حرکت هستند. امیدوار هستیم این توطئه‌ها یکی پس از دیگری از بین بروند و حرکت بیداری اسلامی در سطح جهان اسلام گسترش یابد.

ایجاد دبیرخانه‌ی دائمی بیداری اسلامی و تعیین دبیری برای این دبیرخانه نیز ابتکاری در همین راستا بود که می‌تواند در توسعه‌ی بیداری اسلامی مؤثر واقع شود؛ ضمن اینکه می‌تواند گامی بیشتر در ایجاد وحدت جهان اسلام باشد.

۴. احیای سنت و شخصیت پیامبر اعظم

صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم

یکی از حرکت‌های مهم در رابطه با وحدت، احیای سنت و شخصیت پیامبر اعظم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم و اتمه‌ی اظهار علیهم‌السلام است. رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم مورد مقبولیت و مشروعیت همه‌ی مذاهب مختلف اسلامی هستند و از همین رو، هرچه بیشتر شخصیت پیامبر اعظم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم را برای مسلمانان جهان توضیح دهیم و جهان اسلام با ایشان آشنا شوند، به بیداری اسلامی و وحدت اسلامی، خدمت بیشتری کرده‌ایم.

رهبر انقلاب نیز در طول همه‌ی این سال‌ها به جایگاه ممتاز و ویژه‌ی پیامبر اعظم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم به‌عنوان یکی از مهم‌ترین محورهای وحدت جهان اسلام پرداخته‌اند و حتی یکی از سال‌ها را به نام این بزرگ‌مرد تاریخ بشریت نام‌گذاری کرده‌اند.

۵. ارتباط با علمای جهان اسلام

موضوع بعدی ارتباط و اهتمام به ملاقات و نزدیکی با علمای جهان اسلام است. ملاقات هر ساله‌ی رهبر انقلاب با علمای جهان اسلام و توجیحات وحدتی، تقریبی و نقد کردن مسائل، در اثنای کنفرانس وحدت یا به مناسبت‌های دیگر، کمک بسیاری به آنها و همچنین وجدت جهان اسلام بوده است. حتی جالب است که بدانید در بعضی موارد، هیئت‌هایی از سوی رهبر انقلاب برای نجات دادن بعضی از علمای محکوم به اعدام اعزام شده‌اند. به برخی از علمای جهان اسلام نیز در مسیر کاری آنها، کمک‌های مالی و سیاسی از سوی رهبر انقلاب صورت گرفته است که خود داستان‌های مفصلی دارد.

یادم می‌آید معمولاً بعد از دیدارها، وقتی با

این شخصیت‌ها ملاقات می‌کردیم، آن‌ها با شغف از دیدارهای خود با حضرت آقا صحبت می‌کردند و از دیدگاه اصیل وحدتی ایشان تقدیر می‌کردند. حتی برخی از رهبران مسیحی بعد از شنیدن صحبت‌های حضرت آقا در رابطه با لزوم همکاری ادیان در تربیت جوانان، از تأثیر مثبت صحبت‌های ایشان در دل و مسیر زندگی خود برای ما تعریف کردند. ملاقات‌های حضرت آقا با علما، ملاقات‌های موفق بوده است. حتی مقالاتی نیز درباره‌ی ملاقات‌های علمی و حتی ملاقات‌های ادبی ایشان با علما منتشر شده است.

۶. ایجاد اتحادیه جهانی علمای مقاومت

اسلامی

یکی از نکات جالبی که حضرت آقا دنبال می‌کنند، ایجاد اتحادیه‌ی جهانی علمای مقاومت اسلامی است. این گام نیز در راستای گسترش روح مقاومت در بین علما و توسعه‌ی بیداری اسلامی بوده است که منتهی به وحدت اسلامی شده و می‌شود.

۷. فتاوی وحدتی آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای

موضوع دیگر در این‌باره، فتاوی وحدتی حضرت آقا است. برخی از فتاوی ایشان اثرات عظیمی در سطح جهان داشته است؛ مثل فتوای تحریم اهانت به صحابه‌ی پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم و امهات‌المؤمنین. این تحریم اهانت به مقدسات مذاهب مختلف، از طرف شخصیت‌های بزرگ کشورهای جهان اسلام، مورد تشکر و تقدیر قرار گرفت.

کارنامه این سرو نستوه

و خستگی‌ناپذیر در

انواع خدمات برجسته

در مجامع جهانی

اسلامی حقا درخشان

است. عزم راسخ و دل

پرانگیزه ایشان حتی بر

ناتوانی‌های جسمانی

در چند سال اخیر فائق

می‌آمد و حضور مؤثر و

برکت وی را در هر نقطه

لازم و مفید استمرار

می‌بخشد.

دوره آموزش زبان فارسی در لاذقیه

آیین افتتاحیه شصت و هفتمین دوره آموزش زبان فارسی با حضور علیرضا فدوی، وابسته فرهنگی کشورمان و نماینده بنیاد سعدی در لاذقیه، فراگیران دوره‌های قبل، داوطلبان جدید و اساتید زبان فارسی در مرکز آموزش زبان فارسی لاذقیه برگزار شد.

فدوی، مسئول خانه فرهنگ کشورمان و نماینده بنیاد سعدی در

لاذقیه، آموزش زبان جدید را پنجره‌ای به دنیای شگفت‌انگیز سایر تمدن‌ها و فرهنگ‌ها توصیف کرد و لازمه‌ی آشنایی با تمدن عظیم فارسی و اسلامی کشورمان را یادگیری زبان شیرین فارسی دانست به ویژه اینکه به علت اشتراک الفبا و بسیاری از واژه‌ها، برای عرب‌زبانان بسیار سهل‌تر و دست‌یافتنی‌تر از دیگر اقوام است. وابسته فرهنگی کشورمان با اشاره به جایگاه زبان فارسی

به عنوان دومین زبان عالم اسلام، اظهار داشت: فرهنگ ایرانی دریایی از معارف عمیق انسانی و اسلامی است که غور در آن نیاز به تسلط به زبان فارسی دارد. وی تأکید کرد: توسعه آموزش زبان فارسی به عنوان سرلوحه فعالیت‌های فرهنگی مرکز فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در لاذقیه و سایر شهرهای ساحلی کشور دوست و برادر سوریه قرار دارد و ما در این مرکز علاوه بر برگزاری کلاس‌های آموزشی، فراگیران را با

اجرای برنامه‌های جنبی مانند نمایش فیلم، توسعه شبکه‌های ارتباط جمعی مجازی بین فارسی‌آموزان، برگزاری سلسه نشست‌های آشنایی با داستان‌ها و ادبیات معاصر ایران و آشنایی با مفاخر ادب و هنر ایرانی و برگزاری اردوهای آموزشی، یاری و همراهی می‌کنیم. در ادامه، سه تن از مدرسین خانه فرهنگ که همگی فارغ‌التحصیل مقطع دکتری از ایران و از اساتید دانشگاه تشرین لاذقیه می‌باشند به ایراد

۸. جلوگیری از عوامل تفرقه

جلوگیری از تحركات تفرقه‌انگیز و فتنه‌انگیز، چه در داخل ایران و چه در خارج ایران نیز همواره از سوی رهبر انقلاب مورد تأکید قرار گرفته است. از همین روی، در داخل کشور، بعضی از برنامه‌های رادیو و تلویزیون، بعضی از مقالات و تألیفات برخی از ناآگاهان در رابطه با گسترش تفرقه و فتنه و همچنین استفاده از نمادهای فتنه‌انگیز که مورد تمسک مغرضان انقلاب قرار گرفته بود، با دستور ایشان حذف شد.

بنده معتقد هستم جلوگیری از تحركات برخی از گروه‌های جاهل به رهبری مزدوران لازم بوده است، زیرا با این کار و نشر عادات منحرف، خواستار گسترش تفرقه بین شیعه و سنی بوده‌اند. فعالیت‌های تحریک‌آمیز این گروه، نه تنها برای ایران، که برای کل جهان خطرناک بوده است. آن‌ها با این اقدامات، برای تحقق اهداف آمریکا و انگلیس در ایجاد درگیری شیعی و سنی زمینه ایجاد می‌کرده‌اند.

ایشان اهانت به مقدسات را از عوامل بزرگ تفرقه می‌دانند و بر آن تأکید می‌فرمایند. البته عامل اصلی را استکبار جهانی می‌دانند. رهبر انقلاب کینه‌ی آن‌ها برای منافع اذدست‌رفته را دلیل تحریکشان برای ایجاد و گسترش تفرقه در جهان اسلام می‌دانند. درباره‌ی عوامل داخلی نیز علمای درباری یا علمایی را که به فکر منافع شخصی بودند، عامل مخرب و دست راست استکبار در تحقق اهداف آن‌ها می‌دانند. ایشان همچنین بر مسئله‌ی تعصب و افراطی‌گری بسیار تأکید می‌کنند. اخیراً در کنفرانس تکفیر، در دیدار علمای قم با حضرت آقا، تأکید ایشان بر مسئله‌ی افراطی‌گری و حيله‌های دشمنان وحدت بود؛ حيله‌هایی که برای تحریک مسلمانان علیه

یکدیگر به کار می‌برند.

برای مثال، گروه‌های افراطی داعش را رژیم صهیونیستی به وجود آورده است. برپا شدن این رژیم منحوس در قلب جهان اسلام، برای تحریک جهان اسلام و دور نگه داشتن آن از اهداف بزرگ خود بوده است. ایجاد گروه‌های افراطی، تحریک کشورهای اسلامی علیه یکدیگر و مشغول کردن جهان اسلام به مشکلات خود، به این دلیل بوده است تا فکر وحدت و اتحاد علیه استکبار جهانی را از جهان اسلام دور نگه دارند.

در برخی موارد، حضرت آقا با تشکیل هیئتی برای گفت‌وگو با شخصیت‌های جهان اسلام که خودآگاه یا ناخودآگاه در پازل طراحی شده از عوامل غربی حرکت می‌کردند، توانستند برخی از این فتنه‌انگیزی‌ها را خاموش کنند یا از گسترش آن جلوگیری نمایند.

۹. عبور از اختلافات مذهبی

جمهوری اسلامی به رهبری امام خمینی رحمه‌الله و حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، وحدت و بیداری کل جهان اسلام را مطرح می‌کند و فقط محدودی ایران و تشیع را در نظر نمی‌گیرد. شاید بزرگ‌ترین نقش حضرت امام رحمه‌الله و رهبر معظم انقلاب، هدایت و رهبری بیداری اسلامی بوده است. در قانون اساسی ایران، درباره‌ی جهان اسلام و اولویت مصلحت امت اسلامی بر مسائل داخلی صحبت می‌شود. در کل، صحبت‌های حضرت امام رحمه‌الله و رهبر انقلاب در زمینه‌ی وحدت شیعه و سنی، فقط مربوط به داخل کشور نیست؛ تمرکز جمهوری اسلامی بر کل مسلمانان است، نه فقط بر حدود، مذهب یا سرزمین خود.

هدف اصلی انقلاب اسلامی در سیاست خارجه، کمک رساندن به کل مسلمانان جهان است. همین چند وقت پیش بود که آقا در دیدار شرکت‌کنندگان در «کنگره‌ی جهانی جریان‌های افراطی و تکفیری از دیدگاه علمای اسلام» فرمودند «ما به توفیق الهی و به فضل الهی از محدودیت اختلاف مذهبی عبور کردیم. ما همان کمکی را که به حزب‌الله لبنان کردیم که شیعه است، همان کمک را به حماس کردیم و به جهاد کردیم و باز هم خواهیم کرد. ما اسیر محدودیت‌های مذهبی نشدیم؛ ما نگفتیم این شیعه است، این سنی است، این حنفی است، این حنبلی است، این شافعی است، این زیدی است؛ ما نگاه کردیم به آن هدف اصلی و کمک کردیم و توانستیم مشت برادران فلسطینی‌مان را در غزه و در مناطق دیگر تقویت کنیم و ان‌شاءالله ادامه خواهیم داد.» آیت‌الله تسخیری که ۲۴ مرداد ۱۳۹۹ به سبب عارضه قلبی در بیمارستان خاتم‌الانبیاء تهران بستری شده بود، با مداد ۲۸ مرداد ۱۳۹۹ در سن ۷۵ سالگی درگذشت.

سخنانی کوتاه در اهمیت یادگیری زبان فارسی، پیوندهای مستحکم دو زبان عربی و فارسی و روش و اسلوب آموزشی بنیاد سعدی ایراد کردند.

پایان دوره «زن و خانواده» در لبنان

رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در لبنان با همکاری معاونت فرهنگی حزب‌الله، مرحله دوم دوره تخصصی «زن و خانواده» را با حضور اساتید، طلاب حوزه علمیه به همراه خواهران تشکله‌ها و مؤسسات تربیتی و رسانه‌ای زنان و فعالان عرصه‌های زنان، خانواده، آموزش و رسانه برگزار کرد.

این دوره به مدت چهار روز به طول انجامید و شامل ۲۰ جلسه آموزشی بود که شامل عناوین مختلف تحت عنوان اصلی زن و خانواده در اندیشه امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی) می‌شود. مراسم افتتاحیه این دوره با حضور سید کمیل باقرزاده، رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در لبنان برگزار و عناوینی چون زن و خانواده در اندیشه امام خامنه‌ای، زن و خانواده در

فرهنگ و تمدن غرب و زن و خانواده در نظام جمهوری اسلامی ایران ارائه شد. در سومین روز دوره، کتاب «زن به زبان قرآن» تألیف مجید دهقان با حضور خواهران به همراه نمایشگاهی از جدیدترین سری کتاب‌های حضرت امام خامنه‌ای در حوزه زنان، رونمایی و امضا شد. این دوره که با گفت‌وگویی کارگاهی درباره فعال‌سازی مکانیسم‌هایی برای تطبیق معارف دوره در مؤسسات جامعه شیعه لبنان بود، پایان یافت.

پایان متروپل

مترجم: زهره حمدیه

دیتمتری مدودف معاون رئیس شورای امنیت فدراسیون روسیه، رئیس حزب سیاسی «روسیه متحد» در نشریه راسیسیکایا گازتا دیدگاه تحلیلی خود را درباره نظام استعماری جهان نوشت و در آن تاکید کرد که بشریت باید بالآخره از میراث نظام استعماری خلاص شود:

اواسط ژوئن، تعدادی رویداد مهم بین‌المللی در ولادی وستوک تحت نظارت «روسیه متحد» در حال برگزاریست که برخی از آنها همزمان با ریاست روسیه بر بریکس در سال جاریست. همه آنها ادامه سنت همکاری سیاسی-اجتماعی با هدف ایجاد نظم جهانی چندمرکزی و عادلانه از طریق دموکراتیک‌سازی واقعی مکانیسم‌های موجود حکومت جهانی خواهند بود.

چنین کار مشترکی امروزه به ویژه اهمیت پیدا کرده است و در واقع حیاتیست. منطق آن توسط سیر تکامل انسان دیکته شده است. کشورهای بیشتری روی کره زمین تمایل خود را برای زندگی در یک جامعه جهانی عاری از میراث نظام استعماری و مبتنی بر اصول چند جانبه‌گرایی فراگیر، برابری حاکمیتی، همزیستی مسالمت‌آمیز و احترام متقابل بین کشورهایی با نظام‌های مختلف سیاسی و اجتماعی ابراز می‌کنند. من می‌خواهم در مورد برخی از موضوعات مهم صحبت کنم که مطمئنم در آینده مورد بحث قرار خواهند گرفت.

استعمار نو: تهدیدهای قدیمی در دوران جدید
فوریه ۲۰۲۴، مجمعی از حامیان مبارزه با شیوه‌های مدرن استعمار نو؛ «برای آزادی ملل!»، سازماندهی شده توسط حزب روسیه متحد، در

مسکو برگزار شد. حدود ۲۰۰ نماینده از بیش از ۵۰ کشور جهان در آن شرکت داشتند. نتیجه اصلی این مجمع، تأسیس یک جنبش جهانی ضد استعماری «برای آزادی ملل» بود که به دنبال ریشه‌کن کردن شیوه‌های مدرن استعمار و هژمونی است.

نتایج این نشست به وضوح نشان داد: زمان آن فرا رسیده است که تعامل همه نیروهای مرفقی را در مبارزه با استعمار نو، که بسیاری از کشورها را در مسیر توسعه پایدار و عادلانه قرار نمی‌دهد، به شدت افزایش دهیم. این یک مشکل دیرینه و پیچیده است که حل آن به رویکرد خاص و مهم‌تر از همه تلاش مشترک نیاز دارد.

بشریت در یک دوره تاریخی طولانی با اعمال نواستعماری مواجه بوده است. اصطلاح «ننو استعمار» در اواسط قرن گذشته با قطعیت به کار

رفت تا نشان‌دهنده مسیری باشد که متروپل‌های سابق برای مهار توسعه کشورهای جوانی که به سختی استقلال رسمی به دست آورده بودند بکار ببرند و نتیجه این استعمارزدایی باعث شد آنها جبران خسارت وارده به خود را در پیش بگیرند. دخالت بی‌رویه در امور کشورهای مستقل رخ داده و متأسفانه به اشکال مختلف ادامه دارد. مهم نیست که بشریت چقدر مصمم به ریشه کن کردن استعمار نو باشد، جهان غرب به شدت در برابر آن مقاومت خواهد کرد.

این امر در شرایط گذار از منزوی، ملی به استعمار نو جهانی عمل خواهد کرد؛ یعنی سیستمی از روابط نابرابر اقتصادی و سیاسی که کشورهای غربی بر اساس قدرت نظامی، فعالیت‌های سرمایه‌های غربی، سازمان‌های مالی بین‌المللی و شرکت‌های فراملیتی بر سایر نقاط جهان تحمیل کرده‌اند؛ (گورلوف. آ.ا، از سیستم استعماری تا استعمار نو جهانی. ۲۰۱۴، شماره ۲، ص ۶۰). متروپل‌های سابق مشتاقانه می‌خواهند به انگلی کردن کشورهای وابسته به خود ادامه دهند تا با تحقیر و سرکوب دیگران آسایش خود را تضمین نمایند فقط این بار، با ابزارها و روش‌های پیچیده‌تر. هیچ چیز جدیدی در این مورد وجود ندارد. به قول یک ضرب‌المثل لاتین *Consuetudo est altera natura* «عادت ذات دوم است».

من فقط به چند رقم اشاره می‌کنم که به شیوایی، مؤلفه سیاسی نواستعمار را مشخص می‌کند. به گفته کارشناسان؛ (آمریکایی‌ها، با تمام تعصباتشان)، از سال ۱۹۴۶ تا ۲۰۰۰ ایالات متحده بیش از ۸۰ بار در فرآیندهای انتخاباتی سایر کشورها مداخله کرده است. از سال ۱۹۴۵، بیش از ۵۰ تلاش برای کودتا و مداخله نظامی صورت گرفته است (لوین، دی. مداخله‌های انتخاباتی پارتیزانی توسط قدرت‌های بزرگ: معرفی مجموعه داده‌های PEIG. مدیریت درگیری و علم صلح، ۲۰۱۹، جلد ۳۶(۱)، ص ۱۰۶-۸۸ ویلیام بلوم براندازی دولت‌های دیگر؛ فهرست اصلی:)

<https://williamblum.org/essays/read/overthrowing-other-peoples-the-master>
یکی از ابزارهای مهم برای اجرای چنین دوره‌ای از متروپل‌ها، تحریم‌های یک جانبه مغایر با قوانین بین‌المللی بود. از ۱۷۴ مورد اعمال محدودیت در قرن بیستم، ۱۰۹ مورد توسط ایالات متحده آغاز شد و آنها در ۸۰ مورد به تغییر مسیر سیاسی در دولت‌های نامطلوب دست یافتند (هافباشرج، شات. جی، الیوت. ک، اوآگ. ب، تحریم‌های اقتصادی تجدید نظر؛ ویرایش سوم موسسه اقتصاد بین‌المللی پیترسون، ۲۰۰۹، ص

۲۴۸). آمریکا در اصل به یک متروپول جدید تحریمی جهانی تبدیل شده است. واشنگتن در فعالیت‌های خود نه تنها تحریم‌های اولیه، بلکه (با اشاره به اصل صلاحیت فراسرزمینی)، ثانویه را نیز به طور فعال اعمال می‌کند و به دنبال تضعیف سیاست‌های خارجی و تجاری و اقتصادی کشورهای ثالث و در نتیجه نقض آشکار حاکمیت آنهاست.

چندین نمونه از پیامدهای اقدامات محدودکننده غیرقانونی از این دست؛ کل خسارات وارده به اقتصاد کوبا ناشی از تحریم اعمال شده در سال ۱۹۶۰ تا اکتبر ۲۰۲۳ بالغ بر ۱۵۹/۸ میلیارد دلار بوده است. در جریان محدودیت‌های یکجانبه علیه ایران در سال‌های ۲۰۰۰-۱۹۸۴ متوسط هزینه سالانه تحریم‌ها ۸۰ میلیون دلار بوده است (تحریم‌های مربوط به ایران، بیانیه

در اقدامی به این ترتیب، ایالات متحده آشکارا تصمیم دادگاه دائمی حقوق بین‌الملل در سال ۱۹۲۷ را نادیده گرفت که بر اهمیت احترام به حاکمیت یک کشور دیگر در چارچوب صلاحیت تاکید می‌کرد و یادآور می‌شد که «اولین و مهمترین محدودیت تحمیل شده توسط قانون بین‌المللی در مورد یک دولت این است که اگر هیچ قاعده مجاز دیگری ارائه نشده باشد، یک دولت نمی‌تواند قدرت خود را به هر شکلی در قلمرو کشور دیگر اعمال کند.» (دیوان دائمی عدالت بین‌المللی. پرونده لوتوس) (فرانسه علیه ترکیه) حکم انتشارات دیوان دائمی دادگستری بین‌المللی، ص ۱۸-۱۹). آمریکا با توجه به اعلامیه ۱۹۶۵ مجمع عمومی سازمان ملل متحد در مورد عدم پذیرش مداخله در امور داخلی کشورها، اعلامیه ۱۹۷۰

مطبوعاتی رسمی کاخ سفید. برگه حقیقت. ۲۰۱۲/۰۷/۳۱)، در دوره تحریم‌های چندجانبه از سال ۲۰۰۶ تا ۲۰۱۲ این رقم ۵/۷ میلیارد دلار در سال بوده است. (کومشوکوو. او. تحریم‌ها علیه ایران: اهداف و پیامدها، مشکلات اقتصادی و اجتماعی روسیه. عوامل اجتماعی رشد اقتصادی، انتشارات انستیتوی اطلاعات علمی در علوم اجتماعی، ۲۰۱۶، شماره ۲-۱۱). طی ۷ سال از آغاز تحریم‌های اعمال شده علیه ونزوئلا، در سال ۲۰۱۵ زبان تولید ناخالص داخلی این کشور آمریکای لاتین، همانطور که ن. مادورو، رئیس‌جمهور آن در ژانویه ۲۰۲۴ در سخنرانی سالانه خود خطاب به مردم اعلام کرد، به ۶۴۲ میلیارد دلار رسید. (مادورو تحریم‌های ایالات متحده را نسل‌کشی اقتصادی نامید، ریانونوستی، ۱۵ ژانویه ۲۰۲۴).

سازمان ملل متحد در مورد اصول حقوق بین‌الملل پیرامون روابط دوستانه و همکاری بین کشورها و همچنین قطعنامه ۲۷ کمیساریای عالی حقوق بشر سازمان ملل متحد، همین کار را انجام می‌دهد و همچنین قطعنامه ۲۱/۲۷ یو ان اچ آر سی [۱] مورخ ۲۶ سپتامبر ۲۰۱۴ در مورد مغایرت اقدامات قهری یکجانبه با قوانین بین‌المللی، حقوق بین‌الملل بشردوستانه و منشور ملل متحد. تلاش‌های واشنگتن برای توجیه اقدامات تهاجمی و غیرمجاز خود با تفسیری گسترده از اصل سرزمین‌داری، در برابر انتقاد قرار نمی‌گیرد. (در رسیدگی به پرونده نیکاراگوئه، دیوان بین‌المللی دادگستری نشان داد که با تفسیر غیرمستقیم آنچه که تهدیدی برای امنیت ملی است مخالف است. در تفسیر اصطلاح «مبانی امنیتی اساسی» مشخص شد که اظهارات ایالات

متحده در مورد تلاش‌های مداوم نیکاراگوئه برای سرنگونی دولت‌های همسایه ظاهراً دو سال، به اندازه کافی برای تکیه بر این استثنای ثابت نشده بود، زیرا ایالات متحده نشان نداده بود که «چگونه سیاست نیکاراگوئه در واقع به تهدیدی برای «منافع اساسی امنیتی» تبدیل شد...» در واقع، ما در مورد تلاش برای نابودی کل کشورها و حتی شبه نسل‌کشی صحبت می‌کنیم. اما سازمان‌دهندگان آنها هیچ مسئولیتی احساس نمی‌کنند.

کشورهای غربی همیشه در اندیشه به دست آوردن کنترل سیاسی بر سایر نقاط جهان برای تسلط بر عرصه بین‌المللی بوده‌اند. در نیمه دوم قرن بیستم، اقتصاددانان تعدادی از کشورهای آمریکای لاتین و اروپا؛ آرژانتین برزیل آلمان و سوئد تئوری توسعه وابسته را تدوین کردند که وجود رابطه مستقیم بین عقب ماندگی جهان سوم و توسعه نظام اقتصادی سرمایه‌داری جهانی را اثبات می‌کند. آنها در آثار خود به طور قانع‌کننده‌ای تأیید کردند که استثمار کشورهای توسعه نیافته توسط کشورهای بسیار توسعه یافته، مانع مهمی بر سر راه پیشرفت بشریت است (باران پ. ک، در مورد نظریه اقتصادی توسعه اجتماعی. ۱۹۶۰، ص ۵۳). یک تصویر بصری؛ طبق محاسبات، غرب برای دوره ۱۹۶۰ تا ۲۰۱۸ بیش از ۶۲ تریلیون دلار مواد خام را تنها از جنوب جهانی تخلیه کرد. (هیگل. د. سالوان. ج. زومکاووالا. ه. غارت در دوران پسا استعمار: کمی کردن تخلیه از جنوب جهانی از طریق تبادل نابرابر، سیاست جدید اقتصادی، (۶) ۲۶ ص ۱۰۳۰-۱۰۴۷).

نومتروپول‌ها به همین جا متوقف نمی‌شوند. آنها قصد دارند نه تنها کیف پول و سلامتی، بلکه طرز فکر ساکنان سایر نقاط جهان را نیز کنترل کنند. متأسفانه آنها همچنین به مجموعه هنجارهای اخلاقی و قوانین رفتاری دست می‌یابند که طی قرن‌ها متجلی شده است. ادیان جهانی نیز زیر پیست اسکیت انحراف افتادند. واشنگتن و ماهواره‌هایش تلاش‌های قابل توجهی برای تغییر شکل عناصر اساسی مسیحیت و اسلام به نفع خود انجام می‌دهند و سپس با وسواس آنها را تحت عنوان «آموزه‌های مدرن‌شده» در سراسر جهان منتشر می‌کنند. به این معنا که آنها به طور کامل از شیوه‌های نواستعماری مذهبی استفاده می‌برند تا میلیون‌ها نفر را درگیر عقاید انحرافی جدید خود کنند. هدف اصلی آنها قطع ارتباط بین نسل‌هاست که در شکل‌گیری آن باورهای سنتی نقش مهمی ایفا می‌کنند. اشکال مختلف استعمار ایدئولوژیک نیز یک خطر جدی به حساب می‌آید. به گفته پاپ

فرانسیس، آنها «کمک‌های اقتصادی را با تحمیل اشکال تفکر بیگانه به فرهنگ‌های دیگر ترکیب می‌کنند و راه را برای رویارویی خشونت آمیز باز می‌نمایند.» سخت است که با سخنان اسقف روم که «بردگی و غارت مردم از طریق زور و نفوذ فرهنگی-سیاسی جرم است» و فراخوان او برای پایان دادن به اعمال نواستعماری و مظاهر نژادپرستی، موافق نباشیم. جداسازی اجتماعی در اسرع وقت از آنها ناشی می‌شود (پاپ فرانسیس: استعمار نو مانع از صلح می‌شود، اخبار واتیکان، ۱ آوریل ۲۰۲۳). آگاهی نواستعماری در میان غربی‌ها همیشه بر حقیقت غالب خواهد بود؛ این بدیهی است که باید از آن پیش برویم. نمونه‌های زیادی از این وجود دارد. امروز، هلند به طور جدی در حال بررسی این ایده است که از عذرخواهی رسمی دولت پادشاهی در سال ۲۰۲۲ به دلیل جنایات جنگی هلندی علیه مردم محلی اندونزی در طول جنگ استقلال در آن کشور در سال‌های ۱۹۴۵-۱۹۴۹ طفره برود. حقوق بشر فقط برای نخبگان است نه برای همه؛ تلاش برای توجیه تاریخ خونین هلند در هند شرقی.

بریتانیای کبیر همچنان به ایفای نقش فعال در ترویج شیوه‌های نواستعماری ادامه می‌دهد. لندن امروز که قرن‌ها از طریق جذب منابع مستعمرات متعدد خارج از کشور سود می‌برد، تلاش دارد از «بمب‌های ساعتی» سیاسی که در دوران باستان گذاشته شده بود، بهره گیرد. به ویژه، بریتانیا با تحمیل نظام حقوقی خود بر بسیاری از کشورها، استفاده از ابزار قضایی خود آنها را مجبور می‌کند و معتقد است که تقریباً تمام دادرسی‌ها در جهان تحت صلاحیت خود اوست. تهاجم واقعی به سایر سیستم‌های قضایی

با جهانی بودن مفروض قوانین انگلیس، بی‌طرفی و حرفه‌ای بودن بالای وکلای جزیره توجیه می‌شود که البته بسیار دور از واقعیت است. بنابراین، انگلیسی‌ها باید برای مدتی با افزایش کارایی سیستم‌های قضایی ملی و ایجاد نهادهای عدالت بین‌المللی مستقل، از رویه «نواستعمار قانونی» کنار گذاشته شوند.

فعالیت‌های خرابکارانه متروپل‌های نو نیز با هدف استعمار مجدد کشورها در آمریکای لاتین، آسیا و آفریقا به منظور ایجاد کنترل بر منابع طبیعی آنها به‌ویژه، انجام می‌شود. مواد معدنی حیاتی تمرکز بر دسترسی آزاد به ذخایر لیتیوم، گرافیت، نیکل، کبالت و فلزات کمیاب است که برای انتقال به انرژی کم‌کربن بسیار ضروری هستند. زیر پوشش نگرانی برای محیط زیست و مبارزه با تغییرات آب و هوایی، روایات «نو استعمار سبز/اقلیمی» که برای «غرب جمعی» سودمند است، عملاً ترویج می‌شوند. کشورهای ثروتمند کشورهای جنوب جهانی را مجبور می‌کنند تا اقدامات عجولانه و نامناسبی را برای «حفظ طبیعت» انجام دهند، بدون در نظر گرفتن سنت‌ها و ساختارهایی که طی قرن‌ها در زمینه کشاورزی، آب و استفاده از آبهای زیرزمینی ایجاد شده است. شرکای ما مستقیماً به روش‌های «امپریالیسم تنظیم‌کننده» (عملاً نواستعمار) مورد استفاده در این زمینه اشاره می‌کنند، از جمله در مورد موضوع جنگل‌زدایی و سایر مسائل مهم (کایاتری سورویو، «اندونزی اتحادیه اروپا را به «امپریالیسم تنظیم‌کننده با قانون جنگل‌زدایی متهم می‌کند.»، رویترز، ۸ ژوئن ۲۰۲۳)...

البته نومتروپولیست‌ها حوزه فناوری اطلاعات را نادیده نمی‌گیرند بویژه که در حال حاضر تا

حد زیادی مسیر توسعه انسانی را تعیین می‌کند. وظیفه استعمار نو در اینجا اصلی نیست: افزایش «شکاف دیجیتال» بین خود و بقیه جهان، تحکیم انحصار شرکت‌های فناوری اطلاعات خود. یعنی دیگران را از شنیدن صدای کسانی که نظراتشان مغایر با دستورالعمل‌های غربگرایانه است، محروم کنید. رائل کاسترو و [رهبر معظم انقلاب] علی خامنه‌ای هم اکنون قربانی سانسور شده‌اند. من خودم مجبور بودم با تبعیض مشابهی روبرو شوم: شبکه اجتماعی توییتر در سال ۲۰۲۳ نمایش یکی از پست‌های مرا محدود کرد. مسدود کردن حساب‌ها به عنوان پاسخی به «نقض سیاست‌های داخلی» ارائه شد. در همان زمان، به عنوان مثال، سناتور آمریکایی لیندسی گراهام (که در فهرست تروریست‌ها و افراط‌گرایان قرار گرفته است)، از طریق صفحه فیس‌بوک

نومتروپول‌ها به همین جا متوقف نمی‌شوند. آنها قصد دارند نه تنها کیف پول و سلامتی، بلکه طرز فکر ساکنان سایر نقاط جهان را نیز کنترل کنند. متأسفانه آنها همچنین به مجموعه هنجارهای اخلاقی و قوانین رفتاری دست می‌یابند که طی قرن‌ها متجلی شده است. ادیان جهانی نیز زیر پیست اسکیت انحراف افتادند.

کرده تا در برابر تهدیدهای دشمنان همچنان استوار و در خط مقدم مقابله با اسرائیل قرار گیرند. جلبی در پایان سخنانش، گفت: ملت شریف ایران قادر به انتخاب رئیس‌جمهور خود خواهند بود تا بتوانند راه شهید رئیسی را ادامه دهند.

افزایش همکاری فرهنگی و علمی ایران و سوریه

حمیدرضا مختص آبادی، رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در سوریه با اعضای آکادمی شیراز در سوریه دیدار و گفت‌وگو کردند. وی گفت: مردم

تجلیل از مقام شهید امیر عبداللہیان

رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در لبنان در پی شهادت شهید حسین امیرعبداللہیان، وزیر خارجه کشورمان میزگردی با حضور جمعی از اندیشمندان، شخصیت‌های فکری، فلسفی، سیاسی، مذهبی و گروهی از اتحادیه دانشجویان سوری در لبنان جهت معرفی و بررسی کتاب «صبح الشام» در هتل الساحة بیروت برگزار شد.

یحیی جلبی، مسئول دفتر دانشجویی در سفارت جمهوری عربی سوری در لبنان در سخنان خود به روابط دیرینه دو کشور ایران و سوریه اشاره کرد و اظهار داشت: روابط ایران و سوریه را می‌توان از زمانی که سوریه به استقلال رسید و ایران بلافاصله این استقلال را پذیرفت، بیان کرد. وی افزود: پس از پیروزی انقلاب مبارک اسلامی در ایران و تأیید کامل کشور سوریه از این انقلاب، روابط استراتژیک مستحکمی بین دو کشور به وجود آمد و امروز مقاومت استکبار جهانی و سیاست‌های ظالمانه‌ی ابر قدرت‌ها و دفاع از مردم مظلوم فلسطین دو کشور را بیشتر با هم متحد

خود (متعلق به شرکت متا، که به عنوان افراط‌گرا شناخته شده و در فدراسیون روسیه ممنوع شده است) «دستیابی و نابودی» صنعت پالایش نفت ایران را خواستار شد که توجه «پلیس اخلاق» متا (تندرو شناخته شده و ممنوعه در قلمرو فدراسیون روسیه) را برناینگیخت. چنین پارادوکسی را نمی‌توان با چیزی جز تجلی استانداردهای دوگانه نواستعماری توضیح داد.

استعمار نو در مرزهای روسیه

برای سال‌های متمادی، عموماً پذیرفته شده بود که استعمار نو با تمام جلوه‌های ناپسندش در جایی دور وجود دارد؛ در آفریقا، آسیا یا آمریکای لاتین. با این حال، در واقعیت این مورد نیست. جاه‌طلبی‌های متروپل‌های جدید هیچ محدودیتی نمی‌شناسد؛ نه اقتصادی و نه سیاسی و خود استعمارگران جدید نمی‌خواهند به مرزهای استراتژیک شناخته شده سایر دولت‌ها احترام بگذارند (برای جزئیات بیشتر به مقاله من در مجله «کارشناس» شماره ۴ (۵) مورخ ۱۵ آوریل ۲۰۲۴ مراجعه کنید)....

چرا دولت‌ها باید با استعمار نو مبارزه کنند؟

مبارزه با استعمار نو یک تقابل ابدی به معنای رویارویی به خودی خود نیست. این اول از همه حرکتی به سوی حاکمیت تمدنی است که کشورهای قرن بیستم و یکم بدون آن هستند. انحطاط و یک حالت ویرانی در انتظار است. در آغاز قرن، بدترین چشم‌انداز برای یک دولت این بود که برچسب «شکست خورده» را به خود اختصاص دهد. امروزه، اصطلاح «دولت غیرمستقل» به چنین ننگی از ضعف، ناتوانی در حمایت از خود به عنوان یک نهاد سیاسی و

اقتصادی و اعمال قدرت عمومی شناخته شده تبدیل شده است. تنها کشورهای کاملاً مستقل و دارای استقلال در امور خارجی و داخلی قادر خواهند بود به طور مؤثر با تلاش‌های عمدی استعمارگران سابق برای تحمیل روابط نابرابر اقتصادی و سیاسی بر آنها مقابله کنند. در این شرایط، کلمات تشریفاتی، هرچند مستحق هر تاییدیه، که در ۲۱ مارس روز جهانی رفع تبعیض نژادی بیان می‌شود، آشکارا کافی نیست. لازم است به طور قاطع و مستمر روایت‌های مناسب ضد استعماری در دستور کار عمومی قرار گیرد.

من متقاعد شده‌ام که در زمان ما، همه پیش‌نیازها برای ادغام گروه وسیعی از همفکرانی که از تکمیل فرآیند استعمارزدایی و علیه شیوه‌های استعماری جدید حمایت می‌کنند، ایجاد شده است. این

اوست که می‌تواند روی ایجاد یک مکانیسم مشاوره بین دولتی کار کند و کمیسیون‌های ملی را برای محاسبه خسارت و تعیین حقایق جنایات دوره استعمار متحد نماید.

یکی دیگر از مسائل دیرینه اما مبرم، تکمیل فرآیند استعمارزدایی است که در قرن بیستم آغاز شد. یادآوری می‌کنم که طبق فهرست کمیته ویژه سازمان ملل متحد، ۱۰ «منطقه غیر خودگردان» همچنان در اختیار بریتانیای کبیر، ۳ منطقه در اختیار آمریکا، ۲ منطقه در اختیار فرانسه و ۱ منطقه در اختیار نیوزلند قرار دارند. لازم است تلاش‌های کشورهای جنوب جهانی متحد شود تا «تکه‌های» مصنوعی عظمت سابق امپراتوری‌های غربی که پس از فروپاشی نظام استعماری در دهه‌های ۱۹۷۰-۱۹۶۰ باقی مانده‌اند، بتوانند به استقلال واقعی دست یابند.

توسعه روابط دانشگاهی و تحقیقاتی با سنگال

عسگری، سفیر و علی‌رضا وزین، رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در داکار با خانم «امیناتا نیانگ جن» معاون رئیس دانشگاه داکار در تحقیقات و آموزش و پروفیسور «نجاک فال» مدیر همکاری‌های دانشگاهی دیدار و در خصوص اعطای رتبه تحصیلی برای دانشجویان سنگالی و وضعیت دپارتمان زبان فارسی تبادل نظر کردند. عسگری با اشاره به وضعیت دانشگاه‌های کشورمان، ظرفیت و توانمندی دانشگاه‌های دولتی و خصوصی و امکان ایجاد دفتر دانش‌بنیان برای شناخت علمی دو کشور یادآور شد. سفیر ایران در داکار گفت: هیأتی از دفتر همکاری‌های دانشگاه داکار به ایران سفر کنند و ضمن بازدید از دانشگاه‌های ایران نسبت به عقد قرارداد بین دانشگاه‌های دو کشور اقدام شود. موضوع اعزام هیأت دانشگاهی سنگال به ایران، راه‌اندازی انستیتو زبان فارسی، ایجاد رشته «زبان فارسی و ارتباطات فرهنگی» و نیز «زبان فارسی و گردشگری، تسهیل در فراگیری زبان فارسی برای افراد بورسیه اعزامی سنگالی به دانشگاه‌های ایران و توسعه روابط دانشگاهی و تحقیقاتی بین دو کشور نیز از دیگر مواردی بود که وزین، بدان اشاره شد.

سوریه شناخت دقیقی از ایران ندارند به همین منظور وظیفه ماست باید سعی کنیم جمهوری اسلامی ایران را به مردم سوریه معرفی و اعتماد مردم را به جمهوری اسلامی ایران جلب کنیم. مختص آبادی اظهار داشت: روابط ایران و سوریه راهبردی است که باید از این فرصت‌ها به درستی استفاده کرد و با کمک و تعامل یکدیگر فرهنگ و تمدن ایران اسلامی را در کشور سوریه گسترش دهیم. وی خاطر نشان کرد: جبهه مقاومت که نقطه مشترک بین مردم ایران و سوریه است را باید در این کشور تقویت کنیم. به عنوان مثال می‌توان جشنواره‌های بین‌المللی مانند مسابقات بین‌المللی قرآن کریم و سایر فعالیت‌های فرهنگی و علمی با محوریت کشور سوریه برگزار کنیم. رایزن فرهنگی کشورمان ادامه داد: یک نهضت ملی در بین مردم و به خصوص جوانان راه اندازی شود تا هر شهروند فیلم‌های کوتاهی از وضعیت و تفریحات خود در فضای مجازی منتشر کند.

جهانی‌سازی از اعمال نواستعماری چگونه خواهد بود؟

امروز روشن است که آینده در اختیار ساختارهای منطقه‌ای قوی، از نظر ایدئولوژیک یکپارچه، و بدون درگیری است که قابلیت خود را ثابت کرده‌اند. در چارچوب آنها، درک متقابل و اعتماد شرکت‌کنندگان مرتبه‌ای بالاتر از قدرت‌های بزرگ در مقیاس سیاره‌ای است. به طور دقیق چنین سازمان‌ها و اتحادیه‌هایی هستند که به موتورهای رشد، مراکز مستقل توسعه جهانی با دستور کار جهانی تبدیل خواهند شد. آنها نقش رهبری را در فرآیندهای درهم شکستن طرح‌های کنترل نواستعماری به عهده خواهند گرفت و به صدها میلیون نفر از مردم روی زمین امید به آینده بهتر خواهند داد.

یکی از راه‌های حل مشکلات رفع مظاهر اقتصادی-اجتماعی استعمار نو می‌تواند تقویت هماهنگی رویکردهای کشورهای اکثریت جهانی برای شکل‌گیری نظام کاملاً جدید روابط بین‌الملل بر اساس اصول احترام و عدم مداخله باشد. حل این مسائل موضوعی در آینده نزدیک است. جهانی شدن چند قطبی که به سرعت در حال جایگزینی جهان‌گرایی تک محوری غربی پر از بی‌عدالتی است، مستلزم ایجاد یک الگوی گفتگوی کاملاً جدید است. علاوه بر این، پایه‌های آن قبلاً گذاشته شده است. در سال ریاست روسیه بر بریکس، به ویژه مایه خرسندی‌ست که کشورمان مصمم است به

«میلیارد طلایی» [۲] باید ته بشکه را بتراشد تا تاوان گناهان گذشته را بپردازد. کشورها و شرکت‌های خصوصی که دهه‌ها را در تجارت برده‌های فرا آتلانتیک گذرانده‌اند، باید شهادت آن را داشته باشند که بیش از سخن گفتن به بی‌عدالتی‌های تاریخی و نژادپرستی سیستماتیک علیه آفریقایی‌ها پاسخ دهند. اگر به تاریخچه ادغام و اکتساب گروه‌های مالی مدرن، شرکت‌های متخصص در ارائه خدمات بانکی و بیمه بپردازید، واضح است؛ بسیاری از آنها به قرن‌های ۱۹-۱۸ باز می‌گردد. این بدان معناست که آنها نیز با آغشته شدن به فاضلاب استعمار سرمایه خود را به دست آورده‌اند. این آنها هستند که باید قبوض را پرداخت کنند و اقلام هزینه مناسب را در بودجه خود در نظر بگیرند.

در این راستا، ایده عدالت جبرانی مطرح شده توسط کشورهای آسیب دیده از یوغ استعماری، شایسته توجه ویژه است. ما به خصوص در مورد ابتکار دومین مجمع دائمی سازمان ملل برای افراد آفریقایی تبار جهت ایجاد یک دادگاه بین‌المللی تخصصی در سازمان ملل صحبت می‌کنیم که فعالیت‌های آن باید با همکاری نزدیک با مکانیسم‌های دیگر جهان انجام شود؛ سازمانی برای مبارزه با نژادپرستی (انجمن دائمی سازمان ملل متحد در مورد افراد آفریقایی تبار، نتیجه‌گیری و توصیه‌های اولیه / جلسه دوم، ۳۰ می-۲ ژوئن ۲۰۲۳، نیویورک).

به همان اندازه مهم است که جنبش «برای آزادی ملل» در حل انجام وظایف کلان پیش روی خود باشد. لازم است عقب‌نشینی نکرده و آماده باشد تلاش‌های خود را در قالب‌های مختلف با ساختارهای جهانی و منطقه‌ای از جمله بریکس و سازمان همکاری شانگهای ترکیب کند. به عنوان مثال، از طریق اجرای طرح‌های ضد استعماری مربوط به تضمین امنیت مالی کشورهای در حال توسعه، اصلاح کامل صندوق بین‌المللی پول و بانک جهانی. این با ایده‌های استقلال مالی ترویج شده در چارچوب بریکس سازگار است.

فعالیت‌هایی برای بررسی جنایات استعمار که محدودیتی ندارند، بایستی به منصف ظهور برسد. لازم است در سازمان ملل متحد یک پایگاه داده عمومی (ثبت نام) از جنایات دوره استعمار و همچنین شیوه‌های مدرن نو استعماری ایجاد شود. مقیاسی ایجاد شود که امکان ارزیابی خسارات ناشی از جنایات جنگی انجام شده در قلمرو آنها را فراهم کند.

متروپل جدید باید به چیزی که برای آنها عزیزتر است ضربه بزند؛ کیف پول آنها که تا حد زیادی به دلیل استعمار بقیه جهان پر شده است. ما با این واقعیت پیش می‌رویم که پرداخت غرامت به قربانیان شیوه‌های استعماری نو باید بر اساس شواهد روشن، قانونی تأیید شده و مستدل انجام شود. علاوه بر ارزیابی سیاسی و دیپلماتیک، ارزیابی حقوقی روشن از فعالیت‌های آنها نیز ضروری‌ست...

اجرای مفاد بیانیه ۲ ژوهانسبورگ «بریکس و آفریقا: مشارکت برای رشد شتابان مشترک، توسعه پایدار و چندجانبه‌گرایی فراگیر» که در اجلاس سران در آفریقای جنوبی آگوست ۲۰۲۳ به تصویب رسید، ادامه دهد. ما امیدواریم که از طریق تلاش‌های مشترک با شرکای خود، پیش‌نیازها برای ارتقای همکاری در قالب بریکس-اتحادیه آفریقا به سطح کیفی جدیدی بر اساس افزایش نقش بریکس در صلح، حل منازعات و حصول اطمینان از انطباق با قوانین بین‌المللی ایجاد شود. توسعه تعامل بین منطقه تجارت آزاد آفریقا و اتحاد اقتصادی اوراسیا و همچنین سایر اشکال مشابه در زمینه تجارت و اقتصاد نیز امیدوارکننده به نظر می‌رسد.

توجه ویژه بر انتقال تدریجی از طرح‌های سنتی برای تخصیص کمک‌های خارجی از طریق خطوط بین دولتی با استفاده از بودجه تخصیص یافته از جانب کشورها توسط سازمان ملل متحد، صندوق بین‌المللی پول، بانک بین‌المللی بازسازی و توسعه، به نوع جدیدی از همکاری‌های بین‌المللی برای ارتقای توسعه بر مبنای چندجانبه متمرکز خواهد شد و البته، با استفاده گسترده‌تر از سرمایه خصوصی و جذب سرمایه از ساختارهای غیر متخاصم که از اعتماد کشورهای جنوب جهانی از جمله بانک توسعه نوین برخوردار هستند.

توسعه پویای چنین فرآیندهای ژئوپلیتیکی به ویژه در پس زمینه تلاش‌های متوقف شده توسط یوروآتلانتیک‌ها برای ایجاد یک سیستم جدید روابط با جنوب جهانی مشهود است. اکثریت قریب به اتفاق مخالفان استراتژیک ما استعداد صدها ساله خود را برای ساختن تصویری مثبت از آینده از دست داده‌اند. تلاش برخی از سیاستمداران منطقی غربی برای درک رویکردهای مراکز با نفوذ فعلی در حال ظهور و (بازیکنان «کوچک» که روی نقشه اکنون وجود ندارند، مهم نیست که چقدر کسی بخواهد به رتبه‌بندی کشورها بر اساس اهمیت آنها ادامه دهد) مقابله با گستاخی سنتی بوروکراسی واشنگتن-بروکسل است: آنها قرار است به کجا بروند؟ استکبار، دکماتیسیم ایدئولوژیک و غرور به غرب اجازه نمی‌دهد که سرعت تحولات در حال وقوع را پیگیری کند و به نقش و جایگاه جدید کشورهای توسعه نیافته، بلکه توسعه یافته و قوی در دنیای در حال تغییر پی ببرد. نتیجه شوک عمیق ناشی از بی‌میلی «غیر منتظره» جنوب جهانی برای پیروی از «فرمول زلنسکی»، قطع روابط بلندمدت با روسیه، پیوستن به تحریم‌هایی است که توسط کاخ سفید و ماهواره‌های آن ترویج می‌شود و چشم خود را بر تشدید مجدد اوضاع در خاورمیانه بیند. شعارهای ضد استعماری به

نظم جهانی چندمرکزی که قدرت خود را از تنوع به جای تعصب نواستعماری می‌گیرد، عملگرا خواهد بود. کلید ثبات اقتصادی، تنوع بخشیدن به روابط، حفظ آزادی در ارتباطات بین مناطق کلان، بر اساس روح فلسفه جنبش عدم تعهد خواهد بود.

طور فزاینده‌ای قوی‌تر می‌شوند. مدل لیبرال غربی جذابیت خود را از دست داده است.

نظم جهانی چندمرکزی که قدرت خود را از تنوع به جای تعصب نواستعماری می‌گیرد، عمل‌گرا خواهد بود. کلید ثبات اقتصادی، تنوع بخشیدن به روابط، حفظ آزادی در ارتباطات بین مناطق کلان، بر اساس روح فلسفه جنبش عدم تعهد خواهد بود. من متقاعد شده‌ام که این قالب را که توسط دولتمردان برجسته جواهر لعل نهرو، جمال عبدالناصر، سوکارنو و جوزف بروز تیتو در قرن بیستم وجود داشت، در قرن حاضر به هر شکلی، به عنوان باد دوم [۳] خواهند یافت. از جمله جهت‌گیری‌های امیدوارکننده نه تنها انتشار گسترده اصول همزیستی مسالمت‌آمیز و رد تقابل بلوک نظامی در دوران جدید پسااستعماری خواهد بود، بلکه پر کردن احتمالی جنبش با محتوای خاص جدید، از جمله با ایجاد بعد درون حزبی آن مورد انتظار است.

برای آزادی ملت‌ها!

بدون شک فرآیندهای یاد شده، شکل‌گیری نظم نوین جهانی را که جایی برای تحریم، استعمار و دروغ در آن وجود ندارد، نزدیکتر می‌کند. اصل شناخته شده وحدت در تنوع که در بسیاری از عرصه‌های زندگی ما به کار می‌رود، به برکت جنبش ضد استعماری، باید معنای جدیدی پیدا کند و در نهایت در کل نظام روابط بین‌الملل کاربرد داشته باشد. به همین دلیل است که جنبش «برای آزادی ملل» توسط «روسیه متحد»

بر اساس سنت‌های دیرینه اتحاد جماهیر شوروی در مبارزه با استعمار و پیامدهای آن، مهم‌ترین گام در جهت تحکیم اتحاد مردمان جهان در مبارزه با استعمار نو است.

ارتباط جنبش جدید که ظاهراً در غرب مورد استقبال قرار گرفته نیز گواه است. مدت‌ها قبل از تشکیل مجمع، فعالیت‌های شدیدی برای ایجاد اختلال در جلسه آینده آغاز شد. نو استعمارگران تقریباً از کل زرادخانه اقدامات فشار بر شرکای ما استفاده کردند و به دنبال امتناع آنها از شرکت در مجمع بودند. هم وعده‌های سخاوتمندانه کمک‌های مالی و اقتصادی و هم تهدید آشکار استفاده از اقدامات محدودکننده مختلف مورد استفاده قرار گرفت. ایالات متحده حتی ممنوعیت‌های مستقیم را اعمال کرد: شرکت‌کنندگان در رویداد اجازه نداشتند از حریم هوایی آمریکا برای سفر به مسکو استفاده کنند اما همه این تلاش‌ها به هدف خود نرسید و نشست در پایتخت روسیه با موفقیت برگزار شد.

در نتیجه این مجمع، سندی به اتفاق آرا به تصویب رسید که جنبه‌های مرتبط و مهم مقابله با اقدامات نواستعماری در مقیاس جهانی را منعکس می‌کرد. ما همچنین توافق کردیم که روابط سیاسی، اقتصادی و فرهنگی بین کشورهای اکثریت جهانی برقرار کنیم و به طور مشترک با اعمال مداخله در امور کشورهای مستقل، جعل تاریخ، بیگانه‌هراسی، نژادپرستی و نئونازیسم مخالفت نماییم. در ماه ژوئن در ولادی وستوک، ما یک گام دیگر به سوی جهانی جدید و عادلانه بر خواهیم داشت؛ ما یک نشست موسس کمیته دائمی جنبش ضد استعماری «برای آزادی ملل» برگزار خواهیم کرد و راه‌های عملی برای اجرای ابتکارات مشترک را مورد بحث قرار خواهیم داد تا به دنیای خود آینده‌ای عادلانه ارائه کنیم.

منبع:

<https://rg.ru/2024/06/14/vremia-metropolij-isteklo.html>

[۱]. شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد
[۲] اشاره به غرب، مفهوم «میلیارد طلایی» ظاهراً در دهه ۱۹۷۰ در اتحاد جماهیر شوروی ایجاد و در دهه ۱۹۸۰ بیشتر توسعه یافت. در روزنامه‌نگاری روسی برای نشان دادن شکاف اقتصادی بین جمعیت ثروتمند (کشورهای با درآمد بالا که بیشتر آنها نیز کشورهای توسعه یافته هستند) و کشورهای فقیر به کار می‌رود و به نوعی منعکس‌کننده عدم تعادل است.]

[۳]. [ظاهراً «باد» در انگلیسی قدیم به معنای «نفس» بوده است؛ به ویژه «نفس در صحبت کردن» و همچنین «نفس آسان یا منظم»، از این رو باد دوم به معنای بازگشت آسانی در تنفس پس از خستگی ناشی از فعالیت بدنی مانند دویدن است. در اینجا یعنی نفس تازه دوباره.]

خبر کوتاه

تماشای پسر دلفینی در بمبئی

همزمان با عید سعید قربان به همت خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران در بمبئی و با همکاری مرکز پرابهات چیترا ماندال، انیمیشن ایرانی پسر دلفینی با حضور محمد خیریش، کارگردان این اثر هنری در سالن نمایش مرکز چوهان بمبئی اکران شد.

در این برنامه که با استقبال ایرانیان مقیم بمبئی و سایر علاقه‌مندان به انیمیشن ایرانی همراه بود، داوود رضایی اسکندری، سرپرست سرکنسولگری، محمدرضا فاضل، مسئول خانه فرهنگ ایران، کران و. شانترام، رئیس و سانتوش پاتاره، دبیرکل مرکز پرابهات چیترا ماندال حضور داشتند.

خیراندیش، کارگردان انیمیشن ایرانی پسر دلفینی برای برگزاری مسترکلاس و ملاقات با دست‌اندرکاران سینمایی هند در هجدهمین جشنواره فیلم بین‌المللی بمبئی (MIFF) دعوت شده بود و پس از آن، برای ادامه برنامه‌های فرهنگی و هنری خود به دعوت رایزنی فرهنگی ایران در دهلی، به این شهر سفر کرد.

رونمایی از نخستین دست‌آورد های طرح ترجمه متقابل

کنفرانس مطبوعاتی درباره اولین نتایج پروژه ترجمه متقابل آثار کلاسیک چینی و ایرانی در ۱۹ ژوئن، روز افتتاحیه سی امین نمایشگاه بین‌المللی کتاب پکن، توسط آژانس مطبوعات تجاری چین برگزار شد. چانگ بو، مدیرعامل گروه انتشارات چین، محسن بختیار، سفیر جمهوری اسلامی ایران در چین، جانو های‌یون، معاون اداره واردات و صادرات بخش

تبلیغات کمیته مرکزی حزب کمونیست چین و نعمت الله ایران زاده، رایزنی فرهنگی سفارت ایران در چین و مقامات دیگر در این نشست خبری حضور داشتند.

طرح ترجمه متقابل آثار کلاسیک چین و ایران در نوامبر سال ۲۰۲۱ راه اندازی شد. اولین دسته از نتایج منتشر شده این بار در مجموع چهار نسخه فارسی از آثار کلاسیک چینی «منگ‌زه»، «دائو ده جین»، «مکالمات» و «من خوامولان هستم» که در ایران چاپ و نشر شده، و چهار نسخه

چینی از آثار ایرانی از جمله «خون دلی که لعل شد»، «آموزش زبان فارسی به چینی زبانها»، «سرنوشت هنر در تمدن اسلامی» و «مبانی حکمی هنر و زیبایی از دیدگاه شهاب‌الدین سهروردی» را شامل میشوند.

همکاری در تولید محتوای مشترک فرهنگی و رسانه‌ای

در راستای توسعه و گسترش زبان فارسی، فرهنگ و هنر ایران در تایلند، مهدی زارع‌بی‌عیب، رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران با حجت‌الاسلام غلامعلی ابادز، شخصیت برجسته مذهبی و فرهنگی در تایلند دیدار و پیرامون موضوعات مختلف فرهنگی گفت‌وگو کرد.

زارع بی‌عیب با اشاره به سابقه طولانی روابط فرهنگی و تاریخی بین ایران و تایلند، بر اهمیت زبان فارسی به عنوان پل ارتباطی بین دو فرهنگ تأکید کرد و گفت: یادگیری زبان فارسی به مردم تایلند کمک می‌کند تا از گنجینه‌های فرهنگی و ادبی غنی ایران بهره‌مند و در زمینه‌های مختلف علمی، آموزشی و تجاری با ایران تعامل داشته

باشند.

وی به غنای فرهنگ و هنر ایران اشاره کرد و افزود: برگزاری نشست حج در محل آن مؤسسه توانست ابعاد خوبی را از همکاری دو طرف ایجاد و باعث شناخت ابعاد مختلف فرهنگی ایران شود که در آینده این نشست‌ها می‌توانند شامل سمینارها، جشنواره‌ها و نمایشگاه‌های فرهنگی باشد. رایزنی فرهنگی کشورمان با توجه به جمعیت مسلمان در تایلند و اشتیاق آن‌ها به فراگیری علوم قرآنی، گفت: برگزاری کلاس‌ها، دوره‌ها و کارگاه‌های قرآن کریم از سوی رایزنی به عنوان مرکزیت فعالیت‌های قرآنی در این کشور می‌تواند به تقویت ایمان و معنویت کمک و فرصتی برای گسترش فرهنگ قرآنی به مردم تایلند باشد.

همکاری رایزنی فرهنگی ایران و رادیو اندونزی

در حاشیه امضای تفاهم نامه همکاری فرهنگی میان رایزنی فرهنگی و رادیو جمهوری اندونزی، محمدرضا ابراهیمی، رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در اندونزی در دیدار سلیمان

یوسف، قائم مقام رادیو جمهوری گفت: با توجه به اشتراکات فرهنگی دو کشور ایران و اندونزی، گام نخست و مهم برای توسعه همکاری میان ایران و اندونزی مشخص و برداشته شده است و امضای تفاهم نامه با صداوسیما جمهوری اسلامی ایران می‌تواند در آینده نزدیک اجرایی شود.

رایزنی فرهنگی کشورمان افزود: یکی از بندهای این تفاهم نامه حضور و تبادل هیات‌های فرهنگی (موسیقی و فیلم) در دو کشور ایران

و اندونزی است که با اجرای این تفاهم نامه دو طرف می‌توانند نسبت به معرفی نخبگان و صاحبان فرهنگ در دو کشور اقدام کنند.

سلیمان یوسف، قائم مقام و مدیر بخش بین‌الملل رادیو جمهوری اندونزی نیز در سخنانی، اظهار داشت: ما در اندونزی صاحب یک رادیو ملی هستیم که در بخش صدا و تصویر فعالیت می‌کند و سطح پوشش آن هم بین‌المللی است.

وی ادامه داد: رویدادها و برنامه‌ها خصوصاً اجرای موسیقی به زبان‌های ملایا، عربی، انگلیسی، چینی نیز در بخش بین‌الملل رادیو جمهوری منتشر می‌شود.

میزگرد تکامل فیلم‌های انیمیشن در بمبئی

به همت خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران در بمبئی و با همکاری اداره کل رسانه و فضای مجازی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، محمد خیراندیش، کارگردان مطرح انیمیشن ایرانی در جشنواره بین‌المللی فیلم بمبئی حضور یافت.

روز دوم جشنواره بین‌المللی فیلم بمبئی (MIFF) شاهد میزگردهای متعدد، کارگاه‌ها و اعلام فیلم‌ها بود. یکی از این میزگردها، حول محور تکامل فیلم‌های انیمیشن و جذابیت ماندگار آنها برای جوانان و بزرگسالان برگزار شد.

در این نشست که ۲۹ خردادماه در مرکز NFDC برگزار شد، متشکل از کتان مهتا فیلمساز سرشناس، جکی باگنانی بازیگر و تهیه کننده، وایهاو کومارشوار فیلمساز نامزد جایزه امی و فیلمساز ایرانی محمد خیراندیش بود که

به عنوان سخنرانان کلیدی در این برنامه حضور داشتند.

محمد خیراندیش در مورد آرزوی خود برای پخش انیمیشن‌های خود در سراسر جهان سخنرانی کرد. وی گفت: محتوای انیمیشن‌های ما برگرفته از فرهنگ ایرانی ولی به زبان بین‌المللی است که مخاطبان خارجی نیز به خوبی با آن ارتباط برقرار می‌کنند.

ایجاد اتحادیه فیلم کودکان آسیا

همزمان با برپایی نمایشگاه بین‌المللی کتاب چین و به همت رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در چین با همکاری خانه کتاب و ادبیات ایران، «روز فرهنگی ایران در چین» با حضور جمعی از استادان و دانشجویان زبان و ادبیات فارسی دانشگاه‌های پکن و ایرانیان مقیم چین در یکی از سالن‌های این نمایشگاه برگزار شد.

خوانگ جون، رئیس انجمن فیلم کودکان چین در سخنانی کوتاه، گفت: سینمای ایران در چین با استقبال خوبی رو به رو شده و طرفداران فراوانی دارد؛ از جمله «دختری با کفش‌های کتانی»، «رنگ خدا»، «بچه‌های آسمان»، «خانه دوست کجاست؟» و ...

وی اظهار داشت: ما به دنبال ایجاد اتحادیه فیلم کودکان آسیا هستیم و این مژده را به شما می‌دهم که جشنواره بین‌المللی فیلم کودکان ماه سپتامبر در چین برگزار خواهد شد و امیدوارم شاهد حضور فیلم‌های ارزشمند ایرانی نیز باشیم.

لی یان جون، استاد و مدیر گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه مطالعات زبان‌های خارجی پکن افزود: در سال ۲۰۱۹ میلادی چین مهمان اصلی نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران بود. در آن سال، کتاب‌های فراوانی از زبان چینی به فارسی ترجمه و از استقبال گرم ایرانیان برخوردار شد.

وی ادامه داد: دو سال پیش، مقاله‌ای نوشتم و در آن به سیر ترجمه آثار ادبی معاصر چین در ایران پرداختم و نشان دادم که برگزاری نمایشگاه‌های کتاب، فرصتی مغتنم و ارزشمندی برای معرفی ادبیات و فرهنگ کشورها به یکدیگر است.

نمایش سه فیلم کوتاه ایرانی در هند

بنا به دعوت سازمان ملی توسعه فیلم هند NFDC به مناسبت برگزاری هجدهمین دوره جشنواره بین‌المللی سینمایی بمبئی (MIFF)، خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران در بمبئی با همکاری اداره کل رسانه و فضای مجازی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی در این رویداد مهم بین‌المللی شرکت کرد.

سه فیلم کوتاه به نام‌های «آب، باد، خاک، نان» اثر مهدی زمانپور کیاسری، «دختر کوچ» اثر روح الله اکبری و «رویاهای گمشده: داستان چهار خواهر افغان» اثر مازیار کوپیدار در بخش غیر رقابتی شرکت کرد و مورد استقبال تماشاگران قرار گرفت.

جشنواره بین‌المللی فیلم بمبئی عنوان قدیمی‌ترین و بزرگ‌ترین جشنواره فیلم اختصاص یافته به فیلم‌های مستند، داستان کوتاه و انیمیشن در جنوب آسیا را دارد. MIFF که در سال ۱۹۹۰ تأسیس شد، بهترین آثار فیلمسازان هندی و بین‌المللی را به نمایش می‌گذارد.

این جشنواره را سازمان ملی توسعه فیلم هند

تحت نظر وزارت اطلاعات و پخش برگزار می‌کند. هجدهمین جشنواره از ۱۵ تا ۲۱ ژوئن ۲۰۲۴ با نمایش فیلم، کارگاه‌های آموزشی، تالار گفت‌وگوی آزاد، بازار فیلم مستند در بمبئی برگزار و اکران فیلم‌ها نیز هم‌زمان در شهرهای دهلی، کلکته و چنای انجام شد.

جشن دهه امامت و ولایت در آلماتی

به مناسبت دهه امامت و ولایت و اعیاد قربان و غدیر خم، مراسم جشنی ویژه ایرانیان مقیم آلماتی با حضور سرکنسول، وابسته فرهنگی و اعضای سرکنسولگری کشورمان و خانواده‌های ایرانیان مقیم در سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در آلماتی برگزار شد.

محسن فغانی، سرکنسول کشورمان در سخنانی، اعیاد قربان و غدیر خم را تبریک گفت و گزارشی از فعالیت‌های حوزه‌های اقتصادی، کنسولی، ایرانیان خارج از کشور، علمی دانشگاهی، فرهنگی و هنری ارایه داد.

وی گفت: برای ایرانیان مقیم در خانه فرهنگ ایران در آلماتی، امکان برگزاری دوره‌های

آموزشی، هنری و مهارتی وجود دارد.

حسین آفازاده، وابسته فرهنگی و رئیس خانه فرهنگ کشورمان در خصوص رشد همکاری‌ها و تبادلات علمی، فرهنگی، هنری بین ایران و قزاقستان سخن گفت و تصریح کرد: مراکز علمی و دانشگاهی آماده برگزاری دوره‌های آموزشی برای مخاطبان قزاق و اعطای فرصت‌های تحصیلی هستند.

وی ادامه داد: خانه فرهنگ ایران، دوره‌های آموزش زبان فارسی، هنری و مهارتی با مشارکت ایرانیان مقیم برای فرزندان ایرانی و قزاقی برگزار می‌کند و آماده مشارکت است.

علاقه‌مندی دانشگاه داکا برای همکاری

عبدالصبور خان، رئیس دانشگاه بین‌المللی منارات داکا با حضور در رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در بنگلادش با سیدرضا میرمحمدی، رایزن فرهنگی کشورمان دیدار و گفت‌وگو کرد.

وی با ارائه گزارشی از وضعیت آموزشی دانشگاه تحت ریاست خود خواستار همکاری رایزنی فرهنگی ایران برای دایر کردن کلاس آموزش زبان فارسی در این دانشگاه برای علاقه‌مندان و داوطلبان یادگیری زبان فارسی شد.

استاد گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه داکا علاقه‌مندی خود برای ایجاد ارتباط با دانشگاه‌های کشورمان را ابراز کرد و از رایزنی فرهنگی کشورمان تقاضا کرد تا در زمینه سازی برای این منظور به دانشگاه منارات همکاری کند.

میرمحمدی، رایزن فرهنگی کشورمان در بنگلادش هم در این دیدار با استقبال از علاقه‌مندی رئیس دانشگاه منارات برای دایر کردن کلاس آموزش زبان فارسی در این دانشگاه، گفت: تلاش خواهیم کرد در این زمینه مساعدت‌های لازم را به دانشگاه منارات به عمل آوریم.

دانشگاه بین‌المللی منارات داکا دارای سه دانشکده علوم انسانی، بازرگانی و فنی مهندسی است و ۳ هزار دانشجو در مقاطع کاشناسی و کارشناسی ارشد دارد. این دانشگاه

۸۷ نفر عضو هیأت علمی ثابت و تمام وقت و ۵۰ نفر استاد و مدرس همکار و پاره وقت دارد.

ظرفیت‌های فراوان همکاری‌های قرآنی با گرجستان

در راستای توسعه همکاری‌های فرهنگی و دینی با اداره مسلمانان غرب گرجستان، مهدی سعادت‌نژاد، رایزن فرهنگی ایران در گرجستان و رضو میکلاдзе، معاون اداره مسلمانان غرب گرجستان در شهر باتومی دیدار و گفت‌وگو کرد.

سعادت‌نژاد به سوابق همکاری‌های رایزنی فرهنگی ایران با آدم شانتاتزه، مفتی غرب گرجستان و سفر اخیر ایشان به جمهوری اسلامی ایران به همراه هیأت اداره مسلمانان اشاره کرد.

وی پیشنهاد همکاری‌های مختلف در زمینه برگزاری کنفرانس مشترک تقریب مذاهب اسلامی در ایام هفته وحدت، برگزاری نمایشگاه‌های هنر اسلامی و قرآن در شهر باتومی همزمان با ماه مبارک رمضان و تبادل هیأت‌های فرهنگی و مذهبی را ارائه داد.

رضو میکلاдзе از پیشنهادات ارائه شده استقبال و به سفر خود برای شرکت در مسابقات بین‌المللی قرآن در تهران اشاره کرد و وجود ظرفیت‌های فراوان جمهوری اسلامی ایران در ابعاد مختلف قرآنی و زمینه‌های همکاری با گرجستان را یادآور شد.

معاون اداره مسلمانان غرب گرجستان به تحصیلات علوم دینی خود را در ترکیه و در الازهر مصر اشاره داشت و توضیحاتی در خصوص ترجمه قرآن به زبان گرجی که توسط ایشان انجام شده و منتشر شده است، ارائه و یک نسخه از قرآن کریم به رایزن فرهنگی اهداء کرد.

جشن غدیر در بمبئی

به همت خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران و با همکاری سرکنسولگری کشورمان در بمبئی و با اجرای همسران مسئولان نهادهای جمهوری اسلامی ایران در بمبئی، جشن غدیر خم در نمازخانه سرکنسولگری برگزار شد.

داوود رضایی اسکندری، سرپرست سرکنسولگری کشورمان و محمدرضا فاضل،

مسئول خانه فرهنگ نیز این مناسبت را تبریک گفتند و به بیان اهمیت و جایگاه غدیر پرداختند. همچنین این برنامه با اجرای سرود فرزندان کارکنان و برگزاری مسابقه غدیر و اهدای جوایز همراه بود.

جشن دیگری با حضور ایرانیان مقیم بمبئی در انجمن فتوت یزدیان (ایرانیان) در بمبئی برگزار شد. در این جشن حجت الاسلام محسن ناصری درباره عظمت غدیر سخنرانی کرد.

سرپرست سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در بمبئی ضمن تبریک این عید بزرگ، از هموطنان برای حضور در انتخابات ریاست جمهوری دعوت کرد.

همچنین، مراسم جشن غدیر و مباحثه با حضور محمدرضا فاضل، مسئول خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران در بمبئی و علما و مداحان اهل بیت^(ع) و ایرانیان بلوچی در عزاخانه ابوطالب ممبرا واقع در حومه بمبئی برگزار شد.

جشن غدیر در عشق‌آباد

به مناسبت عید سعید غدیر، مراسم جشنی با

حضور سفیر، رایزن فرهنگی کشورمان و جمعی از ایرانیان مقیم و دوستان اهل بیت^(ع) در مسجد حضرت فاطمه زهرا سلام الله علیها در عشق‌آباد برگزار شد.

محمد عیسی زیرک، کارشناس فرهنگی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی در سخنانی، به بیان گوشه‌ای از فضائل حضرت علی^(ع) پرداخت و گفت: از علمای بزرگ اهل سنت نقل شده است که چه بگویم درباره علی علیه السلام که دشمنان از روی کینه و حسد، فضائل آن حضرت را کتمان کردند و دوستانش از روی ترس، ولی باز شرق و غرب عالم از فضائل حضرت پر شد.

وی افزود: شخصیت و عظمت آن حضرت به گونه‌ای است که دانشمندان غیرمسلمان بزرگی مانند «جرج جرداق» مسیحی کتاب‌های مهمی از جمله ۵ جلد کتاب «امام علی صوت العداله الانسانیه» را درباره آن حضرت نوشته است. همچنین؛ «بولس سلامه» مسیحی بیش از هزار بیت شعر درباره حضرت و غدیر سروده است.

جشن عید غدیر در لاهور

اصغر مسعودی، مسئول خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران در لاهور در سخنانی، با اشاره به اهمیت غدیر گفت: در اسلام چهار عید داریم؛ عید قربان، فطر و جمعه و عیدی که از همه اینها مهمتر است، عید غدیر. غدیر برای رهبری معصوم در تمام تاریخ است بنابراین نگاه به غدیر نگاه به یک حادثه تاریخی در بیابان غدیر نبود. غدیر یعنی تعیین رهبر در طول تاریخ برای کره زمین. غدیر خورشیدی در طول تاریخ برای همه مکان‌ها و زمان‌هاست. غدیر مهمترین رکن حرکت هر جامعه‌ای برای رسیدن به مقصد است.

وی افزود: ولایت و جانشینی امام پس از پیامبر^(ص) از موضوعات مهمی بود که ابلاغ آن مکمل رسالت و خودداری از بیان آن، مایه نقص در امر رسالت است. در سال دهم در «حجة الوداع» وقتی مراسم حج به پایان رسید، پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم در «غدیر خم» در آفتاب سوزان فرمان مهم خداوند را ابلاغ کرد و به پیامبر^(ص) دلگرمی داد که او را از گزند مردم حفظ می‌کند و با انجام این مأموریت رسالت وی تکمیل می‌شود.

مسعودی اظهار داشت: مساله غدیر را محدثان شیعه و محدثان بزرگ اهل تسنن نقل کرده‌اند و پیامبر^(ص) در این روز با شکوه دست علی علیه السلام را بالا برد و فرمودند: هر کس که من مولا و رهبر او هستم، علی هم مولا و رهبر اوست. پروردگارا، دوست بدار کسی را که علی را دوست بدارد و دشمن بدار کسی را که علی را دشمن بدارد.

تصویرسازی کودکان ایرانی در اسلام آباد

همزمان با روز عید سعید غدیر خم و اقامه نماز جماعت ظهر و عصر، مراسم جشن باشکوهی با حضور امیری مقدم، سفیر و مجید مشکى، رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در پاکستان، سفیر کشور عراق و کارکنان نمایندگی‌های سیاسی، فرهنگی و اقتصادی مستقر در اسلام آباد و خانواده‌های آنان در سالن اجتماعات سفارت جمهوری اسلامی ایران برگزار شد. در جشن ویژه روز عبدالله الاکبر، عید سعید

هند و شخصیت‌های فرهنگی و هنری و اعضای سفارتخانه‌های مختلف حضور می‌یابند.

آمادگی دانشگاه کوتایسی برای همکاری با ایران

در راستای توسعه همکاری‌های علمی و فرهنگی ایران با دانشگاه آکاکای تترتلس کوتایسی، مهدی سعادت‌نژاد، رایزن فرهنگی کشورمان در گرجستان با شالوا کرتادزه، رئیس دانشگاه آکاکای تترتلس در شهر کوتایسی دیدار

و گفت‌وگو کرد.

سعادت‌نژاد به سوابق همکاری‌های مشترک و تقویت کرسی ایران‌شناسی و آموزش زبان فارسی در دانشگاه کوتایسی اشاره کرد.

رایزن فرهنگی کشورمان در گرجستان پیشنهاد داد: به منظور آشنایی دانشجویان سایر رشته‌های تحصیلی با ایران فرهنگی در سال جدید تحصیلی، روزهای فرهنگی ایران و کنفرانس میراث فرهنگی مشترک ایران و گرجستان در سطح کشوری و منطقه‌ای برگزار شود.

شالوا کرتادزه، رئیس دانشگاه آکاکای تترتلس ضمن استقبال از پیشنهادات ارائه شده به همکاری‌های فی مابین این دانشگاه و دانشگاه‌های تبریز، اصفهان و رشت اشاره کرد و اظهار داشت: میراث فرهنگی مشترک و تاریخی سوابقی است که نیازمند توجه دو طرف است و زیرساخت آن از دانشگاه شکل می‌گیرد، به همین دلیل ما برای حفظ و احیای آن کاملاً آمادگی داریم.

در ادامه این دیدار، رایزن فرهنگی کشورمان از اتاق ایران این دانشگاه بازدید کرد و با پاتا جاپاریدزه، رئیس کرسی ایران‌شناسی و سایر اساتید در خصوص فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی کرسی ایران‌شناسی و زمینه‌های همکاری از جمله اعزام دانشجویان به ایران برای شرکت در دوره‌های دانش‌افزایی بنیاد سعدی مورد بررسی قرار گرفت.

بررسی پیام غدیر در بانکوک

به مناسبت فرارسیدن دهه ولایت، مراسم بزرگداشتی با سخنرانی حجت‌الاسلام صدر السادات با حضور سفیر و اعضای سفارت

گریه می‌کند. من به عنوان مسلمان فکر می‌کنم برای توقف این خونریزی به اتحاد و همبستگی نیاز داریم.

جشن غدیر در مولتان

به مناسبت عید سعید غدیر خم، مراسم باشکوهی با حضور عاشقان ولایت و امامت به همراه جمعی از مسئولین تشکل‌های دینی، فرهنگی و قرآنی در خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران در مولتان برگزار شد.

در این مراسم، شعراء و خطباء در مدح مولای غدیر حضرت امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب^(ع) به قرائت شعر و خطابه پرداختند.

علامه علیرضا نجفی در بخشی از سخنان خود بر اهمیت موضوع غدیر و بحث امامت و نقش غدیر در تاریخ اسلام اشاره کرد و این عید را بزرگترین و مهمترین عید جهان اسلام دانست.

مجاهد عباس گردیزی ضمن تبریک و تهنیت عید بزرگ و باشکوه غدیر به محضر آخرین امام معصوم، حضرت ولی عصر (عج) و منتظرانش در خصوص شخصیت والای حضرت علی^(ع)

و فلسفه وجودی امامت، سخنانی را بیان کرد.

معرفی ظرفیت‌های گردشگری ایران در بمبئی

خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران در بمبئی به منظور معرفی ظرفیت‌های فرهنگی، هنری و گردشگری جمهوری اسلامی ایران و مذاکره با عوامل سینمایی برای سفر به کشورمان در قالب هیأت فعالان سینمایی به منظور شرکت در طرح «از ایران بگو» در بخش نمایشگاهی جشنواره MIFF واقع در مرکز NFDC شرکت کرد.

خانه فرهنگ کشورمان با همکاری اداره کل فرهنگ و ارتباطات اسلامی با ارائه فیلم‌های کوتاه و حضور محمدخیراندیش در نشست تخصصی انیمیشن و برگزاری نمایشگاه در این جشنواره مهم به صورت فعالانه شرکت کرد.

این جشنواره بزرگترین رویداد سینمایی هند و جنوب آسیا به شمار می‌رود و در برنامه‌های آن مانند نمایش فیلم، کارگاه‌ها و میزگردهای تخصصی، بسیاری از عوامل سینمایی از سراسر

غدیر خم، به ابتکار رایزنی فرهنگی کشورمان در اسلام آباد با هدف گسترش فرهنگ غدیر مسابقه‌ای با عنوان «عید ولایت» برگزار و به برگزیدگان جوایزی به رسم یادبود اهداء شد

در ابتدای این مسابقه هنری - آئینی که مورد استقبال خانواده‌های ایرانیان مقیم اسلام آباد به ویژه کودکان و نوجوانان ایرانی قرار گرفت، با مدیریت رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، اقلام و لوازم نقاشی و رنگ آمیزی به شرکت کنندگان اهداء شد.

سپس، کودکان و نوجوانان پس از انتخاب طرح دلخواه از میان طرح‌های غدیری به خلق اثر هنری خود با موضوع غدیر، امامت، ولایت و شخصیت نورانی حضرت امیرالمؤمنین علی^(ع) پرداختند.

جشن غدیر در ترکیه

مراسم جشن عید غدیر خم با حضور حجت‌الاسلام والمسلمین شیخ صلاح‌الدین اوزگوندوز، امام جمعه مسجد زینبیه، حسن دیدبان وابسته فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، علمای ترکیه، مصطفی کوزوگوند، معاون شهرداری منطقه کوچوک چکمهجه استانبول، علی اوزگوندوز، نماینده اسبق مجلس استانبول، ارتان آک گون، معاون وقف خدمات دینی بنیاد جم وابسته به علویان ترکیه، رئیس انجمن زینبیه علی شاهین تکین در سالن یحیی کمال بیاتلی منطقه زینبیه استانبول برگزار شد.

در این مراسم پس از تلاوت آیاتی چند از کلام الله مجید، علی سلمانی از اعضای انجمن علمای جابر، قائم مقام شهرداری منطقه کوچوک چکمهجه استانبول و معاون اداره خدمات دینی

بنیاد جم علویان با تبریک فرارسیدن عید سعید غدیر در خصوص ویژگی‌های این عید بزرگ نکاتی را برشمردند.

مصطفی کوزوگوند، معاون شهردار کوچوکچکمهجه گفت: پیامبر^(ص) می‌فرماید: من مولای هر که هستم، علی مولای اوست. من به عنوان یک برادر اهل سنت شما از صمیم قلب عید ولایت را قبول دارم و به آن اعتقاد دارم. اما اتحاد و همبستگی ما به عنوان امت اسلامی باید در اوج باشد، متأسفانه بشریت در میان آوار غزه

و اگر درک و فهم درستی از غدیر بود، واقعه کربلا اتفاق نمی‌افتاد. مسلمانان به خصوص شیعیان علی ابن ابی طالب و پیروان حضرت علی^(ع) وظیفه دارند در هر جایی که می‌توانند اعم از منزل یا محل کار، واقعه غدیر را توضیح دهند لذا برای اینکه غدیر را بهتر بشناسیم لازم است غدیر را به خانه‌های خود ببریم و این روز را جشن بگیریم.

برگزاری چهلم شهدای خدمت در تایلند

مراسم گرامیداشت چهلمین روز درگذشت شهید سید ابراهیم رئیسی و همراهان ایشان در مسجد دارالزهرا^(ع) تایلند برگزار شد.

به مناسبت چهلم شهدای سانحه هوایی اخیر و شهادت آیت الله سید ابراهیم رئیسی و همراهانشان، مجلس یادبودی در شهر پاتالونگ تایلند به میزبانی مسجد دارالزهرا^(ع) برگزار شد. در این مراسم، شیخ زین العابدین، رئیس مدرسه درونسارت در سخنانی، به خدمات شهید رئیسی اشاره کرد و گفت: حضرت امام علی^(ع) می‌فرمایند که "با مردم آنچنان معاشرت کنید که اگر مرید برای شما اشک بریزند و اگر زنده ماندید با اشتیاق به سوی شما آیند." آیت الله ابراهیم رئیسی مصداق این حدیث بود.

وی افزود: ایشان، رئیس جمهور محبوب و مردمی ایران، خستگی‌ناپذیر، متواضع، با خدمت شبانه‌روزی و با شجاعت در فضای بین‌المللی بود که با تواضع در مقابل همه‌ی مردم حضور داشت و تراز مطلوب دولت مردمی در نظام مقدس جمهوری اسلامی را به منصفی ظهور و دید همگان قرار داد.

شیخ یوسف پیکاریم، روحانی مسجد دارالزهرا با اشاره به معنای شهید گفت: شهید کسی است که جان خود را در راه تکوین، شکوفایی، دفاع و حفظ از منافع اسلامی و کیان دولت اسلامی فدا می‌کند.

تجدید میثاق با شهدای خدمت در اسلام آباد

مصادف با شب چهاردهمین انتخابات ریاست جمهوری اسلامی ایران به ابتکار رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در اسلام آباد، آیین تجدید

ایشان تأکید کردند که شهید آیت‌الله رئیسی در حقیقت یک شخصیت شجاع، مدبر و رهبری اندیشمند در جهان اسلام بود.

امجد حسین نقوی، رئیس جنبش اتحاد مسلمین پاکستان با ادای احترام به شهدای خدمت و شهیدان راه دفاع از بیت المقدس، گفت: امروز جمهوری اسلامی ایران الگوی بارز شجاعت و جانفشانی برای جهان اسلام است، کشوری که هرگز مقابل قدرت‌های استکباری تسلیم نشده و برای دفاع از حاکمیت و تمامیت ارضی خود با عملیات وعده صادق سیلی محکمی به صورت رژیم صهیونیستی زد.

مجید مشکی، رایزن فرهنگی کشورمان با تشبیه جامعه جهانی به پیکر انسانین گفت: چنانچه بخشی از پیکر انسان هوشیار به درد آید، سایر اعضا انسان بی‌قرار می‌شود اما چنانچه انسانی هوشیار نباشد، این درد را احساس نمی‌کند.

زنده نگه داشتن واقعه غدیر

به مناسبت دهه امامت و ولایت و اعیاد قربان و غدیر، جشن باشکوهی با حضور اسماعیل زاده،

سفیر جمهوری اسلامی ایران در فیلیپین، جمعی از کارکنان سفارت، نماینده جامعه المصطفی، ایرانیان مقیم و شیفتگان خاندان عصمت و طهارت به میزبانی رایزنی فرهنگی کشورمان در فیلیپین برگزار شد.

این مراسم با تلاوت آیاتی چند از کلام الله مجید آغاز و سپس ابوالقاسمی، رایزن فرهنگی کشورمان در سخنان کوتاهی در باب اهمیت عید غدیر به عنوان یکی از بزرگترین اعیاد اسلامی و مسئولیت مسلمانان در معرفی واقعه غدیر و ولایت حضرت علی^(ع) به جهانیان نکاتی را بیان کرد.

حجت‌الاسلام والمسلمین ساجد، نماینده جامعه المصطفی اظهار داشت: شب عید غدیر، شبی با عظمت است که فصل معرفتی در آن نهفته است. امام علی^(ع) کسی است که اگر شناخته می‌شد حق اسلام ادا می‌شد و ما به عنوان پیروان مکتب اهل بیت^(ع) وظیفه داریم نکات بسیار مهمی را از عید غدیر فرا بگیریم و آن بحث معرفت و شناخت بر حق غدیر است. وی گفت: بحث معرفتی غدیر بسیار مهم است

و تعدادی از ایرانیان مقیم در حسینیه رایزنی فرهنگی کشورمان در بانکوک برگزار شد.

نماینده جامعه المصطفی^(ص) العالمیه گفت: دهه ولایت و امامت، فرصتی مغتنم برای بازخوانی پیام غدیر و تأمل در رسالت خطیر مسلمانان در عصر حاضر و نقطه عطفی در تاریخ بشریت است که نقشه راه سعادت و رستگاری انسان‌ها را ترسیم می‌کند.

صدر السادات تأکید کرد: در این واقعه عظیم پیامبر اکرم^(ص) با معرفی حضرت علی^(ع) ضامن حفظ وحدت و انسجام امت اسلامی و جلوگیری از انحراف و تحریف آموزه‌های الهی شد.

وی افزود: پیام غدیر، فراتر از معرفی یک شخص به عنوان جانشین پیامبر^(ص) است. این پیام، بر اهمیت ولایت و امامت در تداوم رسالت الهی و هدایت جامعه اسلامی تأکید دارد. غدیر، تجلی‌گاه حاکمیت حق و عدالت و نفی هرگونه ظلم و ستم است.

این استاد حوزه گفت: با وجود چالش‌های بسیار، شعله عشق به امام علی^(ع) و واقعه غدیر خم هیچگاه خاموش نشد و شیعیان در طول تاریخ با فداکاری و جانفشانی، پرچمدار ترویج فرهنگ غدیر و ولایت بودند و با وجود سرکوب‌ها و سختی‌ها، از آرمان‌های خود دست نکشیدند و امروزه نیز شاهد گرایش روزافزون مردم به معارف اهل بیت^(ع) و واقعه غدیر هستیم.

تمجید از دیپلماسی رئیسی

در آستانه چهلمین روز شهادت حضرت آیت‌الله دکتر رئیسی و دیگر شهدای خدمت، همایش وحدت اسلامی و شهدای غزه همراه با یادمان مدافعان مقاومت شهید جمهور آیت‌الله رئیسی و حسین امیرعبداللهیان با حضور شخصیت‌های برجسته پاکستانی در اسلام‌آباد برگزار شد و سخنرانان بر پیروی از اندیشه‌های رئیس جمهور شهید ایران بر دفاع از جهان اسلام و ملت‌های مظلوم منطقه تأکید کردند.

در این همایش شخصیت‌های دینی و سیاسی پاکستان با حضور در مراسم تکریم شهدای جبهه مقاومت فلسطین، با ادای احترام به شهید جمهور سید ابراهیم رئیسی و شهدای همراه

میثاق با شهدای خدمت با حضور امیری مقدم، سفیر جمهوری اسلامی ایران، مجید مشکی، رایزن فرهنگی، اعضای سفارت و ایرانیان مقیم شهر اسلام آباد در مسجد امام حسین^(ع) برگزار شد. سفیر جمهوری اسلامی ایران با توجه به سفر آیت الله رئیسی و تعدادی از شهدای خدمت به کشور پاکستان، پیش از واقعه شهادت، به نقل خاطرات زمان سفر و خصلت‌های اخلاقی این شهداء پرداخت. امیری مقدم ضمن قدردانی از ابتکار رایزنی

فرهنگی در برپایی آیین تجدید میثاق، اذعان کرد: بی‌شک چنین محافلی آن هم در شب چهاردهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری می‌تواند در حافظه تاریخی مخاطبان باقی بماند و موجب بصیرت‌افزایی شود.

رونمایی از ترجمه شاهنامه به زبان گرجی

آیین رونمایی از ترجمه شاهنامه به زبان گرجی با حضور سفیر و رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، وزیر فرهنگ گرجستان و جمعی از فرهیختگان ادبی و ایرانشناسان در سالن آمفی تئاتر وزارت فرهنگ این کشور برگزار شد. خانم بلا شالواشویلی، مترجم شاهنامه در سخنرانی خود به تلاش ۳۵ ساله ترجمه اثر و شاهکار ادبی ایرانی به زبان گرجی به صورت شعر اشاره و از همکاری رایزنی فرهنگی ایران در گذشته نسبت به انتشار ۴ جلدی این اثر فاخر تقدیر و تشکر کرد.

محمود ادیب، سفیر کشورمان از تلاش‌های خانم بلا شالواشویلی در سال‌های متمادی که خود را وقف ترجمه شاهنامه به عنوان یک اثر حماسی ادبی کرده است، تقدیر و پیشنهاد کرد که ترجمه گرجی شاهنامه با حضور فرهیختگان ایرانی و گرجی در ایران رونمایی شود. خانم تتا سولوکویانی، وزیر فرهنگ گرجستان به اهمیت شاهنامه و حمایت وزارت فرهنگ نسبت به چاپ و انتشار این اثر اشاره و از تلاش‌های خانم بلا شالواشویلی قدردانی کرد.

ترجمه گرجی شاهنامه در ۹ جلد با همکاری وزارت فرهنگ گرجستان و ویراست خانم مانانا کواچادزه، استاد زبان فارسی توسط «انتشارات مریدیانی» چاپ و منتشر شد.

انتشار فصلنامه «دانش» در اسلام آباد

فصلنامه دانش اولین نشریه فارسی زبان در منطقه شبه قاره، دارای درجه علمی و پژوهشی از کمیسیون آموزش عالی دولت پاکستان است و تلاش می‌شود تا با انتشار مقالات مناسب، موجبات تشویق و نیز تقویت فارسی آموزان و علاقه‌مندان رشته زبان فارسی در دانشگاه‌ها و مراکز علمی در کشور پاکستان فراهم شود. این فصلنامه در حوزه پژوهش‌های ادبیات فارسی، پژوهش‌های حوزه نسخه‌شناسی و تصحیح نسخ، نقد ادبی و ادبیات معاصر، پژوهش‌های ایران‌شناسی، ادبیات تطبیقی ایران با کشورهای شبه قاره، معرفی و تحلیل شناخت مراجع ایران‌شناسی، ادبیات فارسی در شبه قاره منتشر می‌شود.

فصلنامه دانش به صورت الکترونیکی در حوزه پژوهش‌های مختلف در شبه قاره منتشر می‌شود و تعداد محدودی جهت نگهداری در آرشیوها و بهره‌برداری در کتابخانه‌ها، مراکز معتبر علمی و دانشگاهی در حوزه کشورهای پاکستان چاپ و توزیع می‌شود.

این فصلنامه شامل ۹ مقاله از محققین و پژوهشگران ایرانی و پاکستانی است که در قالب ۲۴۶ صفحه تنظیم شده است.

پیام غدیر در تاریخ اسلام

همایش بزرگداشت عید سعید غدیر خم با مشارکت و همکاری رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در بنگلادش از سوی مؤسسه انقلاب مهدی (عج) با حضور صدها نفر از پیروان اهل بیت^(ع)، اهل سنت و شیفتگان مولا علی^(ع) در سالن شیل پاکالا شهر جاشور برگزار شد.

در این همایش چند ساعته که با برنامه‌های متنوع همراه بود، سخنرانانی از اهل سنت و پیروان اهل بیت^(ع) در باره حادثه مهم و تاریخی غدیر و مقام و منزلت امیر مؤمنان علی^(ع) به ایراد سخن پرداختند و اشعار و سرودهایی در مدح و منقبت آن حضرت قرائت شد.

سیدرضا میرمحمدی، رایزن فرهنگی ایران در بنگلادش سخنران اصلی این همایش بود که در باره اهمیت تاریخی و پیام مهم و جاودانه واقعه

غدیر و نیز شخصیت و مقام منزلت امیر مؤمنان علی^(ع)، مطالبی بیان کرد.

میرمحمدی با اشاره به مقطع زمانی این واقعه که در دوران حیات خود پیامبر^(ص) و در شرائطی که هنوز مذاهب مختلف اسلامی شکل نگرفته بود صورت گرفت، این حادثه را از دو بعد و جنبه موضوعی و مصداقی مورد بحث و بررسی قرار داد.

نقش مهم شهدای خدمت در همگرایی اسلامی

مراسم اربعین شهادت رئیس جمهور شهید سید ابراهیم رئیسی، حسین امیرعبداللهیان و شهدای خدمت با حضور احمد محمدی، سرکنسول، حسن دیدبان، وابسته فرهنگی ایران، حجت‌الاسلام والمسلمین «قدیر آکارس» رئیس انجمن علمای اهل بیت^(ع) ترکیه، حجت‌الاسلام فرید عصر امام جماعت مسجد والده خان و حضور علمای شیعه ترکیه و دستداران اهل بیت^(ع)، برخی از ایرانیان مقیم و کارکنان نهادهای جمهوری اسلامی ایران در مسجد والده خان (ایرانیان) در استانبول برگزار شد.

در این مراسم حجت‌الاسلام فرید عصر امام جماعت مسجد والده خان اظهار داشت: چهل روز از آن حادثه تلخ گذشت. حادثه‌ای که نه تنها ایران را در غم و اندوه فرو برد بلکه یک جهان را شوکه کرد. سقوط بالگرد رئیس جمهور ایران و همراهانش در ۳۰ اردیبهشت‌ماه هنگام بازگشت از افتتاح پروژه مشترک ایران در منطقه ورزقان، روزهای تلخی را برای ایرانیان و دستداران آن رقم زد.

وی افزود: شهید رئیسی و همراهان شهیدش در زمان حیات، خستگی نمی‌شناختند و مدام به دنبال حل مشکلات مردم بودند.

شرکت فارسی‌آموزان ترکمنی در آزمون بهاری

زبان شیرین فارسی به لحاظ وجود مشترکات فرهنگی بین دو کشور یکی از زبان‌های پرطرفدار در میان علاقه‌مندان به فراگیری زبان‌های خارجی در ترکمنستان است.

رایزنی فرهنگی کشورمان در عشق آباد با برپایی کلاس‌های مختلف، بکارگیری معلمان بومی در طول سال‌های متمادی، استفاده از شیوه‌های نوین آموزشی و بهره‌گیری از شعر و موسیقی و نمایش فیلم‌های سینمایی و مستند ایرانی، زبان فارسی را به علاقه‌مندان ترکمنی آموزش می‌دهد. در این دوره از فارسی‌آموزانی که در یک آزمون ۲ ساعته به یک صد سؤال کتبی پاسخ داده و قبول شده بودند، آزمون شفاهی گرفته شد. آزمون شفاهی شامل بیان شفاهی، خواندن، شنیدن و درک مطلب بود. در آزمون پایان دوره بهاری زبان فارسی رایزنی فرهنگی کشورمان، تعداد ۱۴ تن از فارسی‌آموزان موفق به اخذ مدرک پایان دوره شدند.

الگوی تمام عیار برای زمامداران جمهوری اسلامی

همزمان با فرارسیدن چهلمین روز شهادت شهدای خدمت، مراسم یادبودی آنکارا با حضور ایرانیان مقیم و خانواده‌های نهادهای ایرانی از سوی رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در آنکارا برگزار شد.

در این مراسم حبیب الله زاده، سفیر جمهوری اسلامی ایران در آنکارا در سخنانی با اشاره به برخی از ویژگی‌های منحصر بفرد شهدای خدمت، خستگی ناپذیری و تخصص و ایمان و اخلاص را از جمله خصوصیات فردی شهدای خدمت برشمرد.

وی با ذکر خاطراتی از شهدای خدمت، رفتار و منش آنان را الگویی تمام عیار برای زمامداران جمهوری اسلامی خواند و افزود: در کنار مردم بودن و تلاش برای خدمت به مردم از سویی و ایجاد اقتدار و قدرت برای ایران در فضای بین‌الملل به ویژه در حوزه همسایگان از جمله شاخصه‌های شهیدان والا مقام رئیسی و امیرعبداللهیهان بود.

سفیر جمهوری اسلامی ایران در آنکارا با اشاره به انتخابات پیش رو، آن را فرصتی برای تعیین سرنوشت کشور برای یک دوره چهار ساله دانست و بر شرکت فعالانه هموطنان ایرانی مقیم خارج از کشور در این انتخابات تأکید کرد. سیدقاسم ناظمی، رایزن فرهنگی کشورمان

ضمن گرامیداشت یاد و خاطره شهدای خدمت به برخی از زوایای اخلاقی و روحیه خدمت شهدا اشاره کرد و گفت: در فرهنگ اسلامی و بر اساس آموزه‌های انقلاب اسلامی خدمت به خلق و گره‌گشایی از مشکلات مردم از جمله ارزش‌های دینی به حساب می‌آید و برای خدمتگزاران برترین و بهترین هدف رضایت الهی و خدمت به خلق است. در چنین فرهنگی است که دادن جان در مسیر خدمت از ارزشمندترین مرگ‌هاست.

تأکید شهید رئیسی بر روابط با همسایگان

به همت رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در ترکمنستان، مراسم بزرگداشت چهلمین روز شهادت خدمت آیت الله ابراهیم رئیسی، رئیس جمهوری فقید کشورمان و هیأت همراه ایشان با حضور علی مجتبی روزبهانی، سفیر کشورمان، دیپلمات‌ها و خانواده‌های آنها، ایرانیان مقیم، ترکمن‌ها و جمعی از فارسی‌آموزان ترکمنی برگزار شد.

علی مجتبی روزبهانی با اشاره به حادثه غم

انگیز سقوط بالگرد در استان آذربایجان شرقی، گفت: چهل روز پیش در حادثه غم‌انگیز سقوط بالگرد، رئیس جمهوری، وزیر امور خارجه و تعداد دیگری از مسئولان جمهوری اسلامی ایران به شهادت رسیدند. این حادثه مایه اندوه و تأسف عمیق ملت ایران بود و میلیون‌ها ایرانی با حضور در خیابان‌ها در مراسم تشییع پیکر این شهدای گرانقدر شرکت کردند.

سفیر کشورمان افزود: حضور گسترده مردم در این مراسم نشانه قدردانی ملت ایران از خدماتی بود که این شهدای بزرگوار در طول سه سال حضور در دولت ارائه کردند. در عرصه بین‌المللی نیز شهادت ایشان واکنش‌های گسترده‌ای را در میان ملت‌ها و دولت‌های جهان برانگیخت.

نقش شهدا در پاسداری از ارزش‌های انقلاب

به همت رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در ارمنستان عصر پنجشنبه به مناسبت ۷ تیر؛ سالروز شهادت شهید بهشتی و ۷۲ تن از یاران

انقلاب و چهلمین روز شهادت شهدای خدمت رئیس جمهور محبوب و مردمی شهید آیت الله رئیسی، شهید عبداللهیان و همراهانشان مراسم بزرگداشتی در مسجد جامع کبود ایروان برگزار شد.

سبحانی، سفیر جمهوری اسلامی ایران در ارمنستان در سخنانی، ویژگی‌های ارزشمند شهید رئیسی و خدمات صادقانه وی به ملت ایران را برشمرد و افزود: شهید رئیسی پس از شهادت درخشان‌تر جلوه گر شد.

وی ضمن تمجید از شهید امیرعبداللهیهان وزیر امور خارجه شهید گفت: این شهید والا مقام خدمات ارزنده‌ای برای سربلندی و عظمت جمهوری اسلامی ایران انجام داد و علیرغم آنکه سال‌ها با ایشان زندگی می‌کردیم، ایشان را کمتر شناختیم و اکنون پس از شهادت آن شهید بزرگوار بیشتر با ایده‌ها و اهداف بلند این شهید آشنا می‌شویم.

سبحانی بر تاسی از راه و منش آن شهید بزرگوار تأکید کرد و گفت: امید است ما مسئولین بیش از دیگران موفق به پیروی از راه این شهیدان بزرگوار باشیم.

سفیر جمهوری اسلامی ایران در ارمنستان ضمن دعوت ایرانیان مقیم ارمنستان به حضور گسترده در پای صندوق‌های رأی اظهار امیدواری کرد که با انتخاب دقیق و صحیح ملت مسلمان ایران فرد صالحی برای خدمت رسانی به ملت مسلمان ایران و ادامه راه شهید رئیسی به عنوان رئیس جمهور چهاردهم برگزیده شود.

همکاری دانشگاه شریف و دانشگاه سمرقند

سید عباس موسوی رئیس دانشگاه صنعتی شریف و رئیس دانشگاه دولتی «سمرقند» در چارچوب همایش بین‌المللی جوانان سازمان همکاری اسلامی در شهر «سمرقند» توسعه همکاری‌های علمی بین دو دانشگاه را بررسی کردند.

در راستای توسعه همکاری‌های علمی، دانشگاهی و فن‌آورانه جمهوری اسلامی ایران و ازبکستان و بنا به دعوت رسمی طرف ازبک، هیأت ایرانی متشکل از نمایندگان معاونت علمی، فن‌آوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست

انگیز، شهادت رئیس جمهور کشورمان را به ملت و دولت جمهوری اسلامی ایران تسلیت گفت.

علامه غضنفرعلی حیدری در سخنرانی خود، اعلام داشت: جهان اسلام رهبر بزرگی را از دست داده است که همواره حامی آرمان مسلمانان بوده و با درک عمیق خود از درد و غم امت اسلامی، حامی آنها در سطح بین‌المللی بوده است.

وی اضافه کرد: ایشان رهبر دلیری بودند که همیشه صدای خود را برای حمایت از مظلومین و مستضعفین جهان بلند می‌کردند و در سازمان ملل کلام الله را دست گرفتند و از دین خدا حمایت کردند.

یکی دیگر از سخنرانان آقای علامه علی رضا نجفی سانحه منجر به شهادت رئیس جمهور ایران را جبران ناپذیر دانست و گفت این یک رویداد تلخ و دردناک برای امت اسلامی است چراکه ایشان صدای قوی در حمایت از مستضعفین جهان به ویژه مردم مظلوم غزه بودند و تا لحظه شهادت در مقابل ظلم و استکبار ایستادند.

همکاری با گرجستان در تئاتر

در راستای توسعه همکاری‌های فرهنگی و هنری جمهوری اسلامی ایران در گرجستان و اهمیت تئاتر در این کشور، مهدی سعادت نژاد، رایزن فرهنگی ایران در تفلیس از مجموعه تئاتر فکتوری ۲۴ بازدید و با خانم اکاترینه مازمیشویلی، مدیر جشنواره بین‌المللی تئاتر تفلیس و رئیس این مجموعه، دیدار و گفت‌وگو کرد.

رایزن فرهنگی کشورمان ضمن ابراز علاقه‌مندی برای همکاری با جشنواره بین‌المللی تئاتر تفلیس در حوزه تئاتر با مراکز مختلف از جمله مرکز هنرهای نمایشی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و مشارکت در جشنواره‌های بین‌المللی کشورمان اعلام آمادگی کرد.

خانم اکاترینه مازمیشویلی به سوابق همکاری‌های مختلف با جشنواره فجر در ایران و تفاهم‌نامه با این جشنواره و حضور گروه‌های مختلف هنری از ایران در اجراهای جشنواره‌ای به توانمندی

با تلاش مجاهدانه و شهادت مظلومانه‌اش به جایگاه ریاست جمهوری آبرو، عظمت و اعتبار بخشید.

احیای روابط با دنیا در دولت رئیسی

مراسم بزرگداشت چهلمین روز شهادت شهید آیت الله رئیسی و همراهان ایشان، روز جمعه ۸ تیرماه از سوی رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در بنگلادش در محل حسینیه مرکزی شیعیان این کشور در داکا (حسینیه دالان) برگزار شد.

در این مراسم سیدرضا میرمحمدی، رایزن فرهنگی کشورمان از ویژگی‌های شخصیتی و خدمات بزرگ و ارزشمند این خدمتگزار شهید به جمهوری اسلامی ایران و جهان اسلام سخن گفت.

وی دو ویژگی را در تلاش‌ها و فعالیت‌های روزانه و برنامه کاری شهید رئیسی در مقام ریاست جمهوری برجسته عنوان کرد و گفت: ویژگی اول کار و فعالیت او اخلاص در عمل و تلاش برای خدا بود و از منافع شخصی و کار برای خود

اثری در ایشان دیده نمی‌شد.

میرمحمدی ادامه داد: ویژگی دوم ایشان نیز، خدمت شبانه روزی و بدون وقفه به مردم و کشور و اهتمام کم نظیر او برای حل مشکلات و رفع موانع پیش رو بود. بخاطر این ویژگی‌ها بود که مقام معظم رهبری در باره ایشان فرمودند «شهید رئیسی خستگی‌ناپذیر بود و خستگی را خسته کرده بود».

گرامیداشت شهدای خدمت در مولتان

با همکاری رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در اسلام آباد و خانه فرهنگ ایران در مولتان، مراسم گرامیداشت چهلمین روز شهادت شهید آیت الله سید ابراهیم رئیسی، آیت الله آل هاشم، امام جمعه تبریز، امیرعبداللهیان وزیر امور خارجه و دیگر شهدای خدمت در شهر مولتان کشور پاکستان برگزار شد.

مدعوین این مراسم جمعی از ائمه جماعات مساجد مولتان و رؤسای مراکز و تشکل‌های دینی، فرهنگی و قرآنی بودند و نورالامین خاکوانی ضمن ابراز تأسف از این واقعه غم

جمهوری از تاریخ ۶ الی ۱۰ تیر ۱۴۰۳ به این کشور سفر کردند.

ریاست هیأت ایرانی را «امیر حسین میرآبادی» رئیس مرکز توسعه همکاری‌های علمی و فناوری کشورمان برعهده دارد.

شرکت‌کنندگان ایرانی ضمن سخنرانی در همایش بین‌المللی جوانان سازمان همکاری اسلامی در شهر «سمرقند» با مقامات خارجی شرکت‌کننده در نشست دیدار کردند.

ملاقات با رئیس دانشگاه دولتی «سمرقند» و بازدید از بخش‌های مختلف آن، همچنین امضای تفاهم‌نامه همکاری‌های مشترک بخش دیگری از برنامه‌های هیأت ایرانی در شهر «سمرقند» ازبکستان است.

بزرگداشت شهدای خدمت در آستانه

مراسم بزرگداشت چهلمین روز شهادت رئیس جمهور فقید کشورمان، حضرت آیت الله رئیسی و همراهان گرانقدر ایشان با حضور ایرانیان مقیم و دیپلمات‌های ایرانی در رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در آستانه برگزار شد.

به گزارش روابط عمومی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، این مراسم که با حضور سفیر و رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در آستانه، دیپلمات‌ها و ایرانیان مقیم همراه بود، طالبی‌متین، رایزن فرهنگی کشورمان به بیان ویژگی‌های رئیس جمهور مردمی کشورمان پرداخت.

وی گفت: داشتن روحیه خستگی‌ناپذیری، مسئولیت‌پذیری، جهادی، مردم‌داری و اخلاص و امید به آینده از مهمترین ویژگی‌های بارز آن سید شهیدان خدمت بود و این ضایعه برای جمهوری اسلامی ایران و بسیاری از ملت‌ها و دولت‌ها، داغی سنگین بود به گونه‌ای که برخی از کشورها چندین روز در کشورهای خودشان عزای عمومی اعلام و در مراسم تشییع ایشان در تهران نیز شرکت کردند.

رایزن فرهنگی کشورمان اظهار داشت: گفته‌ها و سخنان رییس جمهور شهید طعم و مزه صداقت و درستی داشت و به شیوه مردم‌داری و برای رضای خدا تلاش می‌کرد و در نهایت ایشان

هنرمندان ایرانی اشاره و برای حضور در جشنواره فجر برای تئاتر اتللو گرجی اعلام آمادگی کرد. وی در ادامه، به برگزاری جشنواره تئاتر تفلیس که از ۲۷ شهریور تا ۱۳ مهرماه سال جاری با مشارکت گروه‌های نمایشی از کشورهای بلغارستان، آمریکا، ایران، هلند و انگلیس و دعوت از نمایش «بچه»، کاری از گروه تئاتر شیوه، فاطمه معتمدآریا، شیوا فلاحتی و مهران نائل در جشنواره امسال تئاتر تفلیس اشاره کرد.

انقلاب اسلامی قوی‌تر از هر زمان دیگر

به مناسبت اربعین شهادت آیت الله رئیسی شهید جمهور و همراهان ایشان، همایش بزرگداشت این شهدا به همت رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در داکا برگزار شد. در این همایش، پروفیسور انیس الزمان، رئیس دانشگاه گلوبال داکا، مهدی حسن پولاش، معاون سردبیر روزنامه انقلاب، منصور چاوشی، سفیر و سیدرضا میرمحمدی، رایزن فرهنگی ایران در بنگلادش پیرامون بازتاب حادثه شهادت سید ابراهیم رئیسی و همراهان ایشان در ایران و جهان و نیز در باره خدمات، سیاست‌ها و برنامه‌های شهید رئیسی و دولت ایشان سخنرانی کردند.

سخنران اول این همایش، مهدی حسن پولاش، معاون سردبیر و خبرنگار ارشد روزنامه انقلاب بود. وی گفت: شهادت سید ابراهیم رئیسی، رئیس جمهور ایران و همراهان ایشان در سقوط بالگرد از دید من به عنوان یک خبرنگار حرفه‌ای نمی‌تواند یک حادثه طبیعی باشد. شاید در آینده دور ابعاد و زوایای آن معلوم شود.

وی افزود: دولت شهید رئیسی پشتیبان گروه‌های

مجاهد و مقاومت اسلامی منطقه غرب آسیا بود و در تحولات و معادلات این منطقه نقش زیادی داشت. اگرچه کشورهای اسلامی زیادی در جهان وجود دارد، اما هیچ کشور دیگری مانند ایران از فلسطینی‌ها حمایت نمی‌کند.

پولاش گفت: ایران کشوری بزرگ و قوی است و باید نسبت به معرفی هرچه بیشتر دستاوردهای این کشور اسلامی در بنگلادش اقدامات لازم صورت گیرد.

بزرگداشت شهدای خدمت در دهلی‌نو

به همت رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در دهلی‌نو، مراسم بزرگداشت شهدای خدمت با حضور ایرج الهی، سفیر جمهوری اسلامی ایران در هند، فریدالدین فریدعصر، رایزن فرهنگی کشورمان در دهلی‌نو، سردار اقبال سینگ، دبیر کمیسیون اقلیت‌های دولت هند، چندرا سوامی و آچاریا پرمود کرشن سوامی از روحانیون مطرح هند، حجج اسلام «کلب رشید» و «محسن تقوی»، از روحانیون و امام جمعه مسجد جامع شیعیان دهلی‌نو در محل این نمایندگی فرهنگی برگزار شد.

فریدالدین فریدعصر با تأکید بر این نکته که دولت و مردم هند در سوگ این شهیدان سنگ تمام گذاشتند و همدردی آنها را ملت ایران فراموش نخواهد کرد، به تبیین جایگاه شهید آیت الله ابراهیم رئیسی و شهید حسین امیر عبداللہیان پرداخت.

وی افزود: کسانی که برای دیگران زندگی می‌کنند و زندگی خود را وقف دیگران می‌کنند هرگز نمی‌میرند بلکه در یادها از آنها به نیکی یاد

می‌شود و شهید رئیسی یکی از این افراد بود که زندگی خود را برای مردم وقف کرده بود. سردار اقبال سینگ نیز در سخنان خود، دوستی و همدلی دو ملت ایران و هند را قابل تقدیر دانست و افزود ما همیشه با دولت و مردم ایران هستیم و شهادت دکتر رئیسی مایه تأسف ماست.

چهلیم شهدای خدمت در ودپگه پیشاور

به همت خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران در پیشاور به مناسبت مراسم چهلیم شهدای خدمت با حضور حسین چاقمی، مسئول خانه فرهنگ ایران در پیشاور، علامه سید ارشد حسین نقوی، امام جمعه و جماعت مسجد النبی منطقه ودپگه پیشاور، وقار حیدر، فعال اجتماعی و مدیر مدرسه پاک جرمن، شخصیت‌های فرهنگی، علمی و بزرگان منطقه و تپگه شهر پیشاور ایالت خیبرپختونخوا و جمعی از عاشقان ولایت و انقلاب اسلامی ایران در مسجد جامع منطقه و تپگه شهر پیشاور برگزار شد.

حسین چاقمی، مسئول خانه فرهنگ ایران در پیشاور با اشاره به آیه ۱۲۰ سوره نحل اظهار

داشت: خدا در قرآن کریم حضرت ابراهیم را یک امت خوانده، یعنی ابراهیم یک امت بود، یک پیشوای بزرگ بود، یک مرد امت ساز بود و در آن روز که در محیط اجتماعیش کسی دم از توحید نمی‌زد او منادی بزرگ توحید بود، ابراهیم (به تنهایی) امتی بود مطیع فرمان خدا؛ خالی از هر گونه انحراف؛ و از مشرکان نبود.

وی گفت: ریسی مصداق آنچه خوبان همه دارند تو تنها داری بود. نخستین خصوصیت ریسی جمهور شخصیت خدمتگزار ایشان بود.

خصوصیت دوم توجه نسبت به محرومان و تأمین مستضعفان در همه رده‌ها و اقشار، خصوصیت سوم شهید جمهور، تلاش خستگی‌ناپذیرش و خصوصیت چهارم نیز اخلاق، خضوع و خشوع کامل او در برابر همه مردم بود که به خصوص در قبال اقشار مستضعف بروز و ظهور داشت.

مراسم چهلیم شهدای خدمت در اورکزوی کوهات

به مناسبت چهلیم شهید ابراهیم رئیسی و یارانش، شهدای خدمت و ادای احترام به آنان مراسم بزرگداشت و ختم قرآن کریم برای هدیه به شهدای عزیز در حوزه علمیه اهل بیت^(ع) انوار کلاویه ناحیه اورکزوی برگزار شد.

علامه سید مرتضی عابدی، مدیر حوزه علمیه اهل بیت^(ع) انوار کلاویه ناحیه اورکزوی گفت: شهید ابراهیم رئیسی دوران جوانی خود را در راه استقرار انقلاب اسلامی گذراند و پس از انقلاب اسلامی نیز، این شهید خدمات فراوانی در جهت تقویت نظام ولایت فقیه انجام داد.

وی ادامه داد: شهید ابراهیم رئیسی در مجمع عمومی سازمان ملل متحد عاملان توهین به قرآن را به چالش کشید و مدرکی مبنی بر وارث و جاوید بودن قرآن کریم را ارائه داد. شهید ابراهیم رئیسی بیانیه مردم مظلوم فلسطین را جهانی کرد. شاعر محلی با سرود اشعار خود به مقام شامخ شهدا ادای احترام کرد و پس از آن، علامه سجاد حیدر محسنی به ذکر مرثیه و مصائب سیدشهدا پرداخت.

رونمایی از کتاب «خادم ملت» در جاکارتا

با همکاری مشترک سفارت و رایزنی فرهنگی ایران و رادیو ملی جمهوری اندونزی، مراسم

بزرگداشت چهلمین روز شهدای خدمت و رونمایی از کتاب «خادم ملت» با حضور مقامات، شخصیت‌های فرهنگی، دینی، دانشگاهی و ایرانیان مقیم در محل سالن رادیو جمهوری برگزار شد.

محمد بروجردی، سفیر ایران در جاکارتا به جایگاه رییس جمهور شهید و وزیر امور خارجه کشورمان در خدمت به مردم و مقام شهادت که بالاترین مقام و مورد درخواست از خدای متعال است، پرداخت.

وی افزود: رییس جمهور شهید دارای خدمات فراوانی در داخل کشور است، البته خدمات ایشان تنها به ایران خلاصه نمی‌شود بلکه خدمات این شهدای عزیز در عرصه بین‌المللی نیز مشهود است.

بروجردی به حمایت صریح رییس جمهور شهید و وزیر امور خارجه کشورمان از مظلومان دنیا اشاره کرد و تاکید کرد: این دو شهید عزیز شبانه روز در جهت احقاق حقوق مردم مظلوم فلسطین از هیچ تلاشی فرو گذاری نکردند.

در ادامه، پیام حجت‌الاسلام والمسلمین محمد مهدی ایمانی‌پور، رئیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی توسط محمدرضا ابراهیمی، رایزن فرهنگی ایران در اندونزی قرائت شد.

تجلیل از خدمات دولت شهید رئیسی

آیین بزرگداشت چهلمین روز شهادت آیت الله سید ابراهیم رئیسی، رئیس جمهور شهید و همراهان ایشان در تالار امام خمینی^(ع) خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران در شهر پیشاور مرکز ایالت خیبر پختونخوا پاکستان برگزار شد.

در این مراسم که به همت خانه فرهنگ کشورمان در پیشاور برگزار شد، علی بنفشه خواه، سرکنسول ایران در پیشاور، حسین چاقمی، وابسته فرهنگی و مسئول خانه فرهنگ ایران در پیشاور و شخصیت‌های سیاسی، علمی و دانشگاهی، مذهبی، فرهنگی و چهره‌های سرشناس شهر ایالت خیبر پختونخوا با حضور خود یاد و خاطره شهدای خدمت را گرمی داشته و فقدان شهید رئیسی را ضایعه‌ای بزرگ برای امت اسلامی به ویژه دو کشور دوست و همسایه ایران و پاکستان

عنوان کردند.

علی بنفشه خواه، سرکنسول جمهوری اسلامی ایران در پیشاور با تسلیت گفتن شهادت مظلومانه جمعی از خدمتگزاران خدوم نظام جمهوری اسلامی ایران، اظهار داشت: شهید آیت الله رئیسی، جلوه جدیدی از مدیریت الهی مبتنی بر ارزش‌های الهی و اسلامی را به جامعه اسلامی و جهان ارائه کردند.

وی افزود: راز اصلی این مدیریت جدید الهی، روح ایمانی است که در شخصیت این عزیز وارد شده بود. آن کسانیکه ایمان به خدا و روز جزا دارند. اینها دست دوستی به دشمنان خدا نمی‌دهند و راه مستقلمی پیش می‌گیرند.

بنفشه خواه بیان کرد: ایثار از آثار روح ایمان در جامعه است. این روح ایمانی که در آیت الله رئیسی بود که ایشان را خستگی ناپذیر کرده بود. شهید آیت الله رئیسی مصداق آیه شریفه «من المؤمنین رجال صدقوا ما عاهدوا الله علیه» بود. این عهد و قرار چیست؟ اینکه پشت به دشمن و پشت به میدان نکنی و استقامت کنی، تا مرز تقدیم جان. ایشان در هیچ از کدام

سخنرانی‌ها و مصاحبه‌های خبری خود بین مردم اختلاف‌افکنی نکرد.

افتتاح مسجد امام حسن مجتبی^(ع) در گرجستان

مراسم افتتاحیه مسجد امام حسن مجتبی^(ع) با حضور شخصیت‌های دینی، فعالان قرآنی و نمایندگان کشورهای جمهوری اسلامی ایران، آذربایجان و ترکیه در منطقه اخلاکو مارتولی گرجستان برگزار شد.

فایق نبی اف، رئیس اداره مسلمانان گرجستان در ابتدای این مراسم به توسعه ظرفیت‌های مسلمانان و مساجد در گرجستان اشاره کرد و زندگی مسالمت آمیز ادیان در این کشور و توجه حاکمیت به مسلمانان در انجام مناسک دینی را یادآور شد.

مهدی سعادت‌نژاد، رایزن فرهنگی ایران در گرجستان از دیگر سخنرانان این مراسم ضمن تشکر از بانیان ساخت مسجد امام حسن علیه السلام و اداره مسلمانان گرجستان نسبت به حمایت و برپایی این مراسم، به تاکید دین مبین

اسلام بر اجتماع اشاره و مسجد را مصداق اصلی این موضوع به شمار آورد.

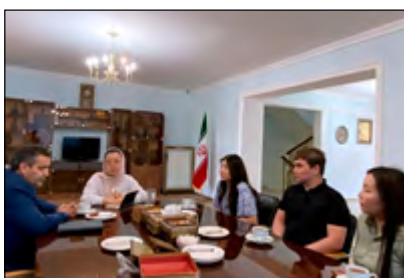
وی مسجد را مورد استفاده و حضور همه اقشار جامعه مسلمان اعم از زن و مرد، پیر و جوان برای برگزاری نماز جماعت برشمرد و این مکان مقدس را به عنوان یک کانون فرهنگی و همکاری برای رفع مشکلات یکدیگر مورد تاکید قرار داد. زازا واشقمادزه، مشاور نخست وزیر و رئیس آژانس ادیان، اعتبار امین اف، مفتی شرق گرجستان و سایر مسئولین منطقه از دیگر سخنرانان این مراسم بودند.

آمادگی جوانان قزاقستان برای همکاری با جوانان ایران

خانم آقیرکه اسکندراوا، رئیس شاخه جوانان «ژاستار روحی» حزب امانت قزاقستان همراه با ژانسیا قوانیشیکوا، مدیر بخش روابط بین‌الملل این حزب در پی برگزاری نشست شورای جوانان سازمان همکاری شانگهای با حضور سینا کلهر، معاون امور جوانان وزیر ورزش و جوانان کشورمان در آستانه با علی اکبر طالبی‌متین، رایزن فرهنگی ایران در آستانه قزاقستان دیدار و درباره راه‌های توسعه روابط دوجانبه و پیگیری مذاکرات و تفاهمات به عمل آمده با معاون امور جوانان وزارت ورزش و جوانان دیدار و گفت‌وگو کردند.

طالبی‌متین در سخنرانی، جوانان را سرمایه انسانی مهم هر کشور دانست و آمادگی وزارت ورزش و جوانان ایران را برای هر نوع همکاری با جوانان قزاقستان هم در چارچوب سازمان‌های بین‌المللی و هم به صورت دوجانبه اعلام کرد.

رایزن فرهنگی کشورمان با پیشنهاد سفر هیأت شاخه جوانان «ژاستار روحی» حزب امانت به ریاست خانم آقیرکه اسکندراوا به ایران به عنوان گام اول جهت آشنایی با ظرفیت‌های ایران و برقراری روابط با سازمان‌های هم‌تراز ایرانی، خواستار اعلام محورهای مورد علاقه توسعه مناسبات فی مابین از طرف هیأت قزاقستانی شد تا برنامه‌ای مناسب با رویکرد تحولی برای سفر به ایران تنظیم شود و امکان امضای تفاهم نامه با سازمان‌های جوانان ایران هم در بخش دولتی و هم در بخش غیر دولتی فراهم آید.

همکاری‌های علمی دانشگاه‌های ایران و قزاقستان

محسن فغانی، سرکنسول و حسین آقازاده، وابسته فرهنگی و رئیس خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران در آلماتی با رئیس هیأت امنا و رئیس دانشگاه ناخوز دیدار و گفت‌وگو کردند. فغانی گفت: ما برای توسعه همکاری‌های با قزاقستان هستیم و همکاری‌های علمی - دانشگاهی دو کشور روبه‌رشد است و بین وزارت

علوم و دانشگاه‌های دو کشور تفاهم‌نامه‌های متعددی داریم.

سرکنسول کشورمان با اشاره به سابقه تاریخی مشترک ایران و قزاقستان موضوعاتی همانند نوروژ افزود: ما آماده همکاری با دانشگاه ناخوز هستیم.

وی تأکید کرد: تبادل دانشجو و استاد، اجرای تحقیقات مشترک، تدریس، دوره‌های کوتاه‌مدت آموزشی، کنفرانس‌های مشترک، نشر مقالات مشترک و اعطای مشترک دوگانه می‌تواند از مهم‌ترین زمینه‌های همکاری فی مابین باشد.

در ادامه، وابسته فرهنگی کشورمان نیز بر آمادگی همکاری‌های علمی و دانشگاهی بین دانشگاه ناخوز و دانشگاه‌های ایران تأکید کرد.

رئیس دانشگاه ناخوز نیز در سخنانی، گفت: مطلع هستیم دانشگاه‌های ایران در رشته‌هایی همانند ریاضیات و فناوری اطلاعات پیشرفت‌های قابل توجه کرده‌اند و اولویت دانشگاه ناخوز بین‌المللی در حوزه‌های مثل تبادل دانشجو و استاد در دو مقطع کارشناسی ارشد و دکترا است.

پایگاه اصلی ترویج فارسی در راولپندی

مهدی طاهری، مسئول خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران در راولپندی با علامه سید ساجد علی نقوی، رهبر ملت جعفریه پاکستان دیدار کرد.

طاهری با اشاره به فعالیت‌های خانه فرهنگ کشورمان در راولپندی، توضیحاتی در خصوص آموزش زبان فارسی و خوشنویسی ارائه داد.

علامه ساجد علی نقوی در این دیدار با تمجید از فعالیت‌های خانه فرهنگ ایران در راولپندی گفت: زمانی که محل سکونت من در نزدیکی

خانه فرهنگ بود در برنامه‌های خانه شرکت می‌کردم چراکه این فعالیت‌های فرهنگی برای بهبود و توسعه فرهنگ دو کشور کمک می‌کنند.

وی بر لزوم ترویج فرهنگ دو کشور برای محافظت از نسل جدید در برابر تهاجم فرهنگی غرب تأکید کرد و نقش خانه فرهنگ ایران در این باره را مهم دانست.

رهبر ملت جعفریه پاکستان با بیان اینکه زبان فارسی در شبه قاره دارای پیشینه علمی، ادبی و اداری است و گفت: خانه فرهنگ ایران در راولپندی پایگاه اصلی ترویج زبان فارسی است و تاکنون افراد زیادی از ملت پاکستان، زبان فارسی را فراگرفتند.

وی اضافه کرد: اکنون در دانشگاه‌های مختلف پاکستان و بسیاری از مراکز فرهنگی این کشور، زبان فارسی تدریس می‌شود.

تأثیر معماری ایرانی بر بناهای تاریخی پاکستان

آتوسا مومنی، سرپرست مرکز مطالعات میراث ناملموس تهران به اتفاق خانم ساجده وانلد،

رئیس اسبق دانشکده ملی هنر پاکستان از خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران در لاهور بازدید کرد.

در این دیدار، راه‌های گسترش روابط فرهنگی میان دو کشور ایران و پاکستان مورد بررسی قرار گرفت.

مسعودی با ارائه توضیحاتی پیرامون فعالیت‌های خانه فرهنگ ایران در لاهور بیان کرد: خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران در لاهور قدمتی بیش از ۶۰ سال دارد. نخستین سرپرست این مرکز فرهنگی، شاعر پاکستانی صوفی غلام مصطفی تبسم بود. از آن زمان تاکنون، این مرکز در حوزه‌های مختلف فرهنگی، آموزشی، هنری فعالیت می‌کند.

مسئول خانه فرهنگ ایران در لاهور افزود: اشتراکات فرهنگی عمیق و گسترده‌ای بین ایران و پاکستان وجود دارد. این روابط ریشه‌دار تاریخی، زمینه‌ساز همکاری‌های وسیع در زمینه‌های مختلف از جمله فرهنگ، هنر، علم و آموزش خواهد بود. خانه فرهنگ تلاش می‌کند تا با گسترش روابط فرهنگی و هنری، دوستی

و همبستگی میان دو ملت هر چه عمیق‌تر و استوارتر شود.

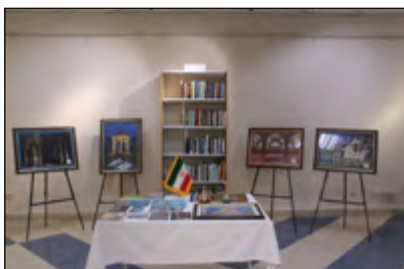
مسعودی اضافه کرد: این همبستگی، به خصوص در حفظ و نگهداری از میراث گرانقدر تاریخی و فرهنگی، نقشی بسیار مهم ایفا می‌کند. هر دو کشور با پیشینه‌ای غنی از تاریخ و فرهنگ، حامل ارزشمندترین نمادهای تمدنی هستند و حفظ و توسعه‌ی آنها وظیفه‌ای همیشگی است.

تجهیز اتاق ایران در دانشگاه کامستس

مجید مشکی، رایزن فرهنگی کشورمان با حضور در کتابخانه مرکزی دانشگاه کامستس COMSATS University Islamabad (CUI)، از اتاق تازه تأسیس ایران در کتابخانه مرکزی این دانشگاه بازدید و تعدادی اقالم فرهنگی از جمله ۱۵۰ جلد کتاب، صنایع دستی و تصاویری از جاذبه‌های گردشگری ایران را به این گوشه اهدا کرد.

در این دیدار که حمد، معاون همکاری‌های بین‌الملل دانشگاه، رئیس کتابخانه مرکزی دانشگاه و کارشناس دیپلماسی عمومی سفارت جمهوری اسلامی ایران نیز حضور داشتند، رایزن فرهنگی کشورمان ضمن تقدیر و تشکر از مسئولان دانشگاه کامستس جهت اختصاص مکانی وسیع و مناسب به اتاق ایران ابراز امیدواری کرد همکاری‌های رایزنی فرهنگی و این دانشگاه روز به روز افزایش یابد.

حمد، معاون همکاری‌های بین‌الملل دانشگاه کامستس نیز ضمن ارائه گزارشی از فعالیت‌های دانشگاه، با اعلام آمادگی کامل دانشگاه برای برگزاری روزهای ایران و اختصاص فضای بیشتر به گوشه ایران پیشنهادهای ارائه کرد.

درخواست راه اندازی پارک علم و فناوری از طرف ایران در پاکستان با همکاری دانشگاه کامستس، اعلام آمادگی برای راه اندازی دوره‌های کوتاه مدت زبان فارسی، انعقاد تفاهم نامه با دانشگاه صنعتی شریف و دانشگاه همدان (بوعلی سینا و IDA)، تبادل استاد و دانشجو با دانشگاه‌های ایران و نمایش فیلم‌ها و مستندهای تولید ایران در این دانشگاه از جمله مباحث مطرحه بود.

آمادگی ایران و ترکیه برای همکاری‌های سینمایی

سید قاسم ناظمی، رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی در ترکیه به همراه معاونت این نمایندگی فرهنگی با بیرویل گون، مدیرکل و کمال اویصال، معاون امور سینمایی وزارت فرهنگ ترکیه دیدار و گفت‌وگو کردند.

در این دیدار که در ساختمان و دفتر مرکزی امور سینمایی وزارت فرهنگ انجام شد، ناظمی با اشاره به سبقه و صبغه سینمای ایران در دوره پس از انقلاب اسلامی و نیز با نظر به اهمیتی که حوزه سینما در ارتباطات میان فرهنگی دارد، بر لزوم همکاری‌های ایران و ترکیه در زمینه سینما و تولیدات سینمایی تأکید کرد.

وی با بیان توضیحاتی در زمینه وضعیت سینمایی ایران به برگزاری جشنواره‌های مختلف عمومی و تخصصی فیلم در ایران از آمادگی رایزنی جمهوری اسلامی در ترکیه برای همکاری با اداره سینمایی وزارت فرهنگ ترکیه خبر داد. رایزن فرهنگی کشورمان در ترکیه اظهار داشت: این نمایندگی فرهنگی برای برقراری ارتباط میان سینماگران ترک و جشنواره‌های فیلم ایران آمادگی لازم را دارد.

وی افزود: با توجه به گرایش‌های نوینی که در سینمای ترکیه وجود دارد، می‌توان از ترکیه و سینماگران این کشور به عنوان مهمانان ویژه جشنواره‌های مهمی همچون جشنواره بین‌المللی فجر، جشنواره بین‌المللی فیلم کودک و یا جشنواره بین‌المللی حقیقت که اختصاص به فیلم‌های مستند دارد، دعوت کرد.

بازدید از مرکز ملی نسخ خطی گرجستان

مهدی سعادت‌نژاد، رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در گرجستان از مرکز ملی نسخ خطی گرجستان «کرنلی ککلیدزه» بازدید و با زازا آباشیدزه، رئیس این مرکز دیدار و گفت‌وگو کرد.

سعادت‌نژاد به تفاهم‌نامه همکاری میان سازمان اسناد و کتابخانه ملی و مرکز ملی نسخ خطی گرجستان اشاره کرد و اظهار داشت: برای ادامه فعالیت، نیازمند تمديد و بازنگری در متن آن هستیم.

برگزاری نمایشگاه‌های مشترک اسنادی و کتابخانه‌ای، اعزام متقابل گروه‌های کارشناسی جهت تبادل دانش و تجربیات در حوزه کتابخانه‌ای و اسنادی، همکاری در چاپ مقالات پژوهشگران در نشریات معتبر ایران و گرجستان از جمله پیشنهاداتی بود که می‌تواند در برنامه همکاری طرفین قرار گیرد.

زازا آباشیدزه، رئیس مرکز نسخ خطی گرجستان ضمن استقبال از پیشنهادات ارائه شده به همکاری با کشور فرانسه در حوزه اسلام‌شناسی و مطالعات مشترک ارمنستان، گرجستان و ایران در حوزه نسخ خطی به لحاظ اشتراکات تمدنی اشاره کرد.

خانم تامارا و خانم خاتونا از ایرانیان این مرکز نیز، خواستار برگزاری کارگاه معرفی خط فارسی و عربی شدند.

مجموعه آثار موجود در این مرکز شامل نسخه‌های خطی، اسناد تاریخی، کتاب‌های چاپ اولیه و نشریات نادر است. این مرکز پروژه‌های مختلفی را در زمینه تحقیقات علمی، نمایشگاه‌ها و مرمت انجام می‌دهد.

افزایش همکاری‌های گردشگری با اندونزی

نشست مشترک هیأت‌های گردشگری جمهوری اسلامی ایران و اندونزی با حضور معاون وزیر در امور گردشگری، سفیر و رایزن فرهنگی کشورمان در هتل جی اس لوانزا برگزار شد.

محمد بروجردی، سفیر ایران گفت: ورود گردشگران اندونزی بدون ویزا و عدم درج مهر در گذرنامه‌ها از اتفاقات مثبتی بوده که انجام شده است. به زودی پروازهای مستقیم میان دو کشور انجام خواهد شد.

شالبافیان، معاون وزیر در امور گردشگری نیز در این مراسم به ایجاد زیر ساخت همکاری‌های گردشگری میان ایران و اندونزی پرداخت و گفت: لغو روادید و اقدامات دیگر با کشورهای مهم و مسلمان اندونزی از جمله موضوعاتی بوده که در وزارت گردشگری و میراث فرهنگی به ثمر نشست.

وی افزود: ایران طی دو سال گذشته با ۳۵ کشور لغو روادید انجام داده و هدف از این اقدام هم تسهیل‌گری در حوزه گردشگری است.

شالبافیان خاطر نشان کرد: همکاری بخش‌های خصوصی در حوزه گردشگری از جمله موضوعاتی است که دو طرف شناخت کافی نسبت به هم نداشته و با همکاری سفارت و رایزنی فرهنگی تورهای گردشگری احصا و همکاری‌های گردشگری میان دو طرف شکل گرفته است.

وی بیان کرد: وزارت گردشگری بر آن شد با محوریت مجموعه خصوصی ایران و آژانس‌ها در جهت شناخت دو کشور از بازارهای مشترک

ظرفیت‌ها را تهیه و در اختیار بخش خصوصی قرار دهد.

ایجاد مرکز همکاری دانشگاهی ایران و پاکستان

کنفرانس بین‌المللی دو روزه گفت‌وگوی علمی فرهنگی ایران و پاکستان با حضور رؤسای دانشگاه‌های دو کشور به منظور افزایش همکاری در حوزه‌های مختلف و استفاده از پیوندهای دانشگاهی و فرهنگی به عنوان ابزاری برای تقویت روابط ملت‌ها در شهر اسلام آباد پاکتان آغاز به کار کرد.

این کنفرانس که با هدف ارتقای پیوندهای دانشگاهی و فرهنگی برای روابط پایدار ایران و پاکستان به طور مشترک توسط کمیسیون آموزش عالی (HEC) و دانشگاه آزاد علامه اقبال (AIOU) برپا شده بود با استقبال از هیأتی متشکل از رؤسای دانشگاه بوعلی همدان، دانشگاه قم، دانشگاه حکیم سبزواری، قائم مقام دانشگاه آزاد اسلامی و معاون پژوهش دانشگاه المصطفی به سرپرستی سید ابوالحسن نواب، مؤسس و رئیس هیأت امنای دانشگاه ادیان و مذاهب قم همراه بود.

سناطور مشاهد حسین سید، مهمان این کنفرانس بر روابط عمیق مذهبی، زبانی و فرهنگی پاکستان و ایران تأکید کرد و گفت: پاکستان اولین کشوری بود که ایران را به رسمیت شناخت.

وی با ادای احترام به ایستادگی ایران در دوران انقلاب اسلامی، مردم ایران را به خاطر علم آموزی، خودکفایی و مهمان نوازی از ملت پاکستان تجلیل کرد.

مشاهد حسین سید پایان موفقیت آمیز این

فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در آنکارا دیدار و گفت‌وگو کردند.

محمدعلی دیم با بیان اینکه اتحادیه روزنامه‌نگاران جهانی از سال ۲۰۱۹ با حکم مخصوص ریاست جمهوری ترکیه با هدف ایجاد یک جبهه جدید در فعالیت‌های مطبوعاتی و رسانه‌ای در ترکیه تشکیل شده است، گفت: هدف نخست و اصلی ما در فعالیت‌هایمان، کشورهای همسایه و آسیایی است تا به این طریق یک خط و جبهه رسانه‌ای جدید در مقابل جریان رسانه‌ای امپریالیستی موجود در جهان ایجاد کنیم.

وی با اشاره به اینکه دو دفتر اصلی این اتحادیه در آنکارا و استانبول به صورت دائمی در حال فعالیت هستند ادامه داد: اتحادیه ما متشکل از سه مجلس است که مجلس رسانه‌های محلی، مجلس رسانه‌های ملی و مجلس رسانه‌های بین‌المللی را شامل می‌شود. در هر کدام از این زیرمجموعه‌ها، اساتید و نخبگان مجرب این حوزه‌ها حضور دارند و تلاش می‌شود در هر کدام از این حوزه‌ها حمایت‌های لازم از خبرنگاران و فعالین مطبوعاتی به عمل آید.

تداوم گفت و گو فرهنگی با چین

رایزن فرهنگی سفارت جمهوری اسلامی ایران در چین با کوانگ شینگ (kuang sheng) دبیر کل جدید انجمن داتویسم چین در محل انجمن دیدار کرد.

در این گفت و گوی صمیمانه، جناب دبیرکل به میزبانی درخور مرکز ادیان سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی و همکاری خوب رایزنی فرهنگی در برگزاری دور سوم گفت و گوی فرهنگی اسلام و داتویسم در تهران در سال گذشته اشاره و از حضور دو دانشمند ایرانی در پنجمین همایش بین‌المللی داتویسم در ماو شاون به نیک یاد و آمادگی انجمن را بر میزبانی از هیئت ایرانی در شهر پکن اعلام کرد.

رایزن فرهنگی کشورمان از تداوم همکاری‌ها و گفت و گوهای فرهنگی و همکاری‌ها دو جانبه برای شناخت همدیگر و بازشناسی مفاهیم والا در دو فرهنگ و پاسخشگویی به نیازهای بشر امروزی در جهان مدرن، استقبال کرد.

این فیلم داستانی فراموش نشدنی را با واقعی‌ترین تصاویر، صادقانه‌ترین احساسات و صادقانه‌ترین زبان روایت می‌کند.

امسال هفتاد و پنجمین سالگرد تأسیس جمهوری خلق چین، اولین سال ابتکار «کمر بند - راه» به سمت دهه طلایی آینده و اولین سالگرد اجلاس چین و آسیای مرکزی است.

انتشار کتاب فارابی به زبان ترکی استانبولی

کتاب «فارابی» نوشته عباس جهانگیریان با همکاری وابستگی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در استانبول و با ترجمه پروفیسور نعمت ییلدیریم، استاد زبان و ادبیات فارسی به زبان ترکی استانبولی در ۱۰۱ صفحه توسط انتشارات پنهان چاپ و منتشر شد.

فارابی از سری آثار تاریخی جهانگیریان است که در قالب رمان تاریخی (به تعبیر خودش رمان واره) به معرفی مشاهیر ایران می‌پردازد. در جهان فلسفه و منطق ارسطو را معلم اول و فارابی را معلم دوم می‌نامند. او در معرفی، شرح، تفسیر و آسان کردن مفاهیم فلسفی، نقش اساسی دارد

به گونه‌ای که ابن‌سینا گفته است فهم آثار ارسطو و افلاطون برایش دشوار بوده و پس از خواندن شرح‌های فارابی بر آثار ارسطو و افلاطونی است که به عمق اندیشه‌های این دو فیلسوف ایرانی پی می‌برد.

از همین رو، ابن‌سینا و ابن‌رشد را از شاگردان فارابی خوانده‌اند و او را از بنیانگذاران فلسفه‌ی اسلامی می‌شناسند. فارابی در عرصه موسیقی نیز نخستین فردی است که درباره موسیقی پژوهشی جامع انجام داده و کتابی درباره‌ی انواع سازها، الحان و آواها به نام «موسیقی کبیر» را تألیف کرده است.

این کتاب هنوز پس از ۱۲۰۰ سال در مراکز آموزشی جهان مورد استفاده قرار می‌گیرد و از آن به عنوان یک مرجع معتبر یاد می‌شود.

ایجاد جبهه مقاومت رسانه‌ای

رئیس اتحادیه روزنامه‌نگاران جهانی به همراه یعقوب اصلان و خانم اسراء کاراهندیبا از اعضای هیأت رئیسه این اتحادیه با حضور در خانه فرهنگ ایران با سید قاسم ناظمی، رایزن

کنفرانس را به HEC، AIOU و هیأت ایرانی تبریک گفت و برای تقویت بیشتر روابط دوجانبه از طریق تعاملات دانشگاهی ابراز امیدواری کرد.

آموزش روخوانی قرآن در استانبول

به همت انجمن علمای جابر ترکیه و با همکاری وابستگی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در استانبول، دوره‌های آموزش روخوانی قرآن کریم و معارف اسلامی ویژه مقاطع نوجوانان و جوانان در مسجد زینبیه و محله هالکالی استانبول آغاز شد.

برنامه‌های آموزشی این دوره شامل آشنایی با حروف الفبا، روخوانی، روان خوانی، تجوید سطح ۱، احکام، عقاید و فعالیت‌های قرآنی است.

در این دوره‌ها هفت تن از مدرسین قرآن کریم مشغول تدریس هستند. چهار نفر خانم و سه نفر آقا به دانش‌آموزان، روش خواندن و تجوید قرآن را آموزش می‌دهند.

در پایان این دوره‌های آموزشی به شرکت‌کنندگان گواهینامه پایان دوره اهداء خواهد شد.

نمایش فیلم «چانگ آن . چانگ آن»

به مناسبت اولین سالگرد اجلاس چین و آسیای مرکزی، فیلم «چانگ آن . چانگ آن» مجوز شماره ۵۸ نمایش عمومی (۲۰۲۴) اداره ملی فیلم را به دست آورد و نشان داد که اولین فیلم ادبی و هنری عاشقانه «کمر بند - جاده» با همکاری چین و ایران برای نمایش به مخاطبان جهانی در حال آماده‌سازی است.

به گفته تهیه‌کننده ارشد هو دی، فیلم «چانگ آن . چانگ آن» نقطه تاریخی دهمین سالگرد ابتکار «کمر بند - راه» را به عنوان پس‌زمینه زمان می‌گیرد و مخاطبان را به مبادلات فرهنگی و تغییرات توسعه‌منحصر به فرد بین کشورها و مناطق «کمر بند - راه» از طریق یک داستان عاشقانه بین دانش‌آموز قزاقستانی به نام آیانا و جوانان چینی به نام سانگار نشان می‌دهد.

این فیلمنامه توسط نرگس آبیاری، کارگردان مشهور ایرانی و داور جشنواره اسکار تولید و نوشته شده است.

در این جلسه مقرر شد؛ موضوع اصلی گفت و گوی دور چهارم به طرفین پیشنهاد و تصمیم گیری شود.

رایزن فرهنگی کشورمان سه عنوان کتاب: «خون دلی که لعل شد اثر آیت الله سید علی خامنه‌ای با ترجمه چی وین دونگ»، «مبانی حکمی هنر و زیبایی از دیدگاه شهاب الدین سهروردی اثر طاهره کمالی زاده، ترجمه بای جی سو»، «سرگذشت هنر در تمدن اسلامی: (موسیقی و معماری) اثر حسن بلخاری، ترجمه بای جی

سو»، به دبیر کل جدید انجمن دانونیسم اهدا کرد.

ترجمه بنگالی دو کتاب فارسی

مراسم رونمایی از ترجمه بنگالی کتاب‌های «انسان شناسی در قرآن» نوشته آیت الله علامه مصباح یزدی و «کارنامه اسلام» نوشته زرین کوب منتشره از سوی رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در بنگلادش برگزار شد. در این مراسم که با حضور تعدادی از مدعوین و علاقه‌مندان برگزار شد به معرفی این دو اثر پرداخته شد.

سخنرانان این مراسم عبدالصبورخان رئیس دانشگاه بین‌المللی منارات و عضو هیأت علمی دپارتمان زبان و ادبیات فارسی دانشگاه داکا، انور الکبیر از دانش آموختگان جامعه‌المصطفی، مترجم و پژوهشگر علوم اسلامی، خانم تنجینه بنت نور، مترجم کارنامه اسلام و عضو هیأت علمی گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه داکا و سیدرضا میرمحمدی، رایزن فرهنگی ایران در بنگلادش بودند و پیرامون موضوعات و محتوای این دو اثر به بحث و صحبت پرداختند.

میرمحمدی در این مراسم، ضمن تشکر از مترجمین دو اثر مذکور، نور حسین مجیدی و خانم تنجینه بنت نور، دلیل انتخاب این دو کتاب برای ترجمه به زبان بنگالی را موضوع و محتوای مفید و مورد نیاز مخاطب بنگلادشی به مباحث و مطالب این دو کتاب از یک سو و مقام و منزلت علمی مولفین این دو اثر از سوی دیگر عنوان کرد.

دوره تدریس زبان فارسی برای معلمان ارمنی

در مراسم اختتامیه دوره دانش‌افزایی روش‌های نوین تدریس زبان فارسی برای معلمان ارمنی که در محل سالن اجتماعات مسجد کبود ایروان برگزار شد، محمد اسدی‌موحد، رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در ارمنستان به بیان اهمیت و ضرورت برگزاری چنین دوره‌هایی پرداختند.

وی از شرقی، استاد برجسته زبان فارسی به خاطر قبول زحمت و ارائه آموزش‌های ارزشمند به معلمان ارمنی زبان فارسی، تشکر و قدردانی کرد.

رایزن فرهنگی کشورمان ابراز امیدواری کرد که معلمان از آموزه‌های ارائه شده در این دوره، در جهت ارتقای کیفیت آموزش زبان فارسی در مدارس ارمنستان، بهره‌برداری لازم را به عمل آورند.

اسدی‌موحد با اشاره به پیام سبحانی، سفیر جمهوری اسلامی ایران در ارمنستان به شرکت‌کنندگان در این دوره، گفت: برگزاری

این دوره‌های دانش‌افزایی، از جمله اقدامات ارزشمند و مورد تأکید سفیر کشورمان در راستای توسعه و تعمیق همکاری‌های فرهنگی بین دو کشور ایران و ارمنستان است.

رایزن فرهنگی کشورمان با اشاره به اینکه برگزاری این دوره‌ها می‌تواند موجبات شوق و انگیزه مضاعف در دانش‌آموزان برای یادگیری زبان فارسی را فراهم آورد، خاطر نشان کرد: با اتمام این دوره، موضوع اعزام معلمان و مدیران مدارس ارمنستان به جمهوری اسلامی ایران برای بازدید از مراکز آموزشی و فرهنگی و آشنایی با آخرین دستاوردها در زمینه آموزش زبان فارسی در دستور کار قرار خواهد گرفت.

سفر اساتید دانشگاه‌های ارمنستان به ایران

در راستای تبادل فرهنگی میان جمهوری اسلامی ایران و جمهوری ارمنستان، سومین گروه از دانشجویان و اساتید رشته‌های ایران‌شناسی، شرق‌شناسی و زبان فارسی دانشگاه‌های ارمنستان به منظور آشنایی عمیق‌تر با فرهنگ، زبان و ادب غنی ایران و بازدید از مراکز علمی،

فرهنگی و اماکن تاریخی کشورمان، به جمهوری اسلامی ایران سفر کردند.

هدف از این سفر، آشنایی هرچه بیشتر این گروه از فرهیختگان جامعه ارمنستان با فرهنگ، زبان و ادب فارسی و نیز دیدار از مراکز علمی و فرهنگی و اماکن دیدنی شهرهای مختلف ایران است.

این گروه از فرهیختگان ارمنی از مراکز علمی و فرهنگی مانند دانشگاه‌ها، کتابخانه‌ها، موزه‌ها و اماکن تاریخی در شهرهای مختلف ایران بازدید و با استادان و دانشجویان ایرانی دیدار و گفت‌وگو کردند.

این سفر که از ۲۸ خردادماه به مدت ۱۰ روز به طول انجامید، موجب ارتقای سطح دانش و تجارب فرهنگی و علمی این فرهیختگان ارمنی در خصوص ایران شد.

بازدید از مؤسسه مالزیایی مطالعات هان

بنابر دعوت خانم سانگ پوه لان، مدیر مؤسسه مالزیایی مطالعات هان، حبیب رضا ارزانی، رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در مالزی از این مجموعه فرهنگی بازدید کرد.

ضمن بازدید از مجموعه و کتابخانه ارزشمند مرکز، درباره فضای تعاملات فرهنگی گفت‌وگو به عمل آمد و دعوت از مدیر مؤسسه برای حضور در ایران و بازدید از مجموعه‌های تعلیم و تربیت ایران و تبادل تجربیات و روش‌ها برای آموزش خردسالان و نونهالان از مواردی بود که مورد بحث قرار گرفت.

با توجه به اینکه خانم سانگ پوه لان، مدیر این مؤسسه از اساتید مبرز و مورد اعتماد مردم چینی مقیم مالزی است با ایشان درباره آرا و اندیشه‌های کنفوسیوس و باور به خالق یا ذات

انسانی و تنوری بیگ بنگ و برخی از آموزه‌های اخلاقی کنفوسیوس و آموزه‌های اخلاقی اسلام بحث و تبادل نظر صورت پذیرفت.

در این مراسم، رایزن علمی سفارت، کارشناس فرهنگی رایزنی فرهنگی و ایرانیان و مدیران فرهنگی هنری مقیم مالزی نیز حضور داشتند.

مجموعه مالزیایی مطالعات هان MAHANS با هدف حفظ و ترویج فرهنگ و زبان چینی در سال ۲۰۰۹ میلادی احداث شده و با معماری زیبا و ارزشمند خود، باعث جلب نظر و توجه

هر بیننده‌ای می‌شود.

اهمیت زبان فارسی در پاکستان

به مناسبت فرارسیدن ماه محرم ۱۴۴۶ هجری قمری و ایام سوگواری اباعبدالله الحسین (ع)، مراسم بزرگداشت محتشم کاشانی و روز شعر و ادبیات آیینی محفل شعر بین الاقوامی با حضور شاعران زبان اردو، پشتو، بلوچی، براهوی، هزارگی و فارسی به همت آکادمی فارسی پاکستان در سالن همایش آکادمی بلوچی کوئته برگزار شد.

پروفسور صدف چنگیزی، رئیس انجمن دبستان بولان و از شاعران معروف ایالت بلوچستان صدر این برنامه بود.

عبدالقیوم بیدار، دبیرکل آکادمی فارسی در پاکستان درباره فعالیت‌ها و برنامه‌های آینده این آکادمی گفت: ترویج و توسعه زبان فارسی و فعالیت‌های علمی و ادبی در راستای زبان فارسی از مسئولیت‌های این آکادمی است.

وی با اشاره به اهمیت زبان فارسی در پاکستان عنوان کرد: فارسی دارای ریشه عمیق در بلوچستان است و قبل از استقلال پاکستان، زبان رسمی و علمی شبه قاره هند و زبان خط و کتابت حکومت قلات در بلوچستان بود.

دبیرکل آکادمی فارسی اظهار داشت: امروز هزاران نسخه از متون فارسی به عنوان گنجینه تاریخی و علمی در کتابخانه‌های خصوصی و عمومی در گوشه و کنار بلوچستان وجود دارد. ولی متأسفانه مورد استفاده قرار نمی‌گیرند. به عنوان مثال، کتابخانه سید محمد علی شاه یکپاسی در مستونگ و کتابخانه دکتر عبدالرحمان براهوی، چندین نسخ خطی زبان فارسی قرار دارد که باید منتشر شود.

همکاری علمی و فرهنگی با اندونزی

نشست مشترک محمد بروجردی، سفیر و محمدرضا ابراهیمی، رایزن فرهنگی کشورمان در اندونزی با شفیق مغنی، دبیرکل سازمان محمدیه، اعضای و شورای مرکزی سازمان اسلامی محمدیه در محل اقامتگاه سفیر جمهوری اسلامی ایران در اندونزی برگزار شد. شفیق مغنی، دبیرکل سازمان محمدیه در آغاز این

نشست گفت: سازمان محمدیه همکاری‌های خوبی با جمهوری اسلامی ایران داشته است و حضور هیأت‌های علمایی دو کشور می‌تواند وحدت و انسجام را در جهان اسلام در پی داشته باشد.

وی افزود: اشتراکات فرهنگی دو کشور به عنوان فرصت و همکاری دو طرف بوده و سازمان محمدیه که در بخش‌های مختلف همکاری و فعالیت می‌کند، می‌تواند در این حوزه‌ها هم از ظرفیت‌های دو کشور استفاده کند.

شفیق مغنی به فعالیت‌های سازمان محمدیه در حوزه‌های مختلف اشاره کرد و گفت: بالغ بر ۱۰۰ دانشگاه و مراکز پزشکی و امور خیریه و بیمارستان‌ها و مدارس شبانه روزی با مدیریت سازمان محمدیه در سراسر اندونزی مشغول فعالیت و خدمات رسانی به مردم هستند.

دبیرکل سازمان محمدیه در ادامه، به تحولات خاورمیانه خصوصاً فلسطین اشاره کرد و افزود: حمایت و محکومیت مردم در سرتاسر دنیا یا اقدامات مسالمت آمیز که توسط نیروها، سازمان‌های اسلامی، بین قومی و بین ملیتی

تاکنون انجام شده است، نشان دهنده تقویت آگاهی و نگرانی جهانی برای مبارزه با ظلم و صهیونیست‌هاست.

نمایشگاه مشترک گرافیکی از ایران و بوسنی

همزمان با بیست و نهمین سالگرد نسل کشی در سربرنیتسا، نمایشگاهی شامل ۱۰ اثر از هنرمندان بوسنیایی و ۱۵ اثر از هنرمندان ایرانی در پایتخت بوسنی و هرزگوین به نمایش گذاشته شده است.

در برگزاری این نمایشگاه مجتمع کالج فارسی بوسنیایی، انجمن مادران سربرنیتسا، سازمان خانواده شهداء و رزمندگان فدراسیون بوسنی و هرزگوین، هیئت هنر، حوزه هنری و رایزنی فرهنگی سفارت جمهوری اسلامی ایران همکاری داشته اند.

هدف از برگزاری این نمایشگاه ابراز همدردی با بازماندگان نسل کشی سربرنیتسا و مردم بوسنی و هرزگوین، انتقال پیام دوستی ملت ایران و زنده نگهداشتن یاد قربانیان فاجعه بزرگ نسل کشی مسلمانان سربرنیتسا برای جلوگیری از فجایع

مشابه است.

"محمد حسین انصاری" رایزن فرهنگی کشورمان در بوسنی و هرزگوین گفت: هدف ما از برگزاری این نمایشگاه تأکید همیشگی ما بر حمایت از مظلومان جهان و زنده نگاه داشتن یاد قربانیان نسل کشی‌های این چنینی و جلوگیری از تکرار فجایع مشابه است.

این نمایشگاه از هفدهم تا بیستم تیرماه در محل رایزنی فرهنگی کشورمان برپا بوده سپس به شهر سربرنیتسا برای نمایش در محل یادمان شهداء منتقل خواهد شد.

تولید نماهنگ مشترک کودکان ایران و بوسنی

نماهنگ «کودکان قوی ترین ارتش هستند» به همت رایزنی فرهنگی ایران در بوسنی و هرزگوین و با همکاری گروه سرود کودکان بوسنی و هرزگوین «پرینسس کروفنه»، گروه سرود «یازان مهدی» از ایران، کالج فارسی-بوسنیایی و دفتر نمایندگی صدا و سیما ایران در بوسنی و هرزگوین در دو کشور تولید شده است.

شعر این نماهنگ، سروده ولیمیر ولیو میلیوشویچ، یکی از معروفترین سرودهای کودکان در منطقه بالکان است که از دوره یوگسلاوی سابق تاکنون در همه مدارس به کودکان آموزش داده می‌شود و چند نسل از مردمان این منطقه با آن آشنایی دارند. ویژگی این سرود انتقال روحیه خودباوری، مقاومت و میهن دوستی به نسل نو است.

این سرود به زبان فارسی ترجمه شده و کودکان دو کشور در قالب نماهنگ «کودکان قوی ترین ارتش هستند» مشترکاً آن را اجرا کردند.

این سرود در دو کشور ایران و بوسنی و هرزگوین تصویربرداری شده و در قالبی حماسی، پیام دوستی دو ملت را از زبان نسل آینده ساز جامعه دو کشور منتقل می‌کند.

پخش این نماهنگ در آستانه ۱۱ جولای، روز یادبود نسل کشی سربرنیتسا، تأکیدی دوباره بر دوستی عمیق دو ملت ایران و بوسنی و هرزگوین و تأکید بر اهمیت برقراری صلح و دوستی در سراسر جهان است.

این نماهنگ روز چهارشنبه ۱۳ تیرماه از

در این دوره، هنرجویان توسط منیب ابرادوویچ، استاد برجسته خوشنویسی بوسنی و هرزگوین به یادگیری این هنر خواهند پرداخت. این اولین دوره آموزشی در مرکز فرهنگی کشورمان در شهر موستار است که توسط یکی از بهترین اساتید خوشنویسی بوسنی و هرزگوین برگزار خواهد شد.

محمدحسین انصاری، رایزن فرهنگی کشورمان در نخستین روز برگزاری این دوره، هنر خوشنویسی را هنری تاریخی و ریشه دار در شهر موستار عنوان کرد.

وی با معرفی مرکز فرهنگی کشورمان، از هنرجویان برای بهره‌برداری از این فضای فرهنگی و کتابخانه و نمایشگاه دعوت به عمل آورد.

همچنین، منیب در مقدمه‌ای به برخی خوشنویسان شهر موستار در طول تاریخ اشاره کرد و به معرفی انواع خطوط پرداخت و در ادامه هنرجویان به یادگیری الفبای خط نستعلیق پرداختند.

در این دوره، تعداد ۱۷ هنرجو ثبت‌نام کرده‌اند که کلاس‌های ایشان طی ۸ هفته طی روزهای شنبه از ساعت ۱۷ تا ۲۰ در محل مرکز فرهنگی رایزنی فرهنگی ایران در شهر موستار برگزار خواهد شد.

هنر خوشنویسی در بوسنی و هرزگوین هنری دینی و قرآنی قلمداد می‌شود که تاریخچه‌ای طولانی در این کشور دارد و خوشنویسان برجسته‌ای در تاریخ این کشور به خلق آثار هنری پرداخته‌اند.

مرکز فرهنگی کشورمان در شهر موستار در خردادماه سال ۱۴۰۳ با حضور ریاست سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی بازگشایی شد و شامل بخش‌های آموزشی، نمایشگاهی و کتابخانه است.

مبارزه با بکجانبه‌گرایی دولت‌های غربی

سخنگوی وزارت امور خارجه ایران که به منظور شرکت در نشست رؤسای دیپلمات‌های اطلاع‌رسانی و سخنگویان کشورهای عضو بریکس به مسکو سفر کرده بود، از انستیتو شرق‌شناسی آکادمی علوم روسیه بازدید و

در بوسنی و هرزگوین و تعدادی دیگر از دیپلمات‌های کشورمان در این مراسم از طرف جمهوری اسلامی ایران حضور داشتند و به شهدای این نسل کشی ادای احترام کردند.

در چارچوب این مراسم، بقایای اجساد ۱۴ تن دیگر از قربانیان نسل کشی در قبرستان پوتوچاری سربرنیتسا به خاک سپرده شد.

مقاماتی چون دنیس بچیروویچ و ژلیکو کوشیچ اعضای شورای ریاست جمهوری بوسنی و هرزگوین، زوکان هلز وزیر دفاع بوسنی و هرزگوین، نرمن نیکشیچ نخست‌وزیر فدراسیون بوسنی و هرزگوین، باقر عزت بگوویچ رئیس حزب اقدام دمکراتیک، دیپلمات‌های خارجی، کریستین اشمیت نماینده عالی جامعه بین‌الملل در بوسنی و هرزگوین، رهبر کلیسای ارتدوکس مونته‌نگرو، مانده گورچویچ وزیر امور اروپای مونته‌نگرو و گریسیلا گاتی سانتانا رئیس مکانیسم دادگاه‌های بین‌المللی جنایی در این مراسم حضور داشتند.

کارگاه آموزشی خوشنویسی در قازان

با همکاری رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در فدراسیون روسیه، کارگاه خوشنویسی فارسی در مرکز ایران‌شناسی دانشکده روابط بین‌الملل دانشگاه فدرال قازان برگزار شد.

در این کارگاه آموزشی، عطیه شفیعی، دانشجوی این دانشگاه به عنوان استاد خوشنویسی به دانشجویان علاقه‌مند به فرهنگ و هنر ایران، اصول اولیه خوشنویسی و سبک‌های مختلف آن را آموزش داد.

این کارگاه که به همت خانم مستوره احمداوا، استاد دانشگاه و مسئول مرکز ایران‌شناسی برگزار شد، شرکت‌کنندگان با اشعار برخی شعرای گرانمایه ایرانی آشنا شدند و درباره تکنیک‌های نوشتن اشعار با خط خوش برای آنها توضیحاتی ارائه شد.

آموزش نستعلیق در موستار

نخستین دوره آموزش خوشنویسی خط نستعلیق در مرکز فرهنگی جدید رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در شهر موستار بوسنی و هرزگوین آغاز شد.

تلویزیون ملی بوسنی و هرزگوین پخش شد و شبکه کودک تلویزیون حیات شاخص‌ترین تلویزیون خصوصی بوسنی و هرزگوین نیز طی روزهای ۱۹ و ۲۰ تیرماه آن را پخش خواهد کرد.

منبع جدید عرضه کتاب‌های الکترونیک روسی‌زبان

به همت رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در فدراسیون روسیه، نسخه الکترونیک ترجمه روسی «داستان‌های آموزنده از نویسندگان ایرانی» در «لیترس» اولین و بزرگ‌ترین سامانه عرضه کتاب‌های الکترونیک روسی قرار گرفت. لیترس در معرفی نسخه الکترونیک این اثر نوشته است: مجموعه داستان‌های آموزنده، خوانندگان جوان را با آثار نویسندگان معاصر جمهوری اسلامی ایران آشنا می‌کند. پندها، توصیه‌ها و دستورالعمل‌ها به شکلی در دسترس ارائه می‌شود و برای ایجاد ویژگی‌های اخلاقی مثبت در کودکان مانند سخاوت، صداقت، اصالت و مهر و محبت به نزدیکان طراحی شده است. این کتاب برای کودکان پیش دبستانی در نظر گرفته شده است.

نسخه فیزیکی این کتاب، پیش‌تر در سال ۲۰۱۲ با مساعدت این نمایندگی فرهنگی از سوی انتشارات «وجه» منتشر شده بود.

ترجمه روسی «تاریخ تفکر اجتماعی در اسلام» اثر پژوهشگران پژوهشگاه حوزه و دانشگاه در قالب ۳۴۰ صفحه با ترجمه م. مخسولوف در «لیترس» قرار دارد. لیترس در معرفی نسخه الکترونیک این اثر نوشته است: این کتاب توسط گروه جامعه‌شناسی مرکز تحقیقات حوزه‌های علمیه و دانشگاه‌ها به عنوان منبع درس تاریخ اندیشه اجتماعی در اسلام گردآوری شده است.

گرامیداشت سالگرد نسل کشی سربرنیتسا

مراسم گرامیداشت بیست و نهمین سالگرد نسل کشی سربرنیتسا ۲۱ تیرماه با حضور بازماندگان، عموم مردم و مقامات داخلی و خارجی در این شهر برگزار شد.

حیدری، دستیار وزیر و مدیرکل مدیترانه و شرق اروپای وزارت امورخارجه، ابراهیمی ترکمان، سفیر و انصاری، رایزن فرهنگی کشورمان

با جمعی از شرق‌شناسان و ایران‌شناسان به گفت‌وگو نشست.

در این جلسه که با حضور مسعود احمدوند، رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در فدراسیون روسیه برگزار شد، پیرامون نقش تقویت همکاری‌های علمی، فرهنگی و پژوهشی در توسعه مناسبات دوجانبه و نقش‌آفرینی صاحب‌نظران و استادان دانشگاه‌های ایران و روسیه در تحقق هدف مشترک در زمینه مقابله با سیاست‌های تمامیت‌خواهانه کشورهای غربی، تبادل نظر شد.

علی‌اکبر علی‌اکبروف، رئیس انستیتو شرق‌شناسی آکادمی علوم روسیه با تسلیت شهادت سید ابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهور کشورمان و همراهان ایشان در سانحه هوایی گفت: مجموعه ما دوست قدیمی ایران محسوب می‌شود، چراکه چهار بخش این انستیتو آموزش عالی، منحصرًا درباره مطالعات ایران اعم از ایران باستان و ایران معاصر فعالیت دارند و در این راستا به ترجمه متون، بررسی آثار هنری، نسخ خطی و فلسفه این تمدن کهن می‌پردازند. در ادامه، ویتالی نائومکین، مدیر علمی انستیتو شرق‌شناسی آکادمی علوم روسیه اظهار داشت: بخش ایران با ۲۶ سال قدمت، همواره یکی از بخش‌های مهم این انستیتو بوده و برای ما از اهمیت بسزایی برخوردار است.

ناصر کنعانی، سخنگوی وزارت امور خارجه و رئیس مرکز دیپلماسی عمومی و رسانه‌ای ایران نیز با ابراز خرسندی از حضور در انستیتو شرق‌شناسی آکادمی علوم روسیه، روح حاکم بر این نشست را همراه با دوستی، محبت و صمیمیت دانست و از ابراز تسلیت و همدردی

رئیس این انستیتو در ارتباط با فقدان رئیس جمهور شهید جمهوری اسلامی ایران قدردانی کرد.

تقویت روابط فرهنگی با لبنان

جمعی از اعضای اتحادیه نویسندگان لبنانی به سرپرستی احمد نزال، دبیرکل این اتحادیه، خانم دریه فرحات، مسئول بخش آموزش اجتماعی اتحادیه، طونی مطر، مسئول دبیرخانه اتحادیه به همراه ایهاب حماده، نماینده مجلس لبنان

با سید کمیل باقرزاده، رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در لبنان دیدار کرد.

احمد نزال، دبیرکل اتحادیه نویسندگان لبنان اظهار داشت: ما در این برهه حساس نیازمند توصیه‌های حکیمانه رهبر عظیم‌الشان جمهوری اسلامی ایران هستیم؛ رهبری که از حمایت و دفاع از جنبش‌های مقاومت در لبنان، فلسطین و کل منطقه از هیچ نوع حمایتی دریغ نکرده و همواره در کنار ملت‌های مظلوم جهان در مبارزه با توطئه‌های خبیثانه دشمن، بوده است. دبیرکل اتحادیه نویسندگان تأکید کرد: جمهوری اسلامی ایران تلاش ابرقدرت‌های جهان در راستای یهودی‌سازی میراث فرهنگی کشورهای منطقه را خنثی و آن را از سیاست‌های نژادپرستانه رژیم صهیونیستی حفظ داشته است. باقرزاده، رایزن فرهنگی کشورمان اظهار داشت: تعمیق و توسعه روابط فرهنگی بین دو کشور ایران و لبنان در اولویت‌های رایزنی فرهنگی بوده که همواره آمادگی خود را بابت هرگونه فعالیت‌های مشترک فرهنگی در این مسیر جهت ارائه برنامه‌ها و راهکاری‌های بنیادین را اعلام کرده است.

آموزش زبان فارسی در لبنان

با توجه به اهمیت یادگیری زبان فارسی و در پی درخواست «جمعیت قیس برای حفظ آثار دینی» برای آموزش ویژه کارکنان آن مرکز؛ رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در لبنان اقدام به برگزاری دوره زبان فارسی سطح یک (کتاب گام اول) کرد.

آیین افتتاحیه این دوره (۱۸ تیرماه) با حضور سید کمیل باقرزاده، رایزن فرهنگی کشورمان، رئیس شهرداری برج البراجنه و مسئول جمعیت قیس برگزار شد.

باقرزاده با اشاره به مازجت زبان فارسی و زبان عربی و علاقه موجود بین دو کشور لبنان و ایران، بر اهمیت یادگیری زبان‌های مختلف توسط اعضای جمعیت قیس به خصوص زبان فارسی تأکید کرد.

رایزن فرهنگی کشورمان در لبنان گفت: یادگیری زبان فارسی برای عرب‌زبانان کار سختی نیست، چون واژه‌های فارسی زیادی وجود دارند که از زبان عربی نشأت گرفته‌اند.

باقرزاده افزود: ما در زمانه‌ای زندگی می‌کنیم که منتظر پیروزی جبهه مقاومت هستیم و ان شاءالله زمانی که این جنگ با پیروزی مقاومت به پایان برسد، کار اصلی اعضای جمعیت قیس در آشنایی مهمان‌های ایرانی با آثار دینی لبنان از سرزمین لبنان تا قدس بیشتر خواهد شد.

همکاری با متخصصین حقوق بشر ایران

قربانعلی پورمرجان، رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در کنیا و پروفیسور فرانسیس

اوواکا، استاد رشته فلسفه و رئیس مرکز حقوق بشر دانشگاه نایروبی دیدار کردند.

پروفیسور فرانسیس اوواکا ضمن ابراز خرسندی از دعوت به ایران برای شرکت در سمینار حقوق بشر شرقی گفت: امروزه ما بیش از هر زمان دیگری نیازمند بسط موضوعات حقوق بشر و توجه دولتمردان کشورها به این موضوع هستیم. دوران بعد از جنگ جهانی دوم که تعداد محدودی از کشورها بنشینند و برای کل بشریت حقوق بشر را تدوین کنند، گذشته است.

وی افزود: حقوقی که برای همه کشورها تدوین می‌شود باید حامل ارزش‌های مشترک همه کشورها باشد. عمده مشکلاتی که در دنیا حادث شده است ناشی از تحمیل فرهنگ غربی در قالب‌های مختلف و در نظر نگرفتن ارزش‌های شرقی و کشورهای غیر غربی بوده است.

رئیس مرکز حقوق بشر دانشگاه نایروبی ادامه داد: امروزه مردم آفریقا در شرق و جنوب این قاره متوجه ابهامات در این حوزه هستند و می‌خواهند نقش اصلی خود را ایفا کنند و در مقابل غرب بالاخص آمریکا حرف برای گفتن داشته باشند. وی تأکید کرد: حرکت‌های حقوق بشری در این قاره، طی سال‌های اخیر سرعت بیشتری به خود گرفته است.

شعرخوانی در وصف سالار شهیدان (ع)

به مناسبت عاشورای حسینی در نشست فرهنگی، علیرضا فدوی، وابسته فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در لاذقیه و «شیخ محمد رضا حاتم» از اعضای اتحادیه علمای شام سخنانی، پیرامون حماسه ابدی قیام امام حسین (ع) به عنوان ناب‌ترین تجلی‌گاه نبرد حق

و باطل در تاریخ بشریت، از درس‌های پایداری در دفاع از حریم حق سخن گفتند و سه تن از شعرای ساحل سوریه، سروده‌های عاشورایی خود را تقدیم سید و سالار شهدای کربلا کردند. آغاز برنامه با استماع آیاتی از قرآن کریم همراه بود که توسط مروان جلول، شاعر و فرهیخته اهل شهر ساحلی بانیا س تلاوت شد، سپس مسئول خانه فرهنگ کشورمان در لاذقیه گفت: انقلاب امام حسین^(ع) یک اقدام نظامی به معنای امروزی نبود، بلکه انقلابی اصلاح طلبانه انسانی بود که هدفش ادامه خط نبوت و حفظ ارزش‌های انسانی و اخلاق نیکو و مبانی فکری و تمدنی اصیل اسلام بود.

وی اظهار داشت: امام خمینی^(ره) بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران، با جمله معروف «هر چه داریم از عاشورا داریم» تصویر روشنی از عظمت انقلاب امام حسین علیه السلام ارائه کردند. فدوی خاطرنشان کرد: امام حسین^(ع) به همه مبارزان و انقلابیون جهان فارغ از دین و مذهبشان، برترین درس‌های عملی را در آزادی، عزت و سربلندی را داده و در این ۱۴۰۰ سال، چه بسیار حرکت‌های آزادی‌خواهانه که از این حماسه ماندگار الگو گرفتند.

انتشار چهلمین چشم انداز ایران در یونان

چهلمین شماره دوهفته‌نامه چشم انداز ایران که با عنوان یونانی ایران - اراما شناخته می‌شود، ویژه تیرماه منتشر شد.

در سر مقاله این شماره به قلم خانم خریسائی پارچاناکلی آمده است: از جمله جذاب‌ترین گنجینه‌های ایران، مساجد آن هستند که هر کدام گواهی بر نبوغ هنری و عمق معنوی این کشور

دارد. این سازه‌های مقدس که با کاشی‌های استادانه، گنبد‌های باشکوه، و مناره‌های سر به فلک کشیده تزیین شده‌اند، نگاهی اجمالی به روح میراث اسلامی دارند. مساجد ایران نه تنها به‌عنوان عبادتگاه، بلکه به‌عنوان مراکز اجتماعی عمل می‌کنند، جایی که ریتم زندگی روزمره و پژواک نیایش‌های دینی در آن وجود دارد. همان‌طور که از دروازه‌های پرآئین آنها عبور می‌کنید، به قلمرویی منتقل می‌شوید که در آن هر گوشه‌ای داستانی را روایت می‌کند، هر

طرحی یک دعا و هر پرتوی نوری زمزمه‌ای دارد. در این شماره، سفری را در میان برخی از نمادین‌ترین مساجد ایران آغاز می‌کنیم که هر کدام روایتی منحصر به فرد دارند. همچنین به یکی از مهم‌ترین زیارتگاه‌های ایران اشاره خواهیم کرد. آماده شوید تا توسط عظمت آنها مسحور شوید، تحت تأثیر تاریخ آنها قرار بگیرید و از زیبایی جاودانه آنها الهام بگیرید.

یابلانیتسا میزبان فیلم‌های ایرانی

با همکاری رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در بوسنی و هرزگوین، جشنواره فرهنگی تابستانه فضای باز شهر یابلانیتسا بوسنی و هرزگوین تیرماه در پارک مرکزی شهر افتتاح شد. در این جشنواره فرهنگی برنامه‌های تئاتر، کنسرت موسیقی و نمایش فیلم برای عموم مردم این کشور اجرا خواهد شد.

در دومین روز این جشنواره، فیلم پویانمایی «پسر دلفینی» به نمایش درآمد که مورد استقبال کودکان و خانواده‌ها قرار گرفت.

همچنین، در ایام برگزاری این جشنواره با

همکاری اداره کل همکاری‌های رسانه‌ای و فضای مجازی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی و سازمان سینمایی سوره (وابسته به حوزه هنری)، استودیو پویانمایی اسکای فریم و بنیاد سینمایی فارابی از سوی طرف ایرانی، ۵ فیلم پویانمایی و سینمایی کشورمان با عنوان پسر دلفینی، رمانتسم عماد و طوبی، یک حبه قند، لوپتو و سارا و آیدا به نمایش درخواهد آمد.

انجمن فرهنگی سفارت اتریش، مؤسسه یونس امره، وزارت فرهنگ و ورزش استان هرزگوین نرتوا و شهرداری یابلانیتسا به مدت یک ماه در برگزاری این جشنواره همکاری دارند.

استقبال فرانسوی‌ها از «هنر قهرمان بودن»

همزمان با برگزاری المپیک ۲۰۲۴ فرانسه و به منظور معرفی بخشی از فرهنگ ورزشی کشورها به مخاطبین فرانسوی و توریست‌های فرانسه، رویداد فرهنگی «المپیاد فرهنگی» با مشارکت ۱۸ کشور دارای این نشان فرهنگی به ویژه جمهوری اسلامی ایران توسط کمیته پاریس

افتتاح شد.

طی این رویداد فرهنگی - ورزشی، «هنر قهرمان بودن» با محوریت معرفی ورزش زورخانه‌ای ایران در گالری رایزنی فرهنگی کشورمان در پاریس اجرا شد.

در ابتدای این برنامه، نیلوفر شادمهری، رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در فرانسه به معرفی ورزش زورخانه‌ای از آیین‌های پهلوانی و باستانی ایران زمین و اهمیت آن پرداخت و بخش‌ها، مراحل، حرکات و دلیل برخی

ویژگی‌های آن را به صورت یک روایت تقالی مدرن با تصویر هر بخش و نورپردازی ویژه تشریح کرد.

در ادامه، نمونه‌هایی از نمایش مدرن ورزش زورخانه‌ای ایران به نمایش درآمد و بازدیدکنندگان از این ورزش باستانی به وجد آمدند.

این برنامه به طور کامل به زبان فرانسوی و برای مخاطب غیر ایرانی اجرا شد و تنها سه تن از بازدیدکنندگان روز اول را ایرانی مقیم فرانسه تشکیل دادند.

زمینه مناسب برای حضور قاریان فیلیپینی

در جریان سفر حجت‌الاسلام والمسلمین احد آزادی‌خواه، نماینده مجلس شورای اسلامی به مانیل با هماهنگی رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در فیلیپین از مسجد آبی واقع در محله مسلمان نشین مهرلیکا در جنوب شرقی کلانشهر مانیل و دارالقرآن کریم این مسجد بازدید کرد.

در این برنامه، عبدالمجید ابوالقاسمی، رایزن فرهنگی کشورمان و بیان‌مقدم، رئیس جدید دارالقرآن مسجد آبی، قاریان و جمعی از قرآن آموزان و مسلمانان این کشور حضور داشتند.

بیان‌مقدم گفت: رایزنی فرهنگی ایران در فیلیپین از گذشته تاکنون همواره ما را از طریق تشریف فرمایی روحانیون اعزامی از جمهوری اسلامی و سایر مقامات ایرانی مفتخر کرده است.

وی به معرفی دو تن از قاریان برجسته و تربیت شده این مرکز که در سال گذشته به مسابقات بین‌المللی قرائت قرآن جمهوری اسلامی ایران و مالزی اعزام شدند، پرداخت.

فصلنامه دیپلماسی فرهنگی

کاری از سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی

cdrij.icro.ir

 سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی مجله فصلنامه دیپلماسی فرهنگی پایه علمی، تخصصی و پژوهشی	<h2>پژوهش‌نامه فرهنگی دیپلماسی فرهنگی</h2> <p>فصلنامه ۲</p>	پژوهش‌نامه دیپلماسی فرهنگی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی ۱۳۹۴
۷	دیپلماسی کلمتانی: تعامل سیاست، فرهنگ و ارتباطات حسن رشید	
۳۱	قدرت نرم دیپلماسی فرهنگی: بازتاب سیاست گذاری موفق آذربایجان جنوبی در دوره پسادولت‌داری آسیه پورنو عرب‌امجدی	
۵۱	دوگانه صلح و ثبات: تحلیل کلماتمان بازمایی جنگ (هفتم اکتبر) در مطبوعات ایتالیا محمدحسن خاتمی‌خانی	
۸۱	بر هم کشش الگوی توسعه ملی و دیپلماسی کلمتانی: رسانه های ژاپن پیرامون جنگ اسرائیل و حماس (۲۰۲۲-۲۰۲۳) رأسی شمس‌آبی‌نا	
۱۱۱	دیپلماسی عمومی اسرائیل از طریق رسانه در قبال ایران در جریان عملیات طوفان الاقصی و حملات اسرائیل به نوار غزه کاظم سیدان	
۱۵۱	دیپلماسی کلمتانی: نشریه اکنون‌هیست درباره جنگ هفتاد اکتبر غزه با اسرائیل سمنه ایرانی، ابوالکاسم مدنی، عراقی	

پایگاه خبری رسانه فرهنگ‌مئل

نمایه موضوعی

جستجو

مطالعات و دانش تجربی

محورهای موضوعی

مناطق و کشورها

خانه

آخرین خبرها

- « دیدگاه خانم ناکوبانی، وزیر امور خارجه پیشین و رئیس کمیته دائمی وزارت دفاع و عضو دائمی کمیته امنیت و سیاست خارجی وزارت امور خارجه یونان در خصوص فلسطین
- « افزایش طلاق و کاهش ازدواج در صربستان
- « اقدامات دولت یونان در حوزه موسیقی یونانی و اشاعه موسیقی‌های یونانی‌زبان
- « توسعه اندیشه حقوقی وکارکرد های آن در سازمان اسلامی محمدیه
- « آئین عزاداری عاشورا در قوم پشتون شمال پاکستان

جشنواره دوربار در نیجریه

شکست امان در مهاردیرستی ضد مسلمانان

خانواده در ترکیه و سیاستهای مرتبط با آن

بررسی جای مؤسسه آمار ترکیه نشان می دهد که این کشور اگر چه در برخی عرصه گمهای موفقی داشته است...

پرگزیده

مؤسسة فرهنگى وانتشارات بين المللى الهدى

مؤسسة فرهنگى وانتشارات بين المللى الهدى
Alhoda International, Cultural and Publishing Institution
مؤسسة الهدى الثقافية للنشر الدولى

مرکز ملی علمی ترجمه و نشر معارف اسلامی و علوم انسانی

پایه طرح

حمایت از ترجمه و نشر معارف اسلامی و علوم انسانی (تاپ)

www.cotp.ir

دانشنامه جامعه و فرهنگ ملل

با ۷,۸۱۳ مدخل به زبان فارسی

مرکز مطالعات راهبردی روابط فرهنگی

درباره دانشنامه ملل - شورای علمی دانشنامه ملل - فهرست الفبایی مدخل‌ها

نظام‌نامه - شیوه‌نامه‌ها - کشورها

دانشنامه ملل

آسیا ▾ آفریقا ▾ اروپا ▾ آمریکا ▾ اقیانوسیه ▾

دروازه‌ای برای شناخت واقعی ملت‌ها

تجلی‌گاه فرهنگ قاره کهن

ircccacd.com

www.damaavand.net

پایگاهی برای شناخت ایران

سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی

طرح جلد و طرح‌های داخلی این شماره برداشتی از شمایل مجسمه‌های خلق شده توسط هنرمند بین‌المللی کشورمان؛ استاد «تاها بهبهانی» است.

---

 icro.ir

---

 info@icro.ir

 [ble.icro_ir](https://twitter.com/ble.icro_ir)

---

 eitaa.comicro_ir

---

 t.me/icro_gov

---

 facebook.com/icro_ir

 [@icro.gov.ir](https://www.instagram.com/icro.gov.ir)
